

ОКОНЧАТЕЛЕН ПРОЕКТ НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН (ОУП) НА ОБЩИНА КАРНОБАТ

ЧАСТ: ЕКОЛОГИЧНА

Възложител:

- **Община Карнобат, ЕИК: BG000057026**
- **Пълен пощенски адрес: гр. Карнобат, бул. „България” 12**
- **Адрес за контакти: гр. Карнобат, бул. „България” 12**
- **Тел и e-mail: 0882 00 31 01, e-mail: karnobat@mail.bg**
- **Лице за контакти: Димитринка Сивенова – Главен експерт Еколог**

Карнобат, 2020 г.

АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ на <i>Екологична оценка на проект на</i> „Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат”	Подпис
инж. Веселин Колев Шарлопов – ръководител колектив т. I; II; III; IV; V; VI; VII; VIII; IX; X	.....
Таня Койчева Чобанова т. I; II-1.1, II-1.9, II-1.10, II-1.12, II-2; III-2; IV-2; V; VI-1, VI-10; VI-11; VII; VIII; IX; X	.....
Николина Илиева Илиева т. II-1.3, II-1.4, II-1.5, II-1.7, II-1.8.2; II-2; III-3.2; IV-1; V; VI-3, VI-4, VI-5.2; VI-6; VI-11; VII; VIII; IX; X; VII; VIII; IX; X	.....
Екатерина Маврова Станчева Т. II-1.2, II-1.6, II-1.9.3, II-1.11, II-2; III-1; V; VI-2; VI-7, VI-8, VI-9, VI-11	.....
Диана Георгиева Калинкова т. II-1.1, II-1.9, II-1.10, II-1.12, II-2; III-2; IV-2; V; VI-1, VI-10; VI-11; VII; VIII; IX; X	.....
проф. д-р Диана Атанасова Кирич т. II-1.8.1; III-1.8.3; II-2; III-3.1, IV-1; V; VI-5.1; VI-6; VI-11; VII; VIII; IX, X	.....

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

	Авторски колектив	1
	Съдържание	2
	Използвани съкращения	4
	Въведение	6
I.	Описание на съдържанието на основните цели на плана или програмата и връзката с други съотносими планове и програми	10
1.	Анотация на плана	11
1.1.	<i>Местоположение и обща площ, характеристика на територията</i>	12
1.2.	<i>Съществуващо устройство на територията - зонирание</i>	15
1.3	<i>Техническа инфраструктура</i>	20
2.	Цели на плана	29
3.	Връзка на плана с други планове и програми	34
II.	Аспекти на текущото състояние на компонентите на околната среда и факторите, които замърсяват околната среда и тяхното евентуално развитие без прилагане на плана	35
1.	Компоненти на околната среда	35
1.1.	<i>Атмосферен въздух</i>	35
1.1.1	<i>Характеристика на климатичните и метеорологичните фактори, влияещи върху състоянието на атмосферния въздух</i>	35
1.1.2.	<i>Качество на атмосферния въздух в района</i>	37
1.2.	<i>Води</i>	39
1.2.1.	<i>Подземни води</i>	40
1.2.2.	<i>Повърхностни води</i>	54
1.3.	<i>Почви - характеристика и състояние в района</i>	88
1.4.	<i>Геоложки строеж</i>	89
1.5.	<i>Минерално разнообразие</i>	93
1.6.	<i>Ландшафт</i>	94
1.6.1.	<i>Подробно описание на структурата на ландшафта в района на планираната територия</i>	94
1.6.2.	<i>Чувствителност на отделните видове ландшафти</i>	96
1.7.	<i>Природни обекти</i>	98
1.7.1.	<i>Защитени природни територии</i>	98
1.8.	<i>Биологично разнообразие</i>	99
1.8.1.	<i>Флора</i>	99
1.8.2.	<i>Фауна</i>	100
1.8.3	<i>Защитени зони</i>	104
1.9.	<i>Фактори, които замърсяват или увреждат околната среда</i>	108
1.9.1.	<i>Естествени вещества и процеси</i>	108
1.9.2.	<i>Антропогенни вещества и процеси</i>	110
1.9.3.	<i>Отпадъци</i>	115
1.9.4.	<i>Опасни вещества</i>	127
1.9.5	<i>Рискови енергийни източници – шум, вибрации, радиации</i>	134
1.10.	<i>Анализ и оценка на имащи отношение към ОУП материални активи</i>	141
1.11.	<i>Културно-историческо наследство</i>	147
1.12.	<i>Население и човешко здраве</i>	154
2.	Развитие на компонентите на околната среда и факторите, които я замърсяват без прилагане на плана – МАТРИЦА 1	165
III.	Характеристика на околната среда за територии, които вероятно ще бъдат значително засегнати	170
1.	Културно-историческо наследство	170
2.	Здравно-хигиенни условия на средата	172
3.	Национална екологична мрежа	175
3.1.	<i>Характеристика на защитените зони, които могат да бъдат засегнати от реализацията на ОУП</i>	175
3.2.	<i>Характеристика на защитените територии, които могат да бъдат засегнати от реализацията на ОУП</i>	178
IV.	Съществуващи екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към плана, включително отнасящи се до райони с особено екологично значение като защитени зони по Закона за биологичното разнообразие	179

1.	Съществуващи проблеми на защитените природни територии и защитени зони	179
2.	Съществуващи проблеми на зоните със специфичен хигиенно-охранителен статут	181
V.	Цели на опазване на околната среда на национално равнище, имащи отношение към плана и начина, по който тези цели и всички екологични съображения са взети под внимание по време на разработването на плана- МАТРИЦА 2 и 3	192
VI.	Вероятни значителни въздействия върху околната среда факторите, които я увреждат и връзките между тях	221
1.	Атмосферен въздух	221
1.1.	<i>Характеристика на очакваните източници на замърсяване предвидени в плана</i>	221
1.2.	<i>Прогноза и оценка на очакваните изменения в качеството на атмосферния въздух</i>	227
1.3.	<i>Оценка на въздействието върху атмосферния въздух съгласно действащите в страната норми и стандарти за допустимо съдържание</i>	229
2.	Повърхностни и подземни води	230
2.1.	<i>Източници на замърсяване, предвидени с плана</i>	231
2.2.	<i>Схема и начин на третиране на отпадъчните води</i>	232
2.3.	<i>Прогноза и оценка на очакваните изменения в режима на повърхностните и подземни води в резултат на предвидените в ОУП водоползване, ползване на водни обекти и др.</i>	232
3.	Геоложка основа	236
3.1.	<i>Инженерно-геоложки условия за застрояване на сгради, транспортни съоръжения и др.</i>	236
3.2.	<i>Прогноза и оценка на очакваните изменения в геоложките и хидрогеоложките условия</i>	237
4.	Земи и почви	238
4.1.	<i>Прогноза и оценка на очакваните изменения в почвите в резултат на променения начин на трайно ползване поради предвижданията на ОУП</i>	238
4.2.	<i>Прогноза и оценка на очакваните изменения в селскостопански земи</i>	240
5.	Биологично разнообразие	240
5.1.	<i>Флора</i>	240
5.2.	<i>Фауна</i>	241
6.	Защитени територии и зони	245
7.	Ландшафт	249
8.	Културно-историческо наследство	251
9.	Отпадъци	253
10.	Здравно-хигиенни условия на средата	262
11.	Оценка на измененията в резултат от реализирането на плана	269
11.1.	Оценка на съответствието на плана с нормите за устройство на територията	269
11.2.	Прогнозна оценка за измененията в изградената селищна територия	271
11.3.	Обобщена оценка на въздействието от плана	277
VII.	Мерки, които са предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на плана върху околната среда – МАТРИЦА 6	280
VIII.	Описание на мотивите за избор на разгледаните алтернативи и на методите на извършване на екологична оценка, включително трудностите по събиране на необходимата за това информация	286
1.	Алтернативни варианти за постигане целите на плана. Мотиви за избор на алтернатива.“Нулева Алтернатива” – критерии за избор или отхвърляне - Матрица 7	286
2.	Описание на методите за извършване на екологична оценка	287
3.	Трудности по събиране на необходимата за това информация	287
IX.	Описание на необходимите мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на плана – срокове, отговорници, санкции - МАТРИЦА 8	287
X.	Заключение	291

Използвани съкращения

АД	- Акционерно дружество
ал.	- алинея
АУАН	- Акт за установяване на административно нарушение
БДЧР	- Басейнова дирекция „Черноморски район”
БДИБР	- Басейнова дирекция „Източноромански район”
ВЕИ	- възобновяеми енергийни източници
ВиК	- Водоснабдяване и канализация
ВСС	- височина на слоя на смесване
г.	- година
ГПСОВ	- градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ДВ	- държавен вестник
ДОСВ	- Доклад за оценка на степента на въздействие
ДТВО	- Депо за твърди битови отпадъци
ЕАД	- Еднолично акционерно дружество
ЕМП	- електромагнитни полета
ЕО	- Екологична оценка
ЕООД	- Еднолично дружество с ограничена отговорност
ЕС	- Европейски съюз
ЗБР	- Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	- Закон за водите
ЗМ	- защитена местност
ЗООС	- Закон за опазване на околната среда
ЗТ	- защитена територия
ЗУТ	- Закон за устройство на територията
ЗУО	- Закон за управление на отпадъците
ИАОС	- Изпълнителна агенция по околната среда
ИУМПС	- излезли от употреба моторни превозни средства
КАВ	- качество на атмосферния въздух
КПП	- контролно пропускателен пункт
кв.	- квартал
МБАЛ	- Многопрофилна болница за активно лечение
МОСВ	- Министерство на околната среда и водите
МПС	- моторни превозни средства
МРО	- масово разпространени отпадъци
НДЕ	- норми за допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух
НДНТ	- най-добри налични техники
НИПК	- Национален институт на паметниците на културата
НИКН	- национално историческо и културно наследство
НКН	- нематериално културно наследство
НКЦ	- недвижими културни ценности
НПУО	- Национална програма за управление на отпадъците
НСИ	- Национален статистически институт
НУБА	- негодни за употреба батерии и акумулатори
ОДЗ	- Обединено детско заведение
ОПР	- Общински план за развитие
ОРС	- остър радиационен синдром
ОС	- Оценка за съвместимост
ОУП	- Общ устройствен план
ПВТ	- подземно водно тяло
ПЗ	- природна забележителност
ПОРН	- Предварителна оценка на риска от наводнения
ПУП	- Подробен устройствен план

ПУРБ	- План за управление на речните басейни
ПУРН	- План за управление на риска от наводнения
ПРЗ	- План за регулация и застрояване
РЗИ	- Регионална здравна инспекция
РЗПЗН	- район със значителен потенциален риск от наводнения
РИОСВ	- Регионална инспекция по околната среда и водите
РОУКАВ	- район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
РПМ	- републиканска пътна мрежа
СГК	- средногодишна концентрация
СГ НОЧЗ	- средногодишни норми за опазване на човешкото здраве
СГК	- средногодишна концентрация
СО	- въглероден оксид
СО ₂	- въглероден диоксид
ул.	- улица
ЦГЧ	- централна градска част
ЦДГ	- целодневна детска градина
ФПЧ ₁₀	- фини прахови частици 10 микрона
чл.	- член
яз.	- язовир
g/s	- грам за секунда
%	- процент
°C	- градус целзий
kg/g	- килограм на година
km	- километър
kV	- киловолта
cm	- сантиметър
mm	- милиметър
mm/m ²	- милиметър на квадратен метър
m ²	- метър квадратен
m ³	- метър кубичен
m/s	- метър в секунда
MW	- мегавата

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата екологична оценка е неразделна част от проекта за „**Общ устройствен план на Община Карнобат**” и се разработва едновременно с него. По този начин екологичната оценка се интегрира в процеса и етапите на планиране и то от най-ранен стадий, което позволява в максимална степен да се идентифицират, анализират и оценят потенциалните въздействия върху компонентите на околната среда и човешкото здраве от реализирането на Общия устройствен план.

Възложител на плана, както и на екологичната част към него е Община Карнобат. Проектът на Общия устройствен план (ОУП) на Община Карнобат е изработен на основата на Задание за изработване на ОУП, одобрено с Решение №391.2 по Протокол №27/26.06.2014 г. на Общинския съвет гр. Карнобат (**Приложение № 3**). В съответствие с изискванията чл.125 ал.1 и 2 от Закона за устройство на територията, в заданието е мотивирана необходимостта от разработването на ОУП, включващ територията в административните граници на Община Карнобат.

Съгласно изискванията на чл.125, ал.7 на ЗУТ, Община Карнобат е представила изготвеното Задание за изработване на Общ устройствен план в РИОСВ - Бургас за определяне на приложимите процедури по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и чл.31 от Закона за биологичното разнообразие. С Изх. №3907/20.06.2014г. (**Приложение № 1**) РИОСВ - Бургас информира, че:

ОУП на Община Карнобат попада в обхвата на областите (по специално устройствено планиране), изброени в чл.85, ал.1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), както и в обхвата на т.11.1. на Приложение 1 на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредба за ЕО) и подлежи на задължителна екологична оценка (ЕО).

Проектът на ОУП попада в обхвата на чл.2, ал.1, т.1 на Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони и подлежи на процедура по оценка за съвместимостта (ОС) на плана с предмета и целите на опазване на защитените зони. Процедурата по ОС се извършва чрез процедурата по ЕО, съгласно чл. 31, ал.4 във връзка с ал.1 на ЗБР.

Съгласно чл.36, ал.1 и чл.4 от Наредба за ОС и в съответствие с изискванията на компетентния орган РИОСВ – Бургас, представени с Изх. №3907/20.06.2014 г., Община Карнобат е представила Уведомление по чл.10 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони. След преглед на представената документация, с Изх.№ 2820(3)/28.11.2017 г., компетентният орган РИОСВ-Бургас уведомява, че проектът за ОУП подлежи и на оценка за съвместимостта (ОС) му с предмета и целите на опазване на защитените зони, която се извършва чрез процедурата по ЕО (**Приложение № 1**).

В съответствие с дадените от компетентния орган указания и в изпълнение на чл.19 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, Община Карнобат е разработила схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана през различните фази от подготовка на ОУПО и съответно на ЕО.

Към момента на изготвяне на екологичната оценка в съответствие с изискванията на чл.19а от Наредбата за ЕО, Община Карнобат е провела консултации по определяне обхвата и съдържанието на екологичната оценка с компетентния орган - РИОСВ Бургас. Съгласно разработената схема за провеждане на консултации, при определяне обхвата на екологичната оценка са поискани становища и от специализираните ведомства - РЗИ Бургас, БДИБР гр. Пловдив, БДЧР гр. Варна.

В следствие на горното, са получени становища от следните ведомства:

- РИОСВ-Бургас – Изх.№2820(7)/06.02.2018 г.;
- Басейнова дирекция за управление на водите в Черноморски район – гр. Варна – Изх.№08-00-289/28.12.2017 г.;
- Басейнова дирекция за управление на водите в Източноромански район – гр. Пловдив – Изх.№ПУ-02-65/05.01.2018 г.;
- РЗИ-Бургас – Изх.№ 39-00-348/17.01.2018 г.

С Изх. № 2820(3)/28.11.2017 г. РИОСВ Бургас поставя следните изисквания към обхвата на екологичната оценка:

1. Екологичната оценка представлява нормативно изискваща се част към ОУП, като същата следва да бъде изготвена като част от ОУП, от колектив от експерти с ръководител, отговарящи и съобразяващи изискванията на чл.16 от Наредбата за ЕО;
2. На основания чл. 81, ал.3 от ЗООС, процедурата по ЕО се извършва едновременно с изготвянето на ОУП, като становището по ЕО е задължително условие за последващо одобряване на плана;
3. За извършване на екологичната оценка е необходимо да се спазва реда по чл. 3, ал. 1, т. 3-8 от НУРИЕОПШ. Действията по ал. 1, т.3-8, се съвместяват с етапите, през които преминава процедурата по изготвяне и одобряване на ОУП.

Съгласно чл.34, ал.1 от Наредбата за ОС, към доклада по ЕО, като отделно приложение трябва да се представи доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) на проекта за ОУП върху предмета и целите на следните защитени зони:

- **ЗЗ „Река Мочурица”** BG0000196 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна;
- **ЗЗ „Стралджа”** BG0000205 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна
- **ЗЗ „Екокоридор Камчия-Емине”** BG0000393 за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна;
- **ЗЗ „Комплекс Стралджа”** BG0000208 за опазване на дивите птици.

ДОСВ следва да бъде структуриран по изискванията на чл.23, ал.2 от наредбата за ОС. При определяне на същността и степента на въздействие на плана да бъдат съблюдавани критериите на чл. 22 от същата Наредба като се вземе предвид следното:

1. Да се направи анализ на предвижданията на ОУП на Община Карнобат и да се разгледа и оцени кумулативния и комбинирания ефект върху предмета на защита в защитените зони от всички предвиждания.
2. Да бъдат предложени и оценени алтернативни варианти по смисъла на §3, т.7 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС.
3. Да се опишат и анализират мерки за намаляване на отрицателните въздействия, които да отразят спецификата на зоните, предмета на опазване в тях и елементите на предвижданията на проекта за ОУП и които да са специфични по отношение на идентифицираните въздействия.

4. Да се представи подробна информация относно използваните източници и методи на изследване, особено собствени полеви проучвания (интензивност, времетраене, резултати).
5. Към ДОСВ да се приложи актуален картен материал на хартиен и магнитен носител, който да визуализира конкретните предвиждания на ОУП спрямо ключовите по смисъла на §3, т.2 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за ОС елементи на защитените зони;
6. При определяне на степента на въздействие на проекта за ОУП да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитанията (площ) и видовете (численост, плътност на популациите), предмет на опазване в ЗЗ. Оценка следва да бъдат разгледани в контекста на представеността на местообитанията/видовете в дадените защитени зони и в мрежата от защитени зони като цяло.

На електронната страница на общината е публикувана обява относно изготвеното Задание за обхват и съдържание на Екологична оценка с посочени адрес, телефон и лице за контакти за заинтересованите лица. С констативен протокол от 07.02.2018 г. от общинска администрация информират, че в законоустановения срок не са постъпили мнения, предложения и препоръки по обхвата на изготвеното задание за Екологичната оценка.

Дадените препоръки от компетентният орган по околна среда, както и всички становища и предложения получени в резултат от проведените консултации по обхвата и съдържанието на ЕО са отразени и дискутирани в настоящата екологична оценка. Копия от цитираната кореспонденция и пълна справка на проведените консултации е представена в **Приложение № 1**.

Съгласно чл.20, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми за провеждане на консултации по изготвения доклад за ЕО, Община Карнобат е информирала засегнатата общественост, чрез публикуване на обява в областен вестник „Черноморски фар”, бр. 124 (7766) от 06-08.07.2018 г. и е поставила обява на интернет страницата на общината <https://karnobat.acstre.com/currentNews-711-newitem.html> (**Приложение № 1**). Изготвената Екологична част на Предварителният проект на ОУП на Община Карнобат, заедно с всички приложения към нея са предоставени на публичен достъп в срок от 05.07.2018 г. до 05.08.2018 г. До обявения краен срок, в Общинска администрация Карнобат не са постъпили становища, мнения и предложения, удостоверено с констативен протокол от общинска администрация от 24.08.2018 г. (**Приложение № 1**).

Съгласно изготвената схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от ОУПО, Екологичната оценка е предоставена за становище, съгласно чл.20, ал.2 и ал.3 от НУРИОВОС на РИОСВ-Бургас, РЗИ-Бургас, БДЧР Варна и БДИБР Пловдив. Получените становища от компетентните органи както следва:

- ✓ Изх. № ПД-2820-(2)/29.10.2018 г. на РИОСВ-Бургас;
- ✓ Изх. № 39-00-161/06.08.2018 г. на РЗИ-Бургас;
- ✓ Изх. № 08-00-289/А2/15.08.2018 г. на БД „Черноморски район”
- ✓ Изх. № ПУ-02-106/1/13.08.2018 г. на БД „Източнобеломорски район”,

са отразени в настоящата ЕО и представени в **Приложение № 1**.

В срока, определен за публичен достъп (05.07.2018 г. до 05.08.2018 г.) на ЕО и ДОСВ не са постъпили други становища, освен горесцитираните. Всички бележки и предложения, получени с провеждане на консултациите са отразени в настоящата екологична оценка.

На основание чл.127, ал.1 от ЗУТ и чл. 21, ал.1, т.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми на 20.12.2018г., от 14.00 часа в заседателната зала на Общин Карнобат, ет.2 с адрес, бул. „България” № 12 е проведена процедурата по Обществено обсъждане на ОУП на Община Карнобат, както и на доклада за Екологична оценка и Доклада за оценка на степента на въздействие на същия. За организираната среща за обществено обсъждане са уведомени: РИОСВ – Варна (Изх. ПД-2820-(22)/28.11.2018 г.), РЗИ – Варна (Изх. 39-00-284/28.11.2018 г.), БД „Черноморски район” (Изх № 05-10-70/А2//29.11.2018 г. и БД „Източнобеломорски район” (ПУ-02-195/29.11.2018 г.). Съгласно изискванията на чл.127, ал.1 от ЗУТ Община Карнобат е уведомила обществеността, чрез поставяне на съобщение на интернет страницата на общината и чрез публикуването му в национален всекидневник в. „24 часа” от 15.11.2018г. и в местен вестник „Карнобатски глас”, бр. 46 от 19-25.11.2018 г. В **Приложение № 1** към Документацията за резултатите от консултациите с обществеността и със заинтересувани и засегнати органи и лица по чл.23, ал.1, т.2 от НУРИЕОПП са представени: Присъствен лист на участниците и Протокол от проведеното Обществено обсъждане на Предварителния проект на ОУПО Карнобат.

По време на и след проведеното обществено обсъждане в центъра за административно обслужване не са постъпвали възражения, предложения и становища относно плановата концепция на представения ОУПО Карнобат и на Екологичната част към него.

Като отделно приложение на Екологичната оценка във връзка с чл.23, ал.1, т.2 от НУРИЕОПП е представена документация за резултатите от консултациите с обществеността и със заинтересувани и засегнати органи и лица, в т.ч. справка с мотиви за приемане или не на получени мнения и предложения, както и мотивите за възлагането/отказа от възлагането и допълването или преценяването за продължаване на консултациите по смисъла на чл.22 от същата наредба на Екологична оценка на Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат.

С Вх. № ПД-2820-(2017г.)04.09.2019 г. в РИОСВ-Бургас е внесено искане за издаване на становище по екологична оценка, придружено с Доклад по ЕО, Нетехническо резюме и ДОСВ. В резултат с Изх. № ПД-2820-(30)09.12.2019 г., Директорът на РИОСВ-Бургас изразява следното становище:

„В информацията към Доклада за екологична оценка (ДЕО) и Доклада за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) върху защитените зони са установени различия - в РИОСВ Бургас са заявени ИП за имоти извън предвижданията на проекта на ОУП, които съответно не са оценени с ДЕО/ДОСВ:

- *за имот № 23176.2.76 по КК на с. Драганци, Община Карнобат, за който предвиждането на проекта на ОУП на общината е за обработваеми земи, при наличие на Заповед №РД-214/26.02.2018 г. на кмета на Община Карнобат за разрешение изработването на ПУП-ПРЗ, който не е оценен с ДЕО и ДОСВ;*
- *за поземлени имоти с идентификатори 36525.185.65 и 36525.187.8 по КК на гр. Карнобат е заявено ИП за изграждане на четири броя вятърни турбини за производство на вятърна енергия от възобновяем източник, което не е оценено с ДОСВ“.*

В тази връзка са направени корекции в доклада за ЕО, отразени в Раздел VI - Вероятни значителни въздействия върху околната среда факторите, които я увреждат и връзките между тях.

С екологичната оценка, като част от плана, се цели интегриране на предвижданията по отношение на околната среда, включително и здравни аспекти в подготовката и изпълнението на ОУПО и осигуряване на по-високо ниво на защита на околната среда в процеса на устройствено планиране на територията като цяло и въвеждане принципа на устойчиво развитие.

Съдържанието и нивото на детайлност на предвижданията на плана не позволява прогнозиране на точното място, естество и размер на въздействие на предвижданията, поради което цел на оценката е ранна индикация на възможните въздействия.

На база резултатите от анализа на потенциалното отрицателно/вредно въздействие, задача на екологичната оценка е да предложи адекватни мерки за максимално ограничаване на негативните ефекти върху околната среда и човешкото здраве. Мерките ще залегнат в следващите етапи на подробно проектиране и изпълнение на конкретни инвестиционни проекти, насоката за развитие, на които се дава от настоящият план.

В съответствие с етапите при изготвянето на Екологичната оценка тези задачи могат да бъдат систематизирани по следния начин:

- Анализ на направените предложения в ОУП на Община Карнобат и маркиране на онези от тях, които ще имат съществено значение за бъдещото развитие на общината и ще определят рамката на бъдещите инвестиционни инициативи;
- Анализирание на възможните значителни въздействия върху околната среда включително компонентите и факторите по чл. 4 и чл. 5 от ЗООС и връзките между тях, здравно-хигиенните аспекти на околната среда;
- Анализирание на предложените алтернативни варианти и препоръчване на онези от тях, които оказват най-малко неблагоприятно въздействие върху компонентите на околната среда;
- Посочване на мерките, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от осъществяването на изменението на ОУП на Община Карнобат върху околната среда;
- Предлагане на мерки за наблюдение и контрол на въздействията върху околната среда при прилагане на ОУП на Община Карнобат.

Обхвата на настоящата екологична оценка е съобразен изцяло с изискванията за съдържание, поставени в чл.86, ал.3 от ЗООС, указанията на компетентния орган и резултатите от проведените консултации. Разработената екологичната оценка включва информация, съответстваща на степента на подробност на плана и използваните методи за оценка.

Екологичната оценка е разработена от колектив експерти с ръководител, които отговарят на изискванията, поставени с чл.83 от ЗООС. Съгласно тези изисквания, към ЕО са приложени:

- списък на авторският колектив, изработил екологичната оценка на плана, в който всеки експерт удостоверява с подпис разработените от него раздели в ЕО;
- писмени декларации на експертите, с които декларират своята независимост (**Приложение № 2**);
- копия на дипломите на експертите, притежаващи образователно-квалификационна степен магистър (**Приложение № 2**);
- справка за проведени консултации и за изразените при консултациите мнения и предложения, както и начина на отразяването им в ЕО – (**Приложение № 1**).

I. Описание на съдържанието на основните цели на плана или програмата и връзката с други съотносими планове и програми

1. Анотация на плана

Нормативното основание за изготвяне на Общ устройствен план на Община Карнобат се съдържа в чл.124 (1) от ЗУТ и §123 (1) от ПЗР към ЗИД на ЗУТ, в изпълнение на които:

- С Решение №391.1 по Протокол №27/26.06.2014 г. Общинския съвет гр. Карнобат взема решение за изработване на проект за Общ устройствен план на Община Карнобат (ОУПО);
- С Решение №391.2 по Протокол №27/26.06.2014 г. Общинския съвет гр. Карнобат одобрява планово задание за изработване на проект за ОУП на Община Карнобат,

представен в **Приложение № 3**.

Общия устройствен план на Община Карнобат ще бъде одобряван от ОБЕСУТ към Община Карнобат.

Необходимостта от изготвяне на ОУП на Община Карнобат е продиктувана от няколко обстоятелства:

- ✓ С влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията (обн. ДВ, бр. 82/26.10.2012 г.) се поставят нови съществени изисквания към устройството на отделните видове територии и значително се ограничават инвестиционните намерения на физически и юридически лица при липса на действащ общ устройствен план на общината.
- ✓ Наличието на актуален действащ Общ устройствен план на общината е условие и предпоставка за кандидатстване и получаване на финансиране по линия на оперативните програми на европейските структурни фондове.
- ✓ Общият устройствен план на общината ще създаде благоприятни условия за инвестиционно проектиране и строителство в Община Карнобат.
- ✓ Общият устройствен план на общината ще допринесе за по-ефективното планиране на общинската територия, при прилагането на интегриран подход за постигане на устойчиво развитие в перспектива.

Рамковата цел на новия Общ устройствен план на общината е да предложи адекватен и съвременен пространствен модел за развитие на общината, както и да формулира подходяща политика и нормативни рамки за неговата реализация.

В обхвата на тази цел, подцелите се формулират като:

- Обвързване на развитието на общината с факторите от регионално, национално и над национално ниво;
- Оптимизиране на функционалната структура на общината спрямо съвременните социално-икономически и демографски процеси;
- Оптимизиране на начините на земеползване в съставнища землища на общината;
- Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми – функционални и интегриращи и взаимодействието между тях;
- Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на територията;
- Създаване на предпоставки и условия за ефективно управление на общинската територия.

В същото време планът трябва да осигури възможно най-добър баланс между частните и обществените интереси, при равнопоставяне на различните видове собственост.

1.1. Местоположение и обща площ, характеристика на територията

Община Карнобат е разположена в югоизточната част на Република България и попада в териториалните граници на област Бургас. На север Община Карнобат граничи с Община Сунгурларе, на изток с общините Айтос и Камено, на юг с Община Средец, а на запад с Община Стралджа (Фиг. I-01). Територията на Община Карнобат е 806.147 km², което представлява 10.4% от територията на Бургаска област и 0.72% от територията на страната.

По своето географско местоположение общината и нейният център заемат значимо място в транспортно-комуникационната система на страната. Това ѝ дава предимство пред голяма част от другите общини в България по отношение на транспортните ѝ връзки с останалата част на страната. През територията ѝ преминават важни транспортни коридори в посоките изток и запад, както и връзки към северната и южната част на България. Тук се кръстосват пътищата за Източна и Западна България, а така също преминава и главна ж.п. линия с направление Шумен и Варна, което прави общината единствената ж.п. връзка между южните и северните части на Източна България.

Благодарение на доброто си географско разположение, общината се определя като транспортен възел, през който се осъществяват пътните връзки между Северна и Южна България в тази част на страната. През общината преминава главен първокласен път I-6 (Бургас-София), второкласен път II-73 (Карнобат-Шумен), ж.п. линията София – Бургас и Карнобат-Синдел. Южно от Карнобат преминава и автомагистрала Тракия (A1). Добрата транспортна характеристика на общината се определя и от факта, че тя отстои само на 55 km от най-голямото пристанище на Българското Черноморие и летище Бургас, чрез което могат да се осъществяват транспортните връзки и със страните от Черноморската зона и Близкия Изток.

Фиг. I-01. Териториално деление на Област Бургас

Проектът за ОУП на Община Карнобат покрива територията, включена в административните граници на Община Карнобат. В съответствие с изискванията на чл.105 т.1 от ЗУТ, проекта за ОУП обхваща територията на общо 31 населени места, от които един град и 30 села както следва: Аспарухово, Венец, Глумче, Деветак, Деветинци, Детелина, Драганци, Драгово, Добриново, Екзарх Антимово, Железник, Житосвят, Зимен, Искра, Кликач, Козаре, Крумово Градище Крушово, Мъдрино, Невестино, Огнен, Раклица, Сан Стефано, Сигмен, Смолник, Соколово, Сърнево, Хаджиите, Церковски, Черково, включително и техните землища. Административен, индустриален и културен център е гр. Карнобат (Фиг. I-02).

Фиг. 1-02. Географска карта на Община Карнобат

Населението на Община Карнобат към 2015 г. е 24117 жители по данни на НСИ. Териториалното демографско разпределение е следното: в град Карнобат живеят 17608 от жителите, а останалата част 6509 в съставните села.

Според съществуващия брой на населението към малките села (според градоустройствената класификация) с население от 250 до 1000 жители се отнасят 9 села (Венец, Детелина, Екзарх Антимово, Искра, Кликач, Крумово градище, Невестино, Смолник и Хаджиите). Останалите 21 са много малки села с до 250 жители (Аспарухово, Глумче, Деветак, Деветинци, Добриново, Драганци, Драгово, Железник, Житосвят, Зимен,

Козаре, Крушово, Мъдрино, Огнен, Раклица, Сан-Стефано, Сигмен, Соколово, Сърнево, Церковски и Черково).

Важен фактор е и близостта до Черноморието, което осигурява както пазар за реализация на местната продукция, така и достъп до пристанище и летище. От пространствена гледна точка икономическите дейности в общината са концентрирани в град Карнобат.

Предвижданията на ОУП на Община Карнобат за пространствено развитие са насочени основно към социално-икономическото развитие, създаване на условия за реализация на инвестиционни инициативи, отговарящи на целите и приоритетите на регионалното развитие, както и доразвиване на стратегически планове в обхвата на общината и техните проекти.

1.2. Съществуващо устройство на територията - зонирание

Основните фактори, въз основа на които се изгражда модела за пространствено развитие и устройство на територията са следните:

- Разположението на общината и обвързването ѝ с полицентричния модел на урбанистично развитие в страната, както и връзките ѝ със съседните общини;
- Опазване, съхраняване и валоризация на територията, като се отчита фактът, че общината е с утвърден земеделски производител и основния капитал са земеделските територии;
- Наличието на защитени територии и зони по Натура 2000, които са както стимулатор за развитието, така и ограничител за някои видове дейности, които биха нарушили околната среда и биха застрашили биологичното разнообразие в общината;
- Необходимостта от доизграждане на мрежите и съоръженията на комуникационно-транспортната и инженерно-техническата инфраструктура, което ще подобри достъпността, мобилността и инвестиционната атрактивност на общината;
- Съхраняване на недвижимите културни ценности с цел привличане на туристопоток и осигуряване на нови работни места в обслужващата сфера.

Най-голям дял в площоразпределението на общината имат земеделските територии 81.36%, с площ от 67887.97 ha. Значително по-слабо представени са териториите от горски фонд, 10195.21 ha (12.22%). Урбанизираните територии заемат площ от 3166.26 ha или 3.78% от общата територия, разпределени както следва: жилищни функции – 2593.67 ha (3.11%), обществено-обслужващи функции – 12.32 ha (0.01%), терени за производствени дейности – 129.15 ha (0.15%), складови дейности – 53.94 ha (0.06%), рекреационни дейности, курортни и вилни зони – 328.13 ha (0.39%), озеленяване, паркове и градини в т.ч. гробищни паркове – 40.10 ha (0.05%), спорт и атракции – 6.77 ha (0.01%), комунално обслужване и стопанство – 2.18 ha. Водните площи са - 1449.98 ha (1.74%), териториите за транспорт и инфраструктура – 684.61 ha (0.82) и към териториите за добив на полезни изкопаеми, депа се отнасят 106.47 ha (0.13%). Тази информация е представена и в табличен вид както следва:

Таблица I-01. Подробен баланс на територията в Община Карнобат

Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи	
	в ha	в %
I. ТЕРИТОРИИ С НАЙ-ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ		
1. Жилищни функции	2593.67	3.11
2. Обществено-обслужващи функции	12.32	0.01
3. Производствени дейности	129.15	0.15
4. Складови дейности	53.94	0.06
5. Рекреационни дейности, курорти и вилни зони	328.13	0.39
6. Озеленяване, паркове и градини, гробища	40.10	0.05
7. Спорт и атракции	6.77	0.01
8. Комунално обслужване и стопанство	2.18	0.00
9. Земеделски територии, в т.ч.:	67887.97	81.36
9.1. обработваеми земи – ниви	54444.56	65.25
9.2. обработваеми земи - трайни насаждения	3342.20	4.01
9.3. необработваеми земи	9949.12	11.92
9.4. др. земи	144.50	0.17
10. Горски територии, в т.ч.:	10195.21	12.22
10.1. гори	9021.72	10.81
10.2. др. горски	1128.68	1.35
11. Водни площи	1449.98	1.74
12. Транспорт и инфраструктура	684.61	0.82
13. Територии за добив на полезни изкопаеми, депа	106.47	0.13
ОБЩА ПЛОЩ	83438.10	100.00
II. ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ		
А. Територии за природозащита	4020.00	4.82
Б. Защитени територии за опазване на КИН	40.48	0.05
В. Територии с особена териториалноустройствена защита	0.00	0.00
Г. Територии за възстановяване и рекултивация	0.00	0.00
Д. Територии с активни и потенциални свлачища и срутища	0.00	0.00
Е. Други нарушени територии	0.00	0.00
Ж. ОБЩА ПЛОЩ по т. Г, Д, Е с отчитане на припокриването	0.00	0.00

Състояние на урбанизираните територии

Урбанизираността на територията на общината е 73% градско, спрямо 27% селско население. Икономическият потенциал на градското население по принцип е по-висок от този при селското население. Това се обуславя от различния начин на живот и възможностите за трудова реализация. Развитието на селищната мрежа в общината е довело до съсредоточаване на основните административни, промишлени, обслужващи и културни дейности в гр. Карнобат. Останалите селища са относително изолирани, с предимно възрастни хора, които се занимават със земеделие в лични стопанства. Тези населени места са подходящи за екологично земеделие и екологични производства.

От цялото население на общината към 2015 г., в общинския център е съсредоточено 73% от него (17608 – по данни на НСИ, 2015 г.). Намаленият брой на населението на общината, при непроменената площ на територията ѝ, дава отражение и върху гъстотата

на населението. Този показател е един обективен критерий за степента на населеността на територията. При средна гъстота на населението през 2011 г. 31.6 д./km², през 2015 г. този показател е 29.9 д./km². Обективно, Община Карнобат се очертава като една от общините с ниска гъстота на населението (за България тя е 65.3 д./ km²), което се отразява негативно и върху възможностите за ефективно използване на разполагаемите поземлени ресурси, за нормалното функциониране на обектите за първично обслужване на населението и др.

Състояние на жилищния фонд:

На територията на общината има изградени 9649 жилищни сгради с 13 509 жилища в тях. Данните сочат, че най-голямо жилищно строителство е имало в периода 1946-1960 година, като след 1990 то е в рамките на 340 жилища за 10 години, а след 2011 г. са построени едва 9 жилищни сгради. Основно жилищата са тристайни (40.0% от всички жилища на територията на общината) и двустайни 29.0% от всички жилища на територията на общината. Най-малко са едностайните жилища едва 4.0%. Средният брой лица на едно жилище за Община Карнобат е 1.78, което говори за обезлюдяването на населените места в общината.

По форма на собственост 98.6% от всички жилища са частна собственост на физически лица. Данните към 31.12.2015 г., показват, че 72.7% от жилищата в общината са с наличие на ел. ток и ВиК мрежи. Жилища с най-висока степен на благоустроеност в общината са 13.2% или 1793 жилища. Данните за жилищна задоволеност показват, че на 1000 жители се падат 560 жилища (447 за града).

Състояние на производствените територии:

Икономическият профил на общината е ориентиран предимно към преработващата промишленост, селското, горското и рибното стопанство и складовата дейност.

Структуроопределящи отрасли за общината са хранително-вкусовата промишленост, машиностроенето и шивашката промишленост. Мощностите са концентрирани предимно в град Карнобат, в индустриалната зона на града.

Хранително-вкусовата промишленост включва производство на спиртни напитки, зеленчукови и плодови консерви, брашно и хлебни изделия, млечни продукти, месни продукти, сладководна риба, налични са фуражни цехове. По-големите предприятия ориентират част от продукцията си за износ.

Основните, най-големи предприятия на територията на общината са:

- „СИС Индустрийс” – производство на спиртни напитки на базата на зърнения спирт, произвеждан от Рафинерия „ВИНС”, локализирана в с. Церковски.
- „Винпром Карнобат” – водещ български производител на вина и високоалкохолни напитки.
- „Топаз Мел” ООД – гара Церковски – производство на брашно.
- Мандра Сигмен – производство на млечни продукти, базирана в с. Сигмен.
- „Карнобатплод” ЕАД – производител на плодови, зеленчукови и месозеленчукови консерви. Локализирано е в Промислената зона в Карнобат.

По-големите производители разполагат с добра материално-техническа база и модерна техника.

Машиностроенето е представено от следните предприятия:

- „СЕ Борднетце-България" ЕООД (завод Карнобат) е доставчик на компоненти за международната автомобилна индустрия. Произвежда кабелни комплекти за

различни автомобилни платформи. Едни от най-големите клиенти на завода са Фолксваген, Ауди, Порше и Шкода.

- „КАМТ” АД” - Основната дейност на фирма „Карнобат агромашины и техника” е производство на почвообработващи машини и двигателни мостове за каропроизводството. В момента около 15-20% от продукцията се изнася.
- „Металопак” АД - Началото му е поставено през 1961 година, като предметът на дейност е производството на студено-пресови изделия и метален амбалаж.
- „Монтажи” ЕАД клон Карнобат - Базата е оборудвана с технологични машини и съоръжения за производство на леки и средно тежки метални конструкции.

Шивашката промишленост е традиционна за Община Карнобат. Тя е представена от:

- „Карина” АД - специализирана в изработването на мъжки ризи и дамски блузи. Фирмата изнася продукция за Германия, Австрия, Испания, Швейцария. Предприятието има добра материално-техническа база.
- Конфекционна фабрика „Маркела” е специализирана в производството на мъжки ризи и дамски блузи.
- „Текстил” ЕООД - Производство на вълнени губери, китеници и одеала с материали на клиента.
- ЕТ „ЛАЗУР И ДК ДИЧО КУНЕВ” - занимава се с производство на висококачествено дамско и мъжко облекло.

Други производства на територията на общината:

- „САЛЕКС ГРУП” ООД - цех за пакетиране на сол в различни разфасовки, предназначени за реализация на вътрешен и външен пазар. Цехът е разположен в промишлена зона на гр. Карнобат.
- „Вита Фрут” ЕООД - Дружеството „Вита Фрут” ЕООД е с основна дейност преработка на плодове чрез сушене. Оборудвано е със съвременни италиански машини, които обезпечават поточно производство в 24 часов режим.
- ВМК Монтажи - Производство на метални конструкции колони, ферми, греди, халета, мачти.
- „Скорпион – 97” АД - производство на опаковъчни материали (велпапе).

Земеделски територии

Селско стопанство

На територията на общината има природни условия, подходяща за развитието на растениевъдство и животновъдство – благоприятен климат, почви (смолници) и релеф.

Растениевъдство

Основен ресурс за развитие на селското стопанство и на неговия основен подотрасъл – растениевъдство, е земеделската земя. В баланса на територията на общината, земеделските земи са 67887.97 ha, което е 81.36% от общата територия на общината. Обработваемите земи са 54444.56 ha или 65.25%.

Разпределението на обработваемата земя по площи и култури е дадена в следващата *Таблица I-02:*

Община	Обработваема земя		Зърнени култури	Техн. култури	Фуражни култури	Ягоди, зеленчуци	Лозя и тр.
	Площ- дка.	Бр.стоп-ва	дка	дка	дка	дка	дка
Карнобат	517000	450	275000	190300	14500	5150	24500

От данните се вижда, че основно площите са заети от зърнени и технически култури. Тази тенденция с малки изменения в пропорциите е валидна от 2010 година до момента. В растениевъдния баланс фигурират зеленчуковите и трайни насаждения. За отбелязване е

нарастването на териториите заети от лозови насаждения. Лозарството е традиционно за района и той е утвърден производител на пазара. Зеленчукопроизводството също е добре развито като се отглеждат предимно арпаджик, лук и чесън. Като сравнително нова култура са бадемовите насаждения.

В Карнобат функционира Институт по земеделие, който извършва генетико-селекционни и биотехнологични и агротехнически проучвания. Институтът е създаден през 1925 г. Към настоящия момент той има важно значение като научен център, като внедрява иновации в сферата на земеделието и по този начин спомага за увеличаването на продукцията и отглеждането на по-устойчиви сортове. Селектирани са редица сортове, както фуражни, така и пивоварни.

В общината функционират редица фирми, занимаващи се със селско стопанство и обработващи земеделска земя.

Животновъдство

Животновъдството в общината има много добър потенциал за развитие. То заема второ място в структурата на земеделското производство на територията на Община Карнобат (след растениевъдството) като развити са предимно овцевъдство, свиневъдство, отглеждането на крави, кози, птици, зайци и пчели.

Развитието на подотрасъла в общината през последните години (2014-2015 г.) е представено в следващата Таблица I-03:

Таблица I-03.

Год.	Говеда и биволи		Крави и биволици		Овце		Кози		Свине		Птици	Пчелни семейства
	Обекти	Животни	Обекти	Животни	Обекти	Животни	Обекти	Животни	Обекти	Животни		
2014	209	3618	209	2725	303	26207	197	1049	2	29078	16750	14 311
2015	193	3897	193	3009	257	28862	85	784	2	32665	4500	16301

Към момента на територията на общината са налични 20 броя кравеферми, окачествени с отговарящо краве мляко по населени места както следва: с. Венец- 2 бр., с. Деветинци -1 бр., с. Детелина - 1 бр., с. Драгово - 1 бр., с. Добриново - 1 бр., с. Искра - 1 бр., с. Екзарх Антимово - 1, бр., с. Козаре - 1 бр., гр. Карнобат - 7 бр., с. Глумче - 1 бр., с. Сан Стефано - 2 бр. и с. Смолник - 1 бр. На територията на Община Карнобат е регистрирано млекопреработвателно предприятие, намиращо се в с. Сигмен, собственост на фирма „Сигмен Милк“ ЕООД.

Горски територии

Горскостопанската дейност е подчинена на ДГС Карнобат. Общо горски територии на територията на Община Карнобат (включително залесени земеделски територии) са 10195.21 ha, от които:

- ✓ държавна собственост - 341.6 ha;
- ✓ общинска собственост – 7938.21 ha;
- ✓ временно общински по чл.19 - 70.4 ha;
- ✓ частна собственост - 1714.5 ha;
- ✓ собственост на юридически лица - 130.5 ha.

Водни течения и площи

Общо водните повърхности в общината (водни течения и водни площи) заемат 1.74% или 1449.98 ha, в това число се включват реки, язовири, водоеми и напоителни канали.

В Приложение № 4 е дадена Схема вид територия, М 1:50 000.

1.3. Техническа инфраструктура

Водоснабдяване

Съществуващо състояние

Водоснабдителните и канализационни системи на територията на Община Карнобат се обслужват от „ВиК” ЕАД - Бургас. Всички населени места от общината са водоснабдени с изключение на с. Сан-Стефано.

Водоснабдяването в Община Карнобат може да се раздели на 3 групи, водоснабдявани населени места само от деривация „Камчия” (ВС Камчия), водоснабдявани населени места, смесено от деривация „Камчия” (ВС Камчия) и от местни водоизточници, водоснабдявани населени места само от местни водоизточници.

В първата група, която се водоснабдява само от деривация „Камчия”, влизат - с.Зимен, с.Глумче, с.Кликач и с.Драгово.

Във втората група, която се водоснабдява смесено, от деривация „Камчия” и от местни водоизточници, влизат - гр.Карнобат, с.Невестино, с.Соколово, с.Хаджиите, с.Козаре и с.Сигмен.

В третата група, която се водоснабдява само от местни водоизточници, влизат – с.Раклица, с.Мъдрино, с.Огнен, с.Искра, с.Венец, с.Крумово градище, с.Церковски, с.Деветинци, с.Деветак, с.Железник, с.Драганци, с.Детелина, с.Крушово, с.Аспарухово, с.Екзарх Антимово, с.Смолник, с.Добринов, с.Черково, с. Житосвят и с.Сърнево.

Общата дължина на довеждащата водопроводна мрежа за Община Карнобат е 115.94 km, 73.51 km етернит (АЦ), 20.18 km стоманени тръби (Ст.), 20.92 km РЕНД, 1.33 km PVC. Диаметрите на външната водоснабдителна мрежа варират от 80 mm до 530 mm. Вътрешната разпределителна мрежа за общината е 257 174 km.

Общата дължина на довеждащата водопроводна мрежа за Община Карнобат е 115.94 km, 73.51 km етернит (АЦ), 20.18 km стоманени тръби (Ст.), 20.92 km РЕНД, 1.33 km PVC. Диаметрите на външната водоснабдителна мрежа варират от 80 mm до 530 mm. Вътрешната разпределителна мрежа за общината е 257 174 km. В процентно отношение материалите на тръбите за Община Карнобат са 81% (АЦ), 11% (Ст.), 8% РЕНД и 5% PVC.

Подобряване на водоснабдяването:

Изградените водоснабдителни групи са в състояние да задоволяват потреблението на включените в тях селища. Честите аварии по мрежите вътре в населените места, както и по външната водопроводна мрежа, налагат източване на огромни водни количества при отстраняване на аварията. Това налага спешни мерки по обновяване на мрежите. Предимно аварийни, през последните години са проведени ремонти на участъци от външни водопроводи и по уличните водопроводни мрежи в селата.

Съгласно ОУПО в периода 2018-2020 г. за село Сан Стефано са предвидени детайлни хидрогеоложки проучвания, изграждане на водовземно съоръжение, ПС и довеждащ водопровод до 2000 m, както и рехабилитация на съществуващ резервоар.

В Регионален генерален план за Водоснабдяване и канализация на обособена територия на „ВиК” ЕАД, Бургас са предвидени мерки за подобряване на водопроводната мрежа и водоснабдяването на територията на Община Карнобат, които са представени в следващата Таблица I-04:

Таблица I-04.

№	Населено място	Потенциална мярка – 1	Препоръчана мярка
Краткосрочна инвестиционна програма 2014-2020 г.			
1	с. Деветак	Съоръжение за дезинфекция при същ. р-р	Съоръжение за дезинфекция при същ. Р-р
2	с. Крумово градище	Съоръжение за дезинфекция при р-ра	Съоръжение за дезинфекция при р-ра
3	гр. Карнобат	Магистрален водопровод "ПС "Хан Крум" - Карнобат - Айтос - НХК": подмяна на отклонение за селата с много аварии	Магистрален водопровод "ПС "Хан Крум" - Карнобат - Айтос - НХК": подмяна на отклонение за селата с много аварии
Средносрочна инвестиционна програма 2021-2027 г.			
4	с. Екзарх Антимово	Изграждане на нов резервоар – 200 m ³ , подмяна на външен водопровод 300 m от резервоара (същ.), съоръжение за дезинфекция	Изграждане на нов резервоар – 200 m ³ , подмяна на външен водопровод 300 m от резервоара (същ.), съоръжение за дезинфекция
5	с. Смолник	Реновиране на същ резервоар - 120 m ³ , съоръжение за дезинфекция, подмяна на външен водопровод , L= 630 m, D=90	Реновиране на същ резервоар - 120 m ³ , съоръжение за дезинфекция, подмяна на външен водопровод
6	с. Драгово	Съоръжение за дезинфекция при р-ра (50m ³)	Съоръжение за дезинфекция при р-ра (50m ³)
7	с. Искра	Подмяна на външен водопровод, L=320m, ф110, съоръжение за дезинфекция при р-ра	Подмяна на външен водопровод, L=320m, ф110, съоръжение за дезинфекция при р-ра
8	с. Невестино	Подмяна на 2000 m външен водопровод, ф90 до р-ра	Подмяна на 2000 m външен водопровод, ф90 до р-ра
Дългосрочна инвестиционна програма 2028-2038 г.			
9	с. Венец	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=8894 m, D90	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=8894 m, D90
10	с. Драганци	Реновиране на същ. Резервоар 75 m ³ , подмяна на външен водопровод D=90 , L=200 m	Реновиране на същ. Резервоар 75 m ³ , подмяна на външен водопровод D=90, L=200 m
11	с. Екзарх Антимово	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа L=1000 m	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа L=1000 m
12	с. Смолник	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=4000 m	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=4000 m
13	с. Черково	Изграждане на съоръжение за дезинфекция	Изграждане на съоръжение за дезинфекция
14	с. Черково	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=500 m	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=500 m
15	с. Детелина	Подмяна на външен водопровод, L=850m, ф90, съоръжение за дезинфекция при същ. Р-р	Подмяна на външен водопровод, L=850m, ф90, съоръжение за дезинфекция при същ. Р-р
16	с. Детелина	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=3000 m	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=3000 m
17	с. Драгово	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=1100 m	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=1100 m
18	с. Кликач	Подмяна на вътрешен водопровод, L=2000 m	Подмяна на вътрешен водопровод, L=2000 m
19	с. Крумово Градище	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=10 000 m	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=10 000 m
20	с. Невестино	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=6700 m	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=6700 m
21	с. Хаджиите	Изграждане на съоръжение за дезинфекция при същ. Р-р, подмяна на ф90, L=300 m външен водопровод	Изграждане на съоръжение за дезинфекция при същ. Р-р, подмяна на ф90, L=300 m външен водопровод
22	с. Церковски	Съоръжение за дезинфекция при същ. р-р, Подмяна на външен водопровод ф90, L=2100 m	Съоръжение за дезинфекция при същ. р-р, Подмяна на външен водопровод ф90, L=2100 m
23	с. Огнен	Съоръжение за дезинфекция при същ. р-р 160m ³ , Подмяна на външен водопровод ф90, L=1150 m	Съоръжение за дезинфекция при същ. р-р 160 m ³ , Подмяна на външен водопровод ф90, L=1150 m

*Източник: Регионален генерален план на „ВиК” ЕАД, Бургас

Канализация

В населените места на Община Карнобат има малък процент на изграденост на канализационна мрежа, което обуславя и липсата на пречиствателни съоръжения. В гр. Карнобат има изградена на 90% канализационна мрежа, една КПС и предстои изграждането на още една, както и на Градска пречиствателна станция за отпадъчни води (ГПСОВ). Отпадъчните води на гр. Карнобат се заустват в р. Мочурица. Диаметрите варират от 200 mm до 900 mm, както и един бетонов колектор, но те са крайно недостатъчни, тъй като има чести наводнения в града.

На територията на общината има изградени следните ЛПСОВ:

- ЛПСОВ на Претоварна станция за отпадъци - Карнобат;
- ЛПСОВ на предприятие за бутилиране на спиртни напитки и вина в с. Венец, Община Карнобат – „СИС Индустрийс” ООД;
- ЛПСОВ на спиртоварна фабрика край с. Церковски, Община Карнобат – „ВИН.С. Индустрийс” ООД.
- ЛПСОВ на „Птицекланица Чубра” с. Чубра- месопереработвателно предприятие за бяло птиче месо.

Програма за развитие:

В Регионален генерален план за Водоснабдяване и канализация на обособена територия на „ВиК” ЕАД, Бургас са предвидени мерки за подобряване на канализационната мрежа на територията на Община Карнобат, които са представени в Таблица I-05:

Таблица I-05.

№	Населено място	Потенциална мярка – 1	Препоръчана мярка
Краткосрочна инвестиционна програма 2014-2020 г.			
1	гр. Карнобат	Изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води и реконструкция на улична канализационна мрежа в гр.Карнобат; Изграждане на ВиК инфраструктура за Южна промишлена зона, гр. Карнобат	Изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води и реконструкция на улична канализационна мрежа в гр.Карнобат; Изграждане на ВиК инфраструктура за Южна промишлена зона, гр. Карнобат
Средносрочна инвестиционна програма 2021-2027 г.			
2	с. Кликач	Изграждане на канализация и ЛПСОВ	Изграждане на канализация и ЛПСОВ
3	с. Екзарх Антимово	Изграждане на канализация и ЛПСОВ	Изграждане на канализация и ЛПСОВ

*Източник: Регионален генерален план на „ВиК” ЕАД, Бургас

Като дългосрочен план в Община Карнобат могат да се предложат за инвестиране и изграждане на канализационни мрежи за битови отпадъчни води и на пречиствателни станции за най-големите населени места и обединяването на по-малките в една пречиствателна станция.

В Приложение №4 е представена Схема на водоснабдяване и канализация, М 1:50 000.

Електроснабдяване

Поддържането на електропреносната и електроразпределителната мрежа и съоръженията към нея, на територията на Община Карнобат, както и електроснабдяването, се осъществява от „ЕVN България”. Електрифицирани са всички населени места на територията на общината, като липсват такива с режим на тока.

Основен източник на захранване на град Карнобат и Община Карнобат е от ТЕЦ „Марица Изток-2” с един електропровод с диспечерско наименование „Камчия” 220 kV до

откритата разпределителна уредба - ОРУ 220 kV на подстанция „Карнобат”. Електрозахранването е на „сляпо” с електропроводно отклонение 220 kV с дължина 3.705 km и проводник АСО 500. След трансформация 220/110 kV с един автотрансформатор 200 MVA се захранва уредба 110 kV. Уредбата е с двойна секционирана шинна система с инсталирани два трансформатора 110/20 kV с единична мощност на всеки по 25 MVA. От този основен опорен пункт излизат електропроводи 110 kV до няколко други съседни подстанции. Така всяка подстанция е резервирана на страна високо напрежение.

Град Карнобат и Община Карнобат се электроснабдява от една подстанция разположена в град Карнобат. За резервиране на захранването на града и общината се разчита и на пренос на мощности от Ямбол през Стралджа и през Бургас от други райони. По този начин се изразява неделимостта на преносната електрическа система на град Карнобат и Община Карнобат като част от цялостната електроенергийна система на страната. В следващата таблица са дадени всички електропроводи 110 kV от подстанция Карнобат.

Таблица I-06. Съществуващи електропроводи - характеристики

Наименование	От подстанция	До подстанция	Състояние
„Камчия” 220kV	ТЕЦ”Марица Изток-2	Подстанция „Варна”	Добро
„Локомотив” 110 kV	Подстанция „Карнобат”	Тягова Подстанция	Добро
„БДЖ” 110 kV	Подстанция „Карнобат”	Тягова Подстанция	Добро
„Палаузово” 110 kV	Подстанция „Стралджа”	Подстанция „Карнобат”	Добро
„Айтос” 110 kV	Подстанция „Айтос”	Подстанция „Карнобат”	Добро
„Свобода” 110 kV	Подстанция „Камено”	Подстанция „Карнобат”	Добро
„Горово” 110 kV	Подстанция „Сунгурларе”	Подстанция „Карнобат”	Добро

Както се вижда от таблицата всички електропроводи са в добро техническо състояние, с добри преносни възможности и висока механическа устойчивост.

На територията на град Карнобат и Община Карнобат има 29 броя източници за производство на ел. енергия от възобновяеми енергийни източници с обща инсталирана производствена мощност 6.1 MVA.

Мрежите за улично осветление са физически и морално остарели. В резултат на това се наблюдава влошаване на качеството на осветлението и несъответствието му с нормативните документи. Обслужването на уличното осветление, което е общинска собственост, е възложено на фирма. Не се предвижда изграждане на система за автоматизирано управление на осветлението. На този етап на проектиране не се предвижда и подмяна на традиционните осветителни тела (живачни и натриеви) с LED осветителни тела.

В последните години е актуален въпроса с инвестиции в изграждане на инсталации за производство на ел.енергия от ВЕИ. Порафи спецификата на технологичния процес на ВЕИ с фотоволтаици се дава възможност за монтаж на фотоволтаичните панели във вече построени или новостроящи се сгради. Това са фотоволтаични системи монтирани в облицовката и фасадите на сградите и стандартното монтиране на фотоволтаичните панели на покривите на сградите. Сградите общинска собственост, основно сгради на училища и детски градини, са изключително удобни за монтаж на фотоволтаични инсталации за производство на ел.енергия. Това е една възможност, по която може да се работи в перспектива.

Прогнозите за развитие на електропреносната мрежа и изграждането на нови подстанции 110/20 kV се обосновава на развитието на жилищните райони и промишлените зони. Като се има предвид песимистичната прогноза за демографското и икономическото развитие на град Карнобат и Община Карнобат за прогнозния период се вижда, че не се налага разширение на преносната мрежа (подстанция и електропроводи високо напрежение), осигуряваща електрозахранването на града.

В изграждането на разпределителната мрежа средно напрежение не се предвиждат съществени промени. И тук има достатъчно инсталирана трансформаторна мощност. Нови трафопостове ще се изграждат само при необходимост в конкретни случаи при ново строителство, отдалечени обекти. Може да се приеме оптимална схема да се използват БКТП с инсталирана трансформаторна мощност до 1x800 kV за комунално-битови нужди, с което ще се задоволят нуждите на населението.

В **Приложение № 4** е представена Схема Електроснабдяване, М 1:50 000.

Газопреносна мрежа

Техническото проучване за газификация на гр. Карнобат започва през 1996г. по инициатива на общината. През м. октомври 2008 г. „Овергаз Изток” АД започва изграждането на трасе за доставка на природен газ и газоразпределителна мрежа на територията на гр. Карнобат. Газификацията на града е открита официално на 1-ви юни 2009г. Като част от проекта е изградена и площадка за декомпресиране на природен газ.

Към 2009 г. са проектирани и изградени в основни линии газоразпределителната мрежа, газопроводни отклонения и съответните съоръжения до градските социални обекти, училища и детски градини, частни абонати. Развитието на мрежата продължава и през 2010 г. и 2011 г. Към настоящият момент на територията на гр. Карнобат има изградена 8 km газопреносна разпределителна мрежа с 264 битови отклонения за частни абонати.

Към момента на територията на общината компресиран газ се разпределя от три депа – депо за гр. Карнобат, депо за МБАЛ и депо за с. Екзарх Антимово. Разпределението и общественото снабдяване с природен газ на територията на Община Карнобат се осъществява от „Овергаз Мрежи” АД.

През 2013 г. е изпълнен проект за изграждане на отоплителна инсталация на газ в МБАЛ и Медицински център I в гр. Карнобат.

До края на 2016 г. са газифицирани три училища с четири сгради, пет детски градини в град Карнобат и една в село Екзарх Антимово, спортна зала „Олимпийец – Атанас Комшев”, сграда на Административен център на Община Карнобат, сграда на Община Карнобат, сграда на БКРД, читалище „Д. Поляново” и СПА хотел Парк. Единственото промишлено предприятие на територията на общината, което е газифицирано е „Карина” АД. Броят на клиентите, които консумират природен газ нараства бавно през годините.

Комуникационно-транспортна система

Транспортна система

Транспортната инфраструктура в Община Карнобат е представена от пътна и железопътна мрежи преминаващи през територията ѝ. Дължина на пътната мрежа в общината е 273.5 km, като 45% от състава ѝ са републикански пътища - 123.3 km, а общинските пътища с обща дължина в рамките на общината са 150.2 km. Средната гъстота на пътната мрежа (339.27 km/1000 km²) е по-ниска от тази на страната (368.41 km/1000 km²).

Железопътната инфраструктура е представена от: VIII главна жп линия и III-A, с дължина на територията на общината 34.7 km.

През територията на общината преминава международен транспортен коридор №8, кръстосват се пътищата за Източна и Западна България, както и единствената ж.п. връзка между южните и северните части на Източна България. Населените места от общината са с пряк и лесен достъп до основните пътни артерии. Това дава възможност за добро развитие на Община Карнобат и привличане на инвеститори. Развитието на транспортната система вътре в границите на общината има значителен ефект върху пространствената и социално-икономическата активност.

В общината има осигурен автобусен транспорт за превоз на пътници. Автобусните линии от общинската транспортна схема осигуряват връзки между отделните селища в общината, както и със съседните общини. Поддържат се и две градски линии. Линиите от Областната транспортна схема осигурява връзка на общинския с областния и други административни центрове в страната. Основния превозвач, осъществяващ транспортни услуги на територията на общината е „М- Бус” ЕООД.

Класификация на пътната мрежа

Републиканската пътна мрежа (РПМ) е представена от участъците на магистрален път А-1, път първи клас I-6/E 773/, път втори клас II-73 и югозападен обход на гр.Карнобат и три третокласни пътища/ III -705, III-795, III-5391/ с обща дължина на територията на общината 123.29 km. Гъстотата на републиканската пътна мрежа (152.94 km/1000 km²) е по-ниска от средната за страната (176.3 km/1000 km²).

Таблица I-07. Републикански пътища на територията на Община Карнобат

№ по ред	Път №	Вид на пътя	Наименование на пътя	Дълж. /km/	от/km/	до /km/
1	A-1	Магистрала	AM „Тракия"	27.070	308.107	335.177
2		Пътна връзка	пътни връзки ПВ „Карнобат” km 323+807	1.635		
3	II кл	II-клас	Югозападен обход гр.Карнобат	9.550	0.000	9.550
4	I-6/E-773/	I-клас	гр.ОПУ Ямбол-Карнобат-Бургас	30.323	428.200	458.523
5	II-73	II-клас	гр.ОПУ Шумсн-Лозарево-(Карнобат-Бургас)	10.970	79.500	90.470
6	III-705	III-клас	Бероново-Сунгурларе-Мъдрино-(Лозарево-Карнобат)	1.800	21.900	23.700
7	111-795	III клас	(Болярново-Средец)-Драка-Малина-Житосвят-Драганци- Карнобат	18.057	28.871	46.928
		II клас	дублиране с югозападен обход на гр.Карнобат - 2.224 km		46.928	49.152
	III-795	III клас		5.585	49.152	54.737
8	III-5391	III-клас	Трояново-Аспарухово-Крушево-Детелина-(Драганци- Карнобат)	18.300	2.800	21.100

Състоянието на републиканската пътна мрежа на територията на общината е добро. Преобладаващото състояние на третокласните пътища е задоволително. Изключение прави път III-504, който е в много лошо състояние.

Общинската пътна мрежа допълва транспортното обслужване в общината, осигурявайки пътни връзки между пътища от РПМ и достъп до някои от населените места. Общата ѝ дължина е 150.2 km.

Таблица I-08. *Общински пътища на територията на Община Карнобат*

Път №	Наименование на пътя	Дължина (km)
BGS1002	/I-6 Карнобат-Айтос/-Черноград-гран.община / Айтос-Карнобат-Айтос/	6.0
BGS1004	/I-6/ Айтос-Карагеоргиево-Тополица –гран.община	8.0
BGS1060	/III-5391/ Аспарухово-Сърнево-Черково-Екзарх Антимово-Смолник	20.8
BGS1064	/I-6, Венец-Карнобат/-Крумовоградище-Железник-Сан Стефано-Добриново-Житосвят/III-795	29.3
BGS1265	III-7306/Сунгурларе-Грозден-Лозица-гран.община(Сухгурларе-Карнобат)-Огнен –Искра-I-6/	13.5
BGS2061	/I-6 Карнобат-Айтос/-Глумче-Зимен-гран.община(Карнобат-Айтос)-/BGS1002/	10.0
BGS2063	/I-6, Лозенец-Карнобат/-Венец-ж.п.гара Церковски-Церковски-Крумово градище-/BGS1064/	11.8
BGS2065	/I-6 Карнобат-Айтос/-/ - Соколово - Хаджиите	9.0
BGS2068	/II-73 Лозарево – Карнобат/ - Невестино	3.5
BGS2069	/II-73 Лозарево – Карнобат/ - Сигмен - Раклица	1.3
BGS2070	/BGS1064, Крумово градище-Сан Стефано/ Железник - Деветак/	6.7
BGS2269	/II-73 Лозарево-Климаш-Костен-гран.община(Сунгурларе-Карнобат)-Раклица BGS2069	2.5
BGS3066	/BGS2065,Соколово-Хаджии/ - Козаре	2.2
BGS3066	/BGS2065,Соколово-Хаджии/ - Драгово	3.0
BGS3071	/I-6 Карнобат-Айтос/-м.Погребите - /BGS2065/	6.7
BGS3072	/BGS2065,Соколово-Хаджии/- х.Орловец	1.0
BGS3073	/BGS2063/ ж.п.гара Церковски-Деветинци-Деветак//BGS2070/	4.9
ОБЩО		150.2

По-голямата част от настилките на общинската пътна мрежа са в лошо техническо състояние и се нуждаят от основен ремонт. Добро е състоянието на пътища VTR1235 и VTR1292(само в участъка от моста при р. Янтра до път I-5 – 2.4 km асфалтиран), на които е извършен основен ремонт. Общинския път VTR1292 в участъка на територията на общината от граница на общината до моста при р. Янтра е без асфалтова настилка и към момента е неизползваем поради много лошото състояние, в което се намира.

Улична мрежа

По голямата част от уличната мрежа в града и селата е изградена преди повече от 20 години и експлоатационният срок на износващият пласт асфалтобетон е отдавна изтекъл. Уличната мрежа е амортизирана и се нуждае от неотложен текущ ремонт. В голяма част от селата селищната пътна мрежа не е изградена изцяло, като във всяко е в различен етап на завършеност.

От страна на **железопътни връзки** общината е изключително добре обезпечена и играе ролята на основен железопътен център в страната. На територията на Община Карнобат преминават две основни железопътни линии от националната железопътна мрежа. 8-ма жп линия Пловдив - Бургас, която е двойна и електрифицирана (Пловдив - Карнобат - Айтос – Бургас). 3-та А главна жп линия - Карнобат - Варна фериботна, която води началото си

от гара Карнобат. Това е и единствената ж.п. връзка между южните и северните части на Източна България. Общата дължина на железния път е 34 730 m - двойна железопътна линия или 69 460 m обща дължина.

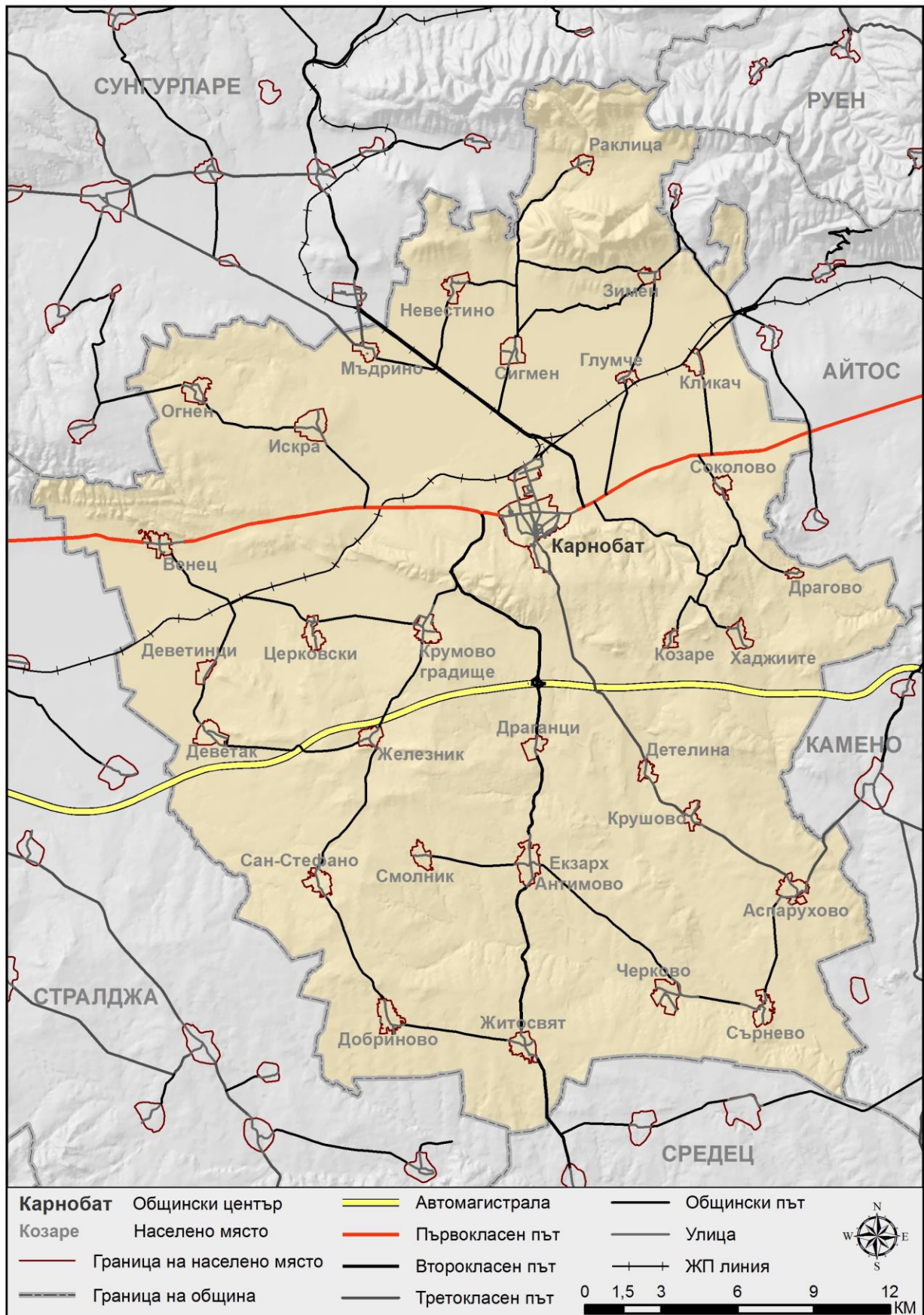
На територията на Община Карнобат се намират две гари - Церковски и Карнобат. Дължината на коловозите и връзките между коловози и стрелки в същите е 31 509.80 m и 134 бр. железопътни стрелки, които са разпределени както следва:

- Гара Церковски - 3 991 m коловози, 194.83 m връзки между коловози и стрелки и 16 бр. железопътни стрелки.
- Гара Карнобат - 22 838 m коловози, 4 485.97 m връзки между коловози и стрелки и 118 бр. железопътни стрелки.

Освен двете гари има още само две малки ж.п. спирки - Кликач и Глумче. На тези спирки спират само пътнически влакове. Като цяло железопътната мрежа в общината е на добро техническо ниво. Заедно с благоприятното разположение на ж.п. гара Карнобат, прави железопътния транспорт основен и изключително важен за Община Карнобат.

Транспортната инфраструктура е с определящо значение за пространственото развитие на всяка териториална общност, формирайки урбанизационните оси на развитие.

Пътната инфраструктура на територията на общината е представена на следващата Фиг. I-03.

Фиг. 1-03. Пътна инфраструктура на територията на Община Карнобат
 *Източник: ИПГВР на гр. Карнобат за периода 2014-2020 г.

Проектът предлага:

- Изграждане на нови пътни връзки – общински, с цел подобряване свързаността на населените места от общината: с. Житосвят-Черково; с. Екзарх Антимово-Крушево-Хаджиите-Драгово; Хаджиите-Вратица; гр. Карнобат до BGS 2065; с. Церковски-Железник и с. Сан Стефано-Смолник. Всички предложени трасета са по съществуващи селскостопански пътища.

В **Приложение № 4** е представена Схема комуникация и транспорт, М 1:50 000.

Телекомуникационна система

Трите национални мобилни оператора осигуряват 100% покритие със сигнал на територията на общината. Всички населени места на територията на общината имат достъп до интернет благодарение на предлагания Мобилен интернет от трите оператора. Също така БТК ADSL осигурява висококачествен интернет достъп. Град Карнобат е обслужван от два Интернет доставчика, предлагащи кабелен интернет.

Технологичен възел Далекосъобщения – гр. Карнобат осъществява експлоатацията и поддържането на далекосъобщителната мрежа на територията на Община Карнобат. На територията на общината има изградени 15 броя автоматични телефонни централи, обслужващи всички населени места в общината. Общия капацитет на номерата е напълно достатъчен да задоволи нуждите на Община Карнобат.

Територията на общината има 100% покритие на лицензираните национални телевизии. Има 2 кабелни телевизии, покриващи 100% от територията на града. В над 90% от територията на общината се приема и националното радио.

2. Цели на плана

Рамковата цел на новия Общ устройствен план на общината е да предложи адекватен и съвременен пространствен модел за развитие на общината, както и да формулира подходяща политика и нормативни рамки за неговата реализация.

В обхвата на тази цел, подцелите се формулират като:

- Обвързване на развитието на общината с факторите от регионално, национално и над национално ниво;
- Оптимизиране на функционалната структура на общината спрямо съвременните социално-икономически и демографски процеси;
- Оптимизиране на начините на земеползване в съставнища землища на общината;
- Оптимизиране на пространственото и функционално развитие на различните подсистеми – функционални и интегриращи и взаимодействието между тях;
- Изявяване на пространствените потенциали и екологичните рамки за устойчиво развитие на територията;
- Създаване на предпоставки и условия за ефективно управление на общинската територия.

В същото време планът трябва да осигури възможно най-добър баланс между частните и обществените интереси, при равнопоставяне на различните видове собственост.

В **Приложение № 4** е дадена Схема собственост, М 1:50 000.

Устройството на територията на община е разработена въз основа на резултатите от анализа на съществуващото състояние на средата и на всички нейни компоненти, както и на основните функционални системи – „Труд“, „Обитаване“ и „Отдых“. Тя се съобразява с

демографската прогноза и с изводите за намаляващото население на общината като цяло и съставните населени места.

Освен това устройството на територията на Община Карнобат е съобразено с действащата нормативна уредба в страната, с принципите за регионално и пространствено планиране от важни Европейски документи и с постановките на всички разработени и приети до момента национални програмни и стратегически документи, които определят рамката на устройството на територията на община.

Териториалната структура на Община Карнобат според вида на територията се дели на:

- Урбанизирани територии (населени места и селищни образувания);
- Територии на транспорта;
- Земеделски територии;
- Горски територии;
- Защитени територии;
- Водни площи;
- Нарушени територии.

Концепция за устройство на територията

Тя се базира на определяне на най-адекватните режими за устройство на различните видове територии, които да допринесат до повишаване на качеството на средата и на живот в общината.

Като отчита демографските характеристики и състоянието на система „Обитаване”, ОУПО предлага незначително увеличаване на урбанизираните територии, в повечето случаи изключени от регулация застроени терени. Такъв случай има в с. Кликач, а именно включване в регулация на застроени жилищни терени. Нови строителни граници има в гр. Карнобат, включване на съществуващ производствен терен в северната производствена зона. Има незначително увеличение на селищната територия на с. Екзарх Антимово с терен на съществуваща животновъдна ферма и производствен терен.

В землището на гр. Карнобат се обособяват три вилни зони в бивши земи по параграф 4. По отношение на терените за производство – стопански дворове и ферми в и извън регулационните черти на населените места, проектът предвижда запазване на функциите им.

Устройствената концепция за урбанизираните територии с нематериалното културно наследство (НКН) предвижда да се фиксират границите на имотите, за които ще се прилагат режими на охранителни зони.

Извън урбанизираните територии с ОУП на Община Карнобат се предвижда аналогично идентифициране на зоните наситени с НКН и определяне на охранителните им зони, в които се допускат само дейности, съвместими с принципите на интегрираната консервация. Връзката между обектите на НКН ще се осъществява по предвидените за целта маршрути, обвързано с мрежата от локални и регионални културно-туристически маршрути и с националните и европейските мрежи на културните коридори.

Дейностите, свързани с експлоатацията на културното наследство в туризма трябва да бъдат обвързани с опазването на културните ценности и адекватната грижа за тях. Най-голям проблем и съответно мерки за предотвратяване на загубите на естествен ландшафт в проектът се отрежда на рекултивацията на засегнатите от сметища и кариери територии.

По отношение на язовирите на територията на общината, освен мерки за поддържане в изправност и безопасност на съществуващите такива.

Проекта за ОУПО предлага в рамките на урбанизираните територии да се повиши процентът на обществените озеленени пространства и да се подобри тяхното качество чрез подмяна на растителността, където това е необходимо, обзавеждане на пространствата и озеленяване на поречията на реките.

Зелената система е неразделна част от плановото им решение и обемно-пространствено изграждане. Тя въздейства пряко за подобряване на условията за обитаване и труд и ограничава негативните санитарно-хигиенни фактори – шум, замърсена атмосфера, електромагнитни и радиационни излъчвания, подобрява температурния баланс, микроклимата и други.

Зелената система включва обществените озеленени площи, в т.ч. всички паркове, градини, улично озеленяване, извънселищни паркове и горски паркове, гробищни паркове, защитни насаждения и разсадници. В ОУПО Карнобат са предвидени специални терени за озеленяване, граничещи със селищната регулация на с. Драганци, с. Глумче и с. Сърнево.

Като цяло зелените площи на територията на Община Карнобат, вкл. линейното озеленяване по комуникационните транспортни артерии са в незадоволителна степен на създаване.

Основният проблем за подобряване състоянието на зелените площи в града и населените места е липсата на достатъчно средства за поддържането на озеленените площи.

Препоръки:

- Поддържане и обогатяване на зелената система. Увеличаване на зелените площи в слабо озеленените райони;
- Своевременно почистване на площите с отстранени дървета на пределна възраст и подготовка за ново засаждане.

Зониране и устройствен режим на територията

С одобряването на ОУП на Община Карнобат и правилата и нормите към него, предлаганото зониране, като характер на застрояване и нормите към съответните устройствени зони, стават задължителни по отношение прилагането му.

Устройствените зони с определен режим на ползване и застрояване в зависимост от специфичното си предназначение са както следва:

Универсална жилищна зона - **Ж**, включваща следните разновидности със съответните норми:

Разновидност на жилищната устройствена зона	Плътност на застрояване Пзаст. в %	Интензивност на застрояване Кинт.	Необходима озеленена площ Позел. в %
Жм	до 60	до 1.2	мин. 40
Жс	до 70	до 2.0	мин. 30

Производствени територии – П

Разновидност на устройствена зона	Плътност на застрояване Пзаст. в %	Интензивност на застрояване Кинт.	Озеленена площ Позел. в %
Пп	50 - 80	1.0 – 2.0	20 - 40

Забележка: С тези показатели се устройва и логистично-складовата зона Плс.

Територии за рекреационни дейности – Ов

Разновидност на устройствена зона	Плътност на застрояване Пзаст. в %	Интензивност на застрояване Кинт.	Озеленена площ Позел. в %
Ов	40	0.8	50

Територии на стопанства и животновъдни ферми – **Жф** се устройват съгласно Наредба №19/25.10.2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им.

Териториите с общо предназначение биват горски и земеделски територии, територии за водни площи и течения, за транспорт и комуникации и техническа инфраструктура.

- ✓ Горските територии са възстановените по плана за гороразделяне поземлени имоти, държавна, общинска и частна собственост.
- ✓ Земеделските територии са териториите съгласно КВС.
- ✓ Територии за транспорт и комуникации са част от съществуващите пътища от републиканско, общинско и местно значение и се оразмеряват съгласно Закон за устройство на територията, Закон за пътищата, Наредба № 7 за правила и нормативи за устройство на различните видове територии, Наредба № 1 за проектиране на пътищата и Наредба № 2 от 2004 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортните системи на урбанизираните територии.
- ✓ Водни площи са съществуващите водни течения и площи.
- ✓ Територии за техническа инфраструктура са групирани имоти и части от тях за разполагане на линейните и площни обекти на системите за водоснабдяване и канализация, електроснабдяване, газоснабдяването за сметосъбиране.
- ✓ Териториите с общо предназначение се параметрират с подробни устройствени планове, разработени за тях. Последните се изготвят на базата на планово задание и се съобразяват с предвижданията на ОУПО.
- ✓ Смяната на земеделските земи за неземеделски нужди се допуска само в посочените в плана територии.

Терени с обекти на културно-историческото наследство се устройват съобразно изискванията и определените от Закона за културното наследство (Обн. ДВ бр. 19/2009 г.).

- ✓ В последващи планове – ОУП и ПУП, във видовете устройствени зони е уместно въвеждане на специфичен индекс към съответния устройствен режим, отразяващ приоритетността на въздействието на КН в режимите за устройственото им развитие включително и за териториите за превантивна устройствена защита по чл.7, ал. 2, чл. 8, т. 4, чл. 13, ал. 3 от ЗУТ. В тях е подходящо определяне на територии и терени, за които не се допускат, или се допускат ограничени устройствени промени. В тях могат и трябва да се въведат специфични правила и нормативи за устройство на територии с културно наследство във връзка с чл. 13, ал. 2 и условията по ал. 6 от ЗУТ и по реда на уредбата по опазване в ЗКН.
- ✓ Археологическите културни ценности се устройват съгласно разпоредбите на чл.35 от Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони.

Терените на кариерите запазват функцията си до края на концесионния договор и след това подлежат на рекултивация. Всички действия в обозначените на основния чертеж „зони на безопасност“¹ се предприемат след обследване и разрешение на компетентен орган.

¹ Чл. 143 Правилник по безопасност на труда при взривни работи/МТСГ ДВ.бр.3 1997 г.
 ВАНГ – Бургас
 www.vang.bg

Допустимите и недопустимите дейности за всички устройствени зони се подчиняват на Закона за устройство на територията (обн. ДВ бр. 1/2001 г.) и наредбите на МРРБ, МК и МЗ.

В Таблица I-09 е представен подробен баланс на територия в Община Карнобат, където са включени и предвижданията на настоящият проект на ОУПО.

Таблица I-09. Баланс на територията на Община Карнобат

Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
	в ha	в %	в ha	в %
I. ТЕРИТОРИИ С НАЙ-ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
1. Жилищни функции	2593.67	3.11	2600.49	3.12
2. Обществено-обслужващи функции	12.32	0.01	12.32	0.01
3. Производствени дейности	129.15	0.15	163.61	0.20
4. Складови дейности	53.94	0.06	57.97	0.07
5. Рекреационни дейности, курорти и вилни зони	328.13	0.39	328.13	0.39
6. Озеленяване, паркове и градини, гробища	40.10	0.05	40.10	0.05
7. Спорт и атракции	6.77	0.01	6.77	0.01
8. Комунално обслужване и стопанство	2.18	0.00	2.40	0.00
9. Земеделски територии, в т.ч.:	67887.97	81.36	67880.38	81.35
9.1. обработваеми земи - ниви	54444.56	65.25	54444.56	65.25
9.2. обработваеми земи - трайни насаждения	3342.20	4.01	3360.39	4.03
9.3. необработваеми земи	9949.12	11.92	9940.15	11.91
9.4. др. земи	144.50	0.17	143.25	0.17
10. Горски територии, в т.ч.:	10195.21	12.22	10150.40	12.17
10.1. гори	9021.72	10.81	9021.67	10.81
10.2. др. горски	1128.68	1.35	1128.73	1.35
11. Водни площи	1449.98	1.74	1449.98	1.74
12. Транспорт и инфраструктура	684.61	0.82	693.15	0.83
14. Територии за добив на полезни изкопаеми, депа	106.47	0.13	44.80	0.05
ОБЩА ПЛОЩ	83438.10	100.00	83438.10	100.00
II. ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ				
А. Територии за природозащита	4020.00	4.82	4020.00	4.82
Б. Защитени територии за опазване на КИН	40.48	0.05	40.48	0.05
В. Територии с особена териториалноустройствена защита	0.00	0.00	2.00	0.00
Г. Територии за възстановяване и рекултивация	0.00	0.00	26.56	0.03
Д. Територии с активни и потенциални свлачища и срутища	0.00	0.00	0	0.00
Е. Други нарушени територии	0.00	0.00	0	0.00
Ж. ОБЩА ПЛОЩ по т. Г, Д, Е с отчитане на припокриването	0.00	0.00	26.56	0.03

Настъпилите промени в разпределението на площите в Община Карнобат засягат предимно урбанизираните територии, които се увеличават с общо 45.53 ha. Най-голямо е увеличението на терените предвидени за производствени дейности с 34.46 ha. Увеличение

се предвижда и в териториите за складови дейности с общо 4.03 ha. Жилищните зони също имат своето развитие, при което нарастването им е с 0.01%. Усвоени са нови територии с площ от 6.82 ha за жилищни функции.

Увеличават се площите на обработваемите земи – трайни насаждения с 18.19 ha. Териториите за комунално обслужване и стопанство се увеличават с 0.22 ha. Площта на необработваемите земи намаля с 8.97 ha. Горските територии намалят с 44.81 ha, а териториите за водни площи се запазват – 1449.98 ha (1.74%). Нарастване с 8.54 ha се наблюдава и при териториите за транспорт и инфраструктура.

Териториите с обособена териториално-устройствена защита, попадащи в площта на Община Карнобат не претърпяват промяна. На територията на общината попадат изцяло или частично четири защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000 по смисъла на Закона за биологичното разнообразие и една защитена територия по смисъла на Закона за защитени територии.

Обща площ на обектите от НЕМ – с припокриване е 40.20 km² или 4.82% от общинската територия. Тази стойност е една от най-ниските за страната и значително под средното ниво. Преобладава площта на защитените зони по НАТУРА 2000 – 4.75%. От тях с най-голям дял са защитените зони по Директивата за опазване на дивите птици – 3.43%, срещу 1.73% на защитени зони по Директивата за хабитатите.

Защитените територии са едва 0.07% от общинската територия и са представени от една защитена местност.

На този етап с ОУП не се предлага изграждането на големи промишлени предприятия, поради което няма очаквания за допълнително натоварване на компонентите на околната среда. Всяко едно конкретно инвестиционно предложение ще бъде предварително оценено конкретно в съответствие със ЗООС, съблюдавайки предварително поставените ограничители с устройствената разработка.

Показатели за застрояване

Показателите за застрояване са съобразени с условията на Наредба 7 за ПНУОВТУЗ и те са следните за основните видове устройствени зони и територии:

Разновидност на устройствената зона	Плътност на застр. (%)	Интензивност на застрояване Кинт	Необходима озеленена площ (%)
Жм	до 60	до 1.2	мин. 40
Жс	до 70	до 2.0	мин. 30
Пп	50-80	1.0-2.0	20-40
Ов	40	0.8	50

В **Приложение №4** са представени: Опорен план на Общ устройствен план на Община Карнобат, М 1:25 000 и проект на Общ устройствен план на Община Карнобат, М 1:25 000.

3. Връзка на плана с други планове и програми

Интегрирането на екологичните принципи в националната политика е важно условие за опазването на околната среда. Екологичната съгласуваност на целите и приоритетите, заложи в проекта на ОУП на Община Карнобат, е оценена на база обвързаността на плана с други планове и програми на национално, регионално, областно и общинско равнище.

Плановете и програмите на **национално ниво**, имащи отношение към ОУП на Община Карнобат са:

- Национална стратегия за регионално развитие на Р България в периода 2012-2022 г.;
- Проект на Национална стратегия за околна среда и Национален план за действие 2009 – 2018 г.;
- Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.;
- Национална жилищна стратегия на Р. България;
- Национална програма за действие за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в Република България (актуализация за програмен период 2014-2020г.)
- Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор до 2037 г.;
- Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г.;
- Национална програма за развитие на „България 2020“;
- Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие;
- Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г.;
- Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници за периода 2010-2020 г.

Плановете и програмите на **регионално ниво** са:

- Регионален план за развитие на Югоизточен район от ниво 2 за периода 2014-2020 г.;
- План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Източнореломорски район за 2016 – 2021 г.;
- План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Черноморски район за басейново управление 2016 – 2021 г.

Плановете и програмите на **областно ниво** са:

- Областна стратегия за развитие на област Бургас за периода 2014-2020 г.

Планове и програми на **местно ниво**, които са взети предвид при разработването на ЕО:

- Общински план за развитие на Община Карнобат за периода 2014 – 2020 г.;
- Програма за управление на отпадъците на Община Карнобат 2014 – 2020 г.;
- Програма за опазване на околната среда на Община Карнобат с период на действие 2015 – 2020 г.;
- Актуализирана програма за намаляване на нивата на замърсителите (ФПЧ₁₀) и достигане на установените норми за съдържанието им в атмосферния въздух на територията на Община Карнобат с период на действие 2016 – 2019 г.

II. Аспекти на текущото състояние на компонентите на околната среда и факторите, които замърсяват околната среда и тяхното евентуално развитие без прилагане на плана

1. Компоненти на околната среда

1.1. Атмосферен въздух

1.1.1. Характеристика на климатичните и метеорологичните фактори, влияещи върху състоянието на атмосферния въздух

Климатичната характеристика на даден район е един от най-важните фактори за разпространението на замърсителите както в атмосферния въздух, така и в останалите компоненти на околната среда. Територията на Община Карнобат попада в преходно-континенталната климатична област. Формирането на климата е под влиянието на океански въздушни маси, които нахлуват от запад и северозапад и на континентални от североизток. Теренните условия и близостта на Черно море са допълнителни фактори, които влияят върху климатичните елементи.

Климатични елементи

Климатичните и метеорологични фактори оказват сериозно влияние върху степента на замърсяване на въздушния басейн. Те пряко допринасят за по-доброто или по-лошо разсейване на емитираните вредни вещества. Най-общо могат да се разделят на две основни групи показатели – благоприятни климатични фактори, които способстват за самопречистването на атмосферния въздух и неблагоприятни климатични фактори, които са пречка за самоочистване на атмосферата.

Температура на въздуха: Средногодишната температура на въздуха за климатичната област е от +11 до +13°C, като тази в Карнобат е +11.4°C. През зимния период климатът е мек като средномесечната януарска температура е +0.1°C. Характерно за района е неустойчивата снежна покривка. Последните години се наблюдава и нейното периодично появяване като се редуват периоди с или без такава. Първата снежна покривка се образува декември и изчезва в началото на м. март. Това е сравнително кратък период, като колкото повече в северна посока се отива толкова този период се увеличава. През пролетния период средномесечните температури са +5°C. Месеците март и април се характеризират със средномесечни температури +10.5°C, като температурите са подходящи за развиване на овощарство и лозарство. Времето, което е освободено от мраз, са 199 дни – последният мразовит ден през пролетта е преди 20 май, а първият есенен мраз настъпва октомври месец. Това е с около 10-20 дена повече отколкото безмразовия период при умереноконтиненталния климат. По-резки разлики в температурите, както и по-голям интензитет и честота на мразовете има по долините на реките, в северната част на общината и в някои села в южната част – с. Екзарх Антимово, с. Черково, с. Сърнево. Лятото средно максималните температури достигат до 29°C. Средномесечните температури са 22.1-22.8°C. Последният от сезоните – есента, се характеризира с високи температури.

Валежи: Валежите, като важен климатичен ресурс, са в размер на 549 mm средногодишно. Годишното разпределение по месеци е неравномерно. Максимумът на валежите е летен и в същото време месец август е най-сухият. Характерни са интензивните засушавания през лятото и есента, които понякога продължават 30 и повече дни.

Снежната покривка е неустойчива. Продължителността и се увеличава в северна посока. Първата снежна покривка се образува в средата на м. декември и изчезва сравнително рано – в началото на м. март. През последните години се забелязва тенденция на скъсяване на този период и редуване на интервали със и без снежна покривка през зимните месеци.

Вятър: Един от климатичните елементи с най-силно влияние върху разпределението на вредните вещества, емитирани в атмосферата, е вятърът. Концентрацията на замърсителите от постоянно действащи източници е обратно пропорционална на скоростта на вятъра, а ако той е устойчив по посока, замърсяването е по-голямо, отколкото при вятър с променлива посока. Разпределението на вятъра за 2015 г. по скорост и направление за Община Карнобат е представено в Таблица II-01.

Таблица II-01. Разпределение на вятъра за 2015 г. по скорост и направление за Община Карнобат

Направление на вятъра	Скоростни интервали, m/s						Общо (%)
	0.5 - 1.5	1.5 - 3.3	3.3 - 5.4	5.4 - 8.5	8.5 - 11.1	> 11.1	
N	0.002246	0.010853	0.010479	0.005988	0.001497	0.001871	3.29
NNE	0.002620	0.019461	0.015344	0.010479	0.002994	0.001497	5.24
NE	0.007859	0.020210	0.022829	0.009731	0.001497	0.000000	6.21
ENE	0.005240	0.019461	0.011976	0.003368	0.000374	0.000000	4.04
E	0.010479	0.031063	0.016841	0.003743	0.000000	0.000000	6.21
ESE	0.008234	0.016841	0.006737	0.000749	0.000000	0.000000	3.26
SE	0.003743	0.004117	0.003368	0.000000	0.000000	0.000000	1.12
SSE	0.003743	0.001123	0.001871	0.000000	0.000000	0.000000	0.67
S	0.001871	0.003743	0.001497	0.000000	0.000000	0.000000	0.71
SSW	0.005240	0.006737	0.004117	0.002620	0.000000	0.001123	1.98
SW	0.010853	0.017216	0.008982	0.000374	0.000000	0.000000	3.74
WSW	0.011602	0.016467	0.003743	0.000000	0.000374	0.000000	3.22
W	0.011976	0.021332	0.008608	0.000374	0.000000	0.000000	4.23
WNW	0.006362	0.013473	0.007485	0.002620	0.000374	0.000374	3.07
NW	0.004117	0.025449	0.020584	0.014970	0.000749	0.000749	6.66
NNW	0.002246	0.017216	0.014970	0.010853	0.003743	0.000749	4.98
Общо (%)	9.84	24.48	15.94	6.59	1.16	0.64	58.65

Таблица II-02. Средна скорост на вятъра и случаи „тихо“ за 2015 г. по данни на НИМХ за Община Карнобат

Параметър	2015 г.
Средна скорост, m/s	1.97
Случаи (%) на скорост на вятъра под 1.5m/s	41.45
Случаи на тихо % (от 0.0 до 0.5m/s)	41.35

Облачност: Друг фактор, оказващ съществено въздействие върху условията за разсейване на замърсителите е облачността. Известно е, че при ниско разположена облачност условията за разсейване се влошават. Режимът на облачността в региона е с ясно изразен годишен ход с минимум в края на лятото и начало на есента и максимум през зимата. Както е известно, височината на слоя на смесване (ВСС) се дефинира с пресечната точка на стандартния и реалния температурен градиент. Тя трябва да се подразбира като невидима с просто око повърхност, над която замърсителите не проникват. Следователно ВСС определя обема, в който замърсителите могат да се разреждат чрез дифузия. Тази невидима граница може да бъде разположена на различна височина – от няколко десетки метра над земната повърхност до няколко километра. Първият случай е характерен по време на приземни инверсии.

1.1.2. Качество на атмосферния въздух в района

Съгласно изискванията на националното и европейско законодателство територията на страната е разделена на шест района и агломерации (с население над 250 000 души) за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) и тяхната категоризация в зависимост от степента на замърсяване. Съгласно Заповед №РД-969/21.12.2013г. на министъра на околната среда и водите за определяне на районите за оценка и управление на КАВ и на зоните, в които са превишени нормите с допустимите отклонения, Община Карнобат е включена в район за оценка и управление на КАВ

„Югоизточен” с код BG0006, и е посочена като зона с превишаване на средноденоношната норма по показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀).

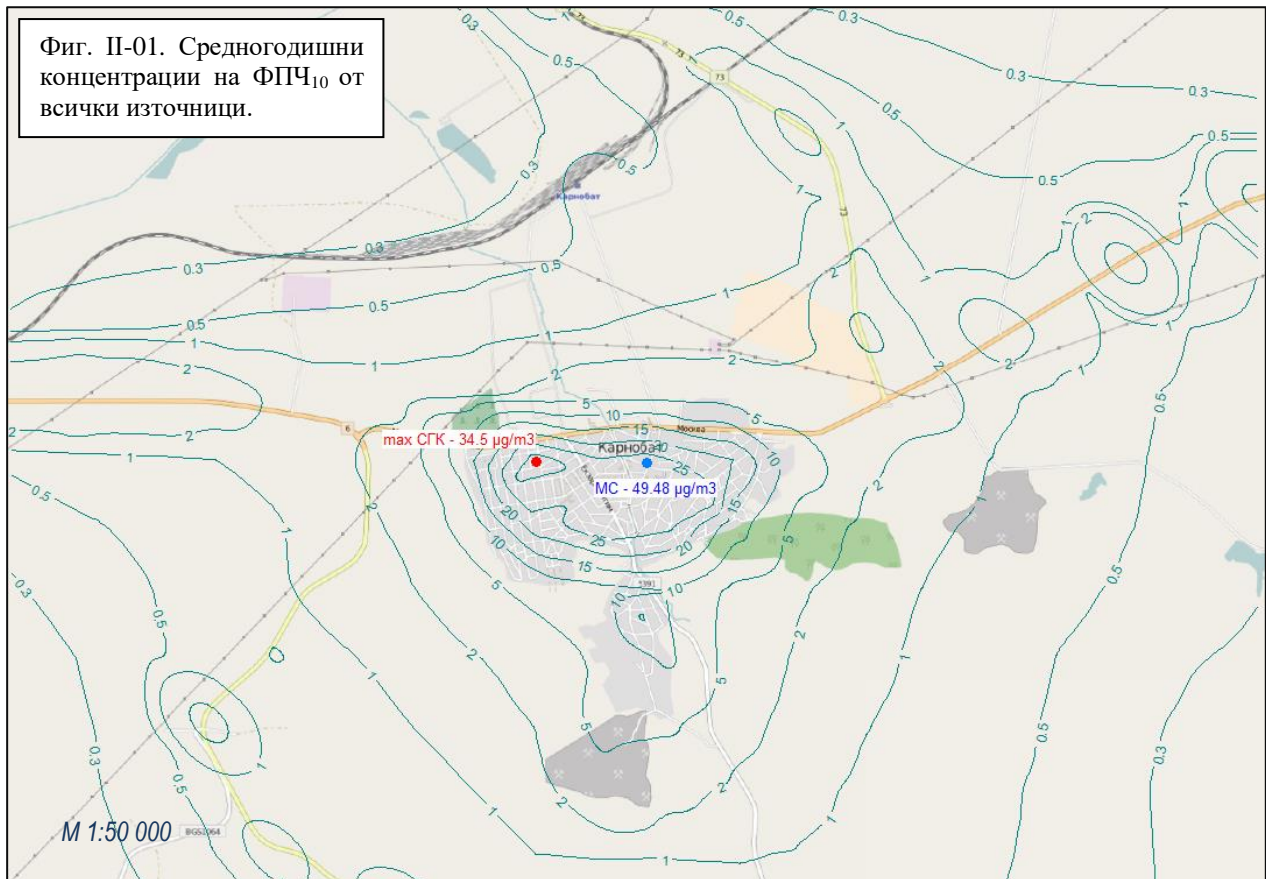
На територията на общината няма разположен постоянен пункт за мониторинг на КАВ. Единствените налични данни са от мобилна автоматична станция на Регионална лаборатория - Стара Загора към ИАОС. През 2011 и 2013 г. са правени периодични измервания в Общинския център - гр. Карнобат. Мобилната станция се е намирала пред сградата на Общината. Наличните данни не позволяват да се направи детайлна оценка, тъй като броя им е твърде ограничен. Данните от 2013 г. не могат да бъдат определени и като индикативни, тъй като съгласно изискванията към качеството на данните, поставени в Приложение №8 към Наредба №12/15.07.2010 г. на МОСВ и МЗ, минималният времеви обхват е определен на 14% (51 денонощия). През 2011 г. обаче са налични достатъчен брой измервания – 62 денонощия.

Поради липса на значими промишлени източници в района, обосновано може да се допусне, че основните източници на ФПЧ₁₀ на територията на Община Карнобат са битовото отопление и автотранспорта. Замяряването с ФПЧ₁₀ от битовото отопление се свързва основно с високата консумация на дърва и въглища за отопление. Общината има изготвена *Актуализирана Програма за намаляване на нивата на замърсителите (ФПЧ₁₀) и достигане на установените норми за съдържанието им в атмосферния въздух на територията на Община Карнобат за периода 2016-2019г.*

Съгласно актуализираната програма, главните източници на емисии, причинители на замърсяването с ФПЧ₁₀ към 2015 г. в Община Карнобат могат да бъдат обобщени в следните три групи:

- Битово отопление;
- Транспорт;
- Промисленост.

Разпределението на средногодишните концентрации на ФПЧ₁₀ над територията на Община Карнобат е представено на Фиг. II-01. За едногодишен период приземни концентрации на ФПЧ₁₀ за територията на Карнобат са в интервала между 10 и 30µg/m³, като най-високите стойности се отчитат в централните части на града. Абсолютният максимум (34.5µg/m³) е на територията на кв. Възраждане и е под определената СГ НОЧЗ от 40 µg/m³. Извън границите на общинския център СГ концентрации на ФПЧ₁₀ максимално до 2 - 5 µg/m³.

Легенда:

- 1). Със зелено са изобразени изоконцентрационни линии, отразяващи разпределението на СГ концентрации на ФПЧ₁₀;
- 2). С червен маркер е означен получения при моделирането абсолютен максимум на СГК за територията на Община Карнобат;
- 3). Със син маркер е означена средната стойност от всички измервания в МАС през 2013г. Поради недостатъчен брой измервания тя не е равна на СГК и има индикативен характер.

1.2. Води

Водните ресурси на Община Карнобат попадат в териториалния обхват на два района за управление на водите - Черноморски район и Източнореломорски район. Поради това тяхното управление се осъществява едновременно от двете Басейнови дирекции, съответно с център гр. Варна (БДУВЧР) и с център гр. Пловдив (БДУВИБР).

За разглеждания район, с Решение № 1106/29.12.2016 г. на министерски съвет е приет **План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Източнореломорски район за басейново управление за периода 2016-2021г. и Национална програма за изпълнението му.**

С Решение № 1107/29.12.2016 г. на министерски съвет е приет **План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Черноморския район за басейново управление за периода 2016-2021 г. и Национална програма за изпълнението му.** Двата документа се явяват и основен инструмент за управление на водите в Община Карнобат.

Поради тази причина, при характеризиранието на водните обекти – повърхностни и подземни, които могат да бъдат повлияни от реализацията на ОУПО, са взети предвид основно изложените в ПУРБ - информация и изисквания към управлението на водите.

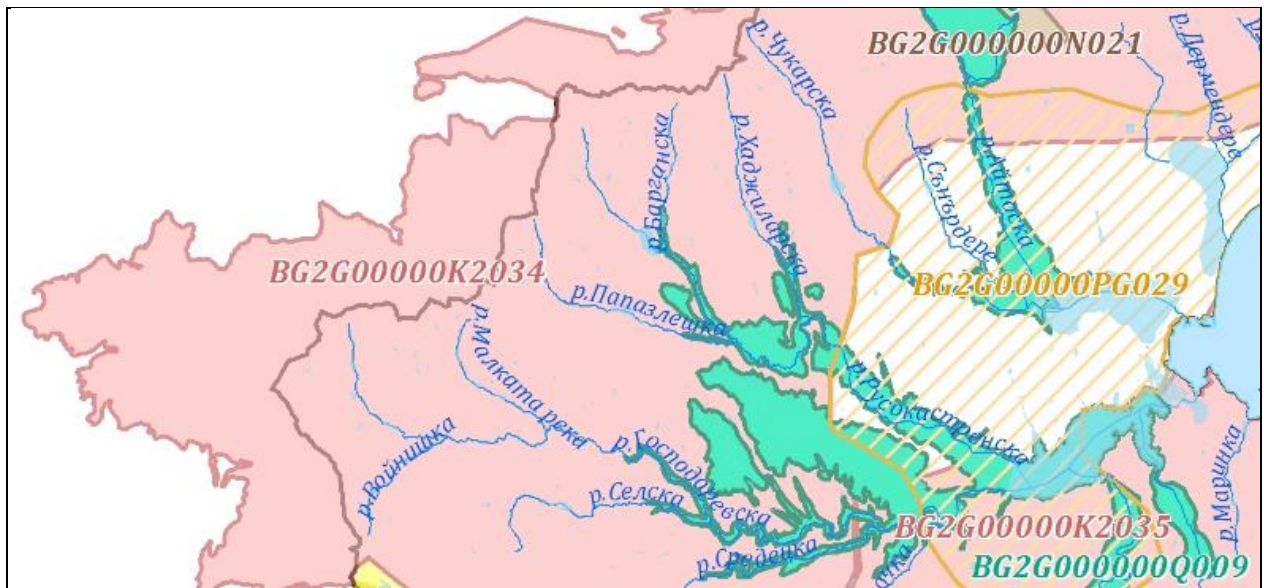

В настоящия раздел ще бъдат разгледани последователно подземните и повърхностни водни тела в Община Карнобат в двата района за басейново управление.

1.2.1. Подземни води

Според официално представената от БДЧР – Варна информация с Изх.№08-00-289/2/28.12.2017 г. (**Приложение №1**), подземните водни тела на територията на Община Карнобат, попадащи в обхвата на Черноморски район за басейново управление, са както следва:

- BG2G000000Q009 - Порови води в кватернера на р. Средецка – Мандра;
- BG2G000000N022 – Порови води в неоген – сармат Средец;
- BG2G000000K2034 – Пукнатинни води в K2t sp-st-Бургаска вулканична северно и западно от Бургас.

Фиг. П-02. Част от карта с подземни водни тела в Черноморски басейнов район

*Източник: ПУРБ БДЧР 2016-2021 г.

Легенда:

- малм-валанжински водоносен хоризонт
- палеогенски водоносен хоризонт
- кватернерен водоносен хоризонт
- неогенски водоносен хоризонт
- горнокреден водоносен хоризонт
- долнокреден водоносен хоризонт
- юркотриаски и палеозой-протерозой водоносен хоризонт

Характеристиките на подземните водни тела, според представената информация (ПУРБ – Черноморски район, Приложение 1.3.1 – Първоначална и допълнителна характеристика на подземните водни тела) са следните:

Подземно водно тяло BG2G000000Q009 – Порови води в кватернера на р. Средецка – Мандра

- площ на подземното водно тяло – 231.94 km²;
- разкрита площ – 140.12 km²;
- тип – безнапорно;

- характеристика на покриващите водното тяло пластове в зоната на подхранване – глини, пясъци, чакъл;
- обща характеристика на геоложките пластове – еднороден;
- разполагаеми ресурси – 137 l/s;
- разрешени водни количества - 46.0 l/s;
- експлоатационен индекс -33.6 %;
- литоложки строеж на ПВТ – глини, чакъли, пясъци;
- дебелина на ПВТ – 12 m;
- коефициент на филтрация – 15 m/ден;
- водопроводимост – 150 m²/ден;
- пористост – 35%.

Повърхностните водни тела, зависими и свързани с разглежданото подземно водно тяло с код и наименование BG2G000000Q009 - Порови води в кватернера на р. Средецка – Мандра са BG2MA600R012, II участък: р. Папазлъшка от яз. „Картелка” до вливане в р.Русокастренска и BG2MA107L002, яз. Мандра. Степента на взаимодействие между подземни и повърхностни води е оценена като ниска. Подземното водно тяло има пряк обмен с повърхностните води на р. Средецка.

Подземно водно тяло BG2G000000Q009 е в добро количествено, но в лошо химично състояние. Параметрите обуславящи лошото химичното състояние са Mn и PO₄. Общата оценка на риска на подземното водно тяло е „в риск”.

Подземно водно тяло BG2G000000N022 – Порови води в неоген – сармат Средец

- площ на подземното водно тяло – 156.86 km²;
- разкрита площ – 66.08 km²;
- тип – безнапорно;
- характеристика на покриващите водното тяло пластове в зоната на подхранване – глини;
- обща характеристика на геоложките пластове – еднороден;
- разполагаеми ресурси – 25 l/s;
- разрешени водни количества - 3.6 l/s;
- експлоатационен индекс - 14.6 %.

Подземното водно тяло е в добро количествено и химично състояние. Общата оценка на риска на подземно водно тяло BG2G000000N022 е „не в риск”.

Подземно водно тяло с код BG2G000000K2034 - Карстови води в BK2t cn-st – Бургаска вулканична северно и западно от Бургас

- площ на подземното водно тяло – 3013.93 km²;
- тип – напорно;
- характеристика на покриващите водното тяло пластове в зоната на подхранване – открит (инфилтрация на валежи в зоната на разкриване), делувиален слой, глина с чакълчета;
- обща характеристика на геоложките пластове – еднороден;
- разкрита площ – 2423.03 km²;
- разполагаеми ресурси – 258 l/s;
- разрешени водни количества - 54.9 l/s;
- експлоатационен индекс - 21.3 %.
- литоложки строеж на ПВТ – андезити, вулкански фациеси седименти;
- дебелина на ПВТ – 30-200 m;

- коефициент на филтрация – 1 m/ден;
- водопроводимост – 4.4-20 m²/ден.

Съгласно информацията за водите и водните тела в ПУРБ за Черноморски район, разглежданото водно тяло с код BG2G00000K2034 - Карстови води в ВК2t cn-st – Бургаска вулканична северно и западно от Бургас е определено в добро количествено и лошо химично състояние. Параметрите, обуславящи лошото химично състояние са NO₃ и Fe.

Според официално представената от БДИБР – Пловдив информация с Изх.№ЗДОИ-01-24/20.11.2017 г. (**Приложение №1**), подземните водни тела на територията на Община Карнобат, попадащи в обхвата на Източнобеломорски район за басейново управление са:

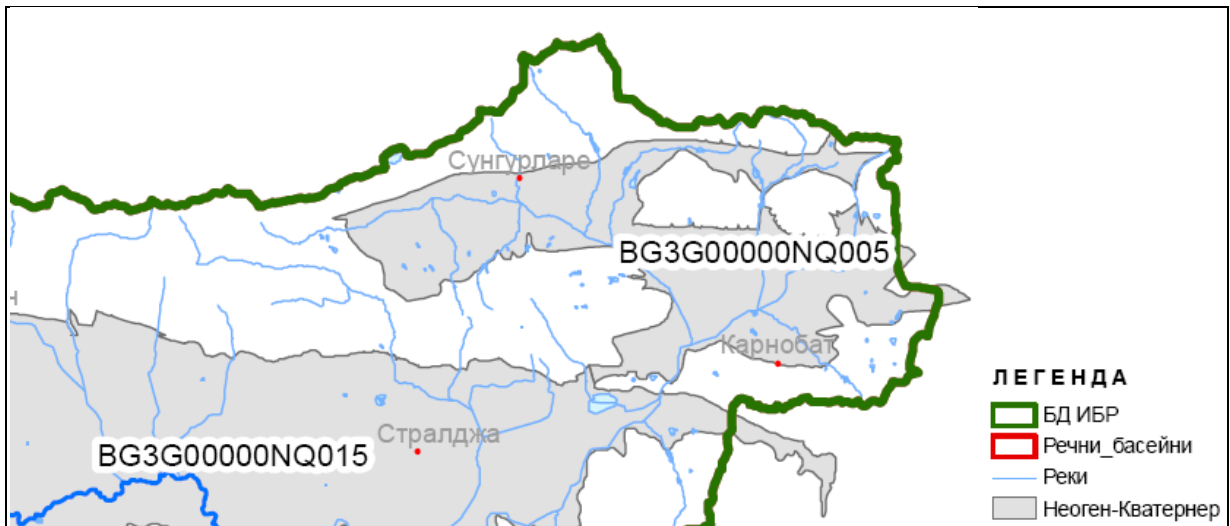
- ✓ BG3G00000NQ005 - Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатската котловина;
- ✓ BG3G00000NQ015 - Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско - Стралджанската област;
- ✓ BG3G0PzK2Pg027 - Пукнатинни води - масив Шипка – Сливен;
- ✓ BG3G00000K2031 - Пукнатинни води - Сливенско - Сунгурларска зона.

Характеристиката на водните тела, според представената информация (ПУРБ – ИБР, Приложения 23 и 24 към Раздел 1) е следната:

Подземно водно тяло с код BG3G00000NQ005 - Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина

- площ на подземното водно тяло – 293.23 km²;
- тип – напорно-безнапорен;
- разкрита площ – 113.27 km²;
- характеристика на покриващите водното тяло пластове в зоната на подхранване – пясъкливи глини;
- обща характеристика на потока на геоложките пластове – не е слоисто;
- естествени ресурси - 476.77 l/s;
- разполагаеми ресурси - 472.25 l/s;
- разрешени водни количества - 36.83 l/s;
- експлоатационен индекс - 8% ;
- литоложки строеж на ПВТ – варовити пясъчници-напукани и глинести гравелити, чакъли;
- дебелина на ПВТ – 5-24 m;
- коефициент на филтрация – 17 m/ден;
- водопроводимост – 60-120 m²/ден;
- пористост – 35-40% ;
- тип на водоносния хоризонт – поров средно водообилен.

Съгласно информацията за водите и водните тела в ПУРБ на Източнобеломорски район, разглежданото водно тяло с код BG3G00000NQ005 - Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатската котловина е определено в добро количествено и лошо химично състояние. Параметрите, обуславящи лошото химично състояние са PO₄ и Mg.

Фиг. II-03. Част от карта Порови води в Кватернер и Неоген-Кватернер в Източнбеломорски район, М 1:850 000

*Източник: ПУРБ БД ИБР 2016-2021 г. (Приложение 16 към Раздел I)

Подземно водно тяло с код BG3G00000NQ015 - Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско - Стралджанската област

- площ на подземното водно тяло – 818.89 km²;
- тип – напорно-безнапорен;
- разкрита площ – 818.89 km²;
- характеристика на покриващите водното тяло пластовете в зоната на подхранване – глинести пясъци;
- обща характеристика на потока на геоложките пластовете – не е слоисто;
- естествени ресурси – 2790.92 l/s;
- разполагаеми ресурси – 2616.56 l/s;
- разрешени водни количества – 783.36 l/s;
- експлоатационен индекс - 3%;
- литоложки строеж на ПВТ – чакъли, гравелити, пясъци, пясъчници, глини, чакъли;
- дебелина на ПВТ – 10-40 m;
- коефициент на филтрация – 16-250 m/ден;
- водопроводимост – 160-400 m²/ден;
- пористост – 35-40%;
- тип на водоносния хоризонт – поров средно водообилен.

Съгласно информацията за водите и водните тела в ПУРБ за Източнбеломорски район, разглежданото водно тяло с код BG3G00000NQ015 - Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско - Стралджанската област е определено в риск по количествено и химично състояние. Параметрите, обуславящи лошото химично състояние са NO₃. Общата оценка на риска на подземното водно тяло е „в риск“.

Подземно водно тяло с код BG3G0PzK2Pg027 - Пукнатинни води - масив Шипка – Сливен

- площ на подземното водно тяло – 1615.74 km²;
- тип – напорно-безнапорен;
- разкрита площ – 1599.07 km²;
- характеристика на покриващите водното тяло пластовете в зоната на подхранване – валуни, чакъли, пясъци, глини;
- обща характеристика на потока на геоложките пластовете – не е слоисто;
- естествени ресурси – 2039.26 l/s;

- разполагаеми ресурси – 1917.54 l/s;
- разрешени водни количества – 77.09 l/s;
- експлоатационен индекс - 4%;
- литоложки строеж на ПВТ – гранити, алтернация от пясъчници, глинести скали и брекчоконгломерати, глини, пясъккливи варовици, глинести мергели, шисти, гнайси, амфиболити;
- дебелина на ПВТ – 36 m;
- коефициент на филтрация – 0.1-100 m/ден;
- водопроводимост – 4-360 m²/ден;
- пористост – 1-20-40%;
- тип на водоносния хоризонт – пукнатинен средно водообилен.

Съгласно информацията за водите и водните тела в ПУРБ за Източнореломорски район, разглежданото водно тяло с код BG3G0PzK2Pg027 - Пукнатинни води - масив Шипка – Сливен не е в риск по количествено състояние, но е в риск по химично състояние. Параметрите, обуславящи лошото химично състояние са NO₃. Общата оценка на риска на подземното водно тяло е „в риск“.

Фиг. П-04. Част от карта Пукнатинни и карстови води в Палеоген и Палеоген-Неоген в Източнореломорски район, М 1:850 000

*Източник: ПУРБ БД ИБР 2016-2021 г. (Приложение 18 към Раздел 1)

Подземно водно тяло с код BG3G00000K2031 - Пукнатинни води - Сливенско - Сунгурларска зона

- площ на подземното водно тяло – 205.23 km²;
- тип – напорно-безнапорен;
- разкрита площ – 205.23 km²;
- характеристика на покриващите водното тяло пластове в зоната на подхранване – шисти, флишки седиминти - варовици, мергели, пясъчници, моласови отложения, тънки въглищни прослойки;
- обща характеристика на потока на геоложките пластове – не е слоисто;
- естествени ресурси – 267.07 l/s;
- разполагаеми ресурси – 261.02 l/s;
- разрешени водни количества – 9.51 l/s;
- експлоатационен индекс - 4%;
- литоложки строеж на ПВТ – Мергели и алевролити-ерозирали, пясъчници, варовици, туфи;
- дебелина на ПВТ – 50 m;
- коефициент на филтрация – 1-0.1 m/ден;
- водопроводимост – 5-50 m²/ден;
- пористост – 5-20%;

- тип на водоносния хоризонт – пукнатинен слабо до средно водообилен.

Съгласно информацията за водите и водните тела в ПУРБ за Източнореломорски район, разглежданото водно тяло с код BG3G00000K2031 - Пукнатинни води - Сливенско - Сунгурларска зона не е в риск по количествено и химично състояние.

Фиг. II-05. Част от карта Пукнатинни води в Креда в Източнореломорски район, М 1:850 000
*Източник: ПУРБ БД ИБР 2016-2021 г. (Приложение 19 към Раздел 1)

Количествена и качествена и характеристика на подземните водни тела

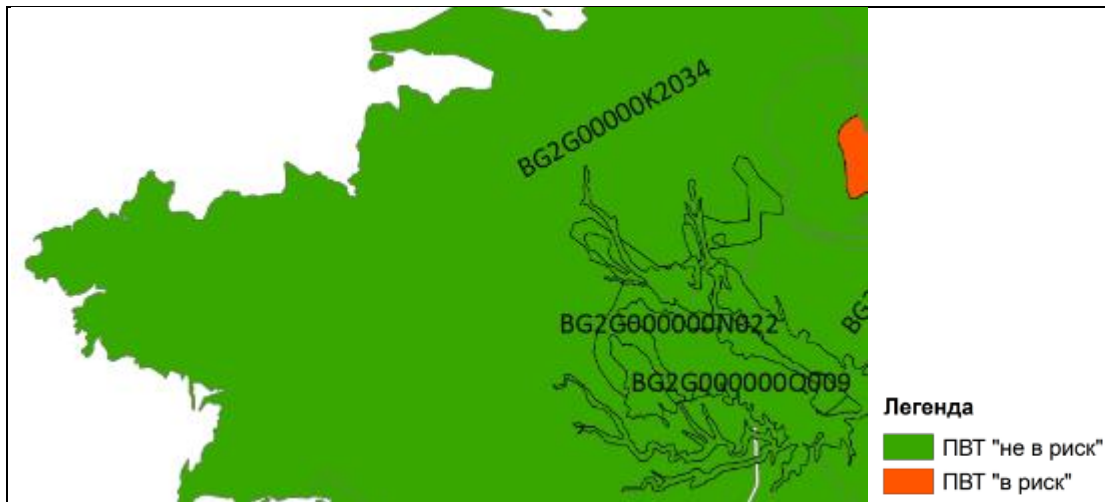
Експлоатационните ресурси на разглежданите подземни водни тела (ПВТ) може да се обобщят по следния начин:

- ✓ Експлоатационните ресурси на ПВТ попадащи на територията на БДЧР-Варна (ПУРБ 2016-2021г. Приложение 1.3.1), са представени в Таблица II-03.

Таблица II-03. Експлоатационни ресурси на ПВТ попадащи на територията на БДЧР

Код на подземното тяло	Естествени ресурси, l/s	Разполагаеми ресурси, l/s	Разрешени водни количества, l/s	Експлоатационен индекс %	Риск оценка по количество
BG2G000000Q009	137	137	46.0	33.6	не в риск
BG2G000000N022	25	25	3.6	14.6	не в риск
BG2G00000K2034	340	258	54.9	21.3	не в риск

Количественото състояние на ПВТ попадащи на територията на БДЧР е показано и на Фиг. II-06.

Фиг. II-06. Част от карта: Оценка на риска по количествено състояние на подземните водни тела в Черноморски район, М 1:700 000

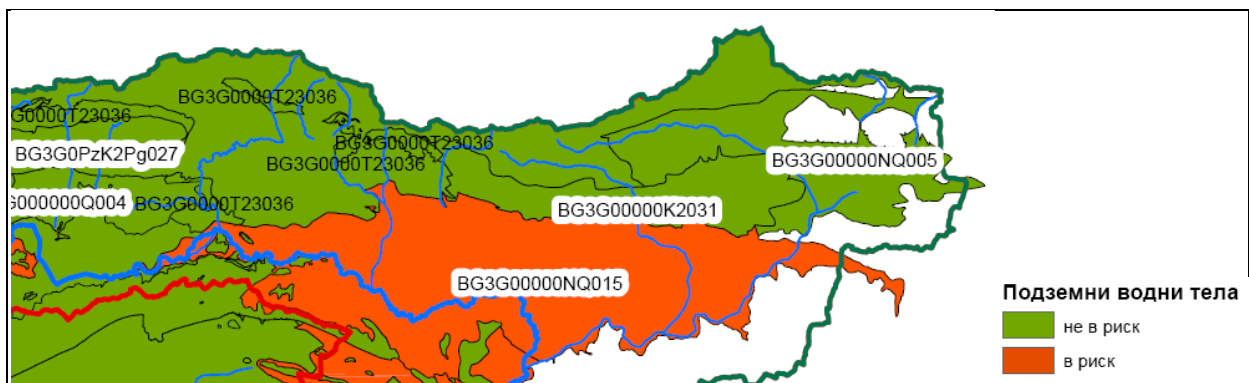
*Източник: ПУРБ БДЧР 2016-2021 г. (Приложение 2.4.17 към Раздел 2)

- ✓ Експлоатационните ресурси на ПВТ попадащи на територията на БДИБР-Пловдив (ПУРБ 2016-2021г., Приложение 23 към Раздел 1), са представени в Таблица II-04.

Таблица II-04. Експлоатационни ресурси на ПВТ попадащи на територията на БДИБР

Код на подземното тяло	Естествени ресурси, l/s	Разполагаеми ресурси, l/s	Разрешени водни количества, l/s	Експлоатационен индекс %	Риск оценка по количество
BG3G00000NQ005	476.77	472.25	36.83	8	не в риск
BG3G00000NQ015	2790.92	2616.56	783.36	30	в риск
BG3G0PzK2Pg027	2039.26	1917.54	77.09	4	не в риск
BG3G00000K2031	267.07	261.02	9.51	4	не в риск

Количественото състояние на ПВТ попадащи на територията на БДИБР е показано и на Фиг. II-07.

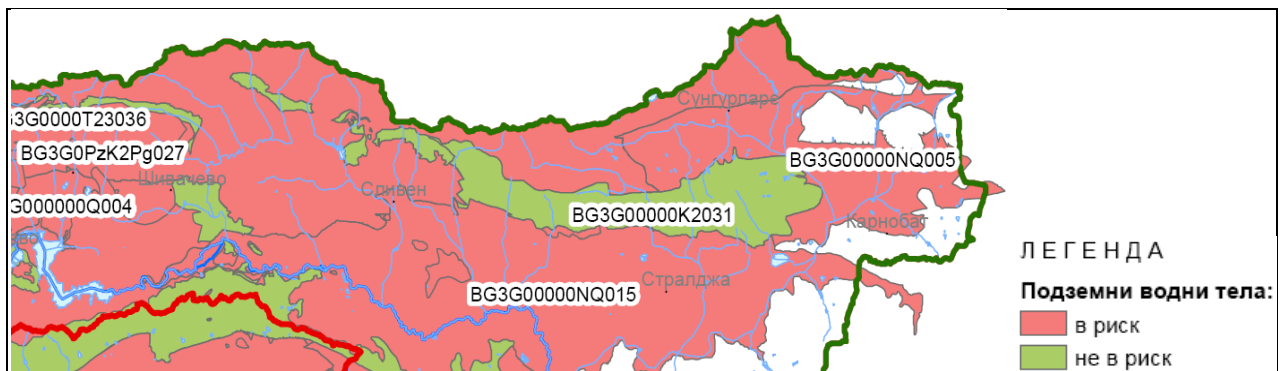
Фиг. II-07. Част от карта: Обща риск оценка на подземни водни тела по количество в Източнореломорски район, М 1:750 000

*Източник: ПУРБ БДИБР 2016-2021 г. (Приложение 38 към Раздел 2)

Качеството на подземните води се определя от антропогенното въздействие, което се изразява в различни типове замърсявания от точкови и дифузни източници. Общата оценка по химично състояние на ПВТ попадащи на територията на Община Карнобат е представена в Таблица II-05.

Таблица II-05. *Обща оценка по химично състояние на ПВТ*

Код на подземното тяло	Наименование	Обща оценка по химично състояние на ПВТ	Замърсители
BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген-Кватернер-Сунгурларско-Карнобатската котловина	лошо	PO ₄ , Mg
BG3G00000NQ015	Порови води в Неоген - Кватернер-Сливенско - Стралджанска област	лошо	NO ₃
BG3G0PzK2Pg027	Пукнатинни води-масив Шипка-Сливен	лошо	NO ₃
BG3G00000K2031	Пукнатинни води - Сливенско-Сунгурларска зона	добро	няма установени
BG2G000000Q009	Порови води в кватернера на р Средецка - Мандра	лошо	PO ₄ , Mn
BG2G000000N022	Порови води в неоген – сармат Средец	добро	няма установени
BG2G00000K2034	Карстови води в ВК2t cn-st – Бургаска вулканична северно и западно от Бургас	лошо	NO ₃ , Fe

Фиг. II-08. Част от карта: Окончателна оценка на риска по химично състояние на подземните водни тела в Източноевропейски район, М 1:850 000
*Източник: ПУРБ БДИБР 2016-2021 г. (Приложение 36 към Раздел 2)

В програмата за контролен и оперативен мониторинг на химичното състояние на подземните води и мониторинг в зоните за защита на питейните води на територията на Черноморски район за 2017-2021 г. за Община Карнобат са включени следните пунктове (Приложение 4.2.24. от ПУРБ на БДЧР 2016-2021 г.):

- За ПВТ BG2G00000K2034 мониторинг се извършва в пунктове с код BG2G00000 K2MP099 и наименование Екзарх Антимово, ПС- 3 бр. дренажи, с. Екзарх Антимово, и BG2G00000 K2MP221 – Карнобат, тръбен кладенец КГ-1 „Свинокомплекс Крумово градище” АД, гр. Карнобат.

В програмата за контролен и оперативен мониторинг на химичното състояние на подземните води на Източноевропейски район за Община Карнобат са включени следните пунктове (Приложение 26 към Раздел 4 от ПУРБ на БДИБР 2016-2021 г.):

- За ПВТ с код BG3G00000NQ005 мониторинг се извършва в пункт с код BG3G000000QMP014 и наименование Карнобат, Кладенец Лепков;
- За ПВТ с код BG3G00000NQ015 мониторинг се извършва в пункт с код BG3G000000QMP135 в землището на с.Венец;
- За ПВТ с код BG3G00000K2031 мониторинг се извършва в пункт с код BG3G00000K2MP136 в землището на с.Огнен.

Целите за подземните водни тела в БДЧР са определени на база конкретните параметри с концентрации на РС и средна стойност за периода (2010-2014 г.) над стандарта или праговата стойност. Същите са посочени в Приложение 5.2 от ПУРБ-Черноморски район 2016-2021 г. и са представени в Таблица II-06:

Таблица II-06. Цели за опазване на околната среда за подземни водни тела на Черноморски район на басейново управление на водите

Код на водното тяло	Наименование на водното тяло	Цел/Година			Срок за постигане на целта	Обосновка
		2015	2021	2027		
BG2G000000Q009	Порови води в кварталера на р. Средецка – Мандра	1.Недопускане понатагъшно влошаване на химичното състояние на ПВТ по показателя: PO4. 2.Запазване на добро количествено състояние.	1. Предотвратяване влошаването на химичното състояние по показателя PO4 и намаляване под ПС 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро химично състояние. 3. Предотвратяване на въздействието от нерагламентирани сметище в-ху химичното състояние на подземните води чрез ограничаване отвеждането на замърсители в подземните води. 4. Запазване на добро количествено състояние. 5. В установени участъци на взаимодействие на ПВТ с р. Средецка-Меандра - замърсяване с азотни и фосфорни съединения - предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на замърсители. 6. Зони за извличане на вода за човешка консумация - недопускане постъпването на замърсители във водоизточниците.	1. Предотвратяване влошаването на химичното състояние по показателя PO4 и непревишаване на ПС. 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро химично състояние. 3. Предотвратяване на въздействието от нерагламентирани сметище в-ху химичното състояние на подземните води чрез ограничаване отвеждането на замърсители в подземните води. 4. Запазване на добро количествено състояние. 5. В установени участъци на взаимодействие на ПВТ с р. Средецка-Меандра - замърсяване с азотни и фосфорни съединения - предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на замърсители. 6. Зони за извличане на вода за човешка консумация - недопускане постъпването на замърсители във водоизточниците;	2027 г.	Естественни предпоставки: ВХ е изграден от алувиални отложения с висока водопропускливост - чакъли, пясъци и песъчливи глини. Повишеното съдържание на замърсителите в подземните води се дължи на дифузни източници предимно развито селско стопанство. Установени участъци на взаимодействие с р. Средецка - вероятно замърсяване с PO4-P, P tot . Значим натиск от водоземане в определени участъци- с експлоатационен индекс >40%.
BG2G000000N022	Порови води в неоген – сармат Средец	1. Запазване на добро химично състояние. 2.Запазване на добро количествено състояние.	1. Запазване на добро химично състояние. 2.Запазване на добро количествено състояние.	1. Запазване на добро химично състояние. 2.Запазване на добро количествено състояние.	2015 г.	-
BG2G000000K2034	Пукнатинни води в K2t cn-st-Бургаска вулканична северно и западно от Бургас	1. Недопускане понатагъшно влошаване на хим. състояние на ПВТ по показател NO3. 2. Запазване на добро количествено състояние.	1.Предотвратяване влошаването на химичното състояние по показателя NO3 и намаляване под ПС, обръщане на посоката на възходящата тенденция. 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро хим. състояние. 3. Запазване на добро количествено състояние. 4. Опазване на добро състояние в зоните за защита на водите около	1.Предотвратяване влошаването на химичното състояние по показателя NO3 и намаляване под ПС, обръщане по посоката на възходящата тенденция. 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро химично състояние. 3. Запазване на добро количествено състояние.	2027 г.	Естествени условия – открит (инфилтрация на валежи в зоната на разкриване), делувиален слой, глина с чакъл. Антропогенно въздействие. Развитието на земеделието, като отглеждане на монокултури и прилагането на изкуствени азотни торове в близкото минало, предизвиква

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

			водоизточници за питейно-битово водоснабдяване чрез спазване на забраните и ограниченията в Наредба №3/16.10.2000 г.	4. Опазване на добро състояние в зоните за защита на водите около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване чрез спазване на забраните и ограниченията в Наредба №3/16.10.2000г.		отрицателни промени в състава на почвата и съответно на водите. Разходите за прилагането на технологии за почистване на ВТ са непропорционално високи. Райони със значим натиск: Свети Влас, Кошарица, Несебър, Равда, Каблешково, Александрово.

Целите за опазване на околната среда за подземните водни тела в БДИБР са определени на база конкретните параметри с концентрации на РС и средна стойност за периода (2010-2014 г.) над стандарта или праговата стойност. Същите са посочени в Приложение 9 от Раздел 5 от ПУРБ-Източно беломорски район 2016-2021 г. и са представени в Таблица II-07:

Таблица II-07. Цели за опазване на околната среда за подземни водни тела на Източнбеломорски район на басейново управление на водите

Код на водното тяло	Наименование на водното тяло	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ	Вещества или показатели на замърсяване	Цел – химично състояние	Срок за постигане на целта (година)	Обосновка за изключения
BG3G0000 0NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	лошо	Фосфати (mg/l) Магнезий (mg/l)	Постигане на добро състояние по показател фосфати, магнезий	2027 г.	Значителна площ от водното тяло е засегната от дифузни източници на замърсяване, като най-голям дял имат площите заети от селско стопанство. Източник на магнезий са също използваните земеделски торове. Поради това са планирани мерки за: 1. Прилагане на добри фермерски практики за животновъдство; 2. Прилагане на добри земеделски практики за торене и съхранение на торове; 3. Провеждане на обучение на селскостопански производители и фермери за прилагане на добри земеделски практики. Тези мерки ще имат съответния ефект след период от 10 до 20 години, което е времето за пренос на замърсители от селското стопанство(нитрати).
BG3G0000 0NQ015	Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско- Стралджанска област	лошо	Нитрати (mg/l)	По-малко строга цел по показател нитрати	по-малко строга цел	Значителна площ(87%) от водното тяло е засегната от дифузни източници на замърсяване, като най-голям дял имат площите заети от селско стопанство. Поради това са планирани мерки за: 1. Прилагане на добри фермерски практики за животновъдство; 2. Прилагане на добри земеделски практики за торене и съхранение на торове; 3. Провеждане на обучение на селскостопански производители и фермери за прилагане на добри

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

Код на водното тяло	Наименование на водното тяло	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ	Вещества или показатели на замърсяване	Цел – химично състояние	Срок за постигане на целта (година)	Обосновка за изключения
						земеделски практики. Тези мерки ще имат съответния ефект след период от 10 до 20 години, което е времето за пренос на замърсители от селското стопанство(нитрати).
BG3G0PzK 2Pg027	Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен	лошо	Нитрати (mg/l)	Постигане на добро състояние по показател нитрати	2027	Значителна площ от водното тяло е засегната от дифузни източници на замърсяване, като най-голям дял имат площите заети от селско стопанство. Поради това са планирани мерки за: 1. Прилагане на добри фермерски практики за животновъдство; 2. Прилагане на добри земеделски практики за торене и съхранение на торове; 3. Провеждане на обучение на селскостопански производители и фермери за прилагане на добри земеделски практики. Тези мерки ще имат съответния ефект след период от 10 до 20 години, което е времето за пренос на замърсители от селското стопанство(нитрати).
BG3G0000 0K2031	Пукнатинни води - Сливенско-Сунгурларска зона	добро	-	Опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	2015	-

По отношение на количественото състояние на подземните водни тела за всички подземни водни тела е заложена цел „опазване на доброто количествено състояние и предотвратяване на влошаването”, поради факта, че няма подземни водни тела оценени в лошо количествено състояние.

В Таблица II-08 са посочени мерките за постигане на добро състояние на подземните водни тела в Черноморския басейнов район, попадащи на територията на Община Карнобат.

Таблица II-08. Програма от мерки за постигане на добро състояние на ПВТ в Черноморски басейнов район (Приложение 7.2a)

Код на водното тяло	Наименование на водното тяло	Количествено състояние	Химично състояние	Цел за водното тяло към 2021 г.	Име на мярката
BG2G000000Q009	Порови води в кватернера на р.Средецка – Мандра	добро	лошо (PO ₄ , Mn)	Постигане на добро състояние	Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води, и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

Код на водното тяло	Наименование на водното тяло	Количествено състояние	Химично състояние	Цел за водното тяло към 2021 г.	Име на мярката
					Подобряване на мониторинга на количественото състояние на подземните води Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници Подобряване на контрола на разрешителните за водоземане от подземни води Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водоземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води Подобряване на контрола на разрешителните за водоземане от подземни води
BG2G000000N022	Порови води в неоген - сармат Средец	добро	добро	Запазване на добро състояние	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
BG2G000000K2034	Пукнатинни води в К2t сн-st-Бургаска вулканична северно и западно от Бургас	добро	лошо (NO ₃ ,Fe)	Постигане на добро състояние	Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водоземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло Подобряване на контрола на разрешителните за водоземане от подземни води Подобряване на мониторинга на количественото състояние на подземните води Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места

В Таблица П-09 са посочени мерките за подземните водни тела в Източнобеломорски басейнов район, попадащи на територията на Община Карнобат.

Таблица II-09. Програма от мерки на ПВТ в Източнобеломорски басейнов район (Приложение 1 към Раздел 7)

Код на водното тяло	Наименование на водното тяло	Количествено състояние	Химично състояние	Цел за водното тяло	Година на стартиране на мярката	Наименование на мярката
BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	добро	лошо	Постигане на добро състояние по показател фосфати, магnezий; запазване на доброто количествено състояние	2017	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
						Подобряване на информираността на заинтересованите страни в селското стопанство относно изискванията за постигане на добро състояние на водите
						Осъществяване на контрол и превенция срещу замърсяване с химични, биологични, бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества, както и по дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на зоната за защита на водите, предназначена за питейно-битово водоснабдяване
						Подобряване на контрола на разрешителните за водоземане от подземни води
BG3G00000NQ015	Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област	добро	лошо	По-малко строга цел по показател нитрати; запазване на доброто количествено състояние	2017	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
						Подобряване на информираността на заинтересованите страни в селското стопанство относно изискванията за постигане на добро състояние на водите
						Подобряване на информацията за натиска и въздействието върху водите от селското стопанство
						Осъществяване на контрол и превенция срещу замърсяване с химични, биологични, бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества, както и по дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на зоната за защита на водите, предназначена за питейно-битово водоснабдяване
BG3G0PzK2Pg027	Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен	добро	лошо	Постигане на добро състояние по показател нитрати; запазване на доброто количествено състояние	2017	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
						Подобряване на информираността на заинтересованите страни в селското стопанство относно изискванията за постигане на добро състояние на водите
						Подобряване на контрола на разрешителните за водоземане от подземни води
BG3G00000K2031	Пукнатинни води - Сливенско-Сунгурларска зона	добро	добро	Опазване на доброто химично състояние и предотвратяване	2017	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници
						Подобряване на информираността на заинтересованите страни в

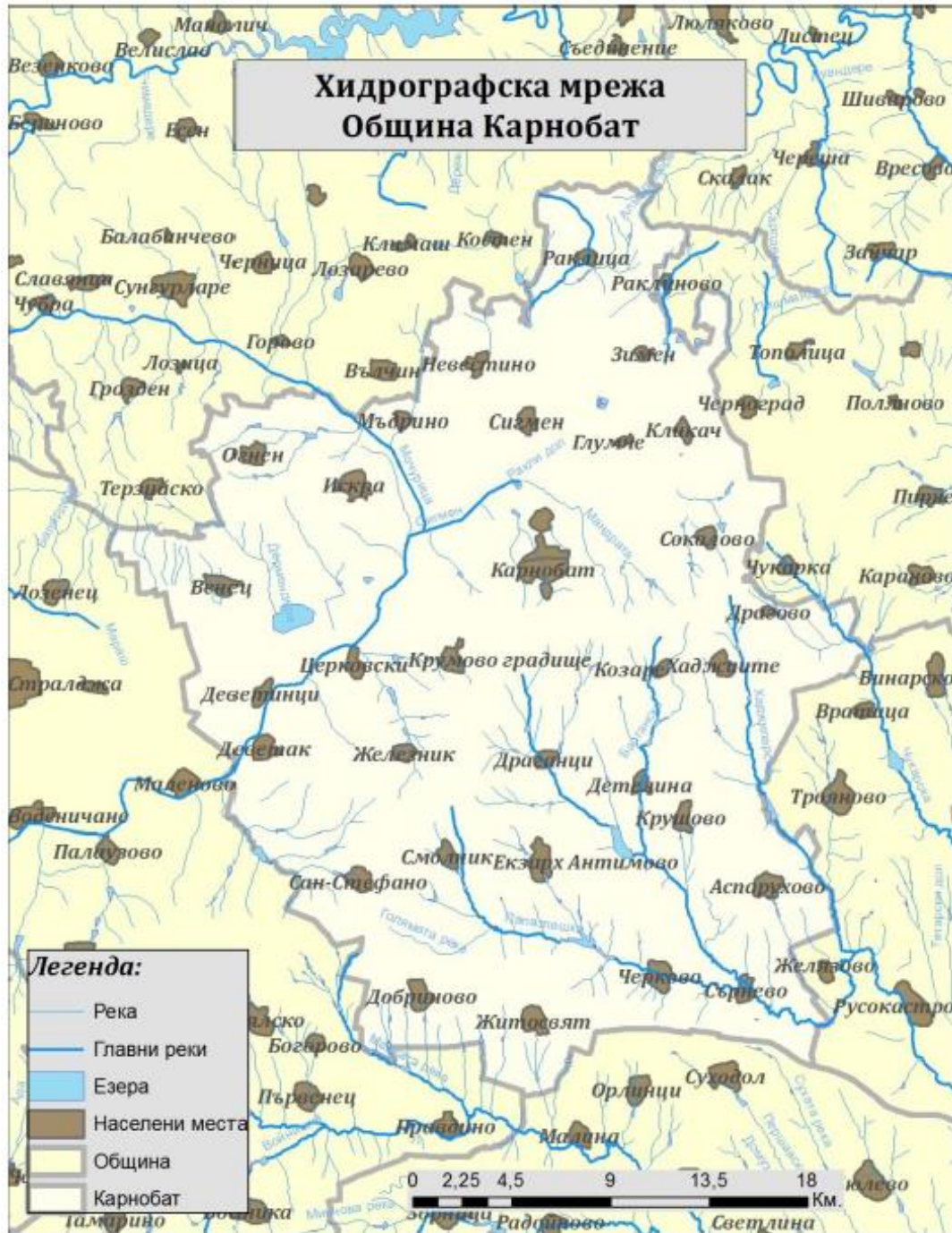
Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

Код на водното тяло	Наименование на водното тяло	Количествено състояние	Химично състояние	Цел за водното тяло	Година на стартиране на мярката	Наименование на мярката
				влошаването; запазване на доброто количествено състояние		селското стопанство относно изискванията за постигане на добро състояние на водите Подобряване на контрола на разрешителните за водовземане от подземни води

1.2.2. Повърхностни води

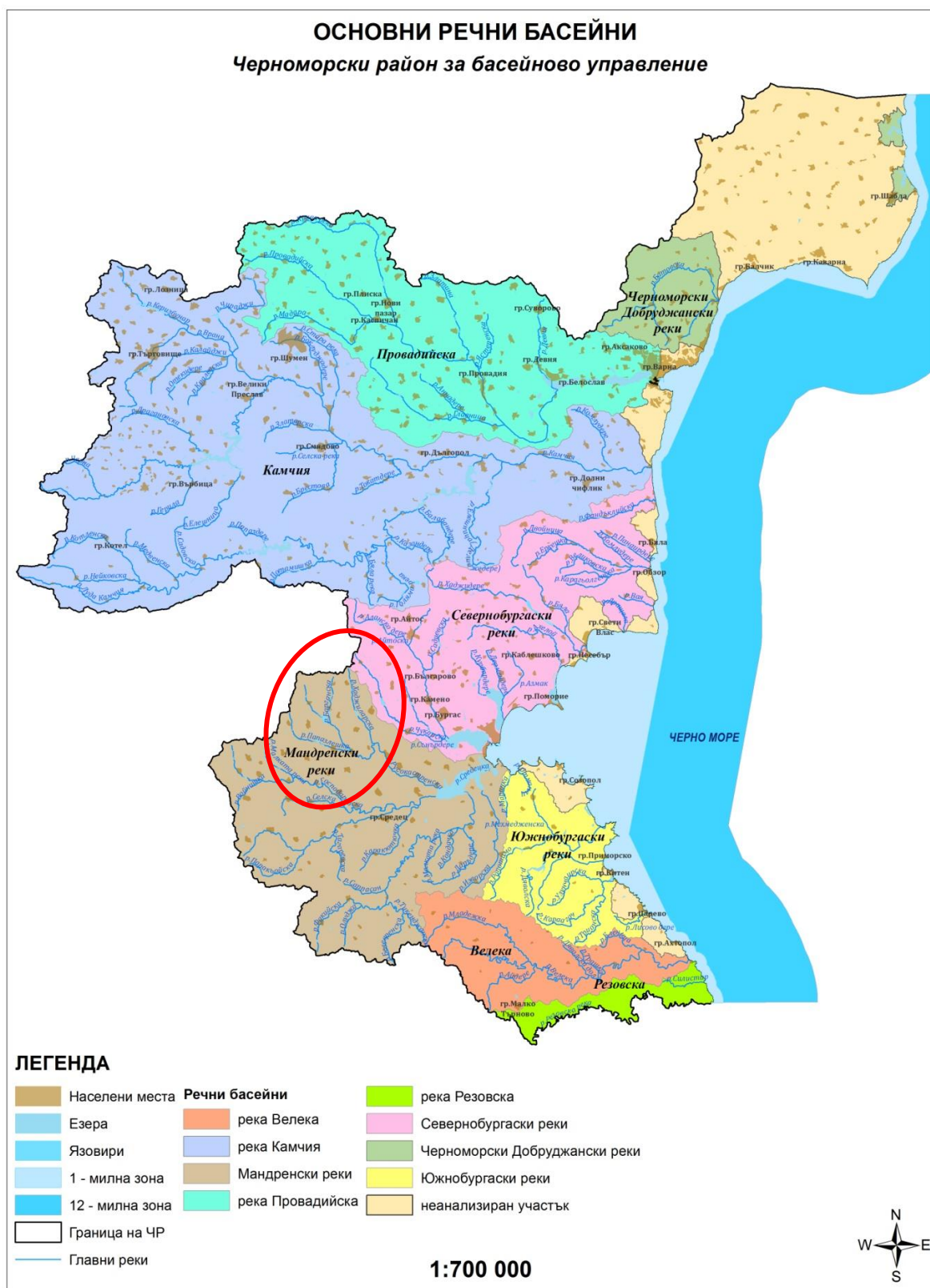
Хидроложка мрежа

Територията на Община Карнобат в северозападната си част се отводнява от р. Мочурица, която се влива в р. Тунджа, а в югоизточната част от р. Русокастренска, която се влива в Мандренско езеро. И двете реки имат слаб дебит. На Фиг. II-09 е представена хидрографската мрежа на територията на Община Карнобат.

Фиг. II-09. Хидрографска мрежа на Община Карнобат

Част от територията на Община Карнобат се отнася към Черноморската водосборна област, поречия Мандренски и Севернбургаски реки (Фиг. II-10).

Фигура II-10. Основни речни басейни в Черноморски район за басейново управление с означено приблизително местоположение на разглежданата територия
○ приблизително местоположение на Община Карнобат

За начало на **река Русокастренска** е приета р. Чаирска, която извира от в.Бадбунар (231 m н.в.) на 3 km източно от село Крумово градище (Община Карнобат). Дължината ѝ е 65.4 km, водосборната площ възлиза на 525 km², при средната надморска височина на басейна - 131 m залесеност - 15 % и среден наклон на реката - 3.5 ‰. При село Желязово прави голям завой на север, като заобикаля изолираната височина Русен камък (108 m), приема отляво най-големия си приток Хаджиларска река и отново продължава на югоизток през Бургаската низина. Влива се в северозападната част на Мандренското езеро, на 6 m н.в., при село Константиново. Реката е с максимален отток през февруари и март, а минимален – август и септември.

Основните притоци на р. Русокастренска са: р. Домуздере, Барганска река, р. Полатдере, Папазлъшка река (Голямата река), Кьойдере и Хаджиларска река. Водите на реката се използват главно за напояване, като южно от село Детелина, при устието на Барганска река е изграден язовир „Крушово”, а по притоците на Русокастренска река – няколко микроязовира със същата цел.

Най-големият язовир в басейна на р. Русокастренска е яз. „Крушово” (на територията на Община Карнобат), с код на водното тяло BG2MA600L016 и с площ на водното огледало около 1500 dka. Други по-малки язовири са „Детелина” с площ на водното огледало 212.4 dka и „Барган” с площ на водното огледало 130 dka.

С Изх.№08-00-289(2)/28.12.2017г., Директорът на БДЧР–Варна уведомява, че разглежданата територия, попада в обхвата на следните повърхностни водни тела:

- ✓ BG2MA800R019 „I участък: р. Господаревска – от извор до вливане в р. Средецка
II участък: Малката река – от извор до вливане в р. Господаревска III участък: р.Селска (Драковска) – от извор до вливане в р.Господаревска;
- ✓ BG2MA600R012 „I участък р. Русокастренска – от яз. Крушово до с. Русокастро II участък: р.Папазлъшка от яз. Картелка до вливане в р. Русокастренска”;
- ✓ BG2MA600R018 „р. Папазлъшка (Черковска) – от извор до яз. Картелка”;
- ✓ BG2MA600L017 „яз. Картелка (р.Папазлъшка);
- ✓ BG2MA600R015 „р. Русокастренска – от извор до язовир Крушово”;
- ✓ BG2MA600L016 „яз. Крушово”;
- ✓ BG2MA600R014 „р. Барганска – от извора до вливане в р.Русокастренска”;
- ✓ BG2MA600R013 „р. Хаджиларска – от извор до вливане в р.Русокастренска”;
- ✓ BG2SE900R031 „р. Чукарска – от извор до яз. Трояново”;
- ✓ BG2KA400R014 „р. Бяла река до вливане в р. Луда Камчия”.

Фиг. II-11. Част от карта на повърхностни водни тела в БДЧР, М 1:700 000

*Източник: ПУРБ БДЧР 2016-2021 г. (Приложение 1.2.6)

В следващата таблица са посочени екологичното и химично състояние и оценка на съществуващия риск за разглежданите повърхностни водни тела:

Таблица. II-10. Характеристика на повърхностните водни тела на територията на Община Карнобат

Код на водното тяло	Речен участък	Код на речен тип	Общо екологично състояние	Общо химично състояние	Оценка на риска	Фактори на риска	Дължина (km) /Площ (km ²) на водното тяло
BG2MA800R019	I участък: р. Господаревска – от извор до вливане в р. Средецка	R11	умерено	няма данни	в риск	азот и фосфор	69.11083
	II участък: Малката река – от извор до вливане в р. Господаревска					азот и фосфор	11.25110
	III участък: р.Селска (Драковска) – от извор до вливане в р.Господаревска					органични вещества, азот и фосфор	19.71098
BG2MA600R012	I участък р.Русокастренска – от яз. Крушово до с.Русокастро	R11	умерено	няма данни	в риск	нарушаване на оттока, азот и фосфор	23.91018
	II участък: р.Папазлъшка от яз.Картелка до вливане в р.Русокастренска					азот и фосфор	8.22572
BG2MA600R018	р.Папазлъшка (Черковска) – от извор до яз.Картелка	R11	умерено	няма данни	в риск	нарушаване на оттока, азот	9.70947
BG2MA600L017	яз. Картелка (р.Папазлъшка)	L16	умерено	няма данни	в риск	азот и фосфор	0.50102
BG2MA600R015	р.Русокастренска – от извор до язовир Крушово	R11	добро	няма данни	в риск	азот и фосфор	7.25921

Код на водното тяло	Речен участък	Код на речен тип	Общо екологично състояние	Общо химично състояние	Оценка на риска	Фактори на риска	Дължина (km) /Площ (km ²) на водното тяло
BG2MA600L016	яз.Крушово	L16	умерено	няма данни	в риск	азот и фосфор	1.72566
BG2MA600R014	р.Барганска – от извора до вливане в р.Русокастренска	R11	добро	няма данни	в риск	азот и фосфор	10.98313
BG2MA600R013	р.Хаджиларска – от извор до вливане в р.Русокастренска	R11	добро	няма данни	в риск	нарушаване на оттока, азот и фосфор	19.13500
BG2SE900R031	р.Чукарска – от извор до яз.Трояново	R11	умерено	няма данни	вероятно в риск	азот и фосфор	11.77275
BG2KA400R014	р.Бяла река до вливане в р.Луда Камчия	R4	умерено	добро	вероятно в риск	органични вещества, азот и фосфор	13.30018

*Източник: ПУРБ БДЧР 2016-2021г. - Приложения 1.2.5, 2.4.15 и 5.1

Целите за опазване на повърхностните водни тела, съгласно Приложение 5.1 на ПУРБ ЧРБУ 2016-2021 г. са представени в табличен вид както следва:

Таблица II-11. Цели за опазване на околната среда за повърхностни водни тела на Черноморски район на басейново управление на водите

Код на водното тяло 2009-2015	Код на водното тяло 2016-2021	Наименование на водното тяло	Цел/Година		
			2015	2021	2027
BG2MA800R019	BG2MA800R019	I участък: р. Господаревска – от извор до вливане в р. Средецка II участък: Малката река – от извор до вливане в р. Господаревска III участък: р. Селска (Драковска) – от извор до вливане в р.Господаревска	1.Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло; 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; - постигане и запазване на добро екологично състояние по биологични елементи - МЗБ и Риби; - запазване на добро екологично състояние по физикохимични елементи. 3. Постигане и запазване на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Запазване на добро химично състояние.
BG2MA600R012	BG2MA600R012	I участък р. Русокастренска – от яз. Крушово до с.Русокастро II участък: р.Папазлъшка от яз.Картелка до вливане в р.Русокастренска	1.Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло; 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; - постигане и запазване на добро екологично състояние по биологични елементи - МФ. - постигане и запазване на добро екологично състояние по физикохимични елементи - Електропроводимост, N-NO3, N-total, P-PO4, P-total; 3. Постигане и запазване на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Запазване на добро химично състояние.
BG2MA600R018	BG2MA600R018	р.Папазлъшка (Черковска) – от извор до яз. Картелка	1.Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло; 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; - запазване на добро екологично състояние по биологични елементи; - постигане и запазване на добро екологично състояние по физикохимични елементи - N-NO3, N-total, P-PO4; 3. Постигане и запазване на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Запазване на добро химично състояние.
BG2MA600L017	BG2MA600L017	яз. Картелка (р.Папазлъшка	1.Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал; Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло;	1. Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добър екологичен потенциал; - запазване на добър екологичен потенциал по	1. Запазване на добрия екологичен потенциал; 2. Запазване на добро химично състояние.

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

Код на водното тяло 2009-2015	Код на водното тяло 2016-2021	Наименование на водното тяло	Цел/Година		
			2015	2021	2027
			2.Постигане на добро химично състояние.	биологични елементи; - постигане и запазване на добър екологичен потенциал по физикохимични елементи - Електропроводимост, N-NH ₄ , N-NO ₂ , N-total, P-PO ₄ , P-total; 3. Постигане и запазване на добро химично състояние.	
BG2MA600R015	BG2MA600R015	р.Русокастренска – от извор до язовир Крушово	1.Поддържане и запазване на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Постигане и запазване на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Запазване на добро химично състояние.
BG2MA600L016	BG2MA600L016	яз.Крушово	1.Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло; 2.Постигане на добро химично състояние.	1. Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добър екологичен потенциал; - запазване на добър екологичен потенциал по биологични елементи; - постигане и запазване на добър екологичен потенциал по физикохимични елементи - Електропроводимост, N-NH ₄ , N-NO ₂ , N-total, P-PO ₄ , P-total; 3. Постигане и запазване на добро химично състояние.	1. Запазване на добрия екологичен потенциал; 2. Запазване на добро химично състояние.
BG2MA600R014	BG2MA600R014	р.Барганска – от извора до вливане в р.Русокастренска	1.Поддържане и запазване на добро екологично състояние; 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Постигане и запазване на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Запазване на добро химично състояние
BG2MA600R013	BG2MA600R013	р.Хаджиларска – от извор до вливане в р.Русокастренска	1.Поддържане и запазване на добро екологично състояние; 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Постигане и запазване на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Запазване на добро химично състояние.
BG2SE900R031	BG2SE900R031	р.Чукарска – от извор до яз.Трояново	1.Предотвратяване влошаването на екологичното състояние. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло; 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; - постигане и запазване на добро екологично състояние по биологични елементи - МЗБ. - запазване на добро състояние по физикохимични елементи;	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Запазване на добро химично състояние.

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

Код на водното тяло 2009-2015	Код на водното тяло 2016-2021	Наименование на водното тяло	Цел/Година		
			2015	2021	2027
				3. Постигане и запазване на добро химично състояние.	
BG2KA400R014	BG2KA400R014	р.Бяла река до вливане в р.Луда Камчия	1.Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло; 2.Поддържане и запазване на добро химично състояние.	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; - постигане и запазване на добро екологично състояние по биологични елементи - МЗБ; - постигане и запазване на добро екологично състояние по физикохимични елементи -N-NO2, N-total, P-PO4, P-total; 3. Запазване на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Запазване на добро химично състояние.

*Източник: ПУРБ БДЧР 2016-2021 г.(Приложение 5.1)

В Таблица II-12 са посочени мерките за постигане на добро състояние на повърхностните водни тела в Черноморския басейнов район, попадащи на територията на Община Карнобат.

Таблица II-12. Програма от мерки за постигане на добро състояние на повърхностните водни тела в Черноморски басейнов район

Код на водното тяло ПУРБ II	Име на водното тяло	Цел за водното тяло към 2021г.	Година на стартиране на мярката	Име на мярката	Действие за изпълнение на мярката
BG2MA800R019	I участък: р. Господаревска – от извор до вливане в р. Средецка II участък: Малката река – от извор до вливане в р. Господаревска III участък: р. Селска (Драковска) – от извор до вливане в р.Господаревска	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; - постигане и запазване на добро екологично състояние по биологични елементи - МЗБ и Риби. - запазване на добро екологично състояние по физикохимични елементи. 3. Постигане и запазване на добро химично състояние	2017	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници.	Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика извън нитратно уязвими зони. Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове.
				Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места.	Изпълнение на проекти за закриване на общинските депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания, съгласно приложение 2 към Националния

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

Код на водното тяло ПУРБ II	Име на водното тяло	Цел за водното тяло към 2021г.	Година на стартиране на мярката	Име на мярката	Действие за изпълнение на мярката
BG2MA600R012	I участък р. Русокастренска – от яз. Крушово до с.Русокастро II участък: р.Папазлъшка от яз.Картелка до вливане в р.Русокастренска	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; - постигане и запазване на добро екологично състояние по биологични елементи - МФ. - постигане и запазване на добро екологично състояние по физикохимични елементи - Електропроводимост, N-NO3, N-total, P-PO4, P-total; 3. Постигане и запазване на добро химично състояние.	2017	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водоземане от повърхностни води	каталог от мерки. Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика извън нитратно уязвими зони. Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове. Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водоземане от повърхностни води.
BG2MA600R018	р.Папазлъшка (Черковска) – от извор до яз.Картелка	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; - запазване на добро екологично състояние по биологични елементи; - постигане и запазване на добро екологично състояние по физикохимични елементи - N-NO3, N-total, P-PO4; 3. Постигане и запазване на добро химично състояние.	2017	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници.	Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика извън нитратно уязвими зони. Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове.
BG2MA600L017	яз. Картелка (р.Папазлъшка)	1. Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добър екологичен потенциал; - запазване на добър екологичен потенциал по биологични	2017	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници.	Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика извън нитратно уязвими зони. Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Прилагане на приетите програми от мерки за

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

Код на водното тяло ПУРБ II	Име на водното тяло	Цел за водното тяло към 2021г.	Година на стартиране на мярката	Име на мярката	Действие за изпълнение на мярката
		елементи; - постигане и запазване на добър екологичен потенциал по физикохимични елементи - Електропроводимост, N-NH ₄ , N-NO ₂ , N-total, P-PO ₄ , P-total; 3. Постигане и запазване на добро химично състояние.			ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове.
BG2MA600R015	р.Русокастренска – от извор до язовир Крушово	1. Запазване на добро екологично състояние. 2. Постигане и запазване на добро химично състояние.	2017	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници.	Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика извън нитратно уязвими зони. Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове.
BG2MA600L016	яз.Крушово	1. Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добър екологичен потенциал; - запазване на добър екологичен потенциал по биологични елементи - постигане и запазване на добър екологичен потенциал по физикохимични елементи - Електропроводимост, N-NH ₄ , N-NO ₂ , N-total, P-PO ₄ , P-total; 3. Постигане и запазване на добро химично състояние	2017	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Изпълнение на програма за собствен мониторинг във връзка с отглеждане на аквакултури.	Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони. Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове. Поставяне на условие в издадените разрешителни за ползване на воден обект и/или за водоземане с цел отглеждане на аквакултури за провеждане на собствен мониторинг във връзка с оценка на натиска от различните форми на сладководно рибовъдство.
BG2MA600R014	р.Барганска – от извора до вливане в р.Русокастренска	1. Запазване на добро екологично състояние. 2. Постигане и запазване на добро химично състояние.	2017	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници.	Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика извън нитратно уязвими зони. Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

Код на водното тяло ПУРБ II	Име на водното тяло	Цел за водното тяло към 2021г.	Година на стартиране на мярката	Име на мярката	Действие за изпълнение на мярката
					източници. Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове.
BG2MA600R013	р.Хаджиларска – от извор до вливане в р.Русокастренска	1. Запазване на добро екологично състояние. 2. Постигане и запазване на добро химично състояние.	2017	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници.	Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика извън нитратно уязвими зони. Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове.
BG2KA400R014	р.Бяла река до вливане в р.Луда Камчия	1.Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; - постигане и запазване на добро екологично състояние по биологични елементи - МЗБ; - постигане и запазване на добро екологично състояние по физикохимични елементи -N-NO2, N-total, P-PO4, P-total; 3. Запазване на добро химично състояние.	2017	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води.	Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони. Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика извън нитратно уязвими зони. Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове. Провеждане на проучвателен мониторинг за установяване източниците на натиск при установено влошаване на състоянието на водното тяло и неустановен източник на този натиск.
BG2SE900R031	р.Чукарска – от извор до яз.Трояново	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло	2017	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Изпълнение на програма	Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика извън нитратно уязвими зони. Контрол на изпълнението на програми от мерки

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

Код на водното тяло ПУРБ II	Име на водното тяло	Цел за водното тяло към 2021г.	Година на стартиране на мярката	Име на мярката	Действие за изпълнение на мярката
		за постигане на добро екологично състояние; - постигане и запазване на добро екологично състояние по биологични елементи - МЗБ. - запазване на добро състояние по физикохимични елементи. 3. Постигане и запазване на добро химично състояние.		за собствен мониторинг във връзка с отглеждане на аквакултури.	за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове. Поставяне на условие в издадените разрешителни за ползване на воден обект и/или за водоземане с цел отглеждане на аквакултури за провеждане на собствен мониторинг във връзка с оценка на натиска от различните форми на сладководно рибовъдство.

*Източник: ПУРБ БДЧР 2016-2021 г. (Приложение 7.2а)

Останалата част от територията на Община Карнобат се отнася към Източнореломорската водосборна област, поречие р. Тунджа (Фиг. II-12).

Фигура II-12. Основни речни басейни на територията на Източнореломорски район с означено приблизително местоположение на разглежданата територия
○ - приблизително местоположение на Община Карнобат

Мочурица е река в Южна България. Дължината ѝ е 86 km, която ѝ отрежда 38-мо място сред реките на България. Река Мочурица е най-големият приток на Тунджа.

Река Мочурица извира на 561 m н.в. от южните склонове на Стидовска планина в Стара планина, в района на военния полигон „Ново село“. По цялото си протежение тече през равнинен терен в широка долина с голяма заливна тераса и малък надлъжен наклон от 1.4‰. В горното си течение пресича от запад на изток Сунгурларското поле, като постепенно завива на юг, а западно от град Карнобат посоката ѝ става югоизточна и образува къс пролом между планинския рид Терзийски баир на запад и възвишението Хисар на изток. След пролома надлъжният ѝ наклон става още по-малък и в долината и се появяват заблатени участъци и високи подпочвени води, откъдето идва и името на реката. Влива отляво в река Тунджа на 128 m н.в., в северната промишлена зона на град Ямбол.

Площта на водосборния басейн на реката е 1278 km², което представлява 15.16% от водосборния басейн на Тунджа.

Основните притоци на р. Мочурица са: р. Дордере, р. Коджадере, р. Анадере, Корлийска река, Азмака, Кавашка река, р. Мараш (най-голям приток), Търновска река и Селската река.

Поради равнинния характер на терена през който протича реката водите ѝ масово се използват за напояване за обширните земеделски земи в долината ѝ.

Почти по цялото си протежение коритото на реката е коригирано с водозащитни диги, въпреки това много често при бързо снеготопене или поройни дъждове Мочурица скъсва ограждащите я диги и причинява наводнения на земеделски земи и населени места.

Язовир Цанко Церковски е изграден през 1963 г. за напояване на земеделски площи. Общият обем на водите в язовира е около 6.5 млн. m³, полезният обем – 5.75 млн. m³, а мъртвият обем – 750 хил. m³. Максималният отток от язовира е 0.7 m³/s, а предвидената за напояване площ – 6362 дка. Язовирът се стопанисва от „Напоителни системи” ЕАД, клон Черно море, ХТР Бургас.

С Изх. № ЗДОИ-01-24/20.11.2017 г., Директорът на БДИБР–Пловдив уведомява, че разглежданата територия, попада в обхвата на следните повърхностни водни тела:

- ✓ BG3TU600L023 - яз. Цанко Церковски;
- ✓ BG3TU600R062 - р. Мочурица след вливане на р. Сигмен до устие;
- ✓ BG3TU800R065 - р. Мараш;
- ✓ BG3TU600R068 - р. Мочурица от с. Мокрен до р. Сигмен.

Фиг. II-13. Част от карта Повърхностни водни тела на територията на Източноромански район, М 1:800 000

*Източник: ПУРБ БД ИБР 2016-2021 г. (Приложение 9 към Раздел 1)

В следващата таблица са посочени екологичното и химично състояние на разглежданите повърхностни водни тела от Източнореломорски район:

Таблица. II-13. Състояние и характеристика на повърхностните водни тела на територията на Община Карнобат

Код на водното тяло ПУРБ 2016-2021	Код на водното тяло спрямо ПУРБ 2009-2015	Речен участък	Код на речен тип	Екологично състояние/потенциал 2014	Цел за екологично състояние	Химично състояние 2014	Цел за химично състояние	Дължина на реките (km) /Площ на язовира (km ²)
BG3TU600L023	BG3TU600L023	Яз. Цанко Церковски	L17	неизвестно	Постигане на добро екологично състояние /потенциал или опазване на доброто състояние и предотвратяване влошаването	неизвестно	Постигане на добро състояние или опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	24.6213
BG3TU600R062	BG3TU600R022	Река Мочурица след вливане на р.Сигмен до устие	R13	умерено	постигане на добро състояние по Макрозообентос, електропроводимост, БПК, NO3, NO2, NH4, NOбщ, PO4, Робщ	добро	опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	46.0685
BG3TU600R068	BG3TU600R061	р. Мочурица от с. Мокрен до Сигмен	R13	умерено	постигане на добро състояние по Макрозообентос, Фитобентос, БПК, NO3, NO2, NH4, NOбщ, PO4, Робщ	неизвестно	Постигане на добро състояние или опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	29.70633
BG3TU800R065	BG3TU800R065	р. Мараш	R13	умерено	постигане на добро състояние по Макрозообентос, O2, БПК, NH4, PO4	неизвестно	Постигане на добро състояние или опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	39.5435

*Източник: ПУРБ БД ИБР 2016-2021 г. (Приложения 10 и 11 към Раздел 1, Приложение 1 и 2 към Раздел 5)

Пункта и показателите за мониторинг на повърхностните води по Нитратната Директива (91/676/ЕИО) в периода на втория ПУРБ за територията на Община Карнобат са представени в следващата Таблица II-14 (Приложение 47 към Раздел 4).

Наименование и местоположение на пункта	Код на пункта	Тип на пункт	Географски координати		Надморска височина	Показатели	Честота/год (за всеки показател)
			Е	Н	м		
р. Мочурица след гр. Карнобат	BG3TU00659MS0108	4	26.90383	42.65290	175	NO3, PO4	NO3-12п/г, PO4-4п/год

В Таблица II-15 са посочени мерките за повърхностните водни тела в Източнореломорски басейнов район, попадащи на територията на Община Карнобат.

Таблица II-15. Програма от мерки на повърхностните водни тела в Източнореломорски басейнов район

Код на водното тяло	Наименование на водното тяло	Екологично състояние на пов. водно тяло	Химично състояние	Цел за водното тяло	Година на стартиране на мярката	Наименование на мярката
BG3TU600L023	Яз. Цанко Церковски	неизвестно	неизвестно	постигане на БПС	2017	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия.
BG3TU600R062	Река Мочурица след вливане на р.Сигмен до устие	умерено	добро	постигане на добро състояние по Макрозообентос, електропроводимостБПК, NO3, NO2, NH4, Нобщ, PO4, Робщ;опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	2017	Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките. Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места. Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Изменение или прекратяване на разрешителни за заустване на отпадъчни води, в резултат от преразглеждането им.
BG3TU600R068	р. Мочурица от с. Мокрен до Сигмен	умерено	неизвестно	постигане на добро състояние по Макрозообентос, Фитобентос, БПК, NO3, NO2, NH4, Нобщ, PO4, Робщ;опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	2017	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места. Осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води. Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките. Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Изменение или прекратяване на разрешителни за заустване на отпадъчни води, в резултат от преразглеждането им.
BG3TU800R065	р. Мараш	умерено	неизвестно	постигане на добро състояние по Макрозообентос, O2, БПК, NH4, PO4;опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	2017	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места. Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките. Подобряване на естественото задържане на водата. Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Изменение или прекратяване на разрешителни за заустване на отпадъчни води, в резултат от преразглеждането им.

*Източник: ПУРБ БД ИБР 2016-2021 г. (Приложение 1 към Раздел 7)

В Програмата за мониторинг на повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване, както и в програмите за оперативен и контролен мониторинг на повърхностни води в Източноромския район в периода на втория ПУРБ, няма включени пунктове за територията на Община Карнобат.

Риск от наводнения:

Наводненията са природно явление, което не може да бъде предотвратено. Някои човешки дейности (като нарастването на населените места и стопанските активи в заливните равнини, както и намаляването на естествената способност на почвата да задържа вода, породено от използването на земята) и промяната на климата, обаче, допринасят за увеличаване на вероятността от наводнения и неблагоприятните последици от тях.

Съгласно чл. 7 от Директива 2007/60/ЕС (Европейска Директива за наводненията) и на основание чл. 146и от Закона за водите е изготвен План за управление на риска от наводнения в **Черноморски район за басейново управление на водите 2016-2021 г.** (ПУРН). Планът разглежда всички аспекти на управлението на риска, като се съсредоточава върху предотвратяването, защитата, подготвеността, включително прогнозите за наводнения, системите за ранно предупреждение и отчита характеристиките на Черноморския район за басейново управление на водите за период от шест години – от 2016 до 2021 година включително. Той включва Програма от конкретни мерки или комбинация от мерки за решаване на установените проблеми и постигане на поставените цели за всеки един от определените 45 района със значителен потенциален риск от наводнения. Планът е приет с Решение №1103/29.12.2016 г. на Министерски съвет, съгласно чл.151, ал. 2, т. 1, буква „к” на Закона за водите.

В изпълнение на чл. 4 от Директива 2007/60/ЕС относно оценка и управление на риска от наводнения и чл.146а, ал. 1 от Закона за водите се извършва Предварителна оценка на риска от наводнения (ПОРН). В **„Предварителна оценка на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление на водите”** е направен анализ от известните наводнения (761 броя в минало време), на територията на басейнова дирекция Черноморски район, и са определени общо 222 броя наводнения в места и зони по поречието на реките и черноморското крайбрежие, където наводненията са нанесли значителни щети за човешкото здраве и националното стопанство и които продължават да крият значителен потенциален риск. Единадесет от тези наводнения са морски наводнения.

За водосборния басейн на Мандренските реки за периода 2002 – 2010 г. са известни общо 97 броя наводнения, а типовете наводнения за реките и потоците им са както следва:

1. речно наводнения – 57 бр. – 58.76%
2. скатови наводнения – 39 бр. – 40.21%
3. инфраструктурно наводнение – 1 бр. – 1.03%

От известните общо 97 бр. наводнения по Мандренски реки и притоците им, със значителен риск от наводнения са 22 броя в следните зони:

1. с. Ливада на р. Татарски дол – речно наводнение 2002 г. в Община Камено.
2. гр. Средец на р. Катов дол – речно наводнение 2004 г. в Община Средец.
3. с. Тръстиково на р. Русокастренска – скатово наводнение 2005 г. в Община Камено.
4. с. Константиново на р. Русокастренска – скатово наводнение 2005 г. в Община Камено.
5. с. Трояново на р. Хайджиларска – речно наводнение 2005 г. в Община Камено.
6. с. Ливада на р. Татарски дол – речно наводнение 2006 г. в Община Камено.

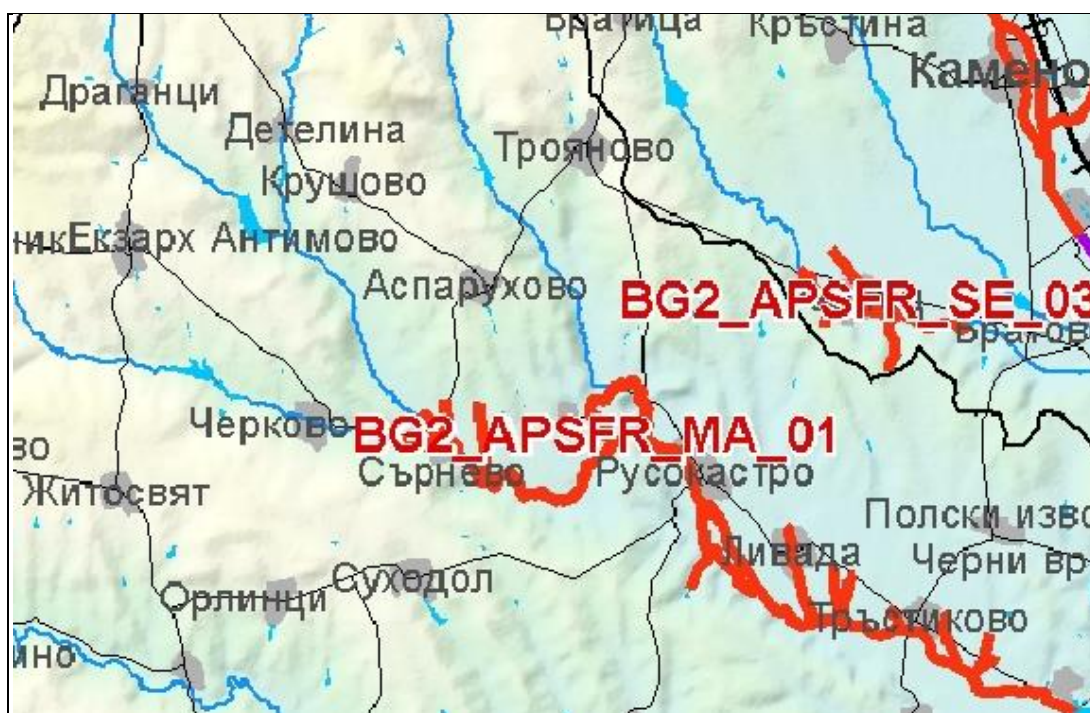
7. с. Зидарово на р. Факийска – речно наводнение 2006 г. в Община Созопол.
8. с. Ливада на р. Татарски дол – скатово наводнение 2007 г. в Община Камено.
- 9. с. Крушово на р. Русокастренска – скатово наводнение 2007 г. в Община Карнобат.**
10. с. Тръстиково на р. Русокастренска – скатово наводнение 2007 г. в Община Камено.
11. кв. „Крайморие”, гр. Бургас – скатово наводнение 2007 г. в Община Бургас.
- 12. с. Детелина на р. Барганска – скатово наводнение 2007 г. в Община Карнобат.**
13. с. Русокастро на р. Русокастренска – речно наводнение 2009 г. в Община Камено.
14. с. Люлин на р. Господаревска – речно наводнение 2009 г. в Община Стралджа.
15. с. Русокастро на р. Русокастренска – речно наводнение 2010 г. в Община Камено.
16. Отводнителна система Новоселци на р. Русокастренска – речно наводнение 2010 г. в Община Камено.
17. с. Трояново на р. Хайджиларска – скатово наводнение 02.2010 г. в Община Камено.
18. с. Трояново на р. Хайджиларска – скатово наводнение 03.2010 г. в Община Камено.
19. с. Ливада на р. Татарски дол – скатово наводнение 2010 г. в Община Камено.
20. Отводнителна система Димчево на р. Факийска – скатово наводнение 2010 г. в Община Бургас.
21. с. Войника на р. Господаревска – речно наводнение 2010 г. в Община Стралджа.
22. Пътен възел с. Зидарово на р. Факийска – речно наводнение 2010 г. в Община Созопол.

От всички изброени по-горе наводнения, само две са на територията на Община Карнобат.

В изпълнение на изискванията на чл. 5 от Директивата и чл. 146г, ал. 1 от Закона за водите, Директора на БДЧР определя райони (Заповед №128/15.08.2013 г.), за които се счита че съществува значителен потенциален риск от наводнения или вероятност за значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН). Определянето на РЗПРН се извършва на база на резултатите от предварителната оценка на риска от наводнения (ПОРН) по „Критерии и методи за определяне и класифициране на риска и определяне на РЗПРН”, утвърдени от Министъра на околната среда и водите съгласно чл. 187 ал.2 т.6 от Закона за водите (Заповед №РД-745/01.10.2013 г.).

Съгласно извършената оценка по чл. 146г от ЗВ в Черноморски район за управление на водите, представена в Приложение №3: Списък на определените РЗПРН в ЧРБУ от ПУРН на Черноморски район за басейново управление на водите 2016-2021 г., територията на Община Карнобат попада в следния район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) с код и наименование BG2_APSFR_MA_01 „Русокастренска - Русокастро” (Фиг. II-14).

Фигура П-14. Част от карта РЗПРН – участък Община Карнобат
*Източник: ПУРН ЧРБУ 2016-2021 г. – Приложение №2

Легенда:

	РЗПРН - висок риск		езера
	РЗПРН - среден риск		населени места
	РЗПРН - висок риск морски		12-милна зона
	второстепенни пътища		
	първостепенни пътища		
	магистрала		
	железопътни линии		
	главни реки		

Таблица П-16. Характеристика и обхват на РЗПРН, BG2_APSFR_MA_01 „Русокастренска - Русокастро” (Приложение 3 към ПУРН 2016-2021 г. БДЧР)

Код РЗПРН	Име на РЗПРН	Дължина, km	Поречие	Водно тяло	Населено място	Община	Степен на риск
BG2_APSFR_MA_01	Русокастренска - Русокастро	53	Мандренски реки	BG2MA600R012	Сърнево	Карнобат	Висок

Фигура II-15. РЗПРН с код и наименование BG2_APSFR_MA_01 „ Русокастренска - Русокастро”

Оценка на потенциалната заплаха от наводнения – „Мандренски реки”

В XIV Проектна единица – „Мандренски реки” основните реки са Русокастренска, Средецка, Факийска, Изворска, Маринка, Отманли, които се вливат в Черно море посредством езеро Мандра. Районът се загражда на изток от Черно море, на север и запад от речен басейн Севернобургаски реки, възвишенията Хисар и Бакърджиците, а на юг граничи с речен басейн Южнобургаски реки. В тези граници той обхваща освен склоновете на споменатите възвишения до вододелната линия с поречието на р. Тунджа, низините около яз. „Мандра” и долното разширение на реките до вливането им в язовир „Мандра”. По ортографски белези районът може да се раздели на котловинна низина, включваща бреговата ивица и ниските полета и нископланинска област (с височина до 400 m), представена от ограждащите възвишения.

От добри практики в Европа анализът на детайлният риск включва контекста на препоръчани типови мерки за управление съобразени с Директива 2008/114/ЕО за критична инфраструктура и националния Закон за защита от бедствия, разпределени в 3 обособени групи (три равнища на риска), както следва:

1. **Висок риск** – Препоръчва се да не се разрешава или разширява съществуваща застроена площ, в която се задържат лица или животни. За съществуващата застроена площ да се направи и изпълни проект за специални мерки срещу наводнение, които да

осигурят съответното намаляване на риска (намаляване на уязвимостта) или да се разработи програма за преместване на този обект.

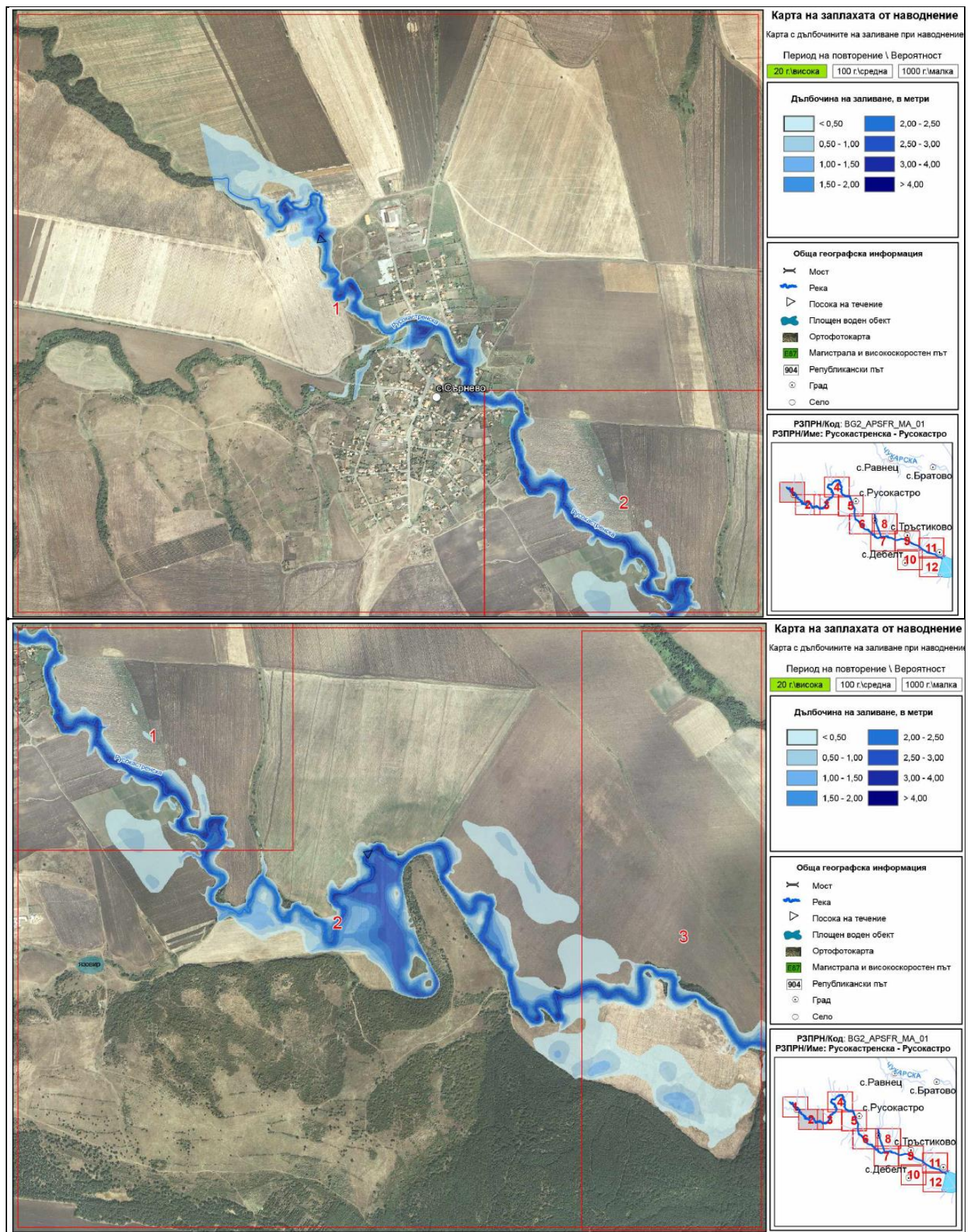
2. *Среден риск* – Строителството е възможно, но с ограничения, изхождащи от подробна преценка на функционалността и уязвимостта на обектите в застрашената територия. Не е подходящ за строителство на чувствителни обекти – болници, училища, администрация и подобни. Не се препоръчва да се разширяват застроените площи.
3. *Нисък риск* – Строителството е възможно, като собствениците на засегнатите парцели и обекти трябва да бъдат предупредени за потенциална заплаха от наводнение. За чувствителните обекти да се приемат специални мерки (за намаляване на уязвимост), както за вече построените, така и за предстоящите/разширяващите се.

Съставени са карти на заплаха от наводнения в съответствие с Методика за оценка на заплахата и риска от наводнения, одобрена със Заповед № РД-370/16.04.2013 г. на Министъра на околната среда и водите. Методиката дава основните изисквания за тяхното разработване и е публикувана на интернет страницата на Министерство на околната среда и водите.

Картите на заплахата от наводнения покриват географските територии, които могат да бъдат наводнени при следните сценарии, определени съгласно чл. 146е от Закона за водите (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) за нашата страна:

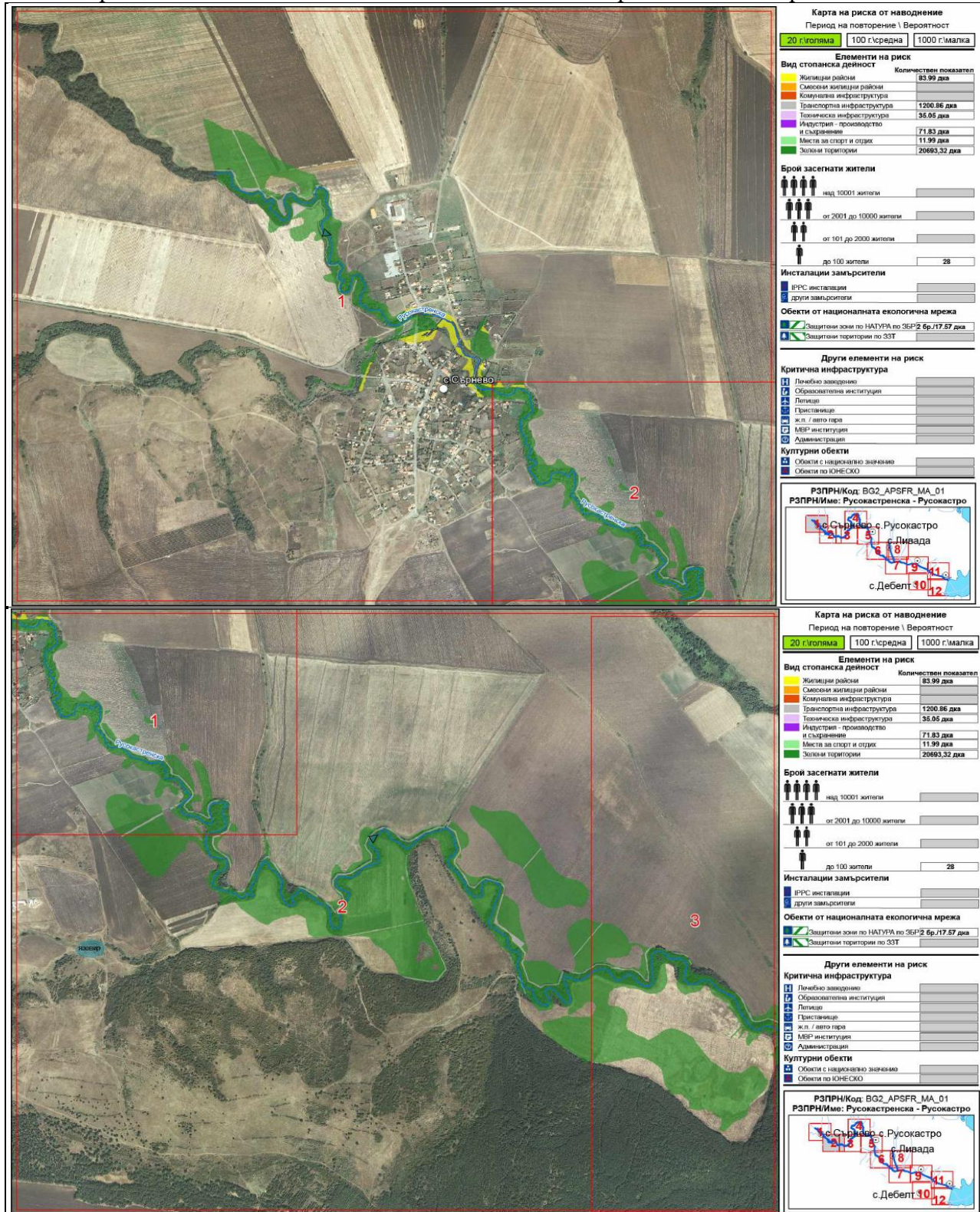
- наводнения с малка вероятност за настъпване са наводнения при които вероятният период за повторно настъпване е по-голям или равен на 1000 години, както и при непредвидими събития
- наводнения със средна вероятност за настъпване са наводнения при които вероятният период за повторно настъпване е по-голям или равен на 100 години
- наводнения с висока вероятност за настъпване това са наводнения при които вероятният период за повторно настъпване е по-голям или равен на 20 години където е целесъобразно.

На следващите фигури са представени карти с дълбочините на заливане при наводнения (период на повторение: 20 години/вероятност: висока) за РЗПРН на територията на Община Карнобат.

Фигура II-16. Карта на заплахата от наводнение, РЗПРН – „Русокастренска-Русокастро” с код BG2_APSFR_MA_01

Картите на риска от наводнения са съставени в изпълнение на разпоредбите на чл. 146д, ал. 1, т. 2 от Закона за водите и чл. 6 от Директива 2007/60/ЕО, в съответствие с одобрената Методика. Съгласно чл. 146ж от ЗВ, картите на районите с риск от наводнения показват неблагоприятните последици от наводнения за всеки от вероятностните периоди.

Фигура II-17. Карта на риска от наводнения, РЗПРН – „Русокастренска-Русокастро” с код BG2_APSFR_MA_01

При оценка на вероятността дадена минала заплаха да се прояви в бъдеще от съществено значение са предстоящите за изграждане проекти на защитни съоръжения. Ефектът на предвидените корекции на реки и други защитни съоръжения както и почистването и укрепване на дъното на реките ще бъде благоприятен по отношение редуциране риска от наводнения. Разрушаването на потенциално опасните язовири, които не са значими, както и преливането на значимите язовири в Черноморския район на басейново управление на водите, застрашават населени територии и индустриални обекти, както и обекти на инженерната инфраструктура. В тази връзка е направено обследване на поречията под потенциално опасните язовири по отношение на значимостта на риска от тяхното разрушение. За района на Община Карнобат това са:

Код на водното тяло BG2MA600R015 - Язовир „Драганци/ Помпена станция”, изграден през 1962 г. на река Ерекдере и р. Русокастренска, Община Карнобат. Земнонасипна язовирна стена с максимален завирен обем $V = 108\ 000\ m^3$. При разрушаване на стената се освобождава водна маса с $Q_{max} = 162.000\ m^3/s$. Застрашава:

- част от къщите покрай реката на с. Драганци;
- мостът и част от междуселищен път 795, с. Драганци – Екзарх Антимово;
- до вливането на разлива в язовир „Крушево” с $V = 11\ 190\ 000\ m^3$.

Код на водното тяло BG2MA600R015 - Язовир „До гробищата/ Лозята 1”, изграден през 1960 г. на река Памукли дере, ляв приток на р. Русокастренска, Община Карнобат. Земнонасипна язовирна стена с максимален завирен обем $V = 330\ 000\ m^3$. При разрушаване на стената се освобождава водна маса с $Q_{max} = 342.000\ m^3/s$. Застрашава:

- част от къщите покрай реката на с. Драганци;
- мостът и част от междуселищен път 795, с. Драганци – Екзарх Антимово;
- до вливането на разлива в язовир „Крушево” с $V = 11\ 190\ 000\ m^3$.

Определянето на целите и приоритетите при управлението на риска от наводненията за обхвата на Черноморския район за басейново управление на водите е извършено въз основа на *Националния каталог от мерки и национални приоритети за управление на риска от наводнения*, картите на заплахата и на риска от наводнения и актуална информация получена от компетентни институции и дружества.

След извършеният преглед и анализ са изведени основните проблеми за всеки РЗПРН и са предложени конкретни цели по петте приоритета, като за територията на Община Карнобат е РЗПРН с код и наименование BG2_APSFR_MA_01, Русокастренска – Русокастро:

Потенциалната заплаха от наводнение в този РЗПРН показва, че особено уязвими населени места са **с. Сърнево, Община Карнобат** и с. Русокастро, с. Ливада, с. Тръстиково, и с. Константиново, Община Камено.

Определените приоритети и цели, съгласно Приложение №16 на ПУРН 2016-2021г.- БДЧР са:
Приоритет №1: Опазване на човешкия живот и на общественото здраве

Цел 1.1. Минимизиране броя на засегнатите и пострадали хора при наводнения в заливаемите територии на РЗПРН, включващо общините Карнобат и Камено.

Цел 1.2. Осигуряване бързо отвеждане на водите при интензивни валежи и наводнения от територията на РЗПРН, включващо общините Карнобат и Камено.

Цел 1.3. Възстановяване на нормалните условия за живот в РЗПРН, включващо общините Карнобат и Камено.

Цел 1.4. Минимизиране броя на засегнатите обекти от социалната инфраструктура в РЗПРН, включващо общините Карнобат и Камено.

Приоритет №2: По-висока степен на защита на критичната инфраструктура и бизнеса

Цел 2.1. Подобряване на защитата на обекти от техническата инфраструктура в общините Карнобат и Камено.

Цел 2.2. Подобряване на защитата на значими стопански и културно-исторически обекти в РЗПРН към общините Карнобат и Камено.

Приоритет №3: Повишаване защитата на околната среда

Цел 3.1. Подобряване на защитата на канализационните системи в населените места в РЗПРН включващо общините Карнобат и Камено.

Цел 3.3. Минимизиране на засегнатите зони за защита на водите, защитени територии и защитени зони в РЗПРН включващо общините Карнобат и Камено.

Цел 3.4. Подобряване на водозадържащата способност на земеделски, горски и крайречни територии в РЗПРН включващо общините Карнобат и Камено

Приоритет №4: Подобряване на подготвеността и реакциите на населението

Цел 4.1. Повишаване на подготвеността на населението за наводнения в населените места включващ РЗПРН от общините Карнобат и Камено.

Цел 4.2. Подобряване на реакциите на населението при наводнения населените места включващ РЗПРН от общините Карнобат и Камено.

Приоритет №5: Подобряване на административния капацитет за УРН

Цел 5.1. Създаване на съвременна нормативната уредба за устройственото планиране на териториите и УРН в общините Карнобат и Камено.

Цел 5.2. Осигуряване на оперативна информация за УРН в населените места включващ РЗПРН от общините Карнобат и Камено.

Цел 5.3. Повишаване на квалификацията на персонала, ангажиран с УРН в общините Карнобат и Камено.

Цел 5.4. Минимизиране на риска от наводнения по водното течение за целия речен басейн в това число включващи РЗПРН от общините Карнобат и Камено.

Цел 5.5. Осигуряване адекватно реагиране на публичните институции при наводнения в населените места от общините Карнобат и Камено.

В Таблица II-17 са посочени мерките за намаляване на риска от наводнения за територията на Община Карнобат, съгласно Програмата от мерки на ПУРН 2016-2021 г., БДЧР.

Таблица II-17. Програма от мерки за намаляване риска от наводнения в Черноморски басейнов район

РЗПРН код	РЗПРН наименование	Мярка	Допълнителна информация	Параметри	Приоритетност	Водно тяло- код	Населено място	Община	Отговорен за изпълнение на мярката
BG2_APSFR_MA_01	Русокастренска – Русокастро	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Почистване на речни участъци от моста на р.Русокастренска в западния край на с.Сърнево, на пътя с.Сърнево-Аспарухово (300 m); стария мост на р.Крушовска в западния край на с.Сърнево, на пътя с.Сърнево-с.Аспарухово (300 m); дере северно от с. Ливада–водосбор на скатни води, 600 m северно от моста.	m	среден	BG2MA600R005, BG2MA600R012	с. Сърнево, с. Ливада	Карнобат, Камено	Областния управител
BG2_APSFR_MA_01	Русокастренска – Русокастро	Разширяване на "тесните места" като мостове и др, които водят до подприщване на речния отток	Разширяване на "тесните места" като мостове и др., които водят до подприщване на речния отток - 3 бр. в с. Сърнево, 1 бр. с. Желязово, 1 бр. в с. Русокастро, 3 бр. Ляв приток на р.Русокастренска в зоната на с. Ливада, 1 бр. на р.Русокастренска в с. Тръстиково.	брой обект	среден	BG2MA600R005, BG2MA600R012	с.Сърнево, с.Желязово, с.Русокастро, с.Ливада, с.Тръстиково	Карнобат, Камено	Кмет на общината
BG2_APSFR_MA_01	Русокастренска – Русокастро	Дейности за защита на речните брегове и корита от ерозия, вкл. биологично укрепване	Ограничаване на ерозията на уязвимите участъци от брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи, разсаждане на издънки и преплитане на клони, и други биологични методи.	m	среден	BG2MA600R005, BG2MA600R000, BG2MA600R012	Общините Карнобат и Камено	Карнобат, Камено	Кмет на общината
BG2_APSFR_MA_01	Русокастренска – Русокастро	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Почистване на участък с дължина 1900.00 m, южно от пешеходен мост с координати WGS 84: 42°27'03,3"N, 27°13'01,8"E, до пресичане на оста на реката с южната регулационна граница на с. Ливада, с координати на оста WGS 84: 42°26'16.7"N, 27°13'15.9"E.	m	среден	BG2MA600R005, BG2MA600R012	с. Сърнево, с. Ливада	Карнобат, Камено	Областния управител
BG2_APSFR_MA_01	Русокастренска – Русокастро	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна -	m	среден	BG2MA600R005, BG2MA600R012	с.Сърнево, с.Желязово, с.Русокастро,	Карнобат, Камено	Кмет на общината

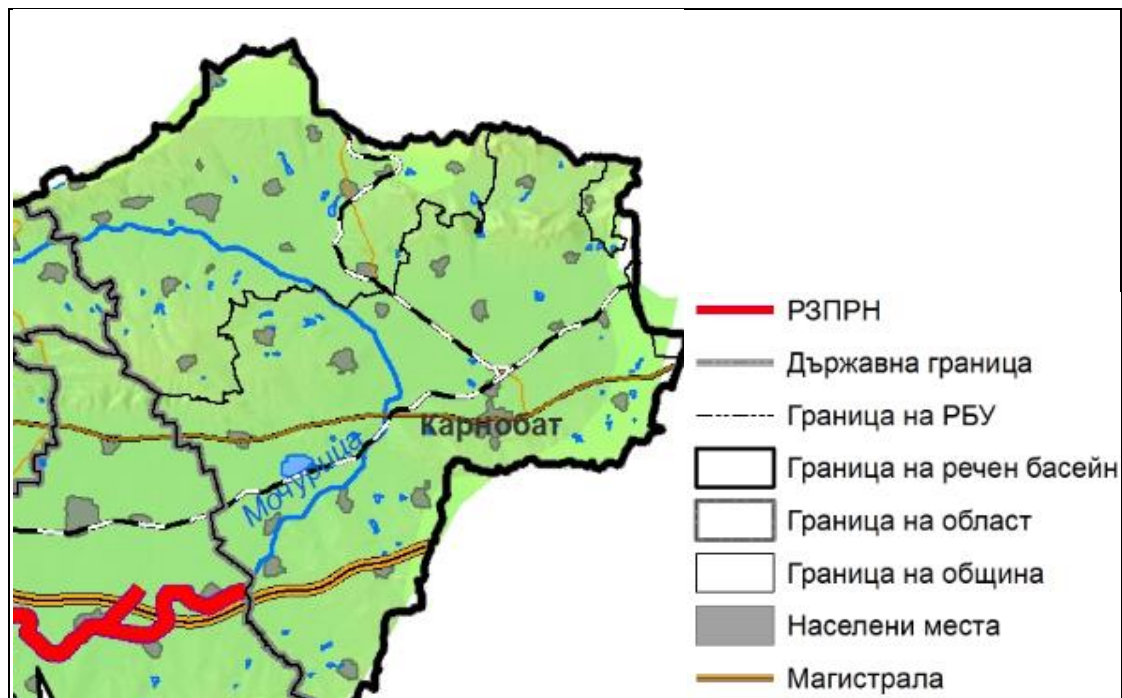
Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП)** на **Община Карнобат**

РЗПРН код	РЗПРН наименование	Мярка	Допълнителна информация	Параметри	Приоритетност	Водно тяло- код	Населено място	Община	Отговорен за изпълнение на мярката
			500 m от р. Русокастренска и 400 m от десния ѝ приток, в зоната на с.Сърнево, 500m от р. Русокастренска в зоната на с. Желязово, 1000 m в зоната на с. Русокастро, 1500 m от левия приток на р. Русокастро в зоната на с. Ливада, 1000 m от р. Русокастренска в зоната на с. Тръстиково.				с.Ливада, с.Тръстиково		

*Източник: ПУРН БД ИБР 2016-2021 г. (Приложение 18)

Съгласно проекта за ОУП на Община Карнобат за населеното място, което е с вероятност за риск от наводнения, а именно с. Сърнево няма нови предложения за устройствена намеса и обособяване на нови зони.

За територията на Община Карнобат попадаща под управление на Източноромански район, няма регистрирани райони със значителен потенциален риск от наводнения (Фиг. II-18).

Фиг. II-18. Част от карта на райони със значителен потенциален риск от наводнения за Източноромански район, М 1:850 000

*Източник: ПУРН 2016-2021 г. ИБР (Приложение 2.2.1)

Зони за защита на водите:

Всички води и водни обекти се опазват от изтощаване, замърсяване и увреждане с цел поддържане на необходимото количество и качество, и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта, включително и чрез създаване на зони за защита на водите.

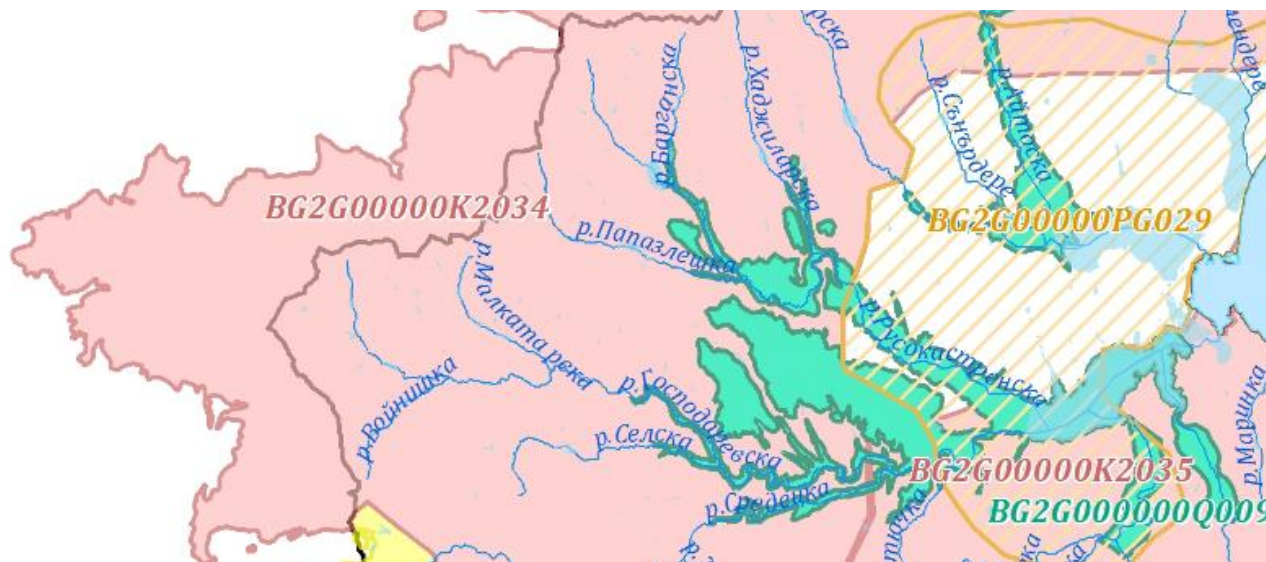
Опазването на водите в зоните за защита осигурява развитието на водните екосистеми и свързаните с тях сухоземни екосистеми и цели да се съхрани и опази биоразнообразието, чрез защита на местообитанията и ландшафта, както и да осигури вода за питейно-битови нужди на населението с необходимото качество и количество. За тези територии и зони се определят специфични изисквания към състоянието на водите, които трябва да се постигат и/или поддържат, поради характера на защитената територия или биологичното разнообразие. Опазването на природата в защитените територии има предимство пред другите дейности в тях.

Зони за защита на водите на територията на Басейнова дирекция „Черноморски район”
Съгласно официално представената с Изх. № 08-00-289/2/28.12.2017 г. информация от БДЧР, Зоните за защита на водите, съгласно чл.119а, ал. 1 от Закона за водите (ЗВ), касаещи територията на плана са както следва:

- ✓ Подземните водни тела са определени като зони за защита на питейните води с код BG2DGW000000Q009 и BG2DGW000000K2034, съгласно чл.119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ;
- ✓ Територията попада в зони, в които водите са чувствителни към биогенни елементи – чувствителна и уязвима зона, съгласно чл.119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ;
- ✓ Община Карнобат попада в границите на зони за защита на водите, определени или обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване – BG0000196 33 „Река Мочурица”, съгласно чл.119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ.

Зони за защита на водите съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ:

Подземните водни тела с наименование „Порови води в кватернера на р.Средецка-Мандра” с код BG2G000000Q009 и „Карстови води в ВК2t сn-st-Бургаска вулканична северно и западно от Бургас” с код BG2G000000K2034, разгледани в т.1.2.1. в настоящата екологична оценка са определени като зони за защита на подземните води за питейно-битово водоснабдяване, съгласно чл.119а, ал.1 от ЗВ с кодове на зоните BG2DGW000000Q009 и BG2DGW000000K2034 (Фиг. II-19).

Фиг. II-19. Част от карта Зони за защита на питейно-битово водоснабдяване от подземни води, М 1:700 000

*Източник: ПУРБ БДЧР 2016-2021 г. (Приложение 3.1.2.1 към Раздел 3)

Легенда:

Зони за защита на питейните води от:

- малм-валанжински водоносен хоризонт
- палеогенски водоносен хоризонт
- кватернерен водоносен хоризонт
- неогенски водоносен хоризонт
- горнокреден водоносен хоризонт
- долнокреден водоносен хоризонт
- юркотриаски и палеозой-протерозой водоносен хоризонт

Мерки насочени към опазване на зоните за защита за питейна вода съгласно Приложение 7 към ПУРБ БДЧР:

- Контрол на ограниченията и забраните в границите на СОЗ и зоните за защита на питейни води;
- Определяне на СОЗ около съоръженията за ПБВ съгласно действащото законодателство;
- Спазване на забрани и ограничения в СОЗ съгласно заповедта за определяне на зоната и списъка по приложение № 3 към Националния каталог от мерки (ПУРБ).

Зони за защита на водите, в които водите са чувствителни към биогенни елементи, съгласно чл. 119а, ал. 1, т.3 от ЗВ

Разглежданата територия попада в зони, в които водите са чувствителни към биогенни елементи – чувствителна и уязвима зона, съгласно чл.119а, ал.1, т.3 от ЗВ.

Чувствителните и уязвими зони са територии, обявени за защитени, тъй като водните тела в тези зони са чувствителни към влиянието на хранителни съставки - биогенни елементи (основно азот и фосфор) във водата.

✓ Нитратно уязвими зони

Териториите, определени за защита на повърхностните и подземните водни тела от замърсяване на водите, причинено или предизвикано от нитрати от земеделски източници, се определят като нитратно уязвими зони. Уязвимите зони се определят в съответствие с изискванията на Директива 91/676/ЕЕС относно защита на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници.

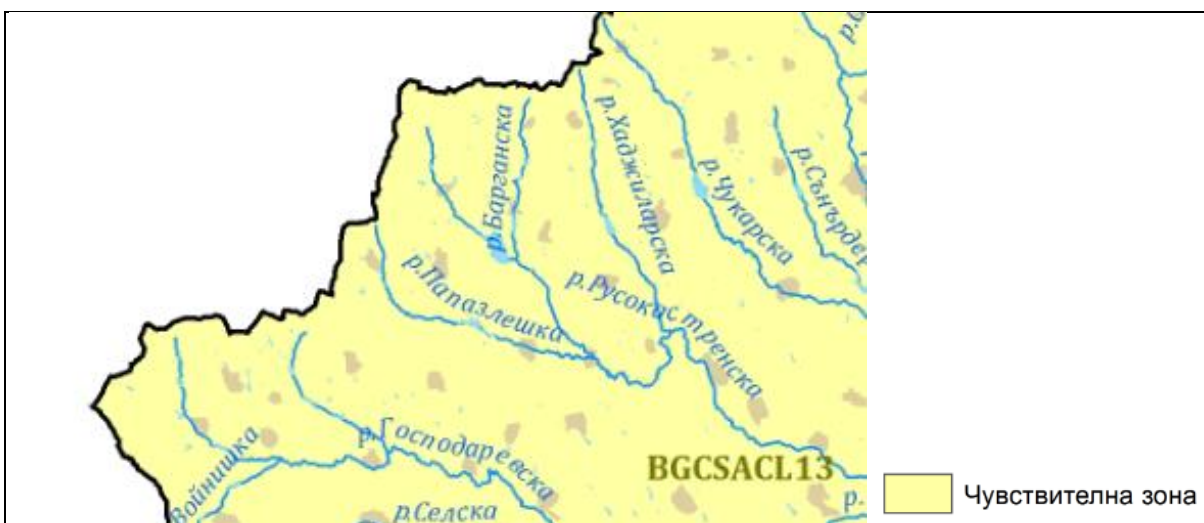

Фиг. П-20. Част от карта уязвими в ЧРБУ, включваща териториалния обхват на Община Карнобат, М 1:700 000

*Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БДЧР (Приложение 3.3.1.2, към Раздел 3)

✓ Чувствителна зона

Понятието „чувствителни зони” е термин, характеризиращ водоприемника, който се намира или има риск да достигне състояние на еутрофикация - обогатяване с биогенните елементи азот и фосфор.

Фиг. II-21. Част от карта на територии попадащи в чувствителни зони в обхвата на ЧРБУ, включваща териториалния обхват на Община Карнобат, М 1: 700 000
*Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БДЧР (Приложение 3.3.2.3, към Раздел 3)

Зони за защита на водите, съгласно чл.119а, ал.1, т.5 от Закона за водите (ЗВ)

Тези зони са територии, обявени за опазване на местообитания или биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване, включително съответните обекти на „НАТУРА 2000“. Обектите на „НАТУРА 2000“ са зони, обявени съгласно Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите) и Директива 2009/147/ЕС за съхранение на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците). Територията на Община Карнобат попада в границите на зони за защита на водите, определени или обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване – ЗЗ BG0000196 „Река Мочурица“.

Таблица II-18. Зони за защита на водите, съгласно чл.119а, ал.1, т.5 от Закона за водите (ЗВ) на територията на Община Карнобат, попадащи в обхвата на БДЧР

ЕИК на защитената зона	Наименование на ЗЗ	Площ на цялата ЗЗ, km ²	Площ на ЗЗ на територията на БДЧР, km ²	Код на водното тяло, което попада в защитената зона	Площ на водното тяло km ²	Площ на частта от водното тяло, върху която попада съответната ЗЗ, km ²
BG0000196	Река Мочурица	87.02	6.1	BG2MA600R015	65.04	6.1

*Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БДЧР (Приложение 3.5.1)

Зони за защита на водите попадащи на територията на Басейнова дирекция „Източноевропейски район“

Зони за защита на водите (ЗЗВ) съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ:

Подземните водни тела попадащи под управление на БД ИБР, разгледани в т.1.2.1. в настоящата екологична оценка са определени като зони за защита на подземните води за питейно-битово водоснабдяване, съгласно чл.119а, ал.1 от ЗВ, представени в Таблица II-19.

Таблица II-19. Питейни подземни водни тела в Източнбеломорски район като ЗЗВ

№	Наименование ПВТ	Код на ЗЗВ	Код на водното тяло
1	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	BG3DGW00000NQ005	BG3G00000NQ005
2	Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област	BG3DGW00000NQ015	BG3G00000NQ015
3	Пукнатинни води - масив Шипка – Сливен	BG3DGW0PzK2Pg027	BG3G0PzK2Pg027
4	Пукнатинни води - Сливенско-Сунгурларска зона	BG3DGW00000K2031	BG3G00000K2031

*Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БД ИБР (Приложение 10 към Раздел 3)

Мерки насочени към опазване на ПВТ за питейни нужди съгласно Приложение 7 към ПУРБ БД ИБР:

- Осъществяване на контрол и превенция срещу замърсяване с химични, биологични, бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества, както и по дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на зоната за защита на водите, предназначена за питейно-битово водоснабдяване.
- Подобряване на контрола на разрешителните за водоземане от подземни води.
- Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници.

Зони за защита на водите, в които водите са чувствителни към биогенни елементи, съгласно чл. 119а, ал. 1, т.3 от ЗВ

Разглежданата територия попада в зони, в които водите са чувствителни към биогенни елементи – чувствителна и уязвима зона, съгласно чл.119а, ал.1, т.3 от ЗВ.

Това са зоните, чувствителни към биогенни елементи, определени като **уязвими** съгласно Директива 91/676/ЕИО и зоните, обявени като **чувствителни** съгласно Директива 91/271/ЕИО.

✓ Нитратно уязвими зони

Уязвимите зони се определят за защита на водите от биогенно замърсяване от селскостопански източници. Тези зони са особено важни за Източнбеломорски район поради факта, че всички подземни ВТ се използват за питейни цели с оглед защита на подземните води и съхраняването им като стратегически ресурс за поколенията. Определените уязвими зони въвеждат изисквания към животновъдите и земеделците за прилагане на добри земеделски практики.

За Източнбеломорски район тази зона е една (с наименование: Южна зона и с код: BGVZ01), но заема 16 620 km², което представлява 47% от площта на района за басейново управление. 16 подземни ВТ са свързани с уязвими зони, като за територията на Община Карнобат това е: подземно водно тяло с наименование „Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско- Стралджанска област” и код BG3G00000NQ015.

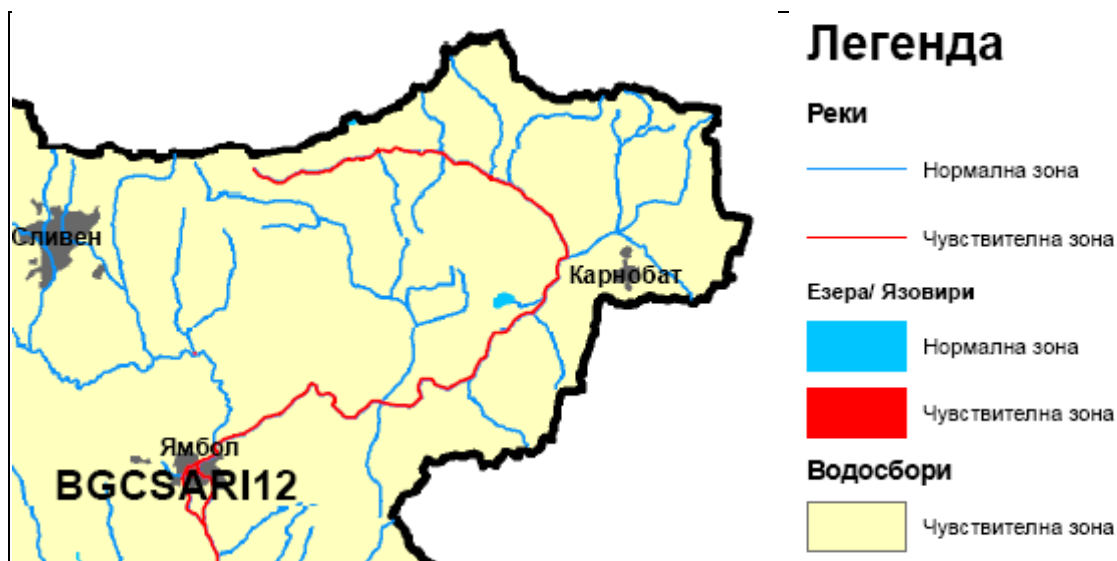
Фиг. II-22. Част от карта нитратно уязвими в ИБР, включваща териториалния обхват на Община Карнобат, М 1:850 000

*Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БД ИБР (Приложение 5, към Раздел 3)

✓ Чувствителна зона

Определянето на чувствителните зони цели защита на повърхностните води от повишаване съдържанието на биогенни елементи в тях от отпадъчни води от населените места. На база определените зони, чувствителни към биогенни елементи, определени съгласно Директива 91/271/ЕИО и Заповед №РД-970/28.07.2003 г. на МОСВ за ИБР са определени и съответните зони за защита на водите.

В Източнобеломорски район са определени 6 зони за защита на водите - чувствителни зони. Във водосбор на чувствителна зона попада целият басейн на р. Марица и р. Тунджа и басейна на р. Арда от извори до вливане на р. Крумовица. Водосборите на чувствителните зони заемат 33 116 km², което представлява 94% от площта на ИБР.

Фиг. II-23. Част от карта чувствителни зони в обхвата на ИБР, включваща територията на Община Карнобат, М 1: 800 000

*Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БД ИБР (Приложение 6, към Раздел 3)

Зони за защита на водите, съгласно чл.119а, ал.1, т.5 от Закона за водите (ЗВ)

Обектите на „НАТУРА 2000” са зони, обявени съгласно Директива 92/43/ЕЕС за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите) и Директива 2009/147/ЕС за съхранение на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците).

Таблица II-20. Зони от „Натура 200”, определени като зони за защита на водите съгласно Директивата за хабитатите

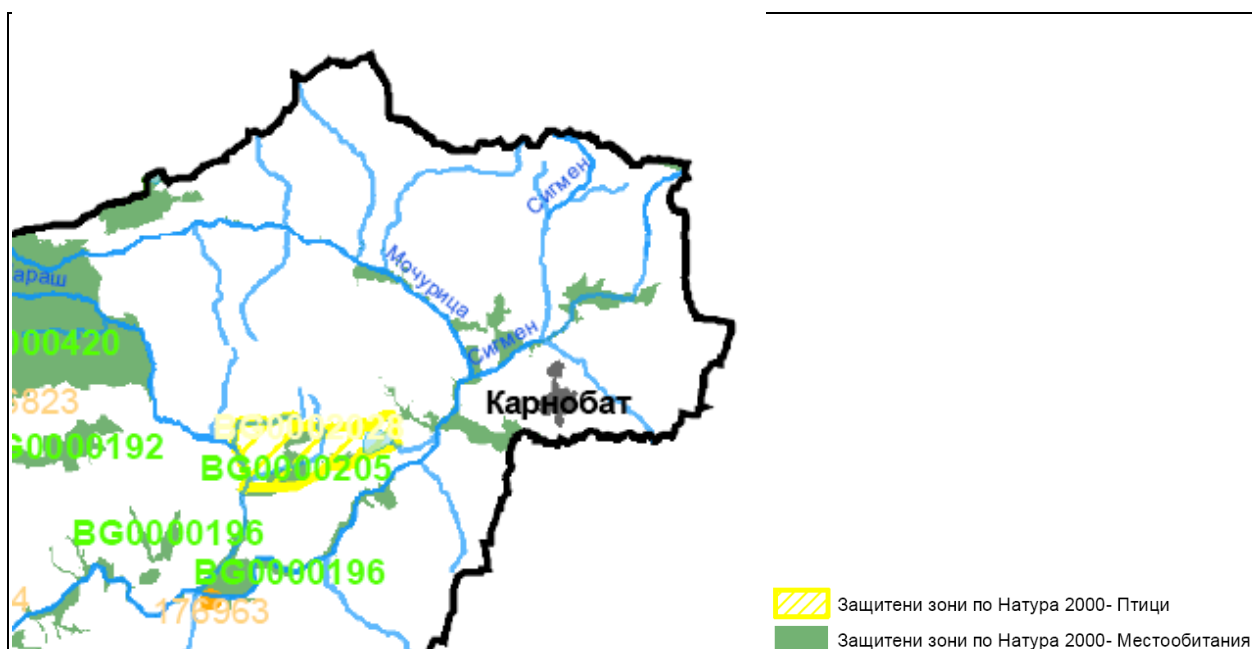
Наименование на ЗЗ	Код на защитената зона	Повърхностно водно тяло в ЗЗВ (код)
Река Мочурица	BG0000196	BG3TU600L023
		BG3TU600R068
		BG3TU800R065
		BG3TU600R062
Стралджа	BG0000205	BG3TU600L023
		BG3TU800R065
		BG3TU600R062
Екокоридор Камчия – Емине	BG0000393	BG3TU600R068

*Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БД ИБР (Приложение 10 към Раздел 3)

Таблица II-21. Зони от „Натура 200”, определени като зони за защита на водите съгласно Директивата за птиците

Код на защитената зона	Код на ОВМ	Име	Повърхностно водно тяло в ЗЗВ (код)
BG0002028	BG028	Комплекс Стралджа	BG3TU600L023
			BG3TU800R065
			BG3TU600R062

*Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БД ИБР (Приложение 10 към Раздел 3)

Фиг. II-24. Част от карта Зони за защита на водите, свързани с воднозависими видове и местообитания в ИБР, М 1:800 000

*Източник: ПУРБ 2016-2021 г. БД ИБР (Приложение 9 към Раздел 3)

1.3. Почви - характеристика и състояние в района

Според почвено-географското райониране на България територията на общината попада в Средиземноморската област с Балканско-Средиземноморската почвена подобласт. В общината са разпространени няколко типа почви. Основният тип са излужените смолници. Локално разпространение имат излужено-канелените горски почви, алувиалните и алувиално-ливадните почви и карбонатни и типични смолници.

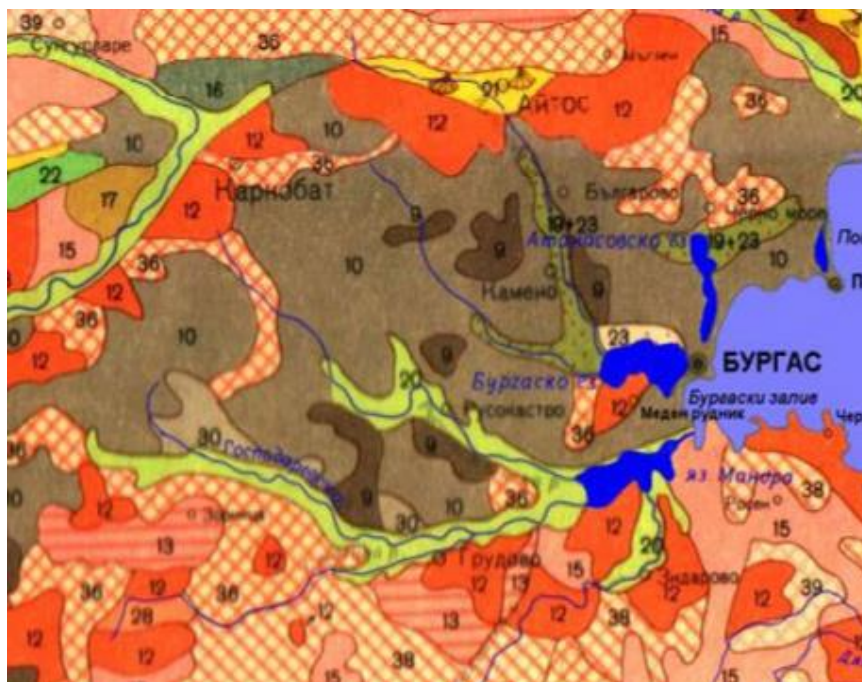
Излужените смолници са развити върху равни и слабо дренирани повърхности. Имат рохкав строеж. Отличават се с високо минерално съдържание, значителна хидрофилност и неблагоприятни физико-механични свойства. Макар, че са добре запазени с хранителни вещества, за подобряване на хранителния им режим се нуждаят от наторяването им с органични и минерални торове. Подходящи са за отглеждане на всички селскостопански култури и най-вече пшеница, ечемик, слънчоглед, царевица, кореандър, фий, люцерна, както и за овощарство и лозарство.

Карбонатните и типични смолници се характеризират с по-маломощен почвен хоризонт (45-60 cm), по-слабо уплътнен хумусен хоризонт и с по-високо хумусно съдържание (3.5 - 4%) в сравнение с излужените смолници (45-60 cm). При навлажняване силно набъбват, увеличават се обема си и стават по-лепкави. При изсъхване се свиват, втвърдяват се и образуват широки пукнатини. Смолниците са плодородни почви. Върху тях се отглеждат и дават добра реколта зърнени и технически култури.

Излужените канелени горски почви се срещат предимно в района на гр. Карнобат. Структурата на горният слой обикновено е силно разпрашена, но има сравнително добра структура, която в дълбочина се влошава. Водопроницаемостта е ниска, а хранителните вещества ограничени, което налага обилно комбинирано азотно - фосфорно торене. Подходящи са за полски култури - пшеница, ечемик, фий, царевица, слънчоглед, тютюн, ръж.

Алувиални почви са разпространени по поречието на р. Мочурица. Образуват се при неспоено чакълесто пясъчливи алувиални наноси и се срещат при всякакъв тип климат. Характерното за тях е плодородността им. Те се нуждаят освен от торене, за повишаването на производителността им, но и да бъдат предпазени от заливане, заблатяване и засоляване. Имат високо съдържание на хумус в горният 10 cm пласт. Той е с тъмен цвят, след това има само слоеве в сиво-жълт цвят, които се различават само по размера на фракцията си. Подходящи са за отглеждане на всички видове зеленчуци, люцерна, цвекло и др.

Алувиално-ливадните почви са разпространени около реките. Те са богати на скални материали и на хумусни вещества, висоководопроницаеви са и са подходящи за отглеждане на зеленчуци.

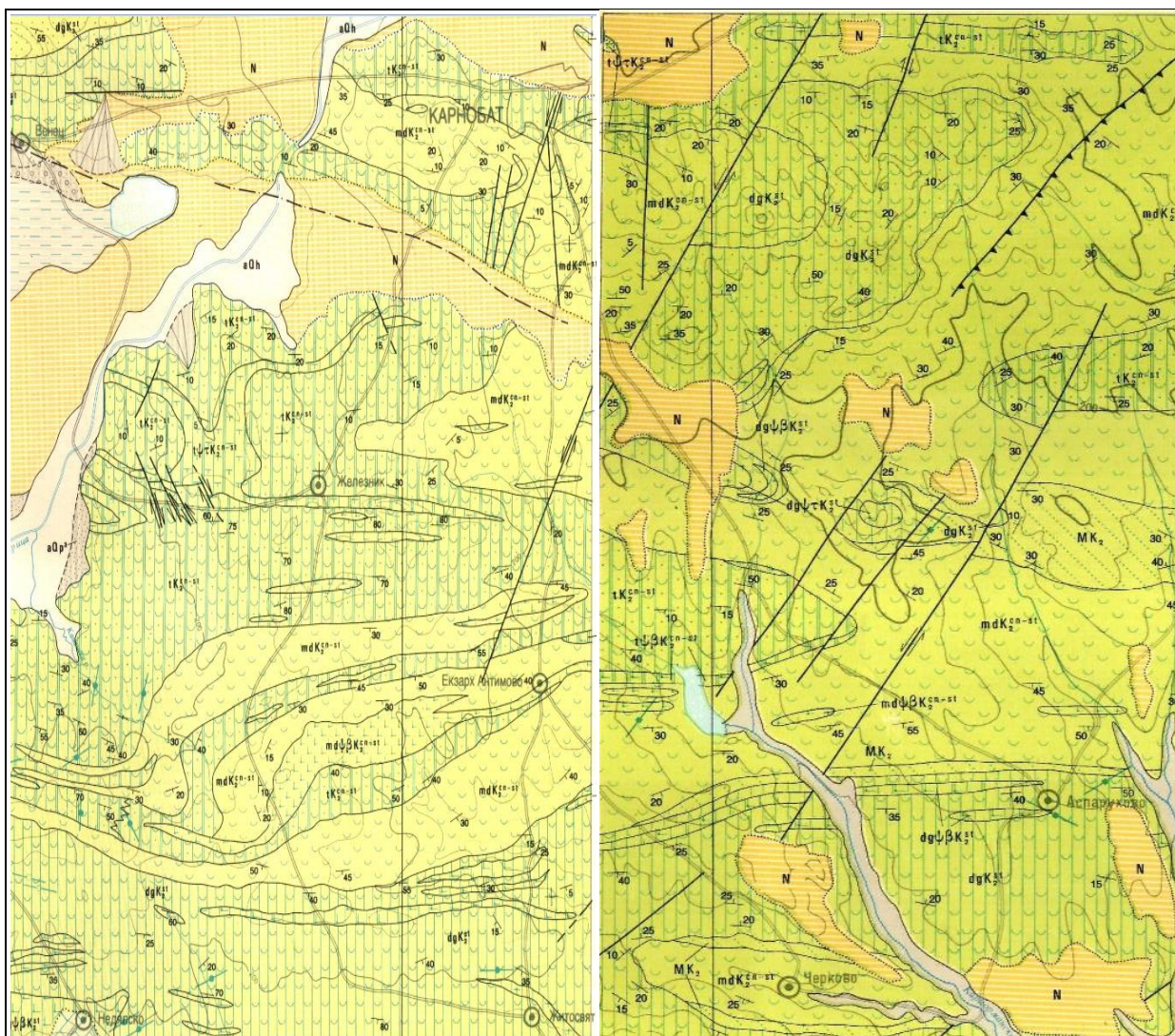
Фиг. П-25. Почвена карта за района на **Община Карнобат**

Легенда:

Номер	Вид почва
9	Карбонати и типични смолници
10	Излужени смолници
12	Излужени канелени горски
20	Алувиални и алувиално-ливадни
36	Излужени канелени горски

1.4. Геоложки строеж

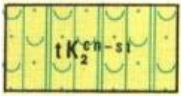
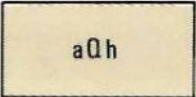
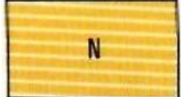
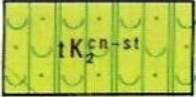
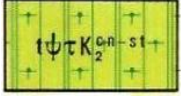
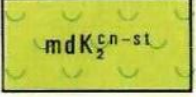
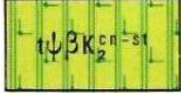
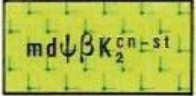

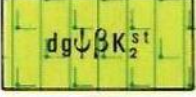
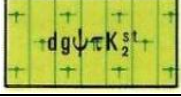
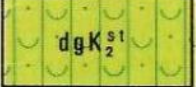
По картограмата на страната в М 1:100 000, **Община Карнобат** попада в картни листове Ямбол и Бургас. В площта се разкриват горнокредни, неогенски и кватернерни образувания.

Фиг. П-26. Фрагменти от геоложка карта на България, М 1:100 000, Картен лист Ямбол и Картен лист Бургас/по А. Петрова и др., 1995 г./1992 г.

Легенда:

Картен лист Ямбол			
КВАТЕРНЕР			
	Алувиални образувания-руслови и на заливните тераси (чакъли, пясъци, глини)		Пролувиални образувания – наносни конуси (слабо обработени пясъци, чакъли и глини)
	Блатни образувания (глини, песъчливи глини, глинест пясък)		Алувиално-пролувиални образувания (валуни, чакъли, пясъци и глини)
НЕОГЕН			
	Неразчленени неогенски седименти (чакъли, пясъци, глини)		
ГОРНА КРЕДА/ Бургаска група			
	Медовска свита (туфи)		Алкални базалтоиди-разливи и силове

	Драгановска свита (туфи)		Тънковска свита (туфи, туфити, пясъчници, мергели, варовици)
Картен лист Бургас			
КВАТЕРНЕР		НЕОГЕН	
	Алувиални образувания – руслови и на заливните тераси (чакъли, пясъци, глини)		Неразчленени неогенски седименти (чакъли, пясъци, глини, варовици)
ГОРНА КРЕДА/Бургаска група			
	Тънковска свита (туфи, туфити, пясъчници, алевролити, варовици)		Алкални трахити-разливи и силове
	Медовска свита (туфи)		Алкални базалтоиди – разливи и силове
	Алкални базалтоиди – разливи и силове		Драгановска свита (туфи)
	Алкални базалтоиди – разливи и силове		Алкални трахити – разливи и силове
	Пачки от туфи, туфити, пясъчници		

КВАТЕРНЕР

Алувиални образувания (aQh) – руслови и на заливните тераси

Изградени са от разнокъсови, различни по състав добре огладени чакъли, пясъци с характерна коса слоистост и по-ограничено от песъчливи глини. В разглежданата територия са установени по ниската и висока заливни тераси на р. Мочурица и нейните притоци. Дебелината им достига до 10 метра.

Блатни образувания (IQh-p)

Представени са от глини, песъчливи глини и глинест пясък. На територията на общината са малко застъпени и се срещат западно от яз. Цанко Церковски.

Пролувиални образувания – наносни конуси (prQp)

Представени са от слабо обработени пясъци, чакъли и глини. Пролувият образува поройните конуси. Пролувиални отложения се срещат на границата между склона и долината в устията на планинските реки и сухите дерета. Към периферията на конусите материалът е все по-дребен до глинест. В разглежданата площ е установен един конус западно от с. Церковски и един конус източно от с. Венец. Дебелината им достига 10 m.

Алувиално-пролувиални образувания (a-prQp)

Представени са от валуни, чакъли, пясъци и глини. На територията на общината се наблюдава по поречието на реките, южно от с. Венец.

НЕОГЕН

Неразчленени неогенски седименти (N)

Образувани са в езерни условия и се разполагат трансгресивно върху горнокредни и палеогенски скали. Най-често в разреза се наблюдават полигенни чакъли с късове от подложката. Над тях в разреза се редуват глини, глинести пясъци и чакъли. В глините се наблюдават варовити ядки. В много случаи те са пясъкливи. Чакъли се наблюдават като маломощни пластовете. Дебелината на неподделените неогенски седименти е до 100 m.

ГОРНА КРЕДА

Горната креда от Източното Средногорие е от т. нар. Медитерански тип, но за разлика от Източния Балкан тук преобладават вулканогенните образувания и флишки седименти. Горнокредните вулканогенни отложения са поделени на три литостратиграфски единици: Тънковска, Медовска и Драгановска свити обединени в една група (Бургаска група).

Бургаска група

Името „Бургаска серия” е въведено за първи път от Петрова и др. (1988). Обликът на Бургаската група се определя от лави и пирокластични на висококалциеви алкални вулканити - алкални базалтоиди и алкални трахити. Към групата принадлежат и секущи тела с аналогичен състав - силове, некове, дайки и комагматични интрузии от алкални сиенити.

Медовска свита (mdK_2^{cn-st})

Тя е номинирана от Петрова и др. (1980) на името на село Медово, където е описан и типовия и разрез. Изградена е от дебелопластови и масивни псамитови, лапилови и бомбени туфи на алкални базалтоиди. Съвсем рядко в пластореда присъствуват разливи и силове от алкални базалтоиди в алтернация с пачки от пясъчници, туфити, алевролити, варовици. Всички бързо изклинват. Възрастта и е датирана условно на кониас-сантон. Свитата има голямо разпространение в разглежданата област. Дебелината на свитата се определя на 800 - 900 m.

Драгановска свита (dgK_2^{st})

Въведена е от Петрова и др. (1980) на името на село Драганово. Изградена е от туфи и лави на алкални трахити и алкални базалтоиди. В по-малък обем се наблюдават туфи и лави от трахити и трахиандезити, както и тънки пачки от туфити, пясъчници, мергели, варовици, аргилити. Пластореда е много непостоянен. В пластореда във възходящ ред се наблюдават алкални базалтоиди, мезократни алкални трахити, левкократни трахити в горните нива. В Драгановската свита са установени много дайки, разливи и силове. В горната част на свитата са установени микрофосилни съобщества, въз основа на които е определена сантонска възраст на свитата. Отделят се разливи и силове от: алкални трахити ($dg\psi\tau K_2^{st}$) и алкални базалтоиди ($dg\psi\beta K_2^{st}$).

Тънковска свита (tK_2^{cn-st})

Въведена е от Петрова и др. (1980). Свитата е изградена от редуване на различно дебели пачки (до 200 - 250 m) от алтернация на глинести варовици, мергели, алевролити, аргилити, туфити и туфи и пачки (до 150 m) от интензивно зеолитизирани туфи със смесен състав. Лавовите скали са представени от алкални базалтоиди и алкални трахити. Дебелините на лавовите разливи не надминава 20 m. Възрастта и е датирана условно на кониас-сантон. В долната част на разреза са съсредоточени разливи от алкални базалтоиди ($t\psi\beta K_2^{cn-st}$). В горната част от геоложкия разрез се срещат единични послойни тела, като разливи и силове от алкални трахити ($t\psi\tau K_2^{cn-st}$).

1.5. Минерално разнообразие

Община Карнобат разполага с богати запаси от подземни богатства по смисъла на чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства (Обн. ДВ. бр.23 от 12 Март 1999г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.56 от 24 Юли 2015г.) – строителни материали като: андезитови туфи, трахити и трахитови туфи, андезитобазалти, пясъци и базалтови туфи.

Съгласно Националния концесионен регистър за територията на Община Карнобат са издадени концесии за добив на подземни богатства на следните находища:

- ✓ Решение № 1051/09.12.2016 г. за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от Закона за подземните богатства - строителни материали - андезитови туфи, от находище „Карнобат” (Средния кайряк), разположено в землището на гр. Карнобат, Община Карнобат на „БУРГАСПЪТСТРОЙ” АД – Бургас, със срок на концесията до 17.01.2032 г.
- ✓ Решение №673 от 07.09.2011 г. за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от находище „Житосвят”, разположено в землищата на с. Орлинци, Община Средец, и с. **Житосвят, Община Карнобат** на „БЕРИЛ” ООД-Бургас, със срок на концесията до 07.05.2048 г.
- ✓ Решение №125/22.02.2013 г. за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от закона за подземните богатства - строителни материали - андезитови туфи, от находище „Трите круши – запад”, разположено в землището на гр. Карнобат, Община Карнобат, на „БАЗАЛТ” ЕООД – Хасково, със срок на концесията до 01.01.2035 г.
- ✓ Решение №107/15.02.2013 г. за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от закона за подземните богатства - строителни материали - андезитобазалти, от находище „Футула”, разположено в землищата на с. Железник и с. Смолник, Община Карнобат, на „ПЪТСТРОЙ БУРГАС” ЕООД – Бургас със срок на концесията до 13.03.2048 г.
- ✓ Решение № 915/28.11.2005 г. за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, т. 5 от закона за подземните богатства - строителни материали - пясъци, от находище „Кючук гьол”, с. Венец, Община Карнобат, на „АНДЕЗИТ” ООД - Бургас, със срок на концесията до 06.01.2031 г.
- ✓ Решение №684/16.10.2001 г. за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, т. 5 от закона за подземните богатства - строителни материали - базалтови туфи, от находище „Галата”, на „АНДЕЗИТ” ООД – БУРГАС, със срок на концесията до 10.08.2035 г.
- ✓ Решение № 600 на МС от 21.07.2004 г. за привеждане в съответствие със Закона за концесиите на правомерно придобитите права от „Керамична къща Стралджа” - ЕООД, Стралджа, за добив на подземни богатства по чл. 2, т. 5 от Закона за подземните богатства - строителни материали - глини, представляващи изключителна държавна собственост, от находище „Блатото”, с. Лозенец, Община Стралджа, област Ямбол и с. **Венец, Община Карнобат** и Решение № 589/17.08.2018 г. за даване на разрешение за прехвърляне изцяло на правата и задълженията по предоставената концесия на „Моние България” ЕООД - гр. София, без промяна в условията и срок на концесията до 03.09.2039 г.

и

- ✓ Решение № 471/10.07.2007 г. за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, т. 5 от закона за подземните богатства - строителни материали - трахити, от находище „Шилестия кайряк”, Община Карнобат, на Ет „Явор - П - Петър Петров” – Ямбол и Решение № 267/23.04.2008 г. за даване на разрешение за

- прехвърляне изцяло на правата и задълженията по предоставената концесия на „БАЗАЛТ РЕСУРС“ ООД – Ямбол, като срока на концесията е бил до 10.08.2017 г.
- ✓ Решение № 446/03.07.2007 г. за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, т. 5 от закона за подземните богатства - строителни материали - трахити, обект - изключителна държавна собственост, от находище „Баба Тодора“, Община Карнобат и Решение № 266/23.04.2008 г. за даване на разрешение за прехвърляне изцяло на правата и задълженията по предоставената концесия на „БАЗАЛТ РЕСУРС“ ООД – Ямбол, като срока на концесията е бил до 10.08.2017 г.

1.6. Ландшафт

Ландшафтът е териториална система, за която съществена роля играят, както природните компоненти, така и антропогенния фактор, който влияе върху характера на ландшафта със степента на намеса, участие и въздействие.

Във връзка с ОУПО за бъдещото развитие на Община Карнобат, по-долу е направено кратко описание на структурата, чувствителността и функционирането на ландшафтите на изследваната територия, възможностите им за осъществяване на целите, както и промените в структурите и функционирането на ландшафтите.

1.6.1. Подробно описание на структурата на ландшафта в района на планираната територия

Според ландшафтно-типологичната схема на страната разглежданата територия попада в:

V. Тракийско-Тунджанската планинско-хълмиста ландшафтна подсистема;

V2. Тунджански низинно-хълмист ландшафтен район. (*КТСУ, 1988 г.*).

Според системата на регионалните таксономични единици при ландшафтното райониране на България, създадена на базата на териториалното съчетаване на типовете, подтиповете и групи ландшафти, територията попада в:

Г. МЕЖДУПЛАНИНСКА ЗОНАЛНА ОБЛАСТ НА ТРАКИЙСКАТА НИЗИНА И ЮГОИЗТОЧНОБЪЛГАРСКИТЕ НИСКИ ПЛАНИНИ

XIX. ГОРНОТРАКИЙСКА ПОДОБЛАСТ

112. Карнобатски ландшафтен район

XXII. БАКАДЖИКСКО-ХИСАРСКА ПОДОБЛАСТ

121. Хисарски ландшафтен район

„География на България”, Монография, БАН, С.1997г.

Съгласно типологичното ландшафтно райониране, структурата в района на Карнобат се определя, както следва:

2. Клас: МЕЖДУПЛАНИНСКИ РАВНИННО-НИЗИННИ ЛАНДШАФТИ

2.5. *Тип:* Ландшафти на субсредиземноморските, ливадно-степните и лесо-ливадно-степните междупланински низини;

2.5.10. *Подтип:* Ландшафти на ливадно-степните и лесо-ливадно-степните междупланински низини;

2.5.10.20. *Група:* Ландшафти на лесо-ливадно-степните междупланински низини върху вулкански скали със средна степен на земеделско усвояване.

(Проф. Петров П., „Физикогеографско райониране на България на ландшафтнотипологична основа”, С. 1974г.).

Върху характера на ландшафта със степента на намеса, участие и въздействие съществена роля играят както природните компоненти - релеф, хидрографска мрежа, растителност, така и антропогенния фактор.

Ландшафтната характеристика на разглеждания район е от смесен вид – природно – антропогенна. Антропогенните компоненти на ландшафта се изразяват в инфраструктурни обекти, стопанска и горскостопанска дейности. Съвременният облик на ландшафтите е формиран от дългогодишното антропогенно въздействие. В зависимост от преобладаващото участие на природни и антропогенни компоненти ландшафтите се разделят на следните групи:

➤ **Природни ландшафти** - това са ландшафти, в които преобладават естествените природни компоненти. В повечето случаи това са ландшафтите попадащи под защитата на държавното природно законодателство - резервати, защитени територии и природни обекти, някои от горските и крайводни ландшафти. Към тази група се отнасят, съхранените в голяма степен:

- **Горски ландшафти** със запазени абиотични компоненти и коренна растителност. Горските територии на общината възлизат на 10195.21 ha. Горско-дървесната растителност е съставена от листопадни широколистни гори - чисти и смесени гори от благун, цер, космат дъб и келяв габър. Върху заливните тераси и крайбрежните земи на реките и потоците се срещат смесени насаждения от ясен, бряст, обикновен габър, цер, клен и заедно с тях върба и топола. Върху хълмистия релеф и върху силно разчленени хълмисти склонове с канелени горски почви се срещат смесени гори.
- **Аквални ландшафти**, включващи крайбрежията и водните площи на реките преминаващи през територията на общината - р. Мочурица, р. Мараш, р. Русокастренска, р. Господаревска, р. Малката река, р. Чукарска, Барганска река, Папазлъшка река, р. Кьойдере и Хаджиларска река и яз. Цанко Церковски, яз. Крушово, яз. Картелка.
- **Законово запазени ландшафти** – на територията на Община Карнобат попада една защитена територия по смисъла на Закона за защитените територии и това е Природна забележителност „Находище на Урумово лале – местност Лаликото”, обявена с цел запазване и опазване на находищата на Урумово лале, в землището на с. Венец.

➤ **Ливадни ландшафти** - открити пространства. В структурата на този район се диференцират терени от ландшафтна група – равнинно-хълмисти ландшафти върху мезоморфен ландшафтен вид.

➤ **Антропогенни ландшафти**. Ландшафти, в които природните компоненти са преобразувани в резултат на различни форми на човешка дейност. Към тази група се отнасят ландшафти с нанесени промени върху техните компоненти вследствие на стопанска, строителна и културна дейност, която нарушава естествените взаимоотношения между абиотичните и биотични компоненти на екосистемите. В рамките на антропогенните ландшафти се различават:

- **Селскостопански ландшафт** – този тип ландшафт заема по-голямата част от територията на общината (81.36%) и включва всички земеделски територии в т.ч. обработваеми земи - ниви и трайни насаждения (69.26%); необработваеми земи (11.92%) и др. земи (0.17%). Община Карнобат има естествени ресурси за развитие на селското стопанство – наличие на плодородна земеделска земя, възможности за развитие на поливно земеделие, съхранени традиции в производството на земеделска продукция. Естествените ресурси са предпоставка за развитие на зърнопроизводството, зеленчукопроизводството, отглеждането на трайни насаждения

- и други. Поземленият земеделски ресурс на общината, използван за развитие на селското стопанство включва обработваемите земи, които са с обща площ 57786.76 ha.
- **Селищни и крайселищни ландшафти** - регулации на населените места в общината. Селищните ландшафти са специфична категория част околна среда, тъй като се формират на основата на сливането на сферите за обитаване, за труд, за отдых и на социалната и техническата инфраструктура върху определена територия. Селищният ландшафт е най-богат на фрагменти, които са пряко свързани с условията за живота на хората и развитието на човешкото творчество, на производството на материалните блага. Пространствената структура на населените места, организирани в селищната мрежа на общината са равномерно разположени по цялата територия и са свързани с добре изградена система от транспортно-комуникационни и инфраструктурни връзки. Селищната мрежа в общината съдържа един град и 30 села.
  - **Паркови ландшафти** - Количеството на озеленените площи за широко обществено ползване е най-важният показател за интензивността на паркоустройство в дадена селищната територия. Зелената система е неразделна част от плановото им решение и обемно-пространствено изграждане. Тя включва обществените озеленени площи, в т.ч. всички паркове, градини, улично озеленяване, извънселищни паркове и горски паркове, гробищни паркове, защитни насаждения и разсадници. В ОУПО Карнобат са предвидени специални терени за озеленяване, граничещи със селищната регулация на с. Драганци, с. Глумче и с. Сърнево.
  - **Комуникационни ландшафти** – пътища, обекти на електропреносната и ВиК мрежи и др. Тази разновидност на антропогенния ландшафт присъства почти на цялата територия на общината и влияе върху съвременния облик на ландшафта, като образува инфраструктурна мрежа. Експлоатацията и развитието на пътната мрежа са свързани и със ситуацията на населените места, зоните за отдых и туризъм. Транспортната подсистема е най-голям консуматор на земя. Пътищата и ж.п. линиите формират т.нар. „линеарни ландшафти” със собствено съдържание и специфика. Не по-малко влияние върху антропогенния облик на ландшафта оказват и електропроводите за високо напрежение, които също формират надземните инфраструктурни коридори.
  - **Промислени ландшафти** – включва всички търговски, складови и производствени зони и предприятия на територията на общината.
  - **Антропогенни ландшафти с културно-историческо значение** – селищата попадащи в териториалния обхват на общината са сравнително богати с обекти на културно-историческото наследство. Статистиката на декларираните и обявени недвижими културни ценности показва следното: общо брой обекти по АКБ – 300; общо брой обекти по списък на НИКН – 191; общо брой обекти – военни паметници и плочи – 23.

1.6.2. Чувствителност на отделните видове ландшафти

Ландшафтът е териториална система, състояща се от взаимодействащи помежду си природни или природни и антропогенни компоненти. Един от най-важните фактори за измененията в ландшафта и за ландшафтообразуването е човешката дейност. Способността на ландшафта е да трансформира, да разлага чуждите за него вещества от различен произход, така че да не възникват нежелани последици за човека, определя неговия потенциал да запазва или да възстановява генофонда, биологичното разнообразие и устойчивостта на екосистемите. При отчитане на състоянието и чувствителността на ландшафтите, трябва да се има предвид, че те са единство от взаимовръзки и взаимозависимости между отделните природогеографски компоненти (релеф, геоложка основа, климат, води, почвена покривка, растителност, животински свят) и дейността на човека. Антропогенното въздействие се оценява в зависимост от степента на намеса и типа дейности, свързани с функцията на територията.

От съществено значение при анализа на ландшафтите е тяхната чувствителност и устойчивост на антропогенно натоварване. Устойчивостта е категория, която отразява постоянството или не изменчивостта на ландшафта във времето. Касае се за устойчивост спрямо степента на въздействието, влияещо върху структурата на ландшафта, както и като способността му към продължително еднопосочно развитие при спазване на естествените му или придобити свойства за определен прогностичен период.

Като правило, устойчивостта на ландшафтите е:

- потенциална, назовавана още естествена или генетична; тя е характерна за ландшафти, при които антропогенен натиск липсва или е много нисък; към тази категория се отнасят озеленените и незастроени пространства, речните долини, земеделските земи и горски територии - в Община Карнобат тези ландшафти съставляват около 95.27%.
- конкретна, назовавана още относителна, която е в пряка зависимост от антропогенното въздействие, колкото по-хетерогенна е ландшафтната структура, толкова по-податливи на промени и нарушения са ландшафтите. Към тази категория се отнасят всички застроени територии, като в зависимост от характера на застрояване при специализирано проучване за устойчивостта им могат да бъдат изведени степени на устойчивост - в обхвата на Община Карнобат тези ландшафти съставляват около 4.73%.

Чувствителността на ландшафта е свързана със способността на отделните му компоненти, природни и антропогенни, да запазват своята структура, независимо от въздействието на външни фактори. Особено важна е пластичността на биогенните му компоненти за запазване способността на ландшафта да изпълнява социално-икономически функции при екстремни външни въздействия (засушаване, преовлажняване и др.).

Състоянието на ландшафта без прилагането на ОУП на Община Карнобат, за разлика от много други компоненти няма, да остане непроменено, а ще се влоши. Това може да се предположи че ще се случи по следните причини:

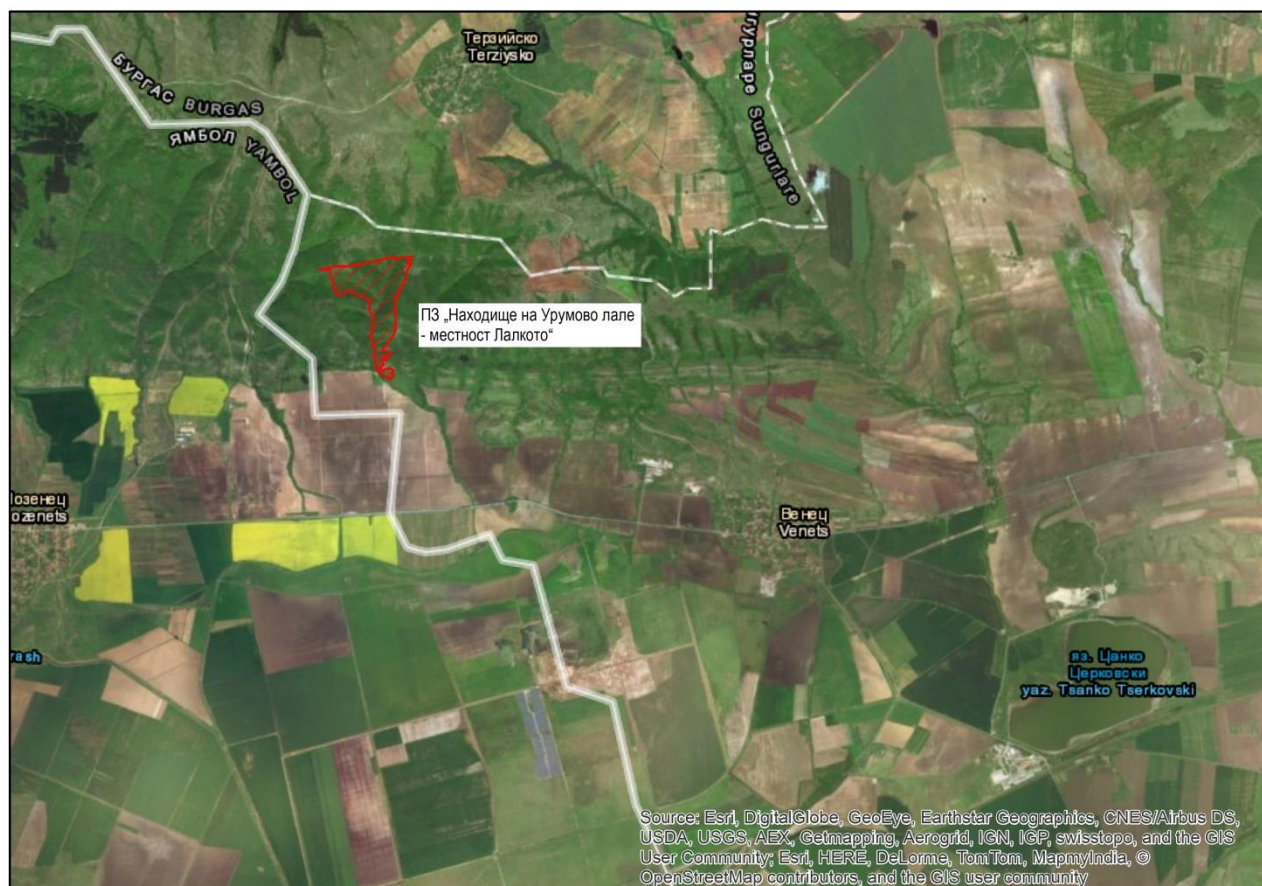
- Ще се запази и продължи да се усвояват несъобразно свободни територии за ново жилищно строителство и обособяване на територии за производствени дейности, с което ще се влошат екологичните условия, мобилността и цялостната пространствена структура на населените места.
- От неизграждането на някои важни комуникационно-транспортни връзки ще се влоши достъпността до обекти, които трябва да бъдат поддържани, ще намалее мобилността на хората и те ще изоставят определени зони. В селищната система наличието на зони в упадък са неприятен елемент в ландшафта, който продължава да отблъсква хората в бъдеще. Недоизграждането на съоръжения на транспортната инфраструктура може да влоши състоянието на съществуващите пътища, поради по-голямата им натовареност, от което да се загрозят характерни пейзажи в ландшафта.
- Подценяването на значимостта и стойността на културното наследство и постепенното му унищожаване всъщност унищожават идентичността на територията и уникалния характер на ландшафта.
- Недоразвиването на елементите на зелената система, ще запази сегашния характер на ландшафта, но ще се пропусне възможността за цялостно доразвиване на системата от озеленени площи, които да обогатят средата за отдих и характера на ландшафта от естетическа гледна точка.

1.7. Природни обекти

1.7.1. Защитени природни територии

На територията на Община Карнобат е обявена 1 защитена територия по Закона за защитените територии:

Природна забележителност „Находище на Урумово лале - местност Лаликото” с площ от 37.9 ha в землищата на селата Венец, Община Карнобат и с. Терзийско, Община Сунгурларе. Обявена със Заповед № 521 от 20.05.1985 г., бр. 45/1985 на Държавен вестник, с цел опазване находище на българският ендемит – Урумово лале (*Tulipa urumoffii* Hayek.).

Фиг. II-27. Карта на защитените територии, на територията на Община Карнобат с отбелязано местоположението на ПЗ „Находище на Урумово лале – местност Лаликото”

Територията на общината е с добра екологична характеристика. Няма значими източници на замърсяване. Екологичното състояние на въздуха, водите и почвите е добро. Налице са значителни екологично чисти територии. Усилията на обществото следва да се насочат към запазване и разширяване на териториите с добро качество на околната среда.

С прилагането на плана се цели да се осигури в максимална степен опазването на всички ценни природозащитни обекти, както и преустановяване на нежелателни негативни процеси в растителните съобщества и местообитанията на видовете.

1.8. Биологично разнообразие

1.8.1. Флора

Съгласно геоботаническото райониране на България територията на Община Карнобат се отнася към Стралджанско - Айтоски окръг от Македоно - Тракийска провинция на Европейската широколистна горска област, (Бондев, 1997).

Стралджанско-Айтоски окръг заема сравнително голямо пространство на запад от Бургаската низина – до Ямбол, Сливен и Нова Загора. Част от него в миналото е бил покрит с гори от благун, цер, космат и вергилиев дъб. Сега са се запазили сравнително малки, разредени участъци, заменени със съобщества от драка или пасища с доминиране на белизма, луковична ливадина и садина. В териториите с по-ниска надморска височина в окръга в миналото са съществували гори от дръжкоцветен дъб, а сега са почти унищожени, като само на определени места около река Тунджа са запазени.

В района се срещат някои специфични за него диагностични видове, като най-голям брой от тях са македно - тракийските флорни елементи, включително и български и балкански ендемити. От българските тук са разпространени нежна метличина (*Centaurea gracilentia*), манагетова метличина (*Centaurea mannagettaea*), грудеста метличина (*Centaurea napulifera* ssp. *thirkei*), късна самодивска трева (*Peucedanum vitijugum*), тракийско омразниче (*Onosma thracica*), хилядолистен воден морач (*Oenanthe millefilia*), а от балканските – алпийски ранилист (*Stachys alpina* ssp. *bulgaricum*), плътен равнец (*Achillea depressa*), нисък лопен (*Verbascum humile*), едрочветно червеноглавче (*Knautia ambigua*), критски ветрогон (*Eryngium creticum*), теснолистно подрумиче (*Anthemis tenuiloba*), тракийско подрумиче (*Anthemis thracica*). В изграждането на растителната покривка участват и степни флорни елементи, като монпелийска камфорка (*Camphorosma monspeliaca*), нисък бадем (*Amygdalus nana*), драка (*Pailurus spina christi*), източна превара (*Scutellaria orientalis*), висока превара (*Scutellaria altissima*), бодлива руница (*Phomis herba-ventis* ssp. *pungens*), теснолистен ранилист (*Stachys angustifolia*) и лъжливо великденче (*Veronica spuria*). От евксинските флорни елементи видовете са: коленчесто диво жито (*Aegilops geniculata*), низинен дъб (*Quercus longipes*), еруколистен дъб (*Quercus erucifolia*), два вида са средиземноморски – черноморско коило (*Stipa pontica*), медовична оризовка (*Piptatherum holciforme*), и само един вид е от илирийските флорни елементи – късозъбо пропадниче (*Pedicularis brachyodonta*).

Съгласно Класификационната схема на типовете горски месторастения в Република България (2011), територията на Община Карнобат попада в Тракийската горскорастителна област (Т), подобласт Източна Стара планина. В съответствие с диапазона, в който варират надморските височини във вертикално отношение територията на общината се намира в един горско растителен пояс и съответните му подпояси:

Тракийска област, подобласт Източна Стара планина

▪ **Т-1 Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-700 m н.в.)**

Т-1-2 Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-500 m н.в.)

Основните дървесни видове, които дават облика на подпояса са дъбовете – благун (*Quercus frainetto*) (31.1%), цер (*Quercus cerris*) (20.4%), зимен дъб (*Quercus petraea*) (4.4%) и единично летен и космат дъб. По долните части на северните склонове и в падините се срещат насаждения от източен бук (*Fagus orientalis*) и обикновен габър (*Carpinus betulus*), а по южните по-сухи и бедни склонове от келяв габър (*Carpinus orientalis*). Преобладават издънковите насаждения. В състава на повечето дъбови насаждения влизат единично или с по

1-2 десети и други дървесни видове като сребролистна липа (*Tilia tomentosa*), мъждрян (*Fraxinus ornus*), брекиня (*Sorbus torminalis*), скоруша (*Sorbus domestica*), клен (*Acer campestre*), бряст (*Ulmus minor*) и други. В състава на буково - габървите насаждения почти не се срещат други видове, освен дъбове (*Q. Quercus*) и единично явор (*Acer pseudoplatanus*) в преходните райони. Върху най-стръмните и девастирани терени, естествената горска растителност се състои от насаждения с преобладаване на космат дъб (*Quercus pubescens*), мъждрян (*Fraxinus ornus*) и келяв габър (*Carpinus orientalis*), смесени със зимен дъб (*Quercus petraea*), благун (*Quercus frainetto*), габър (*Carpinus betulus*), бряст (*Ulmus minor*) и други. Под склопа на част от естествените насаждения келявият габър и мъждрянът са образували гъст подлес, който заема до 50-60% от площите. Като подлес на места се явяват и много храстови видове дрян (*Cornus mas*), глог (*Crataegus monogyna*), шипка (*Rosa canina*) и драка (*Paliurus spina-christi*). Чистите и смесените иглолистни култури са представени предимно от черен бор (*Pinus nigra, L*) и по-малко бял бор (*Pinus silvestris*) и акация (*Robinia pseudoacacia*).

Т-I-3 Подпояс на хълмисто – предпланинските смесени широколистни гори (500 – 700 m н.в.) - В подпояса на хълмисто – предпланинските смесени широколистни гори (Т-I-3) естествената растителност заема около 92.8%. И тук основни дървесни видове са дъбовете, но водещото място е на зимния дъб (*Quercus petraea*) – 43.4%. На сенчести изложения в този район са се настанили букови и габърви насаждения. Зимният дъб формира предимно чисти и смесени насаждения. В състава му с по 2-3 десети участват сребролистна липа (*Tilia tomentosa*), габър (*Carpinus orientalis*), източен бук (*Fagus orientalis*), клен (*Acer campestre*) и мъждрян. Една голяма част от насажденията са смесени без преобладаване на определен дървесен вид, в състава им освен дъбове (*Q. Quercus*) участват още от мъждрян (*Fraxinus ornus*), явор (*Acer pseudoplatanus*), турска леска (*Corylus colurna*), планински ясен (*Fraxinus excelsior*) с единично участие на горскоплодни – киселица (*Malus sylvestris*), дива круша (*Pyrus communis*) и череша (*Prunus avium*) и джанка (*Prunus cerasifera*). Под склопа на насажденията се е настанил подлес, предимно от келяв габър и мъждрян, който заема от 10 до 60% от площите им. На места келявият габър (*Carpinus orientalis*) е образувал и отделни насаждения. Културите, създадени в подпояса на хълмисто-предпланинските гори, са предимно от бял и черен бор. Обикновено са смесени до голяма степен с издънкови дъбове, габър, мъждрян и бреза.

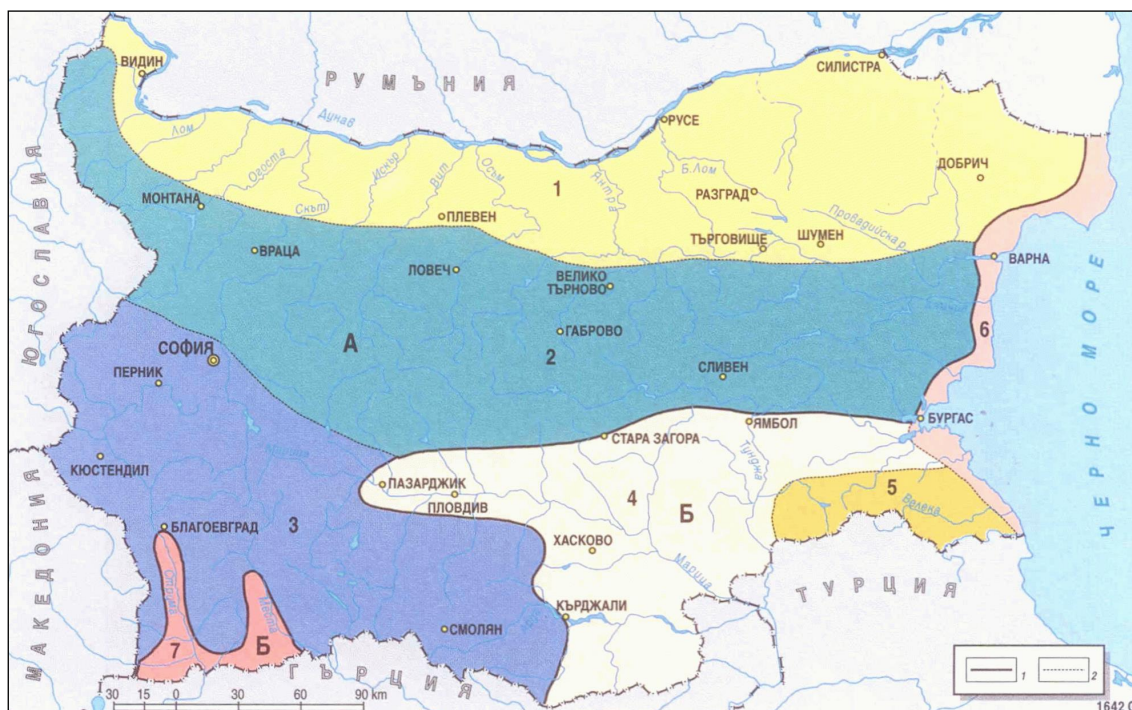
На територията на Община Карнобат с най-голям дял (81.35%) са земеделските земи – 67880.38 ha, от които 85.1% обработваеми и 14.9% необработваеми земи.

В необработваемите земи ограничени площи заемат съобществата с доминант драка (*Paliurus spina-christi*), шипка (*Rosa sp.*), а в тревните формации доминират степните и сухоустойчиви видове житни треви (*Poaceae*), троскот (*Cynodon dactylon*), ливадина (*Poa pratensis*), полска класица (*Alopecurus agrestis*), мащерка (*Thymus ssp*), балур (*Sorghum halepensis*), пирей (*Agropyron repens*), бял равнец (*Achillea Millefolium*), обикновено безсмъртниче (*Xeranthemum annuum*), слънчева метличина (*Centaurea solstitialis*), слънчева метличина (*Centaurea solstitialis*), синя жлъчка (*Cichorium intybus*), обикновена паламида (*Cirsium arvense*), зелена кошрява (*Setaria viridis*), обикновен мак (*Papaver rhoeas*), полско подрумиче (*Anthemis arvensis*), див морков (*Daucus carota*), бял трън (*Silybum marianum*), ефемерна люцерна (*Medicago lupulina*), полска детелина (*Trifolium arvense*), и др.

1.8.2 Фауна

Според биогеографско райониране на България (Груев, 1988), територията в обхвата на ОУП на Община Карнобат, попада в Източностаропланински окръг на Старопланинския район.

Фауната в Старопланинският район включва територията на Стара планина, Предбалкана и Средна гора. Фауната е с преобладаващо евросибирско и европейско разпространение. Средиземноморските видове са значително по-малко. Съотношението между тези две групи при насекомоядните бозайници е приблизително 80:10 %, при гнезещите птици 60:19 %. В Старопланинския район се срещат значителен брой ендемити, главно безгръбначни: охлюви, скакалци, твърдокрили, многоножки.

Фиг. II-28. Зоогеографски райони

1 – граница между евросибирската (А) и (Б) територия; 2- граница между зоогеографските райони 1. Дунавски район; 2. Старопланински район; 3. Рило-Пирински район; 4. Тракийски район; 5. Странджански район; 6. Черноморски район; 7. Струмско-Местенски район.

В зоогеографски аспект фауната е представена от палеарктичен тип и по-конкретно от видове предимно на умерените географски ширини като в района се срещат и известен брой видове с южно разпространение за Европа, т.е. с ареали в Средиземноморската подобласт на Палеарктика, което в климатично отношение е следствие от непосредствената близост на морето, която близост обуславя и по-мекия климат на тези територии. Съгласно наличните данни за видовото богатство и конзервационна значимост на биоразнообразието в Старопланинския район по отношение на фауната, се констатира следното:

Безгръбначни – най-голяма е групата на членестоногите (*Arthropoda*), като почвения слой е обитание на многоножките (*Myriapoda*), а тревостоя се населява от паякообразните (*Arachnida*) и насекомите (*Insecta*). Най-често срещаните представители от тази група са от твърдокрилите (*Coleoptera*), които заемат около 40% от инсектофауната. От тях най-често срещани са телените червеи (*Elateridae*), чиито ларви са широко разпространени в почвите, хоботниците (*Curculionidae*), листорогите бръмбари (*Scarabeidae*), представени от майския бръмбар (*Melolontha melolontha*), юнския бръмбар (*Rhisotrogus aequinoctalis*) и зеления бръмбар (*Anomalasolida*), калинките (*Coccinellidae*) и златките (*Buprestidae*), които най-често се срещат сред псамофилната растителност на пясъчните дюни. В широколистните гори сред

опадалите дървета могат да се видят обикновения сечко (*Cerambyx cerdo*) и бръмбарът рогач (*Lucanus cervus*).

От пеперудите *Lepidoptera* най-често срещани са вредителите в широколистните гори: гъботворката (*Lymantria dispar*), *Lycaena dispar*, *Lycaena ottomanus* и *Melitaea trivialis*, които се срещат предимно в тази част на страната.

Херпетофауната - Земноводни (Amphibia) и Влечуги (Reptilia), включва видове с широко разпространение в умерената зона на Палеарктика. Най-често това са видове, чиито ареали са свързани с биома на широколистните гори. Източна Стара планина като цяло не се отличава със специфична херпетофауна. Най-често се срещат широко разпространените в цялата страна видове – Голяма водна жаба (*Pelophylax ridibundus*) и Зелен гушер (*Lacerta viridis*). Срещат се и видовете земноводни и влечуги, характерни за ниско и среднопланинския пояс в цялата страна, като Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Кафява крастава жаба (*Bufo bufo*), Горска дългокрака жаба (*Rana dalmatina*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), жаба дървестница (*Hyla arborea*), бумки (*Bombina bombina*, *B. variegata*). Широко разпространени имат и някои влечуги свързани с ксерофитни местообитания: зеленият (*Lacerta viridis*) и сивия гушер (*Podarcis muralis*), слепок (*Anguis fragilis*), стенен гушер (*Podarcis muralis*), смок мишкар (*Zamenis longissimus*). В по-ниските части се срещат и някои по-топлолюбиви видове, като сухоземните костенурки (*Testudo graeca* и *T. hermanni*), кримския гушер (*Podarcis tauricus*), големия стрелец (*Dolichophis caspius*), пъстрия смок (*Elaphe sauromates*) и др.

Ихтиофауната - През територията на Община Карнобат преминават 2 реки от Черноморския водосборен басейн, р. Мочурица и Русокастренска, които се обитават от представителите на мряново-шарановата зона. От тях най-разпространени са бабушка (*Rutilus rutilus*), европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*) малък морунаш (*Vimba vimba tenella*), речен костур (*Perca fluviatilis*), обикновен щипок (*Cobitis taenia*), сребриста каракуда (*Carassius gibelio*), речен кефал (*Squalius cephalus*). В язовирите се срещат още червеноперка (*Scardinius erythrophthalmus*), сребриста (*Carassius carassius*) и златиста каракуда (*Carassius auratus gibelio*), шаран (*Cyprinus carpio*), бял толстолоб (*Hypophthalmichthys molitrix*), пъстър толстолоб (*Aristichthys nobilis*), слънчева рибка (*Lepomis gibbosus*), бяла риба (*Stizostedion lucioperca*), распер (*Aspius aspius*) и др. Повечето от наличните видове в язовирите са следствие от изкуственото им зарибяване.

Орнитофауната е характерна за пояса на дъба, включваща голям брой видове: синигери (*p. Parus*), коприварчета (*p. Sylvia*), дроздове (*p. Turdus*), бълбрици (*p. Anthus*), чучулиги, сврачки (*p. Lanius*), ливадарчета (*p. Saxicola*), овесарки (*p. Emberiza*) и др. Най-чести представители са сойка (*Garrulus glandarius*), кос (*Turdus merula*), горска зидарка (*Sitta europaea*), зелен кълвач (*Picus viridis*), голям пъстър кълвач (*Dendrocopos major*), зеленика (*Carduelis chloris*), голямо белогушо коприварче (*Sylvia communis*), голямо черноглаво коприварче (*Sylvia atricapilla*), кукувица (*Cuculus canorus*), поен дрозд (*Turdus philomelos*). От грабливите най-често срещан е обикновеният мишелов (*Buteo buteo*), чиито ловни територии са откритите площи. В населените места, се срещат синантропни видове, включително и гнездящи птици, като сврака (*Pica pica* (L.)); сива врана (*Corvus corone cornix* L.); черноглаво коприварче (*Sylvia atricapilla* (L.)), малко белогушо коприварче (*Sylvia communis* Latham); кадънка (*Carduelis carduelis* (L.)), зеленика (*Carduelis chloris* (L.)), южен славей (*Luscinia megarhynchos* C. L. Brehm); кос (*Turdus merula* L.), качулата чучулига (*Galerida cristata* (L.)); черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus* L.); градска лястовица (*Delichon urbica* (L.)), селска лястовица (*Hirundo*

rustica L.), червенокръста лястовица (*Hirundo daurica*), домашни гълъби (*Columba livia f. domestica*) и др. Многобройни са също домашното (*Passer domesticus* (L.)) и полското врабче (*Passer montanus* (L.)), чавката (*Corvus monedula* L.).

В екологичния комплекс на агроландшафтите най-силно засегнати от човешка дейност са териториите, заети от култури от едногодишни растителни видове на големи или относително големи площи. Тази им особеност не пречи в тях да се настаняват, включително и да се размножават, видове, като полска чучулига (*Alauda arvensis* L.), качулата чучулига (*Galerida cristata* (L.)), полска бърбица (*Anthus campestris*), жълта стърчиопашка (*Motacilla flava feldeggii Michaeles*), пъдпъдък (*Coturnix coturnix* (L.)), яребица (*Perdix perdix* (L.)) и др.

В орнитологично отношение важни местообитания има във водосбора на р. Мочурица и язовир „Церковски“, които са характерни с разнообразието от водолюбиви птици, както и възвишенията на Карнобатска планина, в която намират благоприятни местообитания голяма част от птиците, обитаващи пояса на широколистните гори и храсталаците, с малки полянки между тях. Много видове от срещашите се тук птици са от европейско природозащитно значение. На територията на ЗЗ „Комплекс Стралджа“, обявена по директивата за опазване на дивите птици са установени 143 вида, от които 50 са включени в Червената книга на България. От срещашите се видове 70 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 6 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 20 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 55 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 50 са вписани също в приложение I на Директива 2009/147/ЕО. Язовир Церковски е място от международно значение за мигриращи и зимуващи водолюбиви птици, където се концентрират над 20000 водолюбиви птици от 30 вида. Той е едно от най-важните места в света за зимуването на голямата белочела гъска (*Anser albifrons*), световно застрашената червеногуша гъска (*Branta ruficollis*) и зеленоглавата патица (*Anas platyrhynchos*).

Бозайната фауна е характерна за неморалния фаунистичен комплекс на широколистните гори. Представена е от видове с широко разпространение, дължащо се на екологични адаптации към интразонални местообитания. Типични обитатели на средноевропейските широколистни гори са: обикновена къртица (*Talpa europaea*), белогръд таралеж (*Erinaceus concolor*), обикновения и лешников сънливец (*Myoxus glis*, *Muscardinus avellanarius*), жълтогърла горска мишка (*Sylvaemus flavicollis*), обикновена полевка (*Microtus arvalis* Pallas), заек (*Lepus capensis* L.) и др. От хищниците най-често срещани са: лисица (*Vulpes vulpes* L.); бялка (*Martes foina* Erxl.); черен пор (*Mustela putorius* L.), невестулка (*Mustela nivalis* L.); чакал (*Canis aureus*), дива свиня (*Sus scrofa*), сърна (*Cervus elaphus*) и др.

На територията на общината са налични местообитания с висока степен на пригодност за прилепната фауна: ръждивия вечерник (*Nyctalus noctula*), малкия вечерник (*Nyctalus leisleri*), големия нощник (*Myotis myotis*), остроух нощник (*Myotis blythi*), златист нощник (*Myotis aurescens*), голям нощник (*Myotis myotis*), дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), остроух нощник (*Myotis blythii*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), воден нощник (*Myotis daubentonii*), кафяво прилепче (*Pipistrellus pipistrellus*), натузицево прилепче (*Pipistrellus nathusii*), полунощен прилеп (*Eptesicus serotinus*), ръждив вечерник (*Nyctalus noctula*), малък вечерник (*Nyctalus leisleri*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), средиземноморски подковонос

(*Rhinolophus blasii*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*) и подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*).

1.8.3. Защитени зони

Съгласно писмо Изх. № 3907/20.06.2014 г. на директора на РИОСВ-Бургас (**Приложение №1**), на територията на Община Карнобат попадат 4 (четири) защитени зони, съгласно Закона за Биологичното разнообразие:

➤ **по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна:**

- Защитена зона „Река Мочурица” с код BG0000196;
- Защитена зона „Стралджа” с код BG0000205;
- Защитена зона „Екокоридор Камчия-Емине” с код BG0000393.

➤ **по Директива 2009/147/ЕО за опазването на дивите птици.**

- Защитена зона „Комплекс Стралджа” с код BG0002028.

➤ **Защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС**

Защитени зони BG0000196 „Река Мочурица”, BG0000205 „Стралджа” и BG0000393 „Екокоридор Камчия-Емине” са определени по чл. 6, ал. 1 т. 1 и 2 от ЗБР за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Предложението им за обявяване е внесено в МОСВ от Зелени Балкани, с документация съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗБР. Одобрени са от Националния съвет по биоразнообразие (21.11.2006 г.). Одобрени са с Решение на Министерски съвет (№122/02.03.2007 г.), обнародвано в ДВ, бр. 21/2007 г., и последващо допълнение с Решение на МС (№ 661/16.10.2007г.), обнародвано в ДВ бр. 85/2007 г. До настоящия етап не са обнародвани Заповеди за обявяването им. Документацията за зоните е внесена (03.2007 г.) и одобрена от Европейската комисия с Решение от 12 декември 2008г. През 2012 г., с приключване на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”, на МОСВ е допълнена информацията за природните местообитания и местообитанията на видовете предмет на опазване на защитените зони.

Съгласно чл. 8, ал 1, т. 1 на ЗБР и трите защитени зони BG0000196 „Река Мочурица”, BG0000205 „Стралджа” и BG0000393 „Екокоридор Камчия-Емине” **са определени с цел:**

- Запазване площта на природните местообитания и местообитания на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Запазване естественото състояние на природните местообитания и местообитания на видовете, предмет на опазване в ЗЗ, включително и на естествените за тези местообитания видов състав, характерни видове и условията на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетните местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видове, предмет на опазване в рамките на ЗЗ.

Предмет на опазване в Защитена зона BG0000196 „Река Мочурица”

Природни местообитания от Приложение I на Директива 92/43 ЕЕС:

1340* Континентални солени ливади;

1530* Панонски солени степи и солени блата;

6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);

- 6220 Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*;
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс;
- 6510 Низинни сенокосни ливади;
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*;
- 91AA* Източни гори от космат дъб;
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
- 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*.

Видове гръбначни животни, предмет на опазване:

Бозайници (5 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

- 1355 Видра (*Lutra lutra*);
- 1352 Европейски вълк (*Canis lupus*);
- 2609 Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*);
- 1335 Лалугер (*Spermophilus citellus*);
- 2635 Пъстър пор (*Vormela peregusna*).

Земноводни и влечуги (7 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

- 1171 Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*);
- 1199 Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*);
- 1188 Червенкоремна бумка (*Bombina bombina*);
- 1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*);
- 5194/1279 Смок (*Elaphe sauromates*)
- 1219 Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*);
- 1217 Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*).

Риби (3 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

- 1134 Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*);
- 1137 Маришка мряна (*Barbus plebejus*);
- 1149 Обикновен щипок (*Cobitis taenia*).

Безгръбначни животни (8 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

- 1087 Алпийска розалиа (*Rosalia alpina*);
- 1032 Бисерна мида (*Unio crassus*);
- 1083 Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*);
- 1089 Буков сечко (*Morimus funereus*);
- 1060 Лицена (*Lycaena dispar*);
- 4053 Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*);
- 1088 Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*);
- 4045 Ценагрион (*Coenagrion ornatum*).

Предмет на опазване в Защитена зона BG 0000205 „Стралджа“

Природни местообитания от Приложение I на Директива 92/43 ЕЕС:

- 1340* Континентални солени ливади;
- 1530* Панонски солени степи и солени блата.

Видове гръбначни животни, предмет на опазване:

Бозайници (3 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1355 Видра (*Lutra lutra*);
1335 Лалугер (*Spermophilus citellus*);
2635 Пъстър пор (*Vormela peregusna*).

Земноводни и влечуги (7 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1171 Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*);
1199 Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*);
1188 Червенкоремна бумка (*Bombina bombina*);
1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*);
5194/1279 Смок (*Elaphe sauromates*);
1219 Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*);
1217 Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*).

Риби (2 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1134 Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*);
1137 Маришка мряна (*Barbus plebejus*).

Безгръбначни животни (2 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1032 Бисерна мида (*Unio crassus*);
4045 Ценагрион (*Coenagrion ornatum*).

Предмет на опазване в Защитена зона BG 0000393 „Екокоридор Камчия-Емине”

Природни местообитания от Приложение I на Директива 92/43 ЕЕС:

6210* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);
6240* Субпанонски степни тревни съобщества;
8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;
9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*);
91AA* Източни гори от космат дъб;
91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
91S0* Западнопонтийски букови гори;
91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа;
91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae*).

Видове растения, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

2327 Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*).

Видове гръбначни животни, предмет на опазване:

Бозайници (11 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

1355 Видра (*Lutra lutra*);
1352 Европейски вълк (*Canis lupus*);
2609 Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*);
1335 Лалугер (*Spermophilus citellus*);
2635 Пъстър пор (*Vormela peregusna*);
1304 Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*);
1323 Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*);
1303 Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*);
1321 Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*);

- 1308 Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*);
1305 Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*).

Земноводни и влечуги (7 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

- 1171 Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*);
1199 Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*);
1188 Червенкоремна бумка (*Bombina bombina*);
1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*);
5194/1279 Смок (*Elaphe sauromates*);
1219 Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*);
1217 Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*).

Рибни (4 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

- 1134 Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*);
1137 Маришка мряна (*Barbus plebejus*);
1149 Обикновен щипок (*Cobitis taenia*);
1138 Черна мряна (*Barbus meridionalis*).

Безгръбначни животни (11 вида), включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

- 1078 *Euplagia quadripunctaria*;
1087 Алпийска розалиа (*Rosalia alpina*);
1032 Бисерна мида (*Unio crassus*),
1083 Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*);
1089 Буков сечко (*Morimus funereus*);
1014 Вертиго (*Vertigo angustior*);
1016 Вертиго (*Vertigo moulinsiana*);
1060 Лицена (*Lycaena dispar*);
4053 Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*);
1088 Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*);
4045 Ценагрион (*Coenagrion ornatum*).

Защитена зона „Комплекс Стралджа” с код BG0002028, за опазване на дивите птици

Защитената зона е обявена със Заповед № РД-550 от 05.09.2008 г. на Министъра на околната среда и води (обн. ДВ бр. 83/2008). Комплекс Стралджа включва язовир „Церковски” с площ около 180 ha и намиращите се в съседство влажни ливади и заблатени места, остатъци от източната част на бившето Стралджанско блато (най-голямото някога блато във вътрешността на България). Влажните ливади са обрасли с мезофилна тревна растителност с преобладаване на острица (*Carex spp.*), ливадна ливадина (*Poa pratensis*), броеничеста ливадина (*Poa sylvicola*), пасищен райграс (*Lolium perenne*) и др. Ивици предимно от топола (*Populus spp.*), бяла акация (*Robinia pseudoacacia*) и някои други културни видове оформят единствените участъци с дървесна растителност в района.

Съгласно Заповед № РД-550 от 05.09.2008 г. на МОСВ защитената зона е обявена с цел:

1. Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т. 2 от заповедта видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
2. Възстановяване на местообитанията на видове птици по т. 2 от заповедта, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Предмет на опазване в Защитена зона BG 00002028 „Комплекс Стралджа”

Съгласно заповедта ѝ за обявяване се опазват следните видове птици:

Видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие: Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Малък кormоран (*Phalacrocorax pygmeus*), Голям воден бик (*Botaurus stellaris*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), Лопатарка (*Platalea leucorodia*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Белоока потапница (*Aythya nyroca*), Малък нирец (*Mergus albellus*), Червеногуша гъска (*Branta ruficollis*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Сив жерав (*Grus grus*), Голяма пъструшка (*Porzana porzana*), Средна пъструшка (*Porzana parva*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Кокилобегач (*Himantopus himantopus*), Саблеклюн (*Recurvirostra avosetta*), Турилик (*Burhinus oedicephalus*), Малка черноглава чайка (*Larus melanocephalus*), Малка чайка (*Larus minutus*), Каспийска рибарка (*Sterna caspia*), Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*), Черна рибарка (*Chlidonias niger*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocoros syriacus*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*);

Видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Голям кormоран (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Сива гъска (*Anser anser*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Фиш (*Anas penelope*), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Клопач (*Anas clypeata*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Среден нирец (*Mergus serrator*), Голям нирец (*Mergus merganser*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Пясъчен дъждосвирец (*Charadrius hiaticula*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Тъмноръд брегобегач (*Caldris alpina*), Средна бекасица (*Gallinago gallinago*), Черноопашат крайбрежен бекас (*Limosa limosa*), Голям червеноног водобегач (*Tringa erythropus*), Малък червеноног водобегач (*Tringa totanus*), Малък зеленоног водобегач (*Tringa stagnatilis*), Голям зеленоног водобегач (*Tringa nebularia*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Чайка буревестница (*Larus canus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

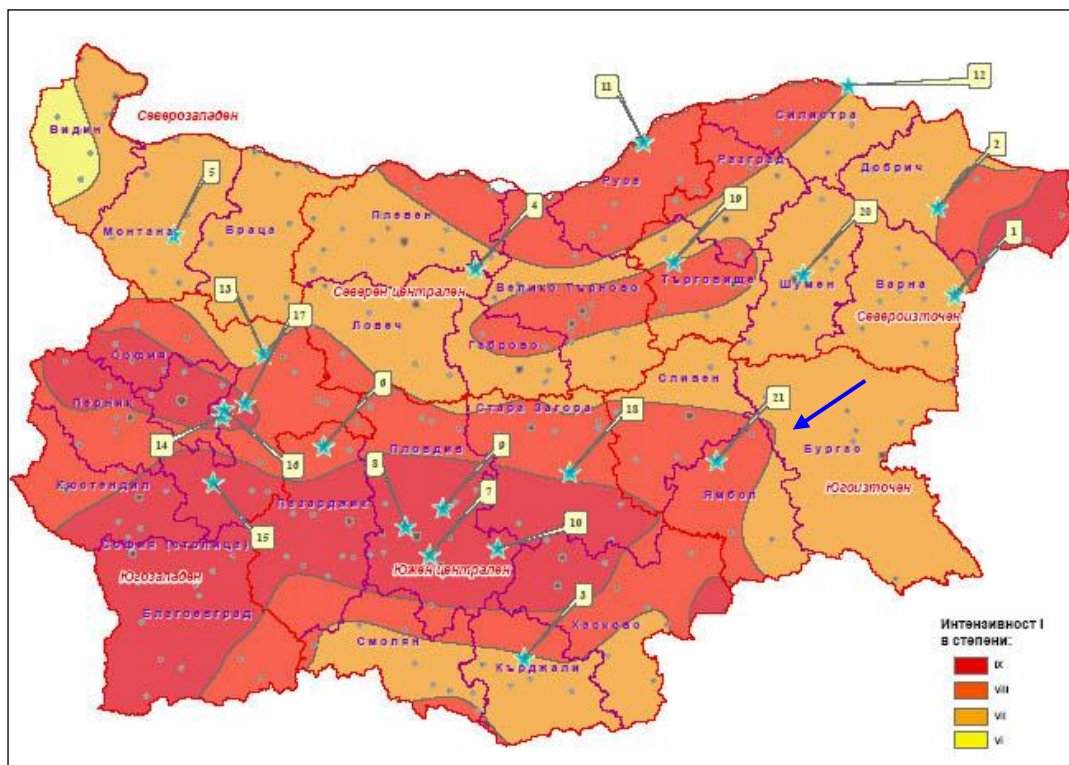
1.9. Фактори, които замърсяват или увреждат околната среда

1.9.1. Естествени вещества и процеси

Сеизмичност

Съгласно сеизмичното райониране на България, района на Община Карнобат попада в VII^{-ма} степен на сеизмична активност (по степените на интензивност по скалата на Медведев,

Шопенхойер и Карник - МШК), със сеизмичен коефициент $K_c = 0.10$ (ДВ, бр.68/2007 г.), (Фиг. II-29 и Табл. II-22).

Фигура II-29. Сеизмично райониране на България (1987 г.)
 ← - приблизително местоположение на Община Карнобат

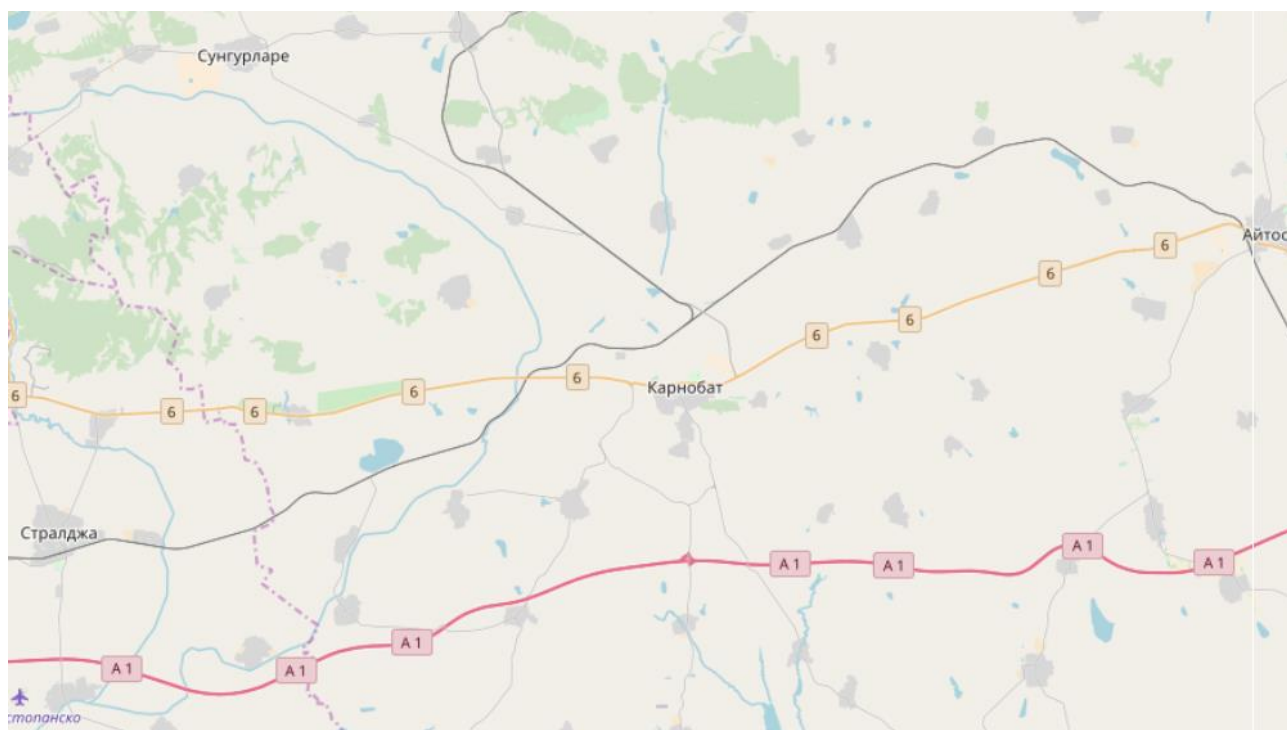
Таблица II-22. Сеизмично райониране на България

Степен на въздействие по МШК	Коефициент на сеизмичност K_c	Характер на разрушенията
До VI	0.05	Леки
До VII	0.10	Тежки
До VIII	0.15	Тежки
До IX	0.27	Тежки

Неблагоприятни геоложки процеси

Свлачища

На територията на Община Карнобат не са наблюдавани неблагоприятни геоложки процеси като свлачища, сипеи и др. За това допринася както геоложката основа, така и морфологията на терена. Районът на Община Карнобат попада в зона без риск от активизиране на свлачищни процеси. Това става ясно и от приложената по-долу карта (Фиг. II-30) на МРРБ на регистрирани свлачища на територията на Р България, на която липсват регистрирани свлачища на територията на общината.

Фиг. П-30. Карта на регистрираните свлачища на територията на РБългария
*Източник: Министерство на регионалното развитие и благоустройството

1.9.2. Антропогенни вещества и процеси

Замърсени почви

Основни източници за замърсяване на почвите са промишлеността, автомобилният транспорт, неправилната употреба на химични средства за растителна защита, напояването със замърсени води, битовите отпадъци и др. Съществуват локални замърсявания на почвите с нефтопродукти и пестициди, главно до бензиностанции и строителни обекти, но като цяло общата картина в региона е добра. Големи промишлени обекти не действат и на практика в региона липсват големи замърсители на почвата с тежки метали и нефтопродукти.

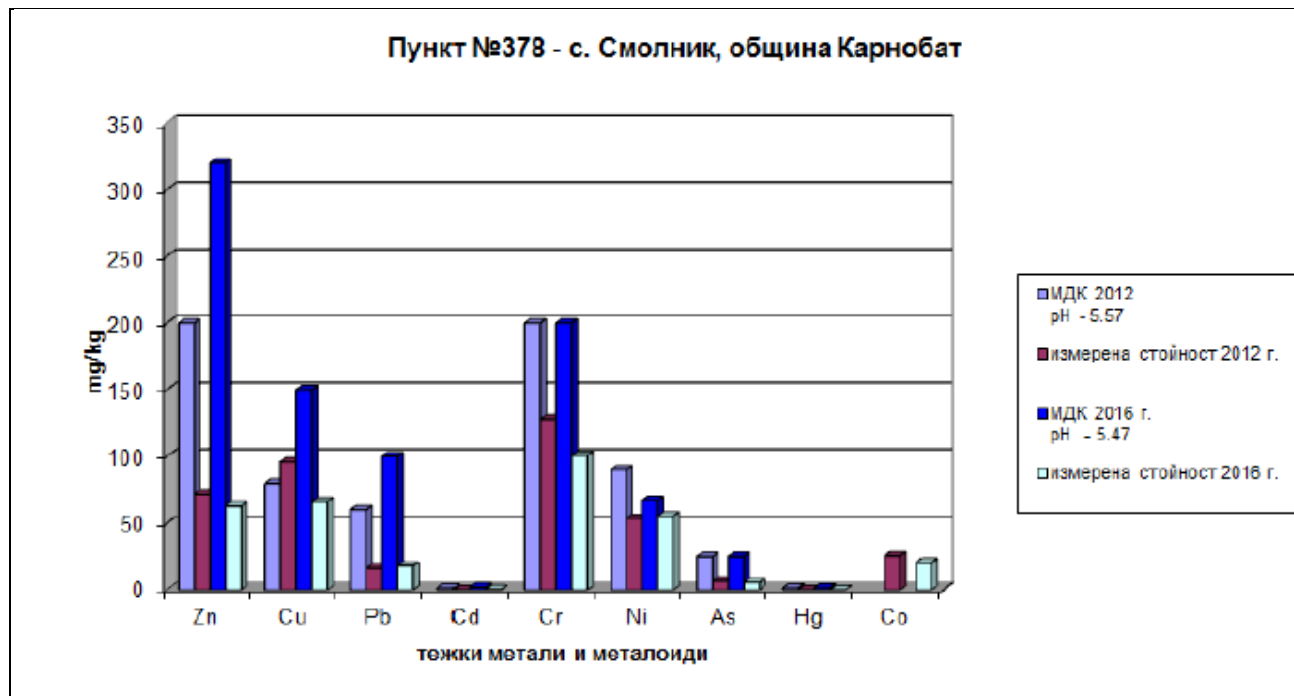
През 2018 г. не е извършено почвено изпитване на територията на Община Карнобат, съгласно Доклада за състоянието на околна среда на РИОСВ-Бургас за 2018 г.

Съгласно годишния доклад за състоянието на околната среда за 2017 г. на РИОСВ Бургас, през 2016 г. година е проведен мониторинг на почви в общо осем пункта от Регионалната лаборатория в Бургас. Три от тях се намират на територията на Община Карнобат и те са както следва:

- ✓ Пункт № 378 – с. Смолник,
- ✓ Пункт № 379 – гр. Карнобат,
- ✓ Пункт № 392 – с. Сърнево.

При проведения мониторинг се наблюдават и контролират индикатори Cu (мед), Pb (олово), Zn (цинк) Cd (кадмий), Cr (хром), Ni (никел), As (арсен), Co (кобалт) и Hg (живак), като Cr и Ni са включени към мониторинга на почвите от 2005 г., Hg от 2007 г., а Co от 2010 г. За да се проследи динамиката на показателите за тежки метали и металоиди спрямо МДК (максимално допустима концентрация), съгласно Наредба № 3 за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвата (обн. в ДВ бр.71/2008 г.) е направено сравнение с

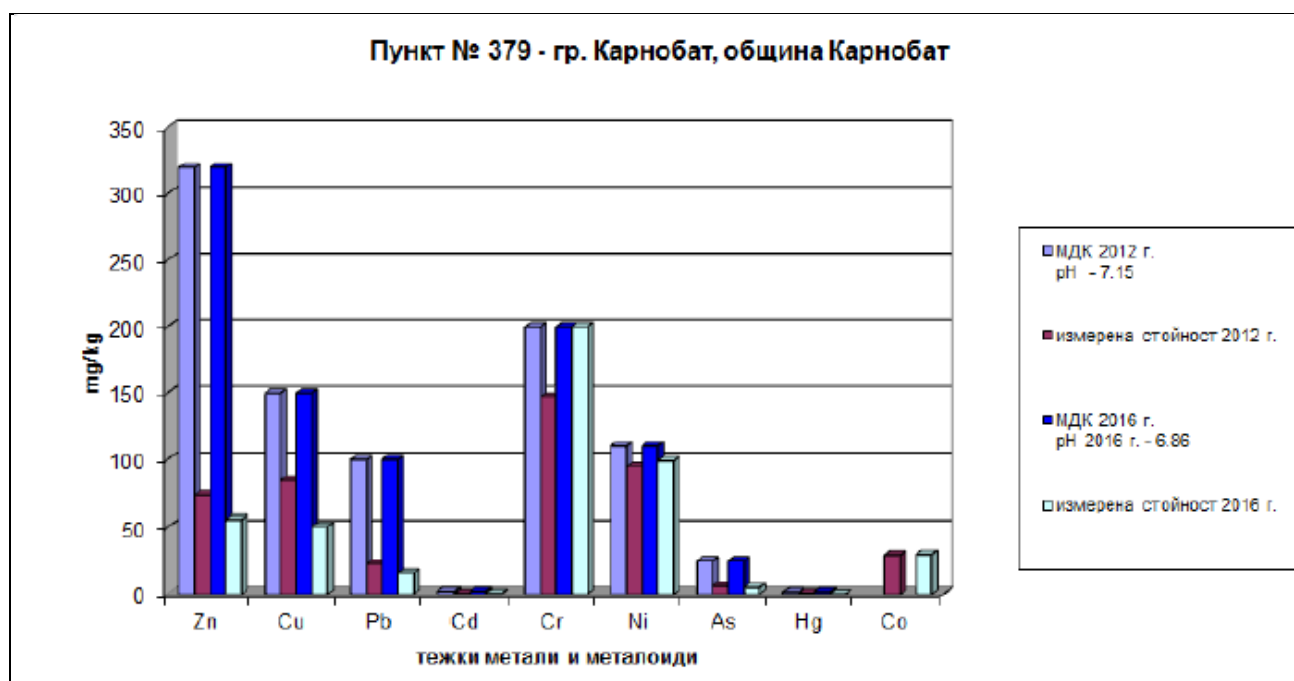
резултатите от проведения през 2012 г. мониторинг на пунктовете. Съдържанието на тежките метали и металоидите спрямо МДК за всеки пункт от мониторинговата мрежа, анализиран през 2012 и 2016 г. е представено по долу и графично в диаграми.

Фиг. II-31. Резултати мониторинг в Пункт № 378 – с. Смолник, Община Карнобат

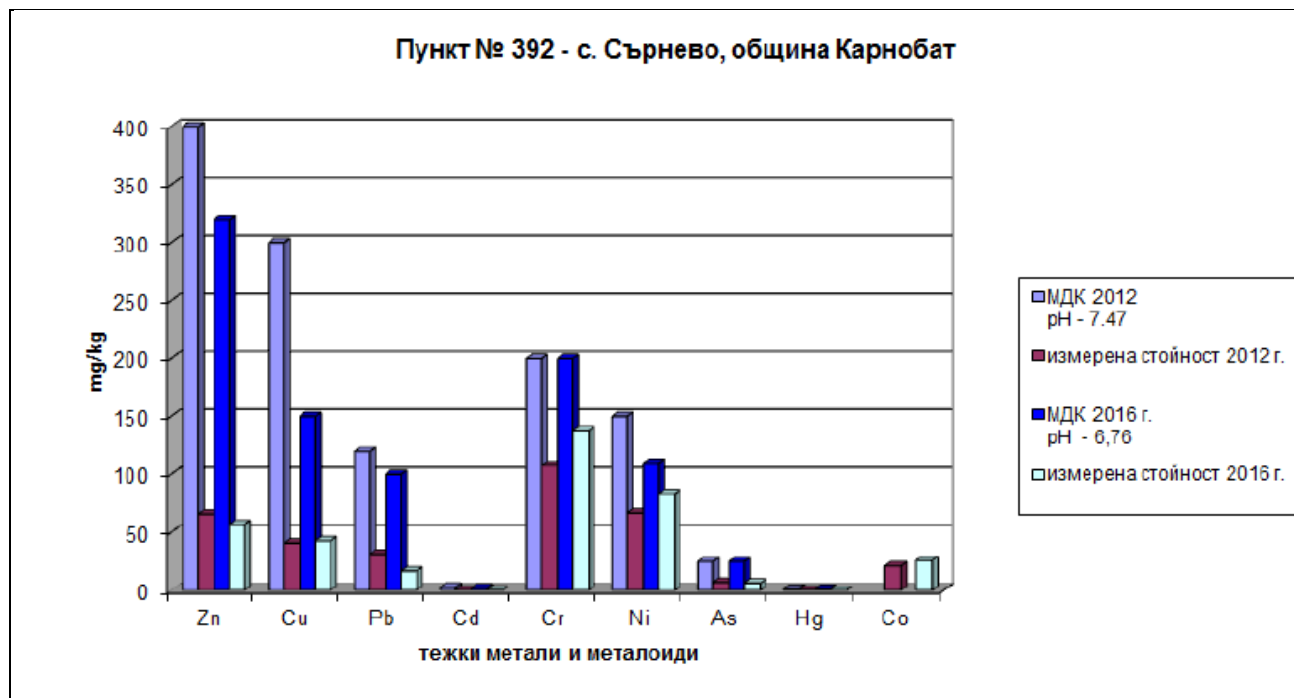
Измерените стойности на рН 5.57 (2012г.) и 5.47 (2016г.) определят почвата като слабо кисела. Получените стойности за съдържание на тежки метали в mg/kg са следните: Zn –71.5 през 2012 г. и 62.66 през 2016 г.; Cu – 95.98 през 2012 г. и 66.16 през 2016 г.; Pb – 16.2 през 2012 г. и 17.98 през 2016 г.; Cd – 0.32 през 2012 г. и 0.375 през 2016 г.; Ni – 53.62 през 2012 г. и 55.33 през 2016 г.; Cr – 128 през 2012 г. и 100.66 през 2016 г.; As – 6.635 през 2012 г. и 5.53 през 2016 г.; Hg – 0.3 през 2012 г. и 0.1 през 2016 г.; Co – 25.42 през 2012 г. и 20.51 през 2016 г.

Фиг. II-32. Резултати мониторинг в Пункт № 379 – гр. Карнобат, Община Карнобат

В пункт гр. Карнобат измерените стойности за рН 7.15 (2012 г.) и 6.86 (2016 г.) класифицират почвата като алкална към слабо алкална. Измерените стойности за тежки метали и металоиди в mg/kg са както следва: Zn – 73.17 през 2012 г. и 55.66 през 2016 г.; Cu – 84.33 през 2012 г. и 50.66 през 2016 г.; Pb – 23.03 през 2012 г. и 15.95 през 2016 г.; Cd – 0.34 през 2012 г. и 0.411 през 2016 г.; Cr – 147 през 2012 г. и 200.16 през 2016 г.; Ni – 95.08 през 2012 г. и 99.16 през 2016 г.; As – 6.09 през 2012 г. и 4.86 през 2016 г.; Co – 29.15 през 2012 г. и 29.58 през 2016 г.; Hg – 0.565 през 2012 г. и 0.1 през 2016 г.

Фиг. II-33. Резултати мониторинг в Пункт № 392 – с. Сърнево, Община Карнобат

Измерените стойности за рН в пункт с. Сърнево са 7.47 (2012 г.) и 6.76 (2016 г.). Те показват тенденцията за промяна на реакция на почвата от алкална към слабо кисела. Получените стойности за тежки метали за 2012 г. и 2016 г. се сравняват спрямо различни стойности на МДК в зависимост от измереното рН. Измерените стойности на тежките метали в mg/kg са както следва: Zn – 66 през 2012 г. и 57 през 2016 г.; Cu – 40.9 през 2012 г. и 42.83 през 2016 г.; Pb – 31.53 през 2012 г. и 16.83 през 2016 г.; Cd – 0.285 през 2012 г. и 0.411 през 2016 г.; Cr – 107.83 през 2012 г. и 138.16 през 2016 г.; Ni – 66.98 през 2012 г. и 83.66 през 2016 г.; As – 7.33 през 2012 г. и 6.61 през 2016 г.; Hg – 0.475 през 2012 г. и 0.1 през 2016 г.; Co – 21.2 през 2012 г. и 26 през 2016 г.

За всички пунктове, в които през 2016 г. е извършен почвен мониторинг, може да се каже, че стойностите за тежки метали и металоиди са под допустимите МДК. Изключение правят измерванията за Cr в пункт гр. Карнобат където е измерено незначително завишаване на концентрациите спрямо МДК.

Съгласно Годишния доклад на РИОСВ през 2016 г. в определените пунктове за мониторинг на тежки метали е проведено и изпитване по отношение на остатъчни количества органохлорни пестициди (ОСР), полихлорирани бифенили (РСВ) и полициклични ароматни въглеводороди (ПАН) в почвите. Получените стойности на наблюдаваните устойчиви органични замърсители през 2016 година показват, че те са в граници много под МДК. В повечето при анализиране на проби измерената стойност е по-малка от границата на количествено определяне на метода. През 2016 г. не е констатирано замърсяване с нефтопродукти в следствие на разливи.

В заключение може да се каже, че на разглежданата територия почвите са в сравнително добро състояние. Количествата на твърдите метали и металоиди са в допустимите норми, както и показателите за киселяване, засоляване и органохлорни пестициди през 2016 година е установено, че са в границите на МДК, или много под МДК.

Нарушени земи

На територията на Община Карнобат нарушените терени са свързани предимно с разработването на следните находища:

- ✓ Находище „Карнобат” (Средния кайряк), разположено в землището на гр. Карнобат, Община Карнобат за добив на подземни богатства по чл. 2, ал. 1, т. 5 от закона за подземните богатства - строителни материали - андезитови туфи;
- ✓ Находище „Житосвят” за добив на трахити и трахитови туфи;
- ✓ Находище „Трите круши – запад”, разположено в землището на гр. Карнобат, Община Карнобат за добив на строителни материали - андезитови туфи;
- ✓ Находище „Футула”, разположено в землищата на с. Железник и с. Смолник, Община Карнобат за добив на строителни материали – андезитобазалти;
- ✓ Находище „Кючук гьол”, с. Венец, Община Карнобат за добив на строителни материали – пясъци;
- ✓ Находище „Галата” за добив на строителни материали - базалтови туфи;
- ✓ Находище „Блатото”, с. Венец, Община Карнобат за добив на строителни материали – глини.

Отпадъчни води

Качеството на водите е най-значителния индикатор за въздействието на човешката дейност върху естествената водна среда. Значимо замърсяване на водите, оказващо съществено

влияние върху тяхното качество е заустването на градската канализация без необходимо пречистване в повърхностните водни обекти.

Поради факта, че отпадъчните води от населението на Община Карнобат, не са напълно обхванати от канализационна мрежа и поради липса на ЛПСОВ на територията на общината, непречистените отпадъчни води се заустват директно в *повърхностни водни тела*.

Точковите източници на замърсяване на повърхностните води са следните:

- „Винекс Славянци” АД, с. Славянци - предприятие за производство на различни видове алкохол и алкохолни напитки – работят 3 цеха: в град Сунгурларе, в с.Славянци и в с. Лозарево. И за трите цеха има издадени разрешителни за заустване. Само за цеха в Лозарево има изградена ЛПСОВ за механична и физикохимична обработка, след която отпадъчните води се вливат в яз. Петковец. Отпадъчните води от цеха в с. Славянци по тръбопровод след утаечна система се отвеждат до мястото на заустване – канавка, вливаща се в р. Мочурица.
- „Птицекланица Чубра” с. Чубра – месопрепаративно предприятие за бяло птиче месо. Отпадъчните води от обекта след ЛПСОВ се заустват в дере, вливащо се в р. Мочурица.
- „СИС Индустрийс” ООД – промишлен комплекс в с. Венец – предприятие за бутилиране на спиртни напитки и вино има изградена ЛПСОВ със съоръжения за механично, физикохимично и биологично пречистване на отпадъчните води. Пречистените отпадъчни води след ЛПСОВ се заустват в открит канал, вливащ се в р. Мочурица.
- „ВИН.С. Индустрийс” ООД с. Церковски – на площадката функционират спиртоварна фабрика, винзавод и мелничен комплекс. Изградена е ЛПСОВ за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от обекта. Отпадъчните води се заустват след ЛПСОВ в дренажен канал на яз. Церковски, заустващ в р. Мочурица;
- Канализационна система на гр. Карнобат – брой на реалните жители 20712, отпадъчните води – около 600000 м³/г., към настоящият момент се заустват без пречистване в р. Мочурица. Предвижда се изграждане на пречиствателна станция с капацитет за 24100 еkv. ж. с механично и биологично стъпало, включително и отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор.
- ЕТ „Стоян Желев 2002” - пункт за изваряване на ракия, с. Деветак, общ. Карнобат. Технологичните отпадъчни води от охлаждане на дестилат и от измиване на съдове, след ЛПС (утаител), се заустват в селско дере, приток на река Мочурица.
- ЕТ „Росица– Иван Стаматов” (пункт за дестилация на етилов алкохол) с. Русокастро. Обектът работи периодично, при наличие на суровина. Отпадъчните води се заустват в р. Русокастренска.

След въвеждане в експлоатация на ЛПСОВ ще се постигне ефект на пречистване на отпадъчните води, който да отговаря на изискванията на нормативната уредба. Това ще доведе до подобряване на качеството на околната среда; намаляване на потенциалния риск от замърсяване на почвите и подземни води; подобряване защитата на крайречната флора и фауна и намаляване на потенциалния риск за здравето на населението.

Замърсител на *подземните води* в общината са всички населени места без изградена или частично изградена канализационна мрежа, чиито битови и стопански води се събират в септични или попивни изгребни ями. Тези ями често не са водоплътни и изолирани, и отпадъчните води се просмукват и замърсяват водоизточниците, най-често със замърсители

от битов и селскостопански произход - органични и биогенни елементи (неразтворени вещества; замърсители влияещи на кислородния режим; различни форми на азот и фосфор).

Източник на дифузно замърсяване на подземните води е съхранението на торови маси на площадки без изолация. Значимите проблеми от този вид въздействие върху подземните води са увеличаване съдържанието на нитрати, фосфати, сулфати, хром, желязо и манган.

При експлоатация на животновъдните ферми се генерират отпадъци с код 02 01 06 и наименование *животински изпражнения, урина и тор (включително използвана слама), отпадъчни води, разделно събирани и пречиствани извън мястото на образуването им*. Всяко животновъдно стопанство трябва да разполага с торова площадка и със съоръжения за съхранение на твърда и течена фракция (оборска тор), които да бъдат с непропускваеми стени и изградени по начин, който да предпазва изтичането на торовата маса. След изгниване (узряване) на оборския тор, същият може да бъде използван за наторяване на земеделски площи и пасища, при спазване изискванията на Директива 91/676/ЕИО за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селско стопански източници.

Съдържанието на нитрати е водещ параметър за дифузните внасяния при подземните води. Съгласно Наредба № 44 от 20 април 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти (Обн. ДВ. бр.41 от 19 Май 2006г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.44 от 10 Юни 2016г.), които са разположени в нитратно уязвими зони, следва да отговарят на изискванията на Наредба № 2 от 2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници и Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони освен в случаите при сключен договор с преработвателно предприятие за ежедневно извозване на торовите маси.

1.9.3. Отпадъци

Община Карнобат участва в Регионално сдружение за управление на отпадъците - Регион Бургас заедно с общини Бургас, Айтос, Камено, Средец, Несебър, Поморие, Руен и Сунгурларе. Основната цел на сдружението е изграждане на устойчива система за управление на отпадъците, която да осигурява необходимата инфраструктура за третиране, оползотворяване и екологосъобразното обезвреждане на битови в т. ч. биоразградими, опасни отпадъци от домакинствата и строителни отпадъци, генерирани на територията на региона.

Разширението на урбанизираните територии и предвиденото устройствено планиране, неминуемо ще доведе до увеличаване на количествата на отпадъците, генерирани на територията на Община Карнобат, както и необходимостта от редуциране обема на депонираните отпадъци, за сметка прилагане на практики за рециклиране и оползотворяване. В тази връзка един от основните приоритети при прилагане на плана трябва да бъде ефективното управление на отпадъците на територията на общината, при минимален риск за здравето на хората и състоянието на околната среда.

Община Карнобат има разработена и приета от Общински съвет Програма за управление на отпадъците с период на действие 2014 – 2020 г. Програмата за управление на отпадъците на Община Карнобат 2014 – 2020 г. (ПУО) се разработва в съответствие с чл. 52 от *Закона за управление на отпадъците* и е един от най-важните инструменти за прилагане на законодателството на местно ниво. Съгласно чл.52, ал.2 от ЗУО, общинските програми за управление на отпадъците са секторни програми и са неразделна част от *Общинските програми за опазване на околната среда*. Програмата обхваща всички дейности свързани със

събиране, транспортиране, третиране, оползотворяване и контролиране на битовите отпадъци и всички останали специфични отпадъчни потоци в Община Карнобат.

Очаквани видове и количества отпадъци:

С Общия устройствен план на Община Карнобат се предвиждат дейности, свързани с генериране на:

- Битови отпадъци (БО);
- Масово разпространени отпадъци в т.ч. отпадъци от опаковки;
- Строителни отпадъци;
- Производствени отпадъци;
- Опасни отпадъци.

Битови отпадъци

Със създаването на съвременната градоустройствена структура и нейното пълноценно функциониране се очаква генериране основно на битови отпадъци с наименование и код съгласно Наредба №2/2014 г. за класификация на отпадъците - смесени битови отпадъци, с код 20 03 01. Към битовите отпадъци се причисляват:

- Отпадъци от паркове и градини – *биоразградими отпадъци* с код 20 02 01 – ще се генерират при поддържане на зелената система;
- Отпадъци от паркове и градини – *почва и камъни* с код 20 02 02 – ще се генерират от зелените площи и зони за озеленяване;
- *Отпадъци от пазари* с код 20 03 02 – от пазарите на производителите на плодове, зеленчуци и цветя;
- *Отпадъци от почистване на улици* с код 20 03 03 – при почистване на прилежащите транспортни територии;
- *Отпадъци от почистване на канализационни системи* с код 20 03 06 ще се генерират при почистване на канализационната система на разглежданата територия;
- *Биоразградими отпадъци от кухни и заведения за обществено хранене* с код 20 01 08 ще се генерират от заведенията за хранене;
- *Хранителни масла и мазнини* с код 20 01 25 ще се генерират от заведенията за хранене на територията на Община Карнобат.

Общо генерираните количества на битовите отпадъци за Община Карнобат за период от 2009-2016 г. са представени в следващата таблица:

Таблица II-23. Генерирани битови отпадъци в Община Карнобат

Тип на отпадъка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г. ¹	2016 г. ¹	2017 г. ¹
Смесени битови отпадъци в Община Карнобат	5 898 т	8 066 т	8 758 т	9 619 т	7 079 т	5 785 т	6230	5114	3480

*Източник: ПУО 2014-2020 г. на Община Карнобат;

1- по данни на НСИ.

Въз основа на отчетените количества на битовите отпадъци са изчислени и нормите на натрупване за последните години (Таблица II-24).

Таблица II-24. *Норма на натрупване за периода 2010-2017 г.*

Населено място/Година	2010	2011	2012	2013	2014	2015 г. ¹	2016 г. ¹	2017 г. ¹
Общо за страната	404	376	347	434	-	-	-	-
Област Бургас	526	511	484	519	-	-	-	-
Община Карнобат	326	362	401	299	248	258	214	147

*Източник: ПУО 2014-2020 г. на Община Карнобат

1- по данни на НСИ.

От така представените данни става ясно, че нормата на натрупване в Община Карнобат е по-ниска в сравнение с данните за страната и Област Бургас. По този показател Община Карнобат е на нивото на средното за България. През 2013 г. показателят отчита съществено намаление спрямо предходните години, но за 2012 г. е регистрирано покачване до 401 kg/ж/год. Тенденцията през последните години е към намаляване на количеството на отпадъците.

Морфологичен състав на отпадъците

Съгласно приетата Програма за управление на отпадъците на Община Карнобат, през есента на 2014 г. са извършени три пробонабираня (едно пробонабиране за селата в общината и две пробонабираня за гр. Карнобат) по „метода на квартуването“ до получаване на необходимата средна проба за изследване, отнасящи се към първи отчет (сезон есен).

Морфологичния състав на генерираните отпадъци на територията на Община Карнобат за сезон есен е представен в следващата Таблица II-25.

Таблица II-25. *Морфологичен състав на генерираните отпадъци на територията на Община Карнобат, сезон есен*

	села		град Карнобат				средно	
	обемно тегло kg в 1 m ³		обемно тегло kg в 1 m ³		обемно тегло kg в 1 m ³			
Начало: 9.00 часа								
Край: 16.00 часа	285.00		243.00		251.00		266.00	
Компоненти	kg	%	kg	%	kg/ж/г	%	kg	%
Хранителни /отпадъци от плодове, зеленчуци, месо, риба, развалени хранителни продукти, кости и др./	8.2	8.07	13	12.88	14	13.82	10.85	10.81
Хартия /стари книги, списания, вестници, офис хартия, тетрадки, пликове за писма/	0.3	0.30	0.2	0.20	0.8	0.79	0.43	0.43
Хартия органична , негодна за рециклиране - салфетки, тоалетна хартия, памперси, кърпи за ръце	0.2	0.20	0.6	0.59	0.5	0.49	0.43	0.43
Хартия - опаковъчна - от хранителни опаковки, подаръчна, от захар, дъвка, хранителни продукти и др.	0.3	0.30	0.3	0.30	0.2	0.20	0.27	0.27
Вълнообразен картон (велпапе), кутии, кашони и др. опаковки	1.3	1.28	2.5	2.48	7.2	7.11	3.67	3.65
Тетрапак - кутии от сосове, мляко, вино	0.2	0.20	0.8	0.79	0.4	0.39	0.47	0.46

	села		град Карнобат					
Начало: 9.00 часа	обемно тегло kg в 1 m ³		обемно тегло kg в 1 m ³		обемно тегло kg в 1 m ³		средно	
Край: 16.00 часа	285.00		243.00		251.00		266.00	
Компоненти	kg	%	kg	%	kg/ж/г	%	kg	%
Пластмаса - обща , която не е от опаковки /детски играчки, касети или с неясен произход за вида/	0	0.00	1.8	1.78	0.5	0.49	0.77	0.76
Пластмаса - опаковки - PET - безцветни, бели, сини, зелени, кафяви бутилки	2.3	2.26	3.9	3.87	3.6	3.55	3.27	3.25
Пластмаса - опаковки - HDPE+PP омекотители, шампоани, битовата химия за дома, вилици, лъжици, туби от кетчуп и майонеза, каси, бидони, туби, кофи, столове, маси	6	5.91	0.7	0.69	2	1.97	2.90	2.89
Пластмаса - опаковки LDPE /найлон/ - безцветен, цветен, черен, стреч фолио, бъркалки, кутии за еднократно съхраняване на храна	3.2	3.15	3.2	3.17	1.6	1.58	2.67	2.66
Пластмаса - PS - кофички от кисело мляко и др. млечни продукти, касети за касетофон, чаши, чинийки	0.5	0.49	0.3	0.30	0.7	0.69	0.50	0.50
Текстил - стари дрехи, парцали, вата, въжета и др.	2.9	2.85	3.4	3.37	0	0.00	2.10	2.09
Гума - всички видове, без автомобилните	0.3	0.30	0.3	0.30	0.5	0.49	0.37	0.37
Кожа - обувки, дрехи, чанти, колани, ремъци, парчета от тапицерии и др.	0.3	0.30	0.5	0.50	0	0.00	0.27	0.27
Градински - растителни отпадъци, остатъци от градински растения, цветя, листа, трева и др.	38.4	37.80	35	34.69	40	39.49	37.80	37.66
Дървесни - парчета от дъски, летви, талаш, стърготини, клони и др.	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0.00
Стъкло - опаковки от бутилки и буркани, съдове	4.2	4.13	1.2	1.19	0.7	0.69	2.03	2.03
Стъкло - прозрачно стъкло, натрошено стъкло, ел. крушки	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0.00
Метали	0.5	0.49	0.2	0.20	0.4	0.30	0.37	0.37
Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване	0	0.00	0	0.00	0.1	0.10	0.03	0.03
Инертни материали - чакъл, парчета от мазилка, тухли, бетон, керемиди, керамика и др.	10.5	10.33	15	14.87	11	10.86	12.17	12.12
Опасни отпадъци в т. число: батерии и акумулатори, химически препарати и козметика, туби от боя за коса, абразивни прахове, аерозоли, препарати за почистване на стъкло, белина, препарати за отпушване на тръби, лекарства с изтекъл срок, шампоани, продукти за автомобили /антифриз, спирачна течност, бензин и др./, разтворители, пестициди, препарати против насекоми, хербициди, торове и др.	0	0.00	0	0.00	0.1	0.10	0.03	0.03
Други отпадъци , пръст, сгурия, трудни за класифициране	22	21.65	18	17.84	17	16.78	19.00	18.93

*Източник: ПУО 2014-2020 г. на Община Карнобат

От таблицата по-горе се наблюдава, че най-голям дял в състава на битовите отпадъци заемат изхвърлените градински отпадъци, които са предимно от растителен произход – цветя, листа, трева и други. Отпадъците от пластмаса, храна и инертни материали имат приблизително еднакви количества, вариращи от 10%÷12%. Другият голям дял отпадъци в общината се пада на категория „Други”, поради факта, че представляват неопределими отпадъци, които поради малките си размери и форма трудно могат да бъдат отделени и претеглени. От практиката е доказано, че в този вид присъстват предимно хранителни отпадъци, пръст, пепел, сгур, трева, шума. Тези отпадъци са в по-висок процент в селските райони и кварталите.

През месец февруари 2015 г. са извършени две пробонабирания (едно пробонабиране за селата в общината и едно пробонабиране за гр. Карнобат) по „метода на квартуването” до получаване на необходимата средна проба за изследване, отнасящи се към втори отчет (сезон зима). Зимното изследване на морфологичния състав на образуваните битови отпадъци на територията на Община Карнобат е извършено, съгласно *Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци*, утвърдена със Заповед № РД-744/29.09.2012 г. на Министъра на околната среда и водите.

Табл. II-26. Среден морфологичен състав на отпадъците в Община Карнобат за сезон зима

Компоненти	kg	%
Хранителни - отпадъци от плодове, зеленчуци, месо, риба, развалени хранителни продукти, кости и др.	39.80	16.14
Вълнообразен картон - Велпапе	6.70	2.72
Тетрапак - кутии от сокове, мляко, вино	1.60	0.65
Хартия от опаковки - кашони, кутии от обувки, бонбони, кафе, цигари, вафли, и други опаковки	3.60	1.46
Хартия друга - вестници, списания, тетрадки, брошури., в това число памперси, салфетки, санитарна хартия	15.40	6.24
Хартия - общо	27.30	11.07
Пластмаса - обща, която не е от опаковки - детски играчки, касети, или с неясен произход за вида	1.20	0.49
ПВЦ - балатум, мушама	10.30	4.18
Пластмаса - ОПАКОВКИ , в т.ч.:	0.00	0.00
ПЕТ - прозрачен, бял, зелен, кафяв, син	8.80	3.57
Фолия - стреч найлон, торбички, опаковки от солети, вафли, хляб, чипс и други пакетирани хран. продукти	22.00	8.92
Стиропор	1.30	0.53
Твърди пластмасови контейнери - майонеза, сосове, горчица, кетчуп, шампоани, паста за зъби, кремове за ръце и лице	4.50	1.82
Други опаковки, на които не е упоменат вида и произхода	0.40	0.16
Пластмаса - общо	48.50	19.67
Текстил - стари дрехи, парцали, вата, вълна и др.	1.90	0.77
Гума - всички видове, без автомобилните	1.80	0.73
Кожа - обувки, дрехи, чанти, колани, ремъци, парчета от тапицерии и др.	4.20	1.70
Градински (растителни) отпадъци - остатъци от градински растения, цветя, листа, трева и др.	28.00	11.35
Дървесни отпадъци - парчета от дъски, летви, талаш, клони и др.	1.90	0.77

Стъкло - опаковки от бутилки и буркани, съдове	10.00	4.06
Стъкло - прозоречно стъкло, натрошено стъкло и др.	0.50	0.20
Стъкло - общо	10.50	4.26
Метали - съдове, прибори за хранене, парчета ламарина, винкели, арматурно желязо, домакински уреди, ВИК - тръби, водомери и др.	1.40	0.57
Метали - консервни кутии, в т.ч.:	0.00	0.00
желязо и др.	1.30	0.53
алуминиеви	1.40	0.57
Метали - общо	4.10	1.66
Инертни материали - чакъл, мазилка, тухли, бетон, керамика и др.	3.60	1.46
Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване - ИУЕЕО	1.00	0.41
ОПАСНИ ОТПАДЪЦИ в т. число батерии и акумулатори; химически препарати и авто козметика, туби от боя за коса, абразивни прахове,	1.30	0.53
ДРУГИ ОТПАДЪЦИ /пръст, сгурия, трудни за класифициране/	72.70	29.48
Едрогабаритни (ЕГО) в случай че има - дюшеци, санитария - казанчета, мивки, автомобилни гуми. Те се отделят настрана и не се включват в изследвана проба	0.00	0.00
Общо тегло на фракция	246.60	100.000

*Източник: ПУО 2014-2020 г. на Община Карнобат

От таблицата става ясно, че голям дял в състава на битовите отпадъци заема пластмасата – 19.67%, следвана от хранителни – 16.14%, градински – 11.35%, хартия – 11.07%. Най-голям дял (29.48 %) се пада на категория „Други”. Отпадъците, определени като „други”, представляват неопределени отпадъци от пръст, пепел, сгур, трева, шума.

В Община Карнобат се наблюдават тенденции, характерни и за областта, а именно: в селата и по-малките градове има занижено изхвърляне на хартиени и пластмасови отпадъци за сметка на завишени количества градински и неопределими (други, дребна фракция). С най-висок процент в битовите отпадъци са хранителни, хартия, пластмаси, градински, стъкло, инертни и „други”. Хранителните отпадъци имат по-висок дял в градовете, докато в селата и малките селища те са значително по-малко, поради факта, че се използват за храна на домашните животни. Хартията и пластмасите са представени също в по-високи количества в градовете, което е в резултат на наличието на повече и магазини, които образуват отпадъци от опаковки, наличието на офиси, учреждения, училища. Градинските отпадъци са концентрирани предимно в селата, където населението живее в къщи с големи дворове.

Сезонните вариации на количествата и състава на образуваните отпадъци се обуславят от два фактора:

- Различни местни сезонни характеристики и потребителски навици на местното население, изразени в: натрупване на пепел и сгур през студените месеци; сезонно увеличение на зелените отпадъци през лятото и есента; консумация на различни типове храни.
- Сезонно приходящи граждани, които могат да посещават региона с туристическа или друга цел.

В ПУО на Община Карнобат за 2014-2020 г. е направена **Прогноза за образуване на битови отпадъци** както следва:

Прогнозата за броя на населението на общината за периода от 2005 г. до 2025 г. е направена през 2005 г. на база на промяната на населението на общината в периода от преброяването през 2001 г. до 2004 г. Прогнозата за броя на населението в Община Карнобат е за постепенно и слабо намаляване на населението и съответно Прогнозата за общото количество генерирани отпадъци на територията на Общината (тона/година) е със същата тенденция и е представена в табличен вид както следва:

Таблица II-27. Прогноза за генерирани отпадъци на територията на Община Карнобат за периода 2020-2025 г.

години	2020	2021	2022	2023	2024	2025
население	27263	27185	27108	27032	26955	26879
генерирани отпадъци, t	7797	7775	7753	7731	7709	7687

*Източник: ПУО 2014-2020 г. на Община Карнобат

Във връзка с поетите ангажименти на България за поетапно намаляване на количествата депонирани БрБО и за подобряване на цялостното им управление, с оглед намаляване въздействието върху околната среда от депонирането на отпадъците е разработен *Национален стратегически план за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране 2010-2020 г.* Основната цел на мерките в този план е да се намали образуването и освобождаването в атмосферата на парникови газове от депо.

В Националния стратегически план са заложили целите, които България трябва да постигне при управлението на биоразградимите отпадъци. Направен е анализ на съществуващото състояние в страната и са показани възможностите за постигане на тези цели. За по-прецизно определяне на необходимите мерки, чистите потоци биоразградими отпадъци (хартия, картон, зелени отпадъци от паркове и градини и хранителни и кухненски отпадъци) и смесените биоразградими отпадъци са разгледани поотделно. Предложени са различни варианти и технологични решения за третиране на биоразградимите отпадъци и са оценени техните предимства и недостатъци. За количествена оценка за изпълнение на поставените цели са разработени индикатори. Очаква се в резултат на изпълнението на плана до 2020 г. да бъде предотвратено депонирането на над 5 млн.тона биоразградими отпадъци.

Изискванията към дейностите по събиране, в т.ч. и разделно събиране и третиране на биоразградими отпадъци са определени в *Наредба за разделно събиране на биоотпадъците* и *Наредба за третиране на биоотпадъците*.

В *Наредба за разделно събиране на биоотпадъците* са регламентирани задължения към кметовете на общините, отнасящи се до изпълнение на целите за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците. Наредбата задължава кметовете на общини във всеки от регионите за управление на отпадъци по чл. 49, ал.9 от ЗУО, да осигурят съвместно постигането на следните цели за разделно събиране и оползотворяване на битови биоотпадъци:

- до 31 декември 2016 г. - не по-малко от 25% от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.;
- до 31 декември 2020 г. - не по-малко от 50% от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.;

- до 31 декември 2025 г. - не по-малко от 70% от количеството на битовите биоотпадъци, образувани в региона през 2014 г.

На Претоварна станция за отпадъци Карнобат е обособена площадка за компостиране, но към този момент инвестиционните и експлоатационните разходи по съоръженията за компостиране не са социално поносими за населението, за това тази площадка е оформена и профилирана. Към настоящия момент Община Карнобат извозва зелените отпадъци заедно с битовите отпадъци на Регионално депо - Братово.

В Общинската програма за управление на отпадъците е заложена мярка за осигуряване на компостери за домашно компостиране и биоразградими отпадъци. През 2013 г. по проект в Община Карнобат са раздадени около 100 компостера за домашно компостиране на нейна територия.

Съгласно Закона за управление на отпадъците (чл.64, ал.5, т.2) при изпълнение на целите за биоразградими отпадъци, общините се освобождават от заплащане на 50% от финансовите отчисления за депониране на отпадъци, целящи увеличаване на оползотворени битови биоразградими отпадъци и намаляване на дела на депонираните такива.

Масово разпространени отпадъци

Съгласно ЗУО системата за разделно събиране на масово разпространените отпадъци (МРО) се организира в съответствие с принципа „разширена отговорност на производителя” - чрез сключване на договори с организации по оползотворяване. На национално ниво са приети шест отделни наредби за управление на МРО:

- *Наредба за опаковки и отпадъци от опаковки;*
- *Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори;*
- *Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти;*
- *Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване;*
- *Наредба за излезли от употреба моторни превозни средства;*
- *Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми.*

Наредбите поставят изисквания към производителите и вносителите на съответните продукти, които след тяхната употреба се превръщат в отпадъци, и определят възможните начини за прилагане на принципа „отговорност на производителя”. В наредбите са посочени и ангажименти на кмета на общината с оглед изграждане на системите за разделно събиране на МРО и намаляване на количествата отпадъци, депонирани на общинските депа, а именно:

- осигурява местата за поставяне на съдовете за разделно събиране на отпадъците от опаковки, задължително за курортните населени места и населените места над 5000 жители. В Наредбата са посочени минималният общ обем на съдовете по категории населени места и изискванията за разполагането на съдовете.
- сключва договори с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки или с лице, притежаващо разрешително по ЗУО за изграждане на системите за разделно събиране на отпадъците от опаковки на територията на общината.
- осигурява и организира подходящи мерки за недопускане на посегателства и кражби от контейнерите за разделно събиране на отпадъците от опаковки.
- съдейства при подготовката и провеждането на разяснителните кампании на организациите по оползотворяване.

- определя местата за събиране на излезли от употреба гуми, когато се разполагат върху общински терен и информира обществеността за местоположението им и условията за приемането на гумите.
- съдейства за събирането и съхраняването на излезлите от употреба гуми и предаването им за оползотворяване и обезвреждането им, съгласно условията на договор с организация за оползотворяване на гуми или с лица, индивидуално изпълняващи задълженията си, ако общината е сключила такъв договор.
- определя местата по чл. 19, ал. 3, т. 7 ЗУО на територията на общината за предаване на ИУМПС в съответствие с програмата по чл. 52, ал. 1 ЗУО и наредбата по чл. 22 ЗУО.
- организира дейностите по събирането на ИУМПС по чл. 143, ал. 7 и 8 от Закона за движение по пътищата и предаването им в центрове за разкомплектоване, за което уведомява звеното „Пътна полиция” или областната дирекция на Министерството на вътрешните работи по место регистрация на МПС.
- извършва дейностите по предходните две точки, като сключва договор с организации по оползотворяване на ИУМПС и с лица, които изпълняват задълженията си индивидуално.
- организира дейностите по разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА.
- организира контрола за изпълнението на договори с организации по оползотворяване или с други лица притежаващи разрешения по ЗУО, свързани със системите за разделно събиране на масово разпространените отпадъци.

Отпадъци от опаковки:

При обособяване на нови зони и територии се очаква генериране на отпадъци от опаковки със следните наименования и кодове:

- 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки;
- 15 01 02 – пластмасови опаковки;
- 15 01 03 – опаковки от дървесни материали;
- 15 01 04 – метални опаковки;
- 15 01 05 – композитни/многослойни опаковки;
- 15 01 06 – смесени опаковки;
- 15 01 07 – стъклени опаковки.

Законът за управление на отпадъците въвежда количествени цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на битови отпадъци, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и от други източници, които се постигат поетапно, както следва:

- до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло;
- до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло.

Община Карнобат е сключила Договор №1304/03.04.2015 г. за изграждане и обслужване на система за разделно събиране на отпадъци опаковки с „ЕКОПАК” АД.

Системата за разделно събиране обхваща общинския център – гр. Карнобат, с. Кликач и с. Екзарх Антимово. Системата за разделно събиране на отпадъци е изградена със сини, жълти и зелени пластмасови контейнери, тип „Иглу” с общ обем на разположените контейнери в точка от 4 500 литра, както следва:

- Сини контейнери тип „Иглу” с обем 1 500 l;
- Жълти контейнери тип „Иглу” с обем 1 500 l;

- Зелени контейнери тип „Иглу“ с обем 1 500 l.

В изпълнение на задълженията си по чл. 19. ал. 3, т. 7 за организиране на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци (МРО), Община Карнобат е сключила договори с:

- „ЕКОПАК“ АД – за отпадъци от опаковки - Договор №1304/03.04.2015 г.;
- „МЕТАЛ РЕСПЕКТ – 1“ ЕООД за предаване на негодни за употреба батерии и акумулатори – НУБА – Договор от 14.07.2017 г.;
- „ОМНИКАР – БГ“ ЕООД - Договор от 07.05.2014 г. и „МОТО-ТЕСТ“ ООД за събиране и транспортиране на отработени масла;
- „МЕТАЛ РЕСПЕКТ – 1“ ЕООД – за разделно събиране на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) и ИУЕЕО - Договор от 14.07.2017 г.;
- За Излезли от употреба гуми е сключен Договор № 1243 от 07.07.2014 г. с „ЕКО ЕН РИСАЙКЛИНГ“ ЕООД;
- За медицински отпадъци е сключен Договор № 1174 от 12.07.2017г. с СМДЛ „ЛИНА“ ЕООД.

Строителни отпадъци

Строителни отпадъци се получават в резултат на строителна дейност, както и от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения. Те се характеризират с плътност 1200 – 1400 kg/m³. В общината делът им като цяло е минимален, поради обективни причини - слабо функциониращ строителен отрасъл. Строителните отпадъци, които се генерират на територията на общината са предимно от строителни фирми и домакинства.

При обособяването на нови зони, реконструкцията и уплътняването на съществуващи територии, както и при развитието на техническата инфраструктура ще се генерират строителни отпадъци. Съгласно Наредба №2/2014г. за класификация на отпадъците, очакваните строителни отпадъци са със следните кодове и наименования: 17 01 01 – бетон; 17 01 02 – тухли; 17 01 03 – керемиди, плочки и керамични изделия; 17 01 07 – смеси от бетон, тухли, керемиди, плочки и керамични изделия, различни от упоменатите в 17 01 06; 17 02 01 – дървесина; 17 02 02 – стъкло; 17 02 03 – пластмаса; 17 03 02 - асфалтови смеси, различни от упоменатите в 17 03 01; 17 04 05 – чугун и стомана; 17 04 07 – смеси от метали; 17 04 11 – кабели, различни от упоменатите в 17 04 10; 17 06 04 – изолационни материали, различни от упоменатите в 17 06 01 и 17 06 03; 17 08 02 – строителни материали на основата на гибс, различни от упоменатите в 17 08 01 и 17 09 04 – смесени отпадъци от строителство и събаряне, различни от упоменатите в 17 09 01, 17 09 02 и 17 09 03.

При изкопните дейности трябва да се спазва изискването за отделяне и съхраняване на наличния хумусен хоризонт от останалата земна маса до последващо използване по предназначение, съгласно изискванията на *Наредба №26 за рекултивация на нарушени терени, поддържане на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт*. Голяма част от почвения слой може да се използва за вътрешно оформяне на зелени площи.

На територията на Община Карнобат е в експлоатация Претоварна станция за отпадъци (ПСО), обслужваща общините Карнобат и Сунгурларе. На нейна територия е изградена **Площадка за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци** разположена в западната част на ПСО с площ от 1550 m². Достъпът до нея се контролира от КПП и

преминаване през електронен кантар, където се извършва замерването на количеството постъпващи строителни и едрогабаритни отпадъци. Обособена е бетонова площадка с площ 446 m², на която е разположена мобилна трошачка с капацитет 10 t/h. Също така има обособени клетки по видове постъпващи строителни отпадъци, по видове натрошени строителни отпадъци, за постъпващите и за натрошените едрогабаритни отпадъци.

Закона за управление на отпадъците въведе специални изисквания към оползотворяване на строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради. На основание на ЗУО Министерският съвет одобри и *Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали* (обн. ДВ, бр. 98/08.12.2017 г.). Наредбата определя случаите, в които общините имат отговорности за отпадъци от строителство и от разрушаване на сгради, както и изискванията към възложителите на строителни дейности, включително когато общините се явяват възложители на строителните дейности.

Със Закона за управление на отпадъците и по-конкретно чл.32 са въведени цели за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на отпадъци от строителството и от разрушаване на сгради, включително при насипни дейности чрез заместване на други материали с отпадъци, както следва:

- до 1 януари 2018 г. - най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците;
- до 1 януари 2020 г. - най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.

На национално ниво е изготвен *Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на територията на Р. България за периода 2011-2020 г.* първи за страната план в разглежданата област. В резултат на детайлни анализи на съществуващата ситуация, планът определя за първи път мерки (административни, нормативни, финансови и др.) за увеличаване на рециклирането и оползотворяване на този поток отпадъци, който в страната основно се депонира.

Основната цел е да се допринесе за устойчивото развитие на България чрез интегрирана рамка за управление на строителните отпадъци, която да доведе до намаляване на въздействията върху околната среда, причинени от генерирането им, подобряване на ефективността на използване на ресурсите, увеличаване отговорността на замърсителите, стимулиране на инвестициите за управление на отпадъците.

Възложителите на строително монтажни работи (СМР) на проекти, финансирани с публични средства, отговарят за влагането в строежите на рециклирани строителни материали или на третиранни строителни отпадъци за материално оползотворяване в обратни насипи съгласно Приложение №8 към *Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали* в количества, както следва:

Таблица II-28. Количествени цели за влагане на рециклирани строителни материали и оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи

Вид строителна дейност	2018 г.	2019 г.	2020 г. и всяка следваща година
Ново строителство на сгради и съоръжения	1.5%	1.5%	2.0%
Ново строителство на пътища	8.0%	10.0%	10.0%
Рехабилитация, основен ремонт и реконструкция на пътища	3.0%	3.0%	3.0%

Вид строителна дейност	2018 г.	2019 г.	2020 г. и всяка следваща година
Ново строителство, реконструкция и основен ремонт на други строежи от техническата инфраструктура	6.0%	7.0%	8.0%
Ново строителство на озеленени площи за обществено ползване или със специфично предназначение, включително мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура за тяхното обслужване, увеселителни съоръжения, открити обекти за спортни и културни дейности	6.0%	8.0%	10.0%
Оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи	11.0%	11.0%	12.0%

Производствени отпадъци

Това са количества вещества (продукти, остатъци, суровини и материали), несъдържащи вредни замърсители, създаващи риск за здравето на хората и околната среда, които не могат да се използват в производството (поради липса на технологии или пазар), и от които притежателят желае или е длъжен да се освободи. Най-важни между тях са отпадъчните материали, в резултат на производствения процес, трудно се разлагат и съдържат главно химични вещества. Производствените отпадъци обикновено са твърди, но често пъти могат да бъдат пластични или течни, трудно обработваеми. От гледна точка на обществената хигиена и здравеопазването в по-голямата си част са вредни и могат да се считат за опасни. За тяхното отстраняване обикновено са отговорни самите предприятия, които ги генерират. По данни на ПУО на Община Карнобат за периода 2014-2020 г. най-големите предприятия, генериращи отпадъци от производствената си дейност на територията на общината са: Винпром Карнобат – с. Церковски; СИС ИНДУСТРИЙС – с. Венец; „Карина” АД и др. Част от производствените отпадъци от споменатите горе фирми се рециклират или се използват като суровина за повторно производство.

Към производствените отпадъци се отнасят и утайките, генерирани от дейността на ПСОВ.

Отпадъци от ПСОВ

На територията на Община Карнобат до момента няма изградена ГПСОВ. Общината има готов проект за изграждане на ПСОВ – гр. Карнобат, който е с приключена процедура по преценяване необходимостта от ОВОС, съгласно изискванията на ЗООС. Предвижда се изграждане на пречиствателна станция с капацитет за 24100 екв.ж. с механично и биологично стъпало, включително и отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор.

На територията на общината има изградени следните ЛПСОВ:

- ЛПСОВ на Претоварна станция за отпадъци - Карнобат;
- ЛПСОВ на предприятие за бутилиране на спиртни напитки и вина в с. Венец, Община Карнобат – „СИС Индустрийс” ООД;
- ЛПСОВ на спиртоварна фабрика край с. Церковски, Община Карнобат – „ВИН.С. Индустрийс” ООД;
- ЛПСОВ на „Птицекланица Чубра” с. Чубра - месопреработвателно предприятие за бяло птиче месо.

При експлоатацията на ЛПСОВ се генерират следните отпадъци с наименование и код:

Отпадъци от решетки и сита – 19 08 01

- генерират се при процеса на отделяне на по-едрите примеси в отпадъчните води по време на механичното пречистване. По литературни данни (Имхоф, К. “Наръчник по градска канализация”) ситата и решетките при механичното пречистване имат пречиствателен ефект между 5 и 20%. Тези отпадъци са с високо водно съдържание (влажност от 75 до 90%), а частта на органични вещества в тях е около 85%.

Отпадъци от пясъкоуловители – 19 08 02

- От пясъкоуловителите се отделят пясък и други минерални примеси от процеса на отделяне на по-едрите примеси в отпадъчните води по време на механичното пречистване.

Утайки от пречистване на отпадъчни води от населени места – 19 08 05

- Утайките от пречистване на отпадъчни битови води от населени места с код 19 08 05, отпадат основно от процеса на утаяване. Част от отделената утайка при биологичното пречистване във вид на рециклираща активна утайка се връща обратно в процеса на пречистване. За значително намаляване на обема, излишната активна утайка подлежи на уплътняване, стабилизиране и обезводняване. Съществуващите изследвания показват, че отпадъците от ПСОВ за битови води имат неопасен характер, поради което се предвижда стабилизираните и обезводнени утайки да се съхраняват на обособено място в ПСОВ. Ще се проведе изпитване и при доказване на неопасния им характер ще се депонират съвместно с битовите.

Опасни отпадъци

Отпадъци от хуманното здравеопазване

От дейността на доболничната, първичната извънболнична и болничната помощ, както и от стоматологичните кабинети работещи на територията на общината е възможно генериране на отпадъци от хуманното здравеопазване, с код и наименование съгласно Наредба №2/23.07.2014 г. за класификация на отпадъците:

18 01 03* – отпадъци, чието събиране и обезвреждане е обект на специални изисквания с оглед предотвратяване на инфекции.

18 01 06* – химикали, състоящи се от или съдържащи опасни вещества.

18 01 10* – амалгамни отпадъци от зъболечението.

На територията на Община Карнобат не се третират опасни отпадъци.

1.9.4. Опасни вещества

На територията на Община Карнобат са разположени площадките на Пласментно - снабдителна база „Карнобат” с оператор „Лукойл-България” ЕООД и Складова база за готова продукция, боеприпаси и взривни вещества, площадка Карнобат с оператор „ЕМКО” ЕООД, гр.София, които попадат в глава седма, раздел първи на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и са класифицирани като предприятия с висок рисков потенциал (ПСВРП), съгласно Приложение №3 към чл.103, ал.1 от Закона за опазване на околната среда.

Пласментно - снабдителна база „Карнобат” (ПСБ „Карнобат”) е първата база по трасето на магистралния продуктопровод Бургас-София. Базата е разположена извън регулационните

граници на населените места на Община Карнобат. В настоящият момент общата резервоарна вместимост на базата е 82400 m^3 , включваща следните надземни вертикални резервоари:

- 6 броя резервоара по 5000 m^3 – за дизел;
- 4 броя резервоара по 2000 m^3 – за дизел;
- 1 брой резервоар по $20\,000 \text{ m}^3$ – за дизел;
- 2 броя резервоара по 2000 m^3 – за бензин;
- 1 брой резервоар по $20\,000 \text{ m}^3$ – за бензин;
- 2 броя резервоари по 200 m^3 – некондиция.

Базата получава горива по тръбопровод и транспортира по тръбопровод до ПСБ „Стара Загора” или ПБ „Сливен”. Бензин в базата се съхранява по Закона за запасите от нефт и нефтопродукти и се транспортира до ПСБ „Стара Загора”, но не се експедира на автоцистерни. Продажбата на дизелово гориво става в автоцистерни. За целта има изградени помпена станция и естакади с хидранти за пълненето им. Цялото оборудване отговаря на най-високите изисквания за сигурна работа и безопасни условия на труд.

Производственият процес в пласментно снабдителската база включва: транспорт – приемане и предаване, съхранение и реализация на дизелово гориво и бензин. Това са вещества криеши следните опасности:

- **Бензинът** е отровно вещество със слабо и умерено дразнещо действие. Въздейства на централната нервна система. Предозиран контакт с продукта може да предизвика дразнене на очите, на дихателните пътища, повдигане, загуба на съзнание, обриви на кожата, Ако се погълне може да навлезе в белите дробове и да причини тяхното увреждане. Изключително запалима течност. Акумулирането на парите може да предизвика пожар или експлозия, ако са в контакт в открит пламък.

- **Дизеловото гориво** е отровно вещество със слабо до умерено действие. Въздейства на централната нервна система. Вредно или фатално при поглъщане. Прекаленото излагане на въздействието на това вещество може да причини дразнене на носа, гърлото, дробовете и дихателния тракт, възпаление на очите, дразнене на кожата. Поглъщането може да предизвика стомашно-чревни смущения, включително възпаление, гадене, повръщане, диария и подобни на алкохолно отравяне въздействия върху централната нервна система (мозъка).

В ПСБ „Карнобат” се съхраняват светли нефтопродукти със следните характеристики:

Автомобилен бензин

Представлява сложна смес от въглеводороди, изключително запалимо и отровно вещество (със слабо и умерено дразнещо действие).

- Вид: Светла прозрачна течност;
- Точка на кипене: $> 35^\circ\text{C}$;
- Пламна точка: $< - 40^\circ\text{C}$;
- Температура на самозапалване: 250°C ;
- Конц.границы на възпл.: 1,4-7,6%;
- Дестилира : $25\div 150^\circ\text{C}$;
- Налягане на парите: $> 400 \text{ mm Hg}$;
- Плътност на парите (Въздух = 1): 3.0;
- Относителна плътност при 15°C : $720\div 770 \text{ kg/m}^3$;

- Вискозитет при 40°C cst < 1.0;
- Разтворимост във вода: незначителна.

Характерни качества на бензина са голямата му изпаряемост, малката му плътност и голямото количество топлина, което се отделя при изгарянето му - 44000 kJ/kg.

Дизелово гориво

Представява сложна смес от въглеводороди (C₉-C₂₀), пожароопасно и отровно вещество (със слабо до умерено действие). Въздейства на централната нервна система. Вредно или фатално при поглъщане.

- Вид: Жълтеникава течност;
- Мирис: Характерна на нефтен дестилат;
- Интервал на кипене: 160°C до 360°C;
- Пламна точка: > 50°C;
- Дестилира: 170÷370°C;
- Плътност при 15°C: 820÷850 kg/m³;
- Съдържание на сяра < 0.035 %;
- Съдържание на бициклени въглеводороди до 11 %;
- Парен натиск при 21°C: 6.32 мб;
- Скорост на изпарение: бавна, променя се в зависимост от условията;
- Разтворимост във вода: много малка;
- Съдържание на летливи вещества: 100%.

То има значително по-лоша изпаряемост от бензина и по-голяма плътност. Количеството топлина, получена при изгарянето му е почти същата - 42 000 kJ/kg.

Информация за наличните в предприятието опасни вещества от Приложение № 3 към ЗООС е представена в Таблица II-29.

Таблица II-29.

CAS №	Категория на опасност съгласно Регл. (ЕО) №1272/2008 за класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP) (OBL, 353/1/31.12.2008г.)	Класификация по Приложение № 3 към чл. 103, ал. 1 от ЗООС	Основни опасни свойства
86290-81-5	H224, категория 1 H315, категория 2 H340, категория 1B H350, категория 1B H361f, категория 2 H336, категория 3 H304, категория 1 H411, категория 2	Упоменато в таблица част 2 на Приложение 3 от ЗООС под № 34а Класификация съгласно таблица част 1 на Приложение 3 на ЗООС P5a; E2	Исключително запалими течности и пари; Предизвиква дразнене на кожата; Може да причини генетични дефекти; Може да причини рак; Предполага се, че уврежда оплодителната способност или плода; Може да предизвика сънливост или световъртеж; Може да бъде смъртоносен при

			поглъщане и навлизане в дихателните пътища; Токсичен за водни организми с дълготраен ефект.
68334-30-5	H226, категория 3 H304, категория 1 H315, категория 2 H332, категория 4 H351, категория 2 H373, stotre 2 H411, категория 2	Упоменато в Таблица част 2 на Приложение 3 от ЗООС под № 34в Класификация съгласно таблица част 1 на Приложение 3 на ЗООС P5в; E2	Запалими течности и пари; Може да бъде смъртоносен при поглъщане и навлизане в дихателните пътища; Предизвиква дразнене на кожата; Вреден при вдишване; Предполага се, че причинява рак; Може да предизвика органно увреждане при повтаряща се експозиция; Токсичен за водни организми с дълготраен ефект.

Информация за съхранявани вещества, представляващи смеси от опасни химични вещества, които могат да бъдат налични на територията н ПСБ Карнобат е представена в Табл. II-30.

Таблица II-30.

CAS №	Категория на опасност съгласно Регл. (ЕО) №1272/2008 за класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP) (OBL, 353/1/31.12.2008г.)	Класификация по Приложение № 3 към чл. 103, ал. 1 от ЗООС	Основни опасни свойства
111-76-2 Синтетични тензитиди <40%	H335 H315	Неупоменат в част 2 към Приложение № 3 на ЗООС E1	Специфична токсичност към орган; Дразнещо действие върху кожата.

ПСБ „Карнобат” отстои спрямо най-близките населени места както следва:

- 950 m западно от гр. Карнобат;
- 4560 m южно от с. Сигмен;
- 4700 m североизточно от с. Крумово градище;
- 5630 m югоизточно от с. Искра;
- 6100 m югоизточно от с. Мъдрино.

Фиг. П-34. Сателитна снимка на района с показано местоположението на ПСБ „Карнобат”

Основната дейност на „ЕМКО” ЕООД гр.София – площадка Карнобат – Складова база за готова продукция, боеприпаси и взривни вещества (ГПБВВ), е съхраняване на взривоопасни вещества, материали и изделия от производствената дейност на Обособено производство гр.Трявна.

„ЕМКО” ЕООД, гр.София е предприятие, което не произвежда взривни вещества. Те се закупуват от фирми производители и се влагат в изделия. На площадката в гр. Карнобат е разположена складова база, където се извършват само товаро-разтоварни дейности и се съхраняват взривни вещества, боеприпаси и готова продукция в четири складови сгради, три от които са с капацитет по 80т. ТЕкв. и една с капацитет от 12.5 т. ТЕкв. С превантивна цел складовите помещения са ситуирани на достатъчно разстояние едно от друго, създадени са валове-изкуствени и естествени, съобразно релефа на местността.

Взривоопасните вещества, материали и изделия се доставят за съхранение в съответните складове с МПС. По време на редовната експлоатация на складовите съоръжения се използват елементи от съществуващата инфраструктура.

Складовата база е оградена с ограда и се охранява денонощно от служители на дружеството. На площадката се съхраняват:

– **Бризантни (вторични) взривни вещества** (ТНТ, хексоген, нитроглицерин). Те притежават голяма бризантност² и се отличават с по-малка чувствителност към всякакъв вид

² *Бризантност* е разрушителното въздействие на детонацията върху прегради, разположени в близост до заряда. Тя се определя чрез налягането във фронта на взривната вълна, достигащо сто хиляди кг/см² и зависи от плътността на заряда и скоростта на детонация.

външни въздействия и възбуждането на взривното превръщане в тях се осъществява главно с помощта на инициращи взривни вещества. Флегматизираните бризантни вещества, които се съхраняват на площадка „Карнобат”, са с намалена чувствителност на заряда на бризантните взривни вещества, вследствие на добавен флегматизатор, който осигурява намаляването на чувствителността в резултат на преразпределянето и разсейването на енергията от сравнително мекия инертен материал. *Бризантните взривни вещества*, които са в класификацията на ADR и RID са включени в Клас I „Взривни вещества и изделия”, Подклас 1.1: „Вещества и изделия, които крият опасност от масов взрив” или към Клас 4.1 „Твърди запалими вещества, самореагиращи вещества и твърди взривни вещества в неексплозивно състояние”, категории D- „Твърди нечувствителни взривни вещества без допълнителна опасност” и код за съвместимост при транспортиране D-„Вторично детониращо взривно вещество, без средства за възпламеняване и без метателен заряд”.

– **Метателни взривни вещества** (барут и ракетни горива). Служат за източник на енергия за изстрелване на тела (снаряди, мини, куршуми и др.) или задвижване на ракети. Тяхна отличителна особеност е способността им за взривно превръщане под формата на бързо горене, но без детонация. *Барутите* по класификацията на ADR/RID са включени в Клас 1 и в следните подкласове:

- Подклас 1.1: „Вещества и изделия, които крият опасност от масов взрив”; С- Метателно взривно вещество или изделие, съдържащо такова взривно вещество;
- Подклас 1.3: „Вещества и изделия, които крият опасност от пожар и минимална опасност от избухване или минимална опасност от изхвърляне, или и двете, но няма опасност от масов взрив”; С- Метателно взривно вещество или изделие, съдържащо такова взривно вещество.

В следващата таблица са представени опасните вещества, които са или се планира да бъдат налични в предприятието:

Таблица II-31. Характеристика на химичните вещества на територията на Складова база за ГПБВВ

№	Химично наименование	Токсикологична характеристика/вредни ефекти върху здравето	Количество, тон	Физични свойства
1	Тринитротолуен – в самостоятелен вид TNT (2,4,6 – trinitroluene; TNT)	Предизвиква главоболие, обща слабост и притъмняване пред очите, оцветяване на кожата от синьосиво до синьочерно се задържа дълго, силна болка в епигастралната област, гадене с повръщане, увеличаване на черният дроб	0	твърдо
2	Тринитротолуен – в изделие TNT (2,4,6 – trinitroluene; TNT)		135.997	твърдо
3	Ракетно гориво NGR – Нитроцелулоза – Нитроглицерин (glycerol trinitrate; nitroglycerine) – Дибутилфталит – Динитротолуол (dinitrotoluene)	Особено токсични и взривоопасни, представляват заплаха от екологичен и хуманитарен характер за здравето, живота и имуществото на хиляди хора.	1.947	твърдо
4	Барут – в самостоятелен вид	При запалване се отделя токсичен газ	48.386	твърдо
5	Барут – в изделие		22.548	твърдо

На площадка „Карнобат” **не се** съхраняват:

– Инициращи (първични) взривни вещества (гърмящ живак, оловен азид и оловен тринитрорезорцинат), които са чувствителни взривни вещества и които под влияние на слабо механично или топлинно въздействие, преминават за изключително кратко време към взривно превръщане.

– Пиротехнични взривни вещества - използват се за получаване на ефекти (светлинни, димни, запалителни, звукови и др.). Основният вид взривно превръщане на пиротехническите смеси е горене.

Отстоянията от сладова площадка Карнобат на „ЕМКО” ЕООД до най-близките населени места са съответно:

- 4600 m до гр. Карнобат;
- 2340 m до с. Соколово;
- 3200 m до с. Козаре;
- 3900 m до с. Драгово;
- 3400 m до Хаджиите.

Фиг. II-35. Сателитна снимка на района с показано местоположението на складова база на „ЕМКО” ЕООД – площадка Карнобат

Съгласно чл.108, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл.18, ал.1 от Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях (Приета с ПМС № 2/11.01.2016 г., Обн. ДВ. бр.5/19.01.2016г.), Кметът на общината, на чиято територия се намира предприятие и/или съоръжение с висок рисков потенциал, е длъжен да изготви и осигури изпълнение на външен аварийен план на това предприятие/съоръжение, с описание на мерките, които трябва да бъдат предприети извън

територията на предприятието/съоръжението. В тази връзка Община Карнобат има изготвен външен аварийен план за действие при възникване на производствена авария в посочените по-горе площадки на дружествата, който е част от Общинския план за защита при бедствия на Община Карнобат и е разработен в съответствие Приложение №5, т.І към чл.18, ал.1 от Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях.

Основната цел за разработване на външния аварийен план е постигане на високо ниво на защита на живота и здравето на хората и на околната среда чрез:

- осигуряване на контрол и ограничаване на последствията от аварии, така че да се сведе до минимум въздействието им и да се ограничат неблагоприятните въздействия върху човешкото здраве, околната среда и имуществото;
- прилагане на мерки, необходими за защита на човешкото здраве и околната среда от въздействието на големи аварии;
- съобщаване на необходимата информация на обществеността и осигуряване на ефективна комуникация между компетентните органи и оператора;
- осигуряване възстановяването и почистването на околната среда около предприятията ПСБ „Карнобат” „Лукойл – България” ЕООД и „ЕМКО” ЕООД, гр. София – площадка Карнобат, след голяма авария.

Външният аварийен план на Община Карнобат е съгласуван с Регионална инспекция по околна среда и води - Бургас с Изх. № 9380/28.03.2016 г.

На територията на гр. Карнобат до Претоварна станция гр. Карнобат, съществува специализирана площадка за съхранение на 27 бр. Б-Б кубове за съхранение на опасни и негодни за употреба пестициди и други химикали, използвани в земеделието (количество 108 000 kg). По този начин е решен проблемът със залежалите пестициди, с което е ликвидирана потенциалната опасност от евентуално замърсяване и увреждане на околната среда и човешкото здраве.

ОУПО не предвижда изграждането на източници на опасни вещества.

1.9.5. Рискови енергийни източници – шум, вибрации, радиации

Шумът в околната среда представлява значителен екологичен риск и заплаха за общественото здраве. Излагането на населението на въздействие на шум се увеличава все повече, в сравнение с други стресови фактори на средата. Контролът и управлението на шума в урбанизираната среда са дефинирани в Директива 2002/49/ЕО „*като част от политиката на Европейската общност да постигне високо равнище на здравеопазването и защита на околната среда*”.

В повечето случаи шумът не само превишава границата на безвредна поносимост, но става неконтролируем поради това, че се отклонява от технико-икономическите възможности за ограничаването му до приетата граница на безвредност. Под шум се разбира всеки нежелан звук, който причинява неприятно или смущаващо възприятие или има увреждащо действие. Няма област и човешка дейност, при които да не се наблюдава шумово излъчване. Шумът в околната среда, причинен от транспортните, промишлените и ремонтните дейности, е един от главните екологични проблеми в урбанизираните територии. Това се дължи на непрекъснато нарастващия брой на транспортните средства. Недостатъците в градоустройствените и в транспортно-комуникационните планове, както и неефективното до този момент планиране и

управление на акустичната среда от страна на общинските власти, са фактори, които допълнително утежняват акустичния климат в населените места. Община Карнобат не прави изключение в това отношение. Акустичната обстановка се обуславя от наличието на автомобилен и железопътен транспорт. Към това се добавя шумът от комунално-битови дейности, промишлени предприятия, увеселителни заведения и др.

Граничните стойности на нивото на шума за различните територии и зони са регламентирани в Наредба №6 за показателите за шум в околната среда (МЗ, МОСВ, ДВ. Бр.58/2006г.) и са дадени в следващата таблица:

Таблица II-32. Гранични стойности на нивата на шум за различните територии

Територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях	Еквивалентно ниво на шума в dB(A)		
	ден	вечер	нощ
Жилищни зони и територии	55	50	45
Централни градски части	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на релсов железопътен и трамваен транспорт	65	60	55
Територии, подложени на въздействието на авиационен шум	65	65	55
Производствено-складови територии и зони	70	70	70
Зони за обществен и индивидуален отдих	45	40	35
Зони за лечебни заведения и санаториуми	45	35	35
Зони за научно изследователска дейност	45	40	35
Тихи зони извън агломерациите	40	35	35

*Източник: Наредба №6 от 26.06.2006 г. за показателите на шум в околната среда

„Промислени източници на шум” са инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по Приложение № 4 към чл.117, ал. 1 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС).

„Локални източници на шум” са търговските обекти, увеселителните заведения, сервизите за услуги и други, разположени на територията, определена като урбанизирана територия по Закона за устройство на територията (ЗУТ).

Източници на шум в Община Карнобат

Основните източници на шум на територията на общината са типичните източници, характерни за съвременните населени места – транспортните потоци на различните видове транспорт – шосеен, ж.п и локалните източници на шум – промишлени, комунално-битови, спортни и други обекти.

Основно влияние върху шума на територията на общината има транспортната инфраструктура, която е представена от пътища на републиканската и общинска пътна мрежа и ж. п. инфраструктура.

- **Източници на шум от транспорт**

Най-голям дял в оформянето на цялостния акустичен режим в населените места заема транспортният шум. Шумът, предизвикван от автомобилния трафик, е в пряка зависимост от

интензивността на движението, скоростта и структурата на транспортния поток, възрастта на автомобилния парк, вида и качеството на пътната настилка, ситуационното и нивелентно разположение на пътя и характера на терена встрани от него. Основният шумов фон се създава от автомобилите – леки и товарни, и тези на междуградския транспорт.

Основното акустично натоварване с транспортен шум е от път I-6, който в границите на гр. Карнобат се слива с ул. „Москва”. Малко преди източния вход на Карнобат, от път I-6 в северна посока се отклонява път II-73 за гр. Шумен. Автомагистрала „Тракия” преминава на около 6.7 km южно от път I-6. В тази зона е връзката на автомагистралата с път I-6, който достига изхода на Карнобат за София. От Карнобат на юг тръгва път VI-5391, който прави връзка с обхода от автомагистрала „Тракия” към гр. Карнобат.

Въпреки липсата на данни от проведени измервания на транспортния шум в общината, може да се приеме, че нивото на акустичното натоварване зависи по-значимо от следните фактори:

1. Степен на моторизация и вид на транспортните средства. Нарастването на броя амортизирани автомобили води до повишаване на шумовото ниво.
2. Интензивност, структура и скорост на транспортните потоци. Както степента на моторизация след определен момент на насищане не влияе пряко върху нивата на шума в околната среда, подобно явление се наблюдава и за елементите интензивност и структура на транспортните потоци.
3. Вид и състояние на пътните настилки по уличната мрежа, брой ленти и платна за движение, наличие/отсъствие на разделителна ивица. Състоянието и видът на уличната мрежа са от съществено значение за нивата на транспортния шум. Многолентовото движение, отделянето на платната с разделителна ивица, асфалтовото покритие, сравнително доброто състояние на платната и естествено големите разстояния до прилежащата застрройка са причина за по-добрите акустични условия.

От направени проучвания са установени зависимости на нивата на шума от вида на уличната мрежа (многолентова, брой платна, наличие на разделителна ивица, вкл. ширина) и пътното покритие (паваж, асфалт). От тях следва, че при наличието на две платна, отделени с разделителна ивица, нивото на шума се понижава с 1 до 3 dB(A), а при покритие с паваж се повишава с 1-2 dB(A).

4. Шумопоглъщащи пояси и ограждения до пътните артерии и жилищните райони. Най-рационално, ефективно и екологично се оказва изграждането на зелени шумозащитни пояси. Така например, при озеленено разстояние 25-30 m между жилищна застрройка и улична мрежа с активен транспорт, може да се създаде задоволителен шумопоглъщащ ефект. Със зелените шумозащитни пояси се постига по-естетична, екологична и защитена от шума селищна среда.

На територията на Община Карнобат преминават две основни железопътни линии от националната железопътна мрежа. 8-ма жп линия Пловдив - Бургас, която е двойна и електрифицирана (Пловдив - Карнобат - Айтос – Бургас). 3-та А главна жп линия - Карнобат - Варна фериботна, която води началото си от гара Карнобат. Това е и единствената ж.п. връзка между южните и северните части на Източна България. Общата дължина на железния път е 34 730 m - двойна железопътна линия или 69 460 m обща дължина.

На територията на общината се намират две гари - Церковски и Карнобат. Освен двете гари има още само две малки ж.п. спирки - Кликач и Глумче. На тези спирки спират само пътнически влакове.

Жилищната зона на гр. Карнобат отстои на около 1900 m от жп линията. На такова разстояние, отчитайки и особеностите на терена, наличната растителност и ориентацията на сградите, акустичното въздействие се редуцира до поносими стойности и не създава продължително наднормено натоварване в прилежащите терени.

• **Източници на шум от битов характер**

На второ място са локалните източници на шум и шум от битов характер – строителни и ремонтни дейности, товаро-разтоварни работи, игри на деца (училища, детски градини, детски площадки) и др.

Следващият по значение фактор, който влияе върху акустичната среда на града, е шума, излъчван от заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, различните сервиси и авторемонтните работилници, разположени в непосредствена близост до жилищни сгради.

Регионална Здравна Инспекция (РЗИ) - Бургас контролира шума, причинен от локални източници на шум (ЛИШ) - търговски обекти, увеселителни заведения, сервиси за услуги и др., разположени на урбанизираната територия.

В РЗИ-Бургас не са постъпвали сигнали и жалби за наднормени нива на шум в околната среда, причинени от локални източници на шум на територията на Община Карнобат.

• **Индустриален шум**

Шумът от производствените дейности засега е на трето място. Той не се отразява пряко на акустичната среда в жилищните зони, тъй като производствените предприятия са ситуирани в обособените промишлени зони на територията на общината.

В Община Карнобат са функционира следните производствени предприятия:

- „Карнобатплод” АД с основна дейност производство на консерви от плодове и зеленчуци;
- „Бургаспътстрой” АД, гр. Бургас – кариера и ТСИ за насипни материали;
- „Мелница Карнобат” ООД – производство на брашно;
- „Се Борднетце България” ЕООД – окомплектоване на ел. оборудване за западни автомобили;
- „Еко петрол продукт” ЕООД – преработка на отпадни нефтопродукти;
- „Карина” АД – производство на конфекция;
- „КАМТ” ЕАД – производство на селскостопанска техника и оборудване;
- „Свинекомплекс”, с. Крумово градище;
- „Андезит” ООД, с. Венец – кариера за пясък;
- „Андела” АД – кариера и ТСИ гр. Карнобат;
- „СИС ИНДУСТРИЙС” ООД, с. Венец – производство на високоалкохолни напитки;
- „ВинИндустрийс” ООД, гара Церковски – производство на високоалкохолни напитки;
- „Топаз Мел” ООД, гр. София – база гара Церковски – производство на брашно;
- Асфалтобаза на „Бургас път” ЕООД - асфалтосмесител, оборудван с ръкавен филтър
- и др.

За част от тях са провеждани измервания на шумовите емисии в съответствие с изискванията на Наредба №54 от 13.12.2010г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда. Измерванията са извършени, прилагайки утвърдената от Министъра на ОСВ Методика за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шума в мястото на въздействие. Получените резултати от извършени измервания са представени в следващата таблица:

Таблица II-33.

№	Обект	Измерено максимално ниво на шум по границата на обекта (dB(A))	Гранична стойност съгласно Наредба № 6/2006 г. (dB(A))
1.	„Мелница карнобат-2006” АД	59.1	70
2.	„Металопак” АД	61.5	70
3.	„Сис индустрийс” ООД, с. Венец	42.3	70
4.	„Сис индустрийс” ООД гара Церковски	57.4	70
5.	„Топаз мел” ООД - Цех Церковски	58.6	70
6.	„Андезит” ООД - кариера Галата Карнобат”	61.2	70
7.	Свинекомплекс Крумово градище АД	52.2	70
8.	„Вин.с.индустрийс” ООД, с. Церковски	64.2	70
9.	Асфалтобаза на „Бургас пътстрой” ЕООД	57.6	70
10.	„Агрошанс комерс” ЕООД	67.6	70

*Източник: ИАОС

От представените в таблицата стойности на измерено ниво на шума по границата на обектите се вижда, че за всички шумовото натоварване е в рамките на пределно допустимите нива, определени съгласно Наредба №6/26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда.

РИОСВ – Бургас осъществява контрол по фактор шум на промишлени обекти, осъществяващи дейност на нейна територия, включително и тези с издадени комплексни разрешителни, съгласно приложение № 4 към чл.117, ал.1 от ЗООС на територията на област Бургас.

Съгласно Годишния доклад на РИОСВ през 2016 г. за територията на Община Карнобат е извършена проверка на нивата на шум от дейността на „Топаз мел” ООД, мелничен комплекс, гара Церковски. В резултат е съставен АУАН и е издадено Наказателно постановление.

В Община Карнобат понастоящем няма въведена мониторингова система за измерване нивото на шума, излъчван от различните източници и нивото на шума в местата на въздействие.

Проектът на ОУП на Община Карнобат предлага незначително увеличаване на урбанизираните територии, в повечето случаи изключени от регулация застроени терени.

Такъв случай има в с. Кликач, а именно включване в регулация на застроени жилищни терени. Нови строителни граници има в гр. Карнобат, създава се нова производствена зона ПЛС-логистична и складова дейност и включване в регулация на съществуващ производствен терен в северната производствена зона.

Има незначително увеличение на селищната територия на с. Екзарх Антимово с терен на съществуваща животновъдна ферма и производствен терен.

В землището на гр. Карнобат се обособяват три вилни зони в бивши земи по параграф 4. По отношение на терените за производство – стопански дворове и ферми в и извън регулационните черти на населените места, проектът предвижда запазване на функциите им.

Източниците на шум от новообособената зона - ПЛС-логистична и складова дейност са предимно шум от транспортен характер (автомобилите и камионите обслужващи складовете).

Вибрации - Физическото определение за **вибрации** е „механично трептене на еластична среда”. Измерването на вибрациите е наложително, за да се оцени както влиянието им върху експлоатационния срок на машините, така и да се установи прякото въздействие върху здравето на човека. От голямо значение е и обстоятелството, че вибрациите, пренасяни от машините, конструкциите и сградите, се излъчват в околното пространство като шум, което води до влошаване на общата акустична обстановка.

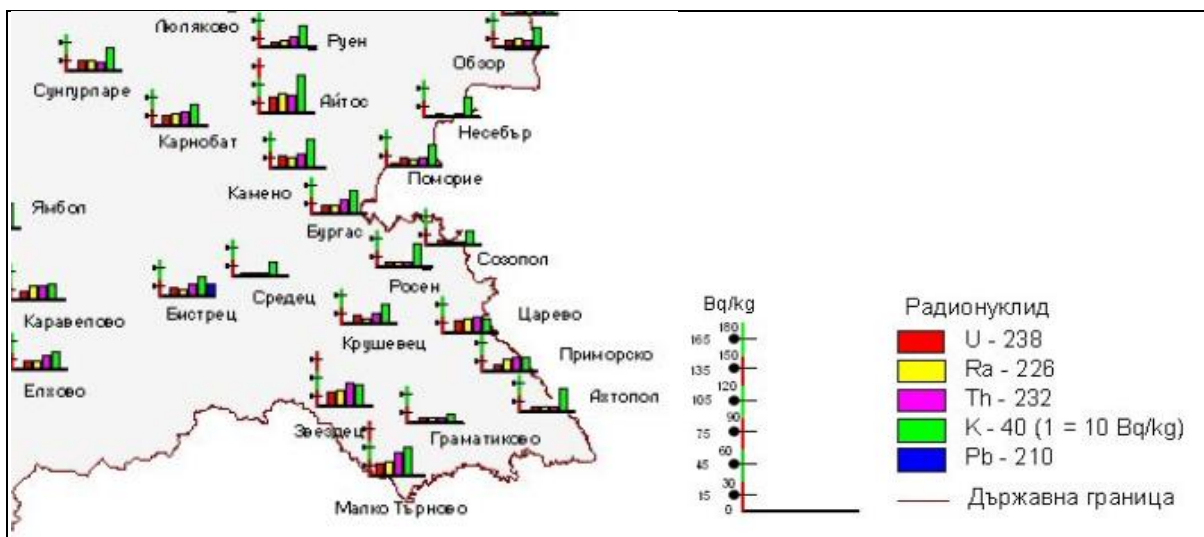
Нормите за вибрации са в две разновидности: едните които определят човешкия комфорт и вторите, занимаващи се с козметични или структурни щети на сгради. И в двата случая, големината на вибрациите се изразява в отношение на скорост на преместване на частиците за секунда. На основата на *Директива №391 на ЕС* у нас от МЗ и МТСП е разработена Наредба №3, ДВ, бр.40/2005г. за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозицията на вибрации. Европейската директива, както и Наредбата, въвеждат не само нормите, но и методите на измерване и оценка, задълженията на работодателите, здравните аспекти и наблюдение и др. информационни приложения, посочени подробно в международните стандарти, третиращи общите и локални вибрации. Освен Наредба №3, ДВ, бр.40/2005 г, у нас е действаща и Наредба №9/2010г. за максимално допустимите стойности на вибрациите в жилищни помещения издадена от МЗ - обн. ДВ. бр.17 от 02.03. 2010 г.

На територията на Община Карнобат няма регистрирани постоянни източници на вибрации. Кратковременни вибрации в околната среда биха могли да възникват от преминаващи тежкотоварни МПС и строителни машини, от транзитни ж.п. състави, от извършвани строително-ремонтни дейности и други. Същите източници, както и действаща наблизо строителна техника, предизвикват такива вибрации и в жилищните сгради. Не са известни наблюдения и резултати от проведени измервания на вибрации за жилищните райони на общината.

Йонизиращите лъчения, които съкратено се наричат „радиация”, са неизбежен факт в живота на човечеството. Радиацията, респективно нейните източници са съществували и съществуват в природата. Радиоактивни източници могат да бъдат получавани и по изкуствен начин. Развитието на съвременната цивилизация е неразривно свързано с все по-широкото използване на различни по вид и интензитет източници на радиация, създадени от човека. Броят на хората, които влизат в контакт с източници на йонизиращи лъчения и биха могли да бъдат облъчени от тях, непрекъснато нараства. Така проблемите за радиацията от чисто

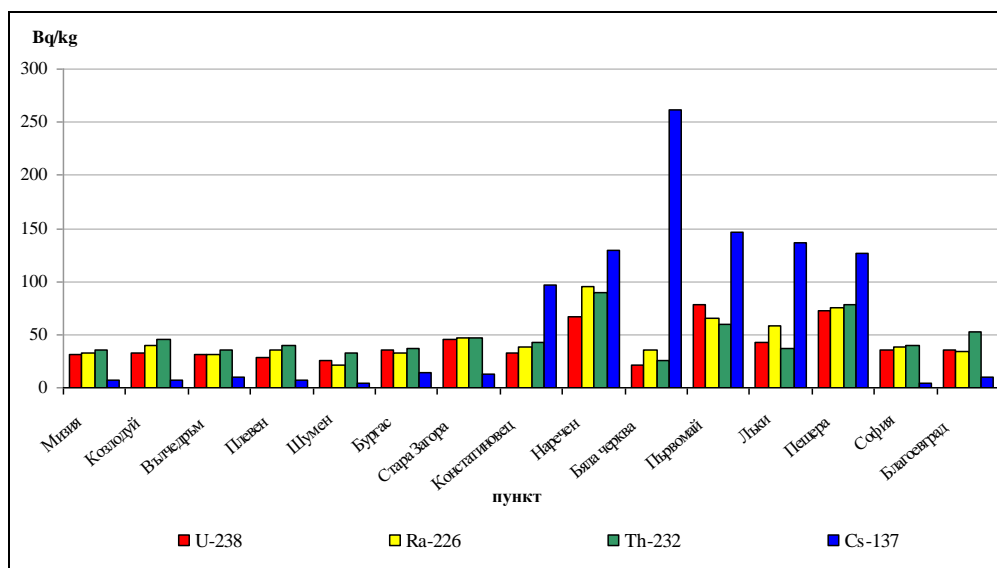
научни, технологични и икономически се превръщат и в социален проблем на нашето съвремие. Разпространените в природата естествени радионуклиди заедно с космическото лъчение създават т.нар. *естествен радиационен фон*, който въздейства непрекъснато на всички живи организми на планетата.

Радиационното състояние на околната среда се контролира чрез измервания на естествения радиационен (наречен „гама“) фон, а също така и чрез оценяване съдържанието на естествените радионуклиди Уран-238, Радий-226, Торий-232 и Калий-40 и други в различните компоненти на околната среда. С това са ангажирани Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването, Националният център по радиобиология и радиационна защита и други институции чрез своите регионални поделения. Непрекъснатите и периодични наблюдения на радиационните параметри на основните компоненти на околната среда осигуряват актуална информация и се базират на изпълнение на програма за радиологичен мониторинг. Програмата е утвърдена от министъра на околната среда и водите със Заповед № РД-48/23.01.2014 г. От извършеният фонов мониторинг и оценка на специфичната активност на естествените и техногенни радионуклиди в почви, неповлияни от стопанска дейност, в цялата страна не са констатирани надфоновы стойности. Характерните специфични активности на естествените радионуклиди за повърхностния почвен слой (0 ÷ 20 cm) в отделни мониторингови пунктове в близост до разглежданата територия са представени на следващата фигура.

Фигура П-36. Специфична активност на естествени радионуклиди в необработваеми почви
*Източник: ИАОС

Няма данни за наличие на радиоактивно замърсяване на повърхностните, подземните и питейни води в региона. Не са наблюдавани завишени концентрации техногенни радионуклиди.

Фигура II-37. Специфична активност на радионуклиди в почви, Bq/kg

*Източник: ИАОС

Като цяло може да се направи изводът, че радиационната обстановка в общината е спокойна. Населението не е подложено на радиационни въздействия.

Нейонизиращи лъчения са електромагнитните лъчения, които поради своята същност не предизвикват йонизация в средата през, която преминават. Спектърът на нейонизиращите електромагнитни излъчвания включва ултравиолетовите, видимите, инфрачервените лъчи и радиовълните. Източници на електромагнитни лъчения в околната среда са високоволтните електропроводи и съоръжения от електропреносната мрежа. Те са с определена зона на въздействие в границите на съответните сервитути. Открит остава въпросът за въздействието на електромагнитните излъчвания от антени и базови станции на мобилните оператори в района. Към настоящият момент няма доказани и регистрирани увреждания в региона на общината.

На този етап няма конкретна информация за електромагнитното натоварване на територията на общината. Не са провеждани изследвания и измерване на параметри на ЕМП от монтирани базови станции на мобилните оператори. Може да се каже, че като цяло натовареността с нейонизиращи електромагнитни лъчения на селищната и околната среда на общината не се отличава от характерната за всички урбанизирани територии в страната.

1.10. Анализ и оценка на имащи отношение към ОУП материални активи

Материалните активи на общината обхващат съществуващите обекти на жилищния сектор; здравеопазване; социална инфраструктура; туристическа инфраструктура; транспортна инфраструктура и др.

Материални активи на жилищния сектор

Състоянието на жилищния фонд на Община Карнобат е анализирано на база на статистически данни към 31.12.2015 г. На територията на общината има изградени 9649 жилищни сгради с 13 509 жилища в тях.

Според вида на конструктивната система жилищните сгради се разпределят както следва:

Таблица II-34.

ОБЩИНА, НАСЕЛЕНИ МЕСТА	ЖИЛИЩА ОБЩО	ПО КОНСТРУКЦИЯ				
		ПАНЕЛИ	СТОМАНО- БЕТОН	ТУХЛЕНИ С БЕТОННА ПЛОЧА	ТУХЛЕНИ С ГРЕДОРЕД	ДРУГИ
Карнобат	13509	1555	317	4059	7271	307
В града	7878	1541	289	3625	2329	94
В селата	5631	14	28	434	4942	213
с. Аспарухово	243	1	0	19	217	6
с. Детелина	141	1	0	18	121	1
с. Венец	229	0	0	3	208	18
с. Глумче	84	0	0	18	66	0
с. Деветак	243	0	2	2	238	1
с. Деветинци	112	0	0	3	91	18
с. Добриново	134	0	1	3	128	2
с. Драганци	123	0	0	15	103	5
с. Драгово	83	0	0	12	71	0
с. Екзарх Антимово	471	2	1	23	426	19
с. Железник	107	0	0	10	94	3
с. Житосвят	141	0	0	6	134	1
с. Зимен	86	0	0	3	61	22
с. Искра	339	0	8	23	299	9
гр. Карнобат	7878	1541	289	3625	2329	94
с. Кликач	273	3	0	100	162	8
с. Козаре	65	0	0	9	50	6
с. Крумово градище	302	0	9	38	252	3
с. Крушово	193	0	0	4	178	11
с. Мъдрино	103	0	2	4	96	1
с. Невестино	268	0	1	13	248	6
с. Огнен	217	0	0	1	216	0
с. Раклица	131	0	0	7	116	8
с. Сан-Стефано	169	2	0	2	146	19
с. Сигмен	184	1	2	23	157	1
с. Соколово	183	1	1	31	141	9
с. Сърнево	201	1	0	15	178	7
с. Смолник	211	0	0	0	208	3
с. Хаджиите	175	1	0	6	162	6
с. Церковски	184	0	0	10	163	11
с. Черково	236	1	1	13	212	9

По период на построяване жилищните сгради са показани в следващата таблица II-35:

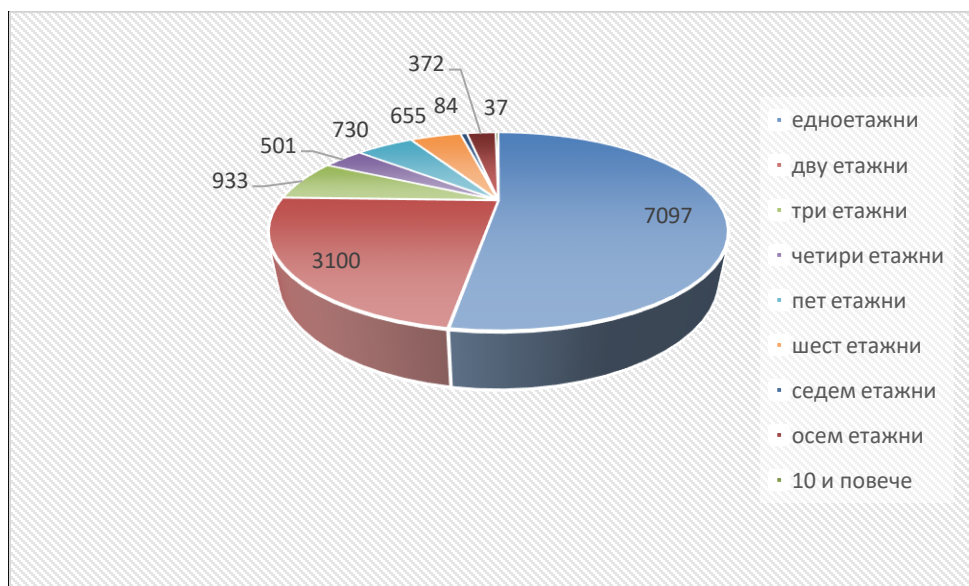
Таблица II-35.

ОБЩИНА, НАСЕЛЕНИ МЕСТА	ЖИЛИЩНИ СГРАДИ ОБЩО	ПЕРИОДИ НА ПОСТРОЯВАНЕ (години)									
		до 1918	1919 1945	1946 1960	1961 1970	1971 1980	1981 1990	1991 2000	2001 2010	от 2011	
Карнобат	9649	103	1261	4018	1742	1095	740	373	308	9	
В града	3873	59	306	913	940	785	486	201	177	6	
В селата	5776	44	955	3105	802	310	254	172	131	3	
с. Аспарухово	255	1	57	128	21	11	14	17	6	0	
с. Детелина	159	0	7	56	42	21	25	4	4	0	
с. Венец	256	3	39	119	68	17	4	4	2	0	
с. Глумче	82	0	4	27	22	5	8	3	13	0	
с. Деветак	243	0	43	191	6	2	0	0	0	1	
с. Деветинци	110	5	30	40	21	3	7	2	2	0	

ОБЩИНА, НАСЕЛЕНИ МЕСТА	ЖИЛИЩНИ СГРАДИ ОБЩО	ПЕРИОДИ НА ПОСТРОЯВАНЕ (години)								
		до 1918	1919 1945	1946 1960	1961 1970	1971 1980	1981 1990	1991 2000	2001 2010	от 2011
с. Добриново	133	0	16	101	11	3	0	2	0	0
с. Драганци	139	0	8	62	31	14	10	8	6	0
с. Драгово	71	1	34	15	3	5	6	5	2	0
с. Екзарх Антимово	469	9	98	163	136	34	20	7	2	0
с. Железник	108	1	38	43	4	7	9	6	0	0
с. Житосвят	141	5	43	62	20	5	4	2	0	0
с. Зимен	86	0	28	24	22	5	1	5	1	0
с. Искра	340	0	69	231	10	7	17	1	5	0
гр.Карнобат	3873	59	306	913	940	785	486	201	177	6
с. Кликач	272	7	55	59	24	29	35	26	37	0
с. Козаре	65	0	18	41	1	1	3	0	1	0
с. Крумово градище	319	2	14	189	48	30	17	10	9	0
с. Крушово	209	3	42	121	24	8	6	5	0	0
с. Мъдрино	103	0	11	75	4	2	2	6	2	1
с. Невестино	280	1	32	189	22	17	7	7	5	0
с. Огнен	218	0	36	176	5	1	0	0	0	0
с. Раклица	131	1	23	87	4	3	1	4	8	0
с. Сан-Стефано	174	1	26	102	35	3	4	2	1	0
с. Сигмен	184	0	2	22	88	33	13	25	0	1
с. Соколово	183	1	32	88	17	13	12	6	14	0
с. Сърнево	213	0	17	143	27	14	8	1	3	0
с. Смолник	213	0	7	198	5	1	2	0	0	0
с. Хаджиите	173	2	63	94	6	4	1	2	1	0
с. Церковски	186	0	35	92	44	1	6	7	1	0
с. Черково	261	1	28	167	31	11	12	5	6	0

От данните е видно, че най-голямо жилищно строителство е имало в периода 1946-1960 година, като след 1990 г. то е в рамките на 340 жилища за 10 години, а след 2011 г. са построени едва 9 жилищни сгради.

Според етажността, сградите се разпределят:

Фигура II-38. Разпределение на сградите по етажност

По показател брой на стаите основно жилищата са тристайни (40.0% от всички жилища на територията на общината) и двустайни 29.0% от всички жилища на територията на общината. Най-малко са едностайните жилища едва 4.0%.

Средният брой лица на едно жилище за Община Карнобат е 1.78, което говори за обезлюдяването на населените места в общината.

Материални активи на социалната инфраструктура

Образование и обучение

Училищно образование

На територията на Община Карнобат, елементите на системата са добре развити и напълно отговарят на демографската ѝ характеристика. Тя разполага с:

- четири основни училища с 1113 ученика – ОУ „Христо Смирненски”, ОУ П.Р.Славейков”, ОУ „Христо Ботев”, с. Екз. Антимово и ОУ „Христо Ботев”, с. Кликач;
- едно начално училище с 55 ученика – НУ „Христо Ботев”, с. Соколово;
- три средно образователни училища - едното е Професионална гимназия по селско стопанство и лека промишленост, СОУ „Св. Св. Кирил и Методий и СОУ „Христо Ботев”.

До края на 2013 г. в гр. Карнобат функционира и помощно училище (за деца с умствена изостаналост) – ПУ „Минко Неволин”. Децата от помощното училище са преместени в сформирани общо 6 нови паралелки за ученици с умствена изостаналост и множество увреждания в училищата СОУ „Св. Св. Кирил и Методий” и СОУ „Христо Ботев” (по три паралелки във всяко училище).

Предучилищно образование

Детски заведения на територията на Община Карнобат

- ОДЗ „Мир” - Карнобат;
- ЦДГ „Иглика” - Карнобат;
- ОДЗ „Вълшебство” - Карнобат с филиал с. Невестино;
- ЦДГ „Яна Лъскова”- Карнобат;
- ЦДГ „Славейче” - Карнобат;
- ОДЗ „М. Палаузов”- с. Екз. Антимово;
- ЦДГ „Пролет” - с. Кликач с филиал в с. Соколово.

Детските градини са в добро състояние и в по-голямата си част отговарят на санитарно-хигиенните изисквания за организация на образователно-възпитателния процес.

Важен фактор за развитие на сектора образование в Община Карнобат е състоянието на сградния фонд и материално – техническата база. По проект „Осигуряване на устойчиво градско развитие чрез модернизация на образователната инфраструктура в град Карнобат” е извършен основен ремонт на 5 сгради на три училища и една сграда на детска градина в гр. Карнобат. Реализирани са мерки за енергийна ефективност на две средно образователни, едно основно училище и една детска градина: топлоизолация на външни стени, подмяна на дървена дограма с PVC, ремонт на котелни инсталации, изграждане на отоплителна инсталация. Ремонт с прилагане на мерки за енергийна ефективност е извършен и на ОДЗ „Мир”.

Като цяло Община Карнобат полага редица мерки за повишаване качеството на образователната инфраструктура и преодоляване на възникнали проблеми, образователната политика е ориентирана към осигуряване на обучение, съответстващо на съвременните образователни изисквания.

Спорт

Община Карнобат разполага със спортен комплекс, включващ затревен терен, лекоатлетическа писта, осем съблекални, спортна зала, две спортни площадки, басейн с олимпийски размери 50-25 m, спортна площадка и спортни площадки и физкултурни салони на общинските училища. В селата Екзарх Антимово, Невестини, Крумово градище, Искра, Деветак, Житосвят и Сигмен има отредени терени за спорт, които не се използват рационално.

Здравеопазване

Системата за здравно обслужване на населението в Община Карнобат е добре организирана и в значителна степен обезпечена материално. Нейната структура включва Многопрофилна болница за активно лечение (МБАЛ) - гр. Карнобат, „Медицински център 1” ЕООД град Карнобат, Първичната медицинска помощ, Център за спешна медицинска помощ – филиал Карнобат, стоматологично обслужване, аптеки и аптечни центрове и училищно здравеопазване.

Доболничната помощ в Община Карнобат е представена от: Медицински център 1 ЕООД. Центърът Разполага с 9 специализирани кабинета: УНГ, офталмологичен, акушеро-гинекологичен, неврологичен, физио-терапевтичен, ендокринологичен, педиатричен, дермато-венерологичен. В медицинското обслужване са ангажирани 9 лекари, 2 рехабилитатори, 7 медицински сестри, 1 акушерка и 4 души помощен персонал. Центърът е разположен в сградата на бившата поликлиника.

Болничната помощ се осъществява от МБАЛ - гр. Карнобат. Тя осигурява болнична медицинска помощ на населението от общините Карнобат и Сунгурларе и хемодиализна помощ на нуждаещите се болни от общините Карнобат, Айтос, Сунгурларе и Руен.

В МБАЛ Карнобат са разкрити отделения по следните специалности:

- Вътрешни болести;
- Пневмология и фтизиатрия;
- Нервни болести;
- Педиатрия;
- Образна диагностика.

Сградата, в която се помещава болницата, отговаря функционално на изискванията за болнично заведение и е в добро състояние. Отделенията и помощните звена са оборудвани с необходимата медицинска апаратура.

Социални дейности

Социалните дейности на територията на Община Карнобат са с предназначение да подпомагат социално уязвими групи от населението с цел преодоляване на социалната им изолация. Инфраструктурата включва:

- Защитено жилище за младежи с умствена изостаналост - с. Искра, капацитетът му е 10 души;
- Център за настаняване от семеен тип – 2 бр. в гр. Карнобат;
- Дом за деца с умствена изостаналост - с. Искра. Капацитетът му е за 43 деца;
- Дом за възрастни хора с деменция - с. Огнен, с капацитет 45 потребители.

На територията на общината функционират 30 клуба на пенсионера и 3 клуба на хора с увреждания с членска маса от 2600 потребители.

Институционална инфраструктура

От обектите на инфраструктурата на *местната власт* е сградата на общинската администрация на Община Карнобат, както и обекти, в които са изнесени общински структури. Инфраструктурата, използвана от местни институционални структури са Дирекция „Социално подпомагане” – гр. Карнобат; Дирекция „Бюро по труда” гр. Карнобат, Общинска служба по земеделие гр. Карнобат, Районно управление на МВР, РС ПБЗН, всички кметства и читалища в населените места от общината и др.

Туристическа инфраструктура

В туристическата инфраструктура попадат базите за подслон, семейни хотели и стаи за гости.

Техническа инфраструктура

Водоснабдяване

Община Карнобат се обслужва от „ВиК” ЕАД – Бургас единственото населено място, което не е обхванато от услугата „централизирано водоснабдяване”, е с. Сан Стефано. Водоснабдяването в Община Карнобат може да се раздели на 3 групи, водоснабдявани населени места само от деривация „Камчия” (ВС Камчия), водоснабдявани населени места, смесено от деривация „Камчия” (ВС Камчия) и от местни водоизточници, водоснабдявани населени места само от местни водоизточници.

Общата дължина на довеждащата водопроводна мрежа за Община Карнобат е 115.94 km, 73.51 km етернит (АЦ), 20.18 km стоманени тръби (Ст.), 20.92 km РЕHD, 1.33 km PVC. В процентно отношение материалите на тръбите са 63.40% (АЦ), 17.14% (Ст.), 18.04% РЕHD и 1.15% PVC. Диаметрите на външната водоснабдителна мрежа варират от 80 mm до 530 mm. Вътрешната разпределителна мрежа за общината е 257 174 km. В процентно отношение материалите на тръбите за Община Карнобат са 81% (АЦ), 11% (Ст.), 8% РЕHD и 5% PVC.

Канализация

В населените места на Община Карнобат има малък процент на изграденост на канализационната мрежа, което обуславя и липсата на пречиствателни съоръжения. В гр. Карнобат има изградена на 90% канализационна мрежа, една КПС и предстои изграждането на още една, както и на ПСОВ. Диаметрите варират от 200 mm до 900 mm, както и един бетонов колектор с яйцевидна форма 70/105 cm, но те са крайно недостатъчни, тъй като има чести наводнения в града.

Електроснабдяване

Поддържането на електропреносната и електроразпределителната мрежа и съоръженията към нея, на територията на Община Карнобат, както и електроснабдяването, се осъществява от „ЕVN България”. Основен източник на захранване на град Карнобат и Община Карнобат е от ТЕЦ „Марица Изток-2” с един електропровод с диспечерско наименование „Камчия” 220 kV

до откритата разпределителна уредба - ОРУ 220 kV на подстанция „Карнобат”. Източник на ел. енергия за задоволяване потребностите на град Карнобат и Община Карнобат е една трансформаторна подстанция 220/110/20 kV. Тя е собственост на ЕСО ЕАД. Общата инсталирана трансформаторна мощност в подстанцията електроснабдяваща град Карнобат и Община Карнобат е 50 MVA.

На територията на град Карнобат и Община Карнобат има 29 броя източници за производство на ел. енергия от възобновяеми енергийни източници с обща инсталирана производствена мощност 6.1 MVA.

Пътна инфраструктура

Транспортната инфраструктура в Община Карнобат е представена от пътната и железопътната мрежи преминаващи през територията ѝ. Пътната мрежа се състои от републикански пътища 123.3 km и общински пътища с обща дължина в рамките на общината от 150.2 km. Железопътната инфраструктура е представена от: VIII главна жп линия и III-A, с дължина на територията на общината 34.7 km.

Газоснабдяване

Към настоящият момент на територията на гр. Карнобат има изградена 8 km газопреносна разпределителна мрежа с 264 битови отклонения за частни абонати. Компресиран газ се разпределя от три депа – депо за гр. Карнобат, депо за МБАЛ и депо за с. Екзарх Антимово. Разпределението и общественото снабдяване с природен газ на територията на Община Карнобат се осъществява от „Овергаз Мрежи” АД.

1.11. Културно-историческо наследство

Кратък исторически обзор за територията на Община Карнобат

Община Карнобат е разположена в Карнобатското поле, в североизточния край на Горнотракийската низина. В северната част от територията на общината се намира част от Карнобатско-Айтоска Стара планина, а южно се издигат Хисарските възвишения. През общината преминава главният път София-Бургас.

Територията на днешната община е обитавана от най-дълбока древност. Селища и могили разкриват следи от живот от енеолитната, бронзовата и желязната епоха. Най-забележителен паметник от тези времена е Карнобатската селищна могила. Значителен период от време тези земи са обитавани от траките. Доказателство за това са разкопките на многобройните тракийски могили в района на Карнобат, при които са открити червенофигурни керамики с изображения на бог Дионис, както и различни съдове за вино. Сведения за винопроизводството по тези земи откриваме и в историческите хроники от V-IV век пр. Хр., свидетелстващи за оживена търговия между местните винопроизводители и елинските черноморски колонии.

Община Карнобат е разположена пред южните подстъпи на Ришкия и Върбишкия проход и има древна и богата история и култура. След създаването на българската държава през 681 година, поради изключителната си роля, земите на днешния Карнобатски край стават арена на военни действия и вековни интереси между България и Византия.

От времето на Първото българско царство най-значимият обект е намиращата се на 7.5 km западно от Карнобат крепост Маркели, важен градски епископски и военен център.

През Възраждането градът е значим търговско – занаятчийски център, прочут пазара и големия карнобатски панаир.

Градът е обединителен център на културно-просветни процеси и борба за независима българска църква в района през XIX в. Учреденото през 1862 г. Карнобатско читалище „Св.Св. Кирил и Методий” е едно от първите в днешна Югоизточна България.

След Освобождението (1878 г.) настъпват съществени обществено-икономически преобразования и Карнобат се утвърждава като административен, стопански и културно-просветен център.

Недвижими културни ценности (НКЦ)

Статистиката на декларираните и обявени недвижими културни ценности показва следното:

Общо брой обекти по АКБ – 300 , от които:

- Селища – 70
- Крепости – 6;
- Могили и некрополи – 203;
- Други обекти – 21.

Общо брой обекти по списък на НИКН – 191

Повечето от които са декларирани с писмо №5424 от 08.11.1988 г. и писмо №1028 от 01.04.1985 г. според категория на НКЦ от които:

- с национално значение – 2;
- от местно значение – 5;
- от местно с предварителна категоризация – 1;
- по силата на чл. 146 ал. 3 от национално значение – 158;
- без обявена категория – 25.

Според научната и културната област, към която се отнасят, съгл.чл. 47 от ЗКН, статистиката показва следното:

- Археологически НКЦ – 158;
- Архитектурно строителни – 23;
- Художествени НКЦ – 6;
- Исторически НКЦ – 2;
- Художествени и арх. строителни -1;
- Контактна зона -1.

Общо брой обекти – военни паметници – анкетни карти - 27 броя, от които:

- 17 паметника;
- 1 паметник-костница;
- 9 паметни плочи.

Недвижимо културно-историческо наследство на Община Карнобат:

гр. Карнобат

Карнобатската селищна могила е с височина около 12 метра и с диаметър при основата около 120 метра. Културните напластявания показват, че обитаването на могилата е започнало още през неолита и е продължило до края на енеолита. В повърхностния слой се откриват керамични фрагменти от бронзовата епоха. Намира се югозападно от ж.п. гарата на гр. Карнобат.

с. Аспарухово

В землището на селото има могили и останки от селища от различни епохи. В северната част се намира селищна могила с находки от неолита, халколита и ранната бронзова епоха. Тракийски надгробни могили има северно, южно и югозападно от селото. Останки от антични селища се откриват по дола Джендема, а също и в Ладжата, където излиза и керамика от ранна Византия и от късното средновековие. Северно над селото също има находки от ранновизантийската епоха.

с. Венец

В землището има праисторическа селищна могила от халколита. При археологическо проучване на Тончова могила са открити керамични и други предмети от ранната бронзова епоха, както и по-късни материали - от V в. пр. Хр. В землището има множество тракийски надгробни могили.

с. Глумче

Граничната между Глумче и Кликач Петрова могила е селищна - от епохата на халколита. Няколкото тракийски надгробни Кабаюк, Курийската, Акантията и селището край Кабаюк разкриват поселищен живот през античността. Северозападно край селото в м. Балакчейка са намерени керамични съдове от III-IV в. В източния и североизточния край на землището е минавал Белия път - античен и средновековен път, известен тук още като Вития път, наблизо е и Джеди йолу, а откъм Сигмен на юг е бил Хайдут йолу.

с. Деветак

Наблизо, в югоизточна посока от селото има селищна могила – Пеню Мутафовата, където са открити находки от халколита, ранножелязната епоха, I -III в., както и от XI-XII в. Друга селищна могила от епохата на халколита има на североизток 3.5 km - Баба Годора, край която има селища от желязната, ранновизантийската епоха и Първо българско царство. В землището има и множество тракийски надгробни могили. Многобройни са находките, показващи антични селища на различни места. За отбелязване е централен некропол в югоизточна посока, край който е било римско селище. На 2 km югоизточно от селото са регистрирани две тракийски надгробни могили от римската епоха, едната от които е Дядо Драгнева могила.

с. Деветинци

От северната страна на селото има селищна могила - Чокойската могила, находки от която доказват поселищен живот от различни епохи - неолит, халколит, бронзова и ранножелязна епоха. В землището има запазени единични тракийски надгробни могили и некропол от девет могили.

с. Детелина

Южното изложение на землището благоприятства развитието на поселищен живот през различните епохи. Красноречиво свидетелство за това е една местност - Каята/Манастирището. Тук има останки от крепост от ранна Византия (IV-VI в.), като селища от същата епоха има и в местностите Под Каята и Хайдушката чешма. В м. Под Каята има селище и от Второто българско царство.

с. Добриново

В землището на Добриново има множество тракийски надгробни могили, единични и групирани в некропол. Проучванията в последните години на Рошава могила, Махлярду и на

могилата в м. Баш тепе установяват гробен инвентар, тракийски колесници от римската епоха, керамични съдове и др. материали от II в. сл. Хр. Ранновизантийска керамика се открива от селище край Язовира, където наблизко е част от средновековния пограничен вал Еркесията.

с. Драганци

Землището на Драганци се характеризира с находки от бронзовата епоха (2750-1200 г. пр. Хр.) от обекти, разположени северно над селото. Керамични фрагменти от халщата, датирани VIII-VII в. има м. Курбак тарла и Дрянова могила. В пространствата около няколкото тракийски надгробни могили, като Голямата и Малката могили, се регистрират разнообразни находки от римската епоха (II-III в.) включително и голямо количество монети - колективна находка императорски Рим. Ранновизантийската епоха се проследява чрез селищата в местностите Голямата могила (IV – VI) в. с керамика и монети от VI в. на Юстин и София); Дрянова могила (IV - VII в.); Папазлъка (IV – VI) в.; и Чатарлъка (IV - III в.). През Първото българско царство (до X в.) поселищен живот продължава в Курбак тарла и Чатарлъка. От периода на Второто българско царство (XII - XIV в.) селище има в м. Чатарлъка.

с. Драгово

В землище на Драгово има няколко тракийски надгробни могили. Концентрация на антични и средновековни находки има в м. Двата бряста южно от селото. Следи от стари селища се откриват ранновизантийски селища в местностите Кайряка/Узун кайряк, Зотьов дол, Чобан дере. От епохата на Първото българско царство селища има в Чобан дере и Чифлика.

с. Екзарх Антимово

В землището на селото се проследява поселищен живот през няколко епохи. Южно около Велчева чешма има праисторическо селище с находки от късен неолит, халколит и ранножелязна епоха. Керамични материали от античността се откриват югоизточно край селото, южно към Голата канара, в Корията. В землището има няколко тракийски надгробни могили, които по керамичен материал и открити тракийски колесници от римската епоха, се датират от II в.

с. Железник

Селище от късножелязната епоха има в североизточна посока, както и в м. Юртлука, където протича поселищен живот и в римската епоха. В землището има и няколко тракийски надгробни могили. През ранновизантийския период VI - VII в. землището е плътно населявано, селища са регистрирани в Ак чешма, Аязмото и Баба Тодора. През средновековието селища от Първо и Второ българско царство са съществували в Аязмото.

с. Житосвят

В землището на Житосвят има редица тракийски надгробни могили от римската епоха, доказващи просперитета на местното тракийско население в този период. Най- добре това се илюстрира чрез проучената Дядо Минчова могила от II в., както и от разкритията на тракийски колесници край Ганева могила. Антично селище е имало и западно от селото, като животът продължава и през византийския период (IV-VII в.). Покрай Манастирището и в Гюр чешма е имало селища от Първо българско царство. Стар път минава западно от селото, а северно - Бургашкия път (Ямбол - Бургас).

с. Зимен

Тракийска култура в землището на Зимен се проследява в м. Сит пунар и Скендерлий 3-ЮЗ. Там има и няколко тракийски надгробни могили. Южно пред Сакар баир векове наред се е разполагало огромно многослойно селище в м. Скендерлий с площ над 250 dка. В него се откриват останки от зидове, строителни материали, огромно количество керамика и други археологически материали, сред които доминират монетите. Селището съществувало в античността (тракийско и римско), ранновизантийския период, XI - XVI в., периода на турското владичество и да началото на XX в. На Сакар баир (З-СЗ от селото) е разположена крепостта Калето, в която се откриват голямо количество археологически материали от ранновизантийската епоха (IV-VII в.), XI-XII в., Второ българско царство, както и множество монети.

с. Искра

Селищна могила с откривани кремъчни и каменни сечива от енеолита има по протичащата на юг река Коджа дере. На югозапад - запад и северозапад, както и в източната част на землището има множество тракийски надгробни могили. С материали от ранножелязната епоха в Дръндарова могила се проследяват едни от най-ранните тракийски културни пластове. По Арпалъшката река, в гранична с Огнен местност е имало антично (II-III в.) и късноантично (IV-V в.) селище. Около Утиля също са се развили две селища - през V-VII в. и по време на Първото българско царство (IX-X в.). Късноантично селище е имало и под м. Кърчина, на чиято височина пък има останки от ранновизантийска крепост (IV-VII в.). Селище от Второто българско царство има развито по река Коджа дере.

с. Кликач

В землището на селото има тракийски надгробни могили. Антично селище от III-IV в. е имало северно в м. Сит пунар. Югозападно от селото край Герана излизат находки от античността и средновековието. В северно разположената м. Юрта на хълмисто място има останки от византийска крепост, а така също и Черковище и селище от XVI-XVIII в. По предание оттам произхождат старите родове на Кликач и Зимен.

с. Козаре

На 2 км северно от Козаре в м. Каята има останки от крепост, регистриран е поселищен живот от ранновизантийския период (IV- VII в.), от Първото българско царство (с керамика с връзана украса от IX - X в.), от XI - XII в. и от Второто българско царство (XII - XIV в.). В м. Под Каята, на 1 km северно в полупланински терен, на площ към 5-6 dка, също има регистриран поселищен живот от ранновизантийския период (IV - VII в.) и Първото българско царство (открита старобългарска керамика от IX - X в.). Забележителни са и останките на най-високото място в землището - Калето, където е имало средновековна крепост. Поселищен живот се открива на 2.5 km северно в м. Юртлука, където в пресечена местност, богата на води, археологически материали регистрират средновековно селище.

с. Крумово градище

Две праисторически селищни могили западно от селото (Батаранската и Мильова) се свързват с най-ранния поселищен живот тук от епохите на неолита и халколита. Изчерпана през средновековието могила от късножелязната епоха е имало в м. Юрта южно под Маркели. На север имало голямо византийско селище в м. Черешовата градина, където са откривани византийски печати от XI-XII в. На 4 до 5 km северозападно е изградена мощната средновековна крепост Маркели. На запад и северозапад на три места се очертават антични

селища, като в Юрта селището съществува през Българското средновековие и късното средновековие.

с. Крушово

Южно към поречието на р. Русокастренска, по долината на Пелик дере има следи от ранновизантийско селище, върху което са се развили впоследствие селища от Второто българско царство и късното средновековие (XVII-XVIII в.). В източна посока на 3.5 km, в м. Юртлка също има следи от интензивен живот - селища от периода на ранна Византия (IV-VI в.) и от XVI-XVIII в.

с. Мъдрино

В южната част на землището има тракийски надгробни могили. Към ранновизантийския период се отнасят укрепленията в м. Кърчана - на хълма южно от Мъдрино на десния бряг на р. Мочурица и откриванията там керамичен материал. От старопланинските проходи покрай Кърчана на юг към голямата средновековна крепост Маркели - западно от Карнобат, е минавал важен военностратегически и търговски път, към който отвежда топонимът Калдъръма.

с. Невестино

Селото е около огромна селищна могила от времето на халколита. В землището има тракийски надгробни могили. В източна посока през 20-те години на XX в. в разкопана тракийска надгробна могила са намерени каменен саркофаг и оброчни плочки. Антично и ранносредновековно (ранновизантийско) селище има северно в м. Айдаря/Хайдаря - там при обработка са откривани питуси (два от тях са съхранени в двора на училището в с. Костен), керамични пещи, християнски погребения, керамика, ранновизантийски монети. Южно под Айдаря има керамични фрагменти от ранна Византия, намирани са византийски монети от XI в. и няколко много големи вкопани питуса (долиуми).

с. Огнен

Районът на Огнен е известен с голяма концентрация на тракийски надгробни могили от римската епоха. Част от тях са именувани, а друга групирани и известни като Петтях могили и Чистите могили. Керамични, монетни находки и останки от колесници от II - IV в. от района на могилите и югоизточно в м. Арпалъка и Бужова могила показват интензивен поселищен живот. Източно в м. Селището и м. Арпалъка животът продължава и през ранна Византия (IV - VII в.) и Първо българско царство (IX - X в.), има поселищна приемственост и през XI - XII и Второто българско царство (XII - XIV в.), за което свидетелства откритият тук керамичен материал.

с. Раклица

Най-стари следи от поселищен живот в землището се проследяват южно в праисторическа селищна могила от епохата на халколита чрез керамика, каменни и костени сечива. Наблизо е имало и антично селище и тракийска надгробна могила. Археологически останки има и в м. Манастирището, гранична местност със землището на с. Босилково. На 2-3 km северно археологически материали показват съществуването на средновековно селище.

с. Сан Стефано

Най-ранните материални следи в землището на селото са от ранножелязната епоха. Северно от Сан Стефано има тракийски могилен некропол, около който има антично селище. Антично селище има и в чашата на Язовира.

с. Сигмен

В землището има няколко тракийски надгробни могили, по-характерен е тримогилният некропол югозападно под Сигмен. В западна посока в м. Боялска е открита тракийска мраморна оброчна плочка с Дионис. Следи от антично селище има край могилата Каба юк, на север в Боаза при Язовира. Пак там, както и в местностите Ачмите, Забуновото лозе, Марчова могила животът продължава и през ранновизантийската епоха.

с. Смолник

В землището на Смолник има няколко тракийски надгробни могили от римската епоха. В ранновизантийския период (IV - VII в.) съществуват селища запад-югозапад в местностите Дядо Вълкова чешма и Чаирите. Селище от Първо българско царство (IX- X в.) съществува в м. Текмеджето. XIII в. е представен с монетна находка южно от селото в м. Латинските гробища. От късното средновековие и Възраждането следи се откриват в местностите Синия мост (XV – XVI в.), Чаирити (XVI - XVII в.), Латинските гробища (XVIII в) и Райчов суват (XVIII - XIX в.).

с. Соколово

Няколкото тракийски надгробни могили от римската епоха в землището са разположени западно и южно от селото. През ранновизантийския период селища продължават да съществуват на север в м. Белите кайнаци и на запад в м. Коджаманка (през 1990 г. е проучван късноантичен каптаж) и пак тогава е изградена крепостта Калето (на границата с Чукурка, Айтоско), разположена източно, датирана по монетен и керамичен материал в края на V - нач. на VI в. и съоръжение до него. В землището на селото има няколко селища от периода на Първото българско царство в местностите Чобан пунар и Коджаманка, като в Коджаманка животът продължава през епохата на византийското владичество (XI - XII в.) и Второ българско царство (XII- XIV в.), като селище от този период има и в Чобан пунар.

с. Сърнево

В землище има няколко тракийски надгробни могили от римската епоха, показващи началото на поселищния живот тук, който се проследява по останките от антични селища на запад и на североизток в м. Лозята, по керамичен и монетен материал, а в самото село при изкопи на основи за къщи са откривани амфори. Антично селище има южно от селото в близост до пограничния окоп Еркесия, съществувало и през ранновизантийския период.

с. Хаджиите

В землището на селото има множество тракийски надгробни могили от римската епоха. Между тях в северна посока е Дрянова могила, в центъра на селото и южно още три могили и най-вече некрополът в м. Беш тепе, състоящ се от 13 могили и голямо селище край него от II - III в.

с. Церковски

В землището има няколко тракийски надгробни могили, част от които групирани в некрополи. За старо селище определено може да се посочи района около Черкезката чушма - керамични фрагменти от II-IV в., а и по-късна от IX-X в. (Първо българско царство). На север-североизток граничи с м. Калето (Крумовото кале, Маркели). За наличието на интензивен път през средновековието сочи монетна находка от средата на XII в.

с. Черково

Селище от бронзовата епоха има в Язовира, което продължава поселищната редица от халколита. Няколкото тракийски надгробни могили, разположени в различни части на землището, на запад образуват некропол, а антични селища има около Ганчова могила и Рошава могила и в м. Гроздака. През ранновизантийския период живот се регистрира във всички части на землището - край Язовира, Гроздака, Илан кая и Шабанова камък, Лъките, Солената вода. Следи от селища от късното средновековие и Възраждането (XVI-XVII в.) се откриват в местностите Адър чешма, Илан кая и Шабанова камък, Язовира, а XVIII в. единствено в чашата на Язовира.

Недвижимите културни ценности на територията на Община Карнобат са означени и описани на Схема на културно-историческото наследство в М 1:50 000, представена в Приложение.

1.12. Население и човешко здраве

Характерно за демографското развитие на страната е намаляването на населението след 1990 г., което продължава и понастоящем. Към края на 2015 г. населението на България е 7 153 784 души. В основата на демографските загуби са отрицателният естествен прираст и миграциите. Неблагоприятните тенденции в развитието на демографските процеси се отразяват на възрастовата структура и задълбочават процеса на остаряване на населението.

Демографско състояние на населението на Община Карнобат

Тенденциите в демографското развитие на общината през последните години са неблагоприятни. Те са аналогични на тези за страната.

Динамика на населението

Тенденцията на намаление в броя на населението в общината се потвърждава и от последните статистически данни за демографските процеси в страната (Табл. II-36).

Таблица II-36. Динамика на населението на Община Карнобат

година на преброяване ³	1934	1946	1956	1965	1975	1985	1992	2001	2011	2015
	налично население към				постоянно население към					текущо
Община Карнобат	37613	40994	41516	41080	37909	34817	32731	29871	25477	24117
с. Аспарухово	1199	1289	1034	782	564	363	278	248	171	157
с. Венец	1060	1289	1209	1069	806	513	456	386	251	269
с. Глумче	315	377	313	231	218	183	135	118	94	82
с. Деветак	1390	1625	1409	1193	833	528	434	282	171	155
с. Деветинци	469	575	570	466	259	171	164	117	53	38
с. Детелина	615	638	545	464	373	295	289	276	229	269
с Добриново	1336	1369	1216	928	527	356	301	243	135	108
с Драганци	489	605	531	426	333	268	223	191	140	111
с Драгово	427	413	258	317	330	308	281	268	242	249
с. Екзарх Антимово	2049	2214	2069	1925	1474	1238	1175	1157	936	914
с. Железник	827	845	671	607	406	250	189	142	92	66
с. Житосвят	1437	1485	1275	962	464	371	298	271	149	132

³ Източник НСИ

година на преброяване ³	1934	1946	1956	1965	1975	1985	1992	2001	2011	2015
	налично население към				постоянно население към					текущо
с. Зимен	500	523	451	412	384	323	282	226	139	148
с. Искра	1664	1758	1457	1201	866	704	608	523	399	302
гр.Карнобат	9417	10265	14516	18708	21406	22522	21917	20587	18621	17608
с. Кликач	709	713	610	633	746	711	725	742	767	756
с. Козаре	455	528	424	223	143	80	67	73	49	41
с. Крумово градище	1192	1377	1284	1214	1005	827	794	615	370	331
с. Крушово	1035	1105	911	749	554	348	286	233	124	97
с. Мъдрино	511	538	516	381	294	228	162	127	92	79
с. Невестино	1126	1247	1034	1023	878	716	622	490	380	399
с. Раклица	1048	1090	811	552	391	277	247	163	94	81
с. Сан-Стефано	1154	1217	1123	834	545	349	265	201	116	101
с. Сигмен	1107	1120	938	887	543	453	430	385	191	175
с. Смолник	991	1149	1113	811	533	380	330	263	294	380
с. Соколово	841	853	813	654	532	446	402	349	213	172
с. Сърнево	1093	1170	1034	887	589	417	342	278	126	89
с. Хаджиите	1035	1113	924	604	576	418	359	353	263	296
с. Церковски	833	1037	1182	932	628	365	317	280	182	158
с. Черково	1289	1467	1275	1005	709	409	353	284	186	169
с. Огнен	1029	1106	1017	781	568	431	386	317	208	185

Фигура II-39. Динамика на населението за периода 1934-2015 г.

Тенденцията във всички населени места от общината броят на населението да намалява се запазва за последните 30 години. Процесът на обезлюдяване, характерен за цялата страна, засяга Община Карнобат почти със същите темпове, които са характерни за преобладаващата част от общините в страната.

Отражение върху броя на населението оказва неговото естествено и механично движение. Естественото възпроизводство на населението е фактор за демографската жизненост на населените места. Компонентите на естественото възпроизводство оказват влияние и върху възрастовата структура на населението. От равнището на раждаемостта се влияят и някои от специфичните възрастови контингенти. Броят на родените през наблюдаваните години (2011г. - 2015 г.) се движи от 235 до 261.

По-сериозен проблем, свързан с естественото движение на населението в Община Карнобат е високата смъртност, което е и основната причина за високия отрицателен естествен прираст на населението. Смъртността превишава почти двукратно раждаемостта като абсолютен брой.

Ниската раждаемост и високата смъртност на населението на Община Карнобат са причина и за отрицателния естествен прираст на населението. Данните показват, че само по пътя на естественото движение на населението броят на населението в общината намалява. Естественият прираст на населението е резултативна величина от раждаемостта и смъртността на населението. Състоянието на раждаемостта е един от индикаторите за демографската характеристика на населените места и териториалните единици.

Таблица II-37. Демографски показатели, характеризиращи динамиката на населението в Община Карнобат

Показатели	Мерна единица	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
Сключени бракове	Брой	63	51	80	63	122	-	-	-
Бракоразводи	Брой	22	30	42	22	33	-	-	-
Живородени	Брой	261	257	235	241	235	237	242	250
Умрели	Брой	422	433	413	416	417	399	411	429
Естествен прираст	Брой	-161	-176	-178	-175	-182	-162	-169	-179

Естественият прираст като резултативен показател между двата основни демографски индикатора - раждаемост и обща смъртност, бележи покачване от 2011 до 2018 г. (Таблица II-37).

Таблица II-38. Демографски показатели за Община Карнобат, област Бургас и цялата страна

Година	Показатели	Община Карнобат	Област Бургас	Република България
2014	Раждаемост	241	4211	67585
	Смъртност	416	5540	108952
	Естествен прираст	-175	-1329	-41367
	Детска смъртност до 1 г.	-	34	517
2015	Раждаемост	235	4115	65950
	Смъртност	417	5531	110117
	Естествен прираст	-182	-1416	-44167
	Детска смъртност до 1 г.	-	30	434
2016	Раждаемост	237	3951	64984

Година	Показатели	Община Карнобат	Област Бургас	Република България
2017	Смъртност	399	5467	107580
	Естествен прираст	-162	-1516	-42596
	Детска смъртност до 1 г.	-	23	423
	Раждаемост	242	3913	63955
2018	Смъртност	411	5688	109791
	Естествен прираст	-169	-1775	-45836
	Детска смъртност до 1 г.	-	24	408
	Раждаемост	250	3724	62197
2018	Смъртност	429	5503	108526
	Естествен прираст	-179	-1779	-46329
	Детска смъртност до 1 г.	-	23	358
	Раждаемост	250	3724	62197

*Източник: НСИ

Може да се обобщи, че демографската характеристика на общината е неблагоприятна, но по-добра от средната за страната. Поради повишаване интензитета на различни демографски процеси – естествено и механично движение на населението, понастоящем е налице отрицателна динамика на населението за Община Карнобат. Тенденцията към понижаване на естествения прираст влияе неблагоприятно на демографския облик.

Върху броя на населението, освен естественият, важна роля играе и механичният прираст. Той се формира от броя на заселените и изселените лица. През последните няколко години тези процеси са с отрицателен знак с изключение на 2015 г. (Таблица II-39).

Таблица II-39

Показатели	Мерна единица	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
Заселени – общо	Брой	217	234	242	270	638	272	457	464
Изселени – общо	Брой	354	409	374	398	552	397	511	512
Механичен прираст – общо	Брой	-137	-175	-132	-128	86	-125	-54	-48

*Източник: НСИ

Различните структури на населението (полова, възрастова, образователна и етническа) са представени чрез данни от резултатите от преброяването през 2011 г.

Половата структура на населението на Община Карнобат е с пропорции, които са характерни за страната. Преобладава броят на жените, които са 51% от населението.

По отношение на възрастова структура - данните от преброяването през 2011 г., както и данните до 2018 г. сочат, че Община Карнобат е с проблемна възрастова структура на населението (Таблица II-40). Стандартните възрастови групи (под трудоспособна, в трудоспособна и над трудоспособна възраст) имат отношение към броя на активното население, в т.ч. към броя на заетите лица и др., т.е. към трудовия потенциал на общината. Специфичните възрастови групи са демографски фактор, отчитан основно при оразмеряване

на потребностите от инфраструктура на образованието, на някои дейности от детското здравеопазване и др.

Таблица II-40

Показатели	2011 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
Население - общо	25477	24117	23830	23607	23380
Под трудоспособна възраст	15.2	15.2	16.32	16.76	17.32
В трудоспособна възраст	64.2	62.9	58.36	58.02	57.60
Над трудоспособна възраст	20.6	21.9	25.32	25.20	25.07

*Източник: НСИ

Намаляването на населението в младите възрастови групи, фертилният контингент и увеличаването на относителния дял на населението във високите възрасти задълбочава процесите на демографско остаряване на населението, което от своя страна свива възможностите за неговото възпроизводство. Това изостря и проблемите за осигуряване на необходимите контингенти от деца в предучилищна и в училищна възраст, което е проблем и за нормалното функциониране на детските заведения и на общообразователните училища, в условията на делегирани бюджети.

При разработването на отделните варианти на демографската прогноза се отчитат както досегашните тенденции в демографското ретроспективно развитие, така и очакваното въздействие на различни по своя характер фактори. В този смисъл са и различията в числовите величини на отделните варианти на демографската прогноза за Община Карнобат. Разработените варианти на демографската прогноза са два:

- ✓ песимистичен, базиран на очакваното влияние на фактори, свързани с относително неблагоприятно развитие на социално-икономическия комплекс на общината и продължаващо влошаване на демографските процеси;
- ✓ тенденциален (реалистичен), при който е заложено запазване на тенденциите от досегашното демографско, социално-икономическо и инфраструктурно развитие на Община Карнобат.

Важна особеност на демографската прогноза за Община Карнобат (и по двата варианта) е, че се залагат не много различаващи се прогнозни предвиждания за числовите величини на коефициента на фертилност (определя се от контингента жени в детеродна възраст), брачността, броя на живородени момичета и др. Причината за това е, че в прогнозния период (до 2020 - 2035 г.) няма обективни основания да се счита, че в контингента жени във фертилна възраст ще настъпят съществени промени.

Друга важна особеност на демографската прогноза за Община Карнобат за срока на действие на ОУПО е, че и по двата варианта, като важни ориентири, се отчитат тенденциите, заложени в демографската прогноза на страната и на областта, разработена от НСИ. Тези тенденции са негативни и показват, че броят на населението дори и при оптимистичните варианти ще намалява.

Прилаганият метод за разработване на демографската прогноза на Община Карнобат и особено по тенденциалния вариант, се базира на предвижданията за очакваното бъдещо развитие на естествения и на механичния прираст на населението. Те са с хипотезен характер и отчитат сегашната динамика на отрицателен, макар и не така значим, естествен и механичен прираст и очакваните тенденции в раждаемостта, смъртността, а така също и

предвижданията за фертилността на жените, заселванията и изселванията. Тези демографски процеси се отчитат и при песимистичния вариант на прогнозата.

По отделните варианти на демографската прогнозата, като основни изходни параметри на хипотезата за демографското развитие средно за общината се възприемат следните стойности на:

Репродуктивни очаквания за среден брой деца в семейството:

- Песимистичен вариант – 1.4 – 1.6;
- Тенденциален вариант – 1.7 – 1.8.

Обща раждаемост:

- Песимистичен вариант – 5.0 – 6.0%;
- Тенденциален вариант – 6.3 – 6.5%.

Задържане на общата смъртност на населението – и по двата варианта в диапазона – 13.2 – 13.3%

Запазване и леко увеличаване на средната продължителност на живота – и по двата варианта около 73 -75 години.

По отношение на механичния прираст се приема хипотезата, че благодарение на съхранения си природен потенциал, благоприятната екологична обстановка в общината, на развитието на социално-икономическия и инфраструктурен комплекс, общината ще бъде привлекателно място за живеене. Това ще води до ограничаване на изселванията и до нарастване на заселванията. В този смисъл, в демографската прогноза не се отдава голямо значение на влиянието на механичния прираст.

Прогноза за броя на населението на Община Карнобат за периода 2020-2035 г. (по варианти):

Таблица II-41.

Прогнозен хоризонт по години	Варианти на прогнозата (брой)	
	I вариант (при хипотеза за конвергентност) Тенденциален/ реалистичен/	II вариант (при хипотеза за относително забавяне) Песимистичен
2020 г. – прогноза	23100	22950
2025 г. – прогноза	22700	21500
2030 г. - прогноза	21300	20000
2035 г. – прогноза	20000	18300

Стандартните възрастови групи имат отношение както към фактическото състояние, така и към прогнозите за броя на активното население, в т.ч. и на броя на заетите лица и др., т.е. на трудовия потенциал на общината. Същите разчети се залагат и в последващите устройствени решения в ОУПО, касаещи функционална система „Труд“. Специфичните възрастови групи са демографски фактор, отчитан основно при оразмеряване на потребностите от инфраструктура на образованието.

Структура и образование

Образователната структура на населението на общината е дадена в следващата Таблица II-42.

Населени места	Общо	Степен на завършено образование						
		висше	средно	основно	начално	незавър. начално	Никога не посещавал училище	Дете
Община Карнобат	23673	2738	9086	7091	2717	1503	463	75
ГР. КАРНОБАТ	17242	2566	7592	4158	1543	1075	252	56
С.АСПАРУХОВО	169	9	35	91	29	5	-	-
С.ВЕНЕЦ	237		59	99	49	22		-
С.ГЛУМЧЕ	86	5	29	23	26			-
С.ДЕВЕТАК	167		22	93	42		-	-
С.ДЕВЕТИНЦИ	53	-	15	27	11	-	-	-
С.ДЕТЕЛИНА	210		39	85	59	8	14	
С.ДОБРИНОВО	132		31	70	23	4		
С.ДРАГАНЦИ	137	3	46	60	24	4	-	-
С.ДРАГОВО	211		30	99	35	23	23	-
С.ЕКЗАРХ АНТИМОВО	824	11	135	323	216	90	43	6
С.ЖЕЛЕЗНИК	91		27	48	9	3		-
С.ЖИТОСВЯТ	141		29	77	23		7	-
С.ЗИМЕН	134	-	32	48	28	12	14	-
С.ИСКРА	381	9	84	150	71	50	12	5
С.КЛИКАЧ	707	25	230	295	101	40	14	
С.КОЗАРЕ	41	-	4	25	7			-
С.КРУМОВО ГРАДИЩЕ	353	10	99	169	46	15	14	-
С.КРУШОВО	122	12	40	61	7		-	-
С.МЪДРИНО	91	-	19	54	13	5	-	-
С.НЕВЕСТИНО	347	10	51	188	65	31		
С.ОГНЕН	203	11	57	64	41	6	23	
С.РАКЛИЦА	83	-	16	45	12			-
С.САН-СТЕФАНО	114	6	38	49	15	6	-	-
С.СИГМЕН	186	8	63	83	27			-
С.СМОЛНИК	126	3	20	53	42	8	-	-
С.СОКОЛОВО	274	7	79	128	37	17	6	-
С.СЪРНЕВО	203	5	31	116	32	13	6	-
С.ХАДЖИИТЕ	244	3	37	131	39	19	15	-
С.ЦЕРКОВСКИ	181	7	48	90	32	4	-	-
С.ЧЕРКОВО	183	11	49	89	13	13	7	
ГР.КАРНОБАТ	17242	2566	7592	4158	1543	1075	252	56
С.АСПАРУХОВО	169	9	35	91	29	5	-	-
С.ВЕНЕЦ	237		59	99	49	22		-
С.ГЛУМЧЕ	86	5	29	23	26			-
С.ДЕВЕТАК	167		22	93	42		-	-
С.ДЕВЕТИНЦИ	53	-	15	27	11	-	-	-
С.ДЕТЕЛИНА	210		39	85	59	8	14	

Населени места	Общо	Степен на завършено образование						
		висше	средно	основно	начално	незавър. начално	Никога не посещавал училище	Дете
С.ДОБРИНОВО	132		31	70	23	4		
С.ДРАГАНЦИ	137	3	46	60	24	4	-	-
С.ДРАГОВО	211		30	99	35	23	23	-
С.ЕКЗАРХ АНТИМОВО	824	11	135	323	216	90	43	6
С.ЖЕЛЕЗНИК	91		27	48	9	3		-
С.ЖИТОСВЯТ	141		29	77	23		7	-
С.ЗИМЕН	134	-	32	48	28	12	14	-
С.ИСКРА	381	9	84	150	71	50	12	5
С.КЛИКАЧ	707	25	230	295	101	40	14	
С.КОЗАРЕ	41	-	4	25	7			-
С.КРУМОВО ГРАДИЩЕ	353	10	99	169	46	15	14	-
С.КРУШОВО	122	12	40	61	7		-	-
С.МЪДРИНО	91	-	19	54	13	5	-	-
С.НЕВЕСТИНО	347	10	51	188	65	31		
С.ОГНЕН	203	11	57	64	41	6	23	
С.РАКЛИЦА	83	-	16	45	12			-
С.САН-СТЕФАНО	114	6	38	49	15	6	-	-
С.СИГМЕН	186	8	63	83	27			-
С.СМОЛНИК	126	3	20	53	42	8	-	-
С.СОКОЛОВО	274	7	79	128	37	17	6	-
С.СЪРНЕВО	203	5	31	116	32	13	6	-
С.ХАДЖИИТЕ	244	3	37	131	39	19	15	-
С.ЦЕРКОВСКИ	181	7	48	90	32	4	-	-
С.ЧЕРКОВО	183	11	49	89	13	13	7	

Тя не може да се отчете като добра. Едва 11.6% от населението на общината е с висше образование, а 38.8 % са със средно такава.

Етническата структура на населението в Община Карнобат, на база 89% от доброволно отговорилите показва, че преобладаващата етническа група е българската. Като българи се самоопределят 83.5% от населението на общината. Като турци се самоопределят 9.3 % от отговорилите.

От цялото население на общината към 2015г., в общинския център е съсредоточено 73% от него. Намаленият брой на населението на общината, при непроменената площ на територията ѝ, дава отражение и върху гъстотата на населението. Този показател е един обективен критерий за степента на населеността на територията. При средна гъстота на населението през 2011 г. 31.6 д./km², през 2015 г. този показател е 29.9 д./km². Обективно, Община Карнобат се очертава като една от общините с ниска гъстота на населението (за България тя е 65.3 д./km²), което се отразява негативно и върху възможностите за ефективно

използване на разполагаемите поземлени ресурси, за нормалното функциониране на обектите за първично обслужване на населението и др. Разпределението на населените места, според броя на населението им е дадено в следващата Таблица II-43:

Таблица II-43.

Групи населени места	2015 г.	
	брой	(%)
До 50	2	6.4
От 51 - 100	6	19.4
От 101 до 200 д.	12	38.7
От 201 до 500 д.	8	25.8
От 501 до 1000 д.	2	6.5
Над 1001 д.	1	3.2
ОБЩО	31	100.0

Основните приоритети в демографското развитие на общината следва да бъдат насочени към стабилизиране и запазване на населението, ограничаване неблагоприятните тенденции в демографските процеси, развитие на образованието и обучението.

Заболеваемост на населението

Здравословното състояние и здравния статус на населението е интегрален показател за социално-икономическото развитие на страната, качеството на живота на населението и качеството на развитие на човешкия капитал.

Едновременното въздействие на значителен брой фактори като: пол, възраст, образование, трудова заетост и условия на труд, местоживеене, здравна култура, здравни традиции и нагласи, състояние на здравната система и степен на развитие на условия за равен достъп до здравни услуги за всички, социално-икономическо развитие и доходи, определя характера на общия здравен статус на населението, здравното поведение и възпроизвеждането на неравенства за различни социални групи по отношение на достъпа до здравеопазване и здравни грижи.

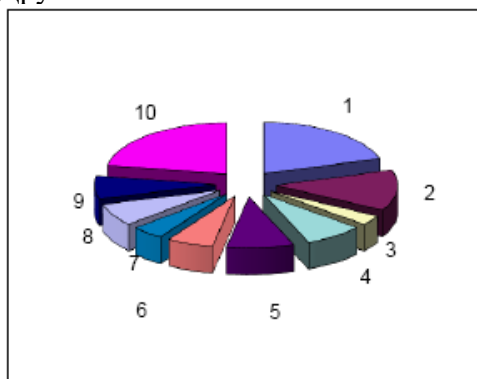
Нарастващата заболеваемост на населението се определя в най-голяма степен от заболявания, които се дължат на демографски фактори, свързани със стареенето на населението, нездравословно хранене, тютюнопушене, употреба на алкохол, нерационален и нехигиеничен живот, намалена двигателна активност и спортуване, живот в стрес и др.

Заболеваемостта в Община Карнобат не може да се разгледа като частичен случай. Профила ще бъде разгледан на фона на общата заболеваемост за област Бургас по данни на РЗИ-Бургас.

В лечебните заведения за хоспитализация в област Бургас за 2016 г. са регистрирани 306 случая на 1000 души в сравнение с 2015 г. – 305 случая/1000 души. Основен дял в нея заемат болестите на органите на кръвообращението, които формират 19.0% от общо регистрираните заболявания. Болестите на дихателната система, които формират 12.8%, на храносмилателната система 12.1%, пикочно-половата система 9.2% и др. Регистрираните заболявания на населението в извънболничната помощ през 2016 г. в област Бургас са:

Общо за населението

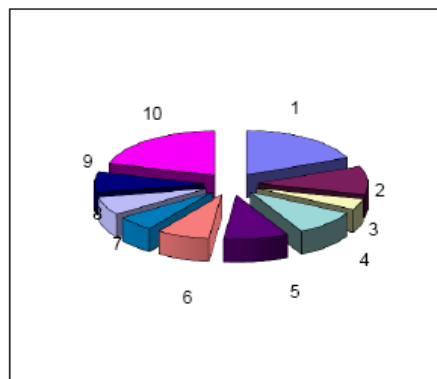
Болести на дихателната система	20.0%
Болести на органите на кръвообр.	12.7%
Болести на ендокр. жлези	3.1%
Болести на пикочо-половата система	7.8%
Болести на окото и придатъците му	8.9%
Болести на костно-мускулната система и съединителната тъкан	6.1%
Болести на нервната система	4.3%
Болести на храносм. система	7.0%
Травми и отравяния	7.2%
Други	22.0%

Регистрирани заболявания общо за населението

Над 18 години

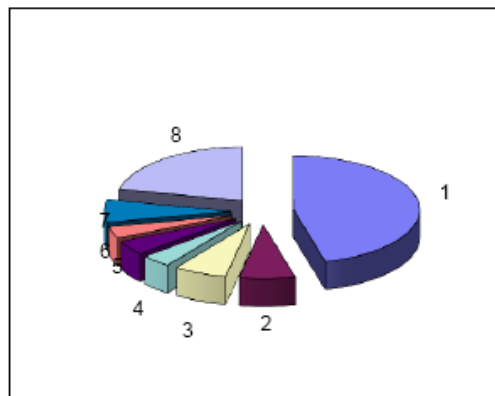
Болести на органите на кръвообр.	18.7%
Болести на дихателната система	10.4%
Болести на ендокр. жлези	3.9%
Болести на пикочо-половата система	9.4%
Болести на окото	9.6%
Болести на костно-мускулната	7.8%
Болести на нервната система	5.6%
Болести на храносм. система	6.7%
Травми и отравяния	7.5%
Други	20.7%

Регистрирани заболявания над 18 години

От 0 до 17 години

Болести на дихателната система	45.9%
Болести на кожата	7.1%
Травми и отравяния	6.8%
Болести на ухото	3.8%
Симптоми и недобре опред. съст.	4.4%
Болести на пикочо-половата система	3.6%
Болести на окото	6.8%
Други	21.5%

Регистринани заболявания от 0 до 17 години

Заболеваемостта от злокачествени новообразувания е сходна за 2015-2016 г. Регистрираните заболявания от злокачествени новообразувания са:

Брой случаи

	2016 г.	2015 г.	2014 г.	2013 г.	2012 г.	2011 г.
Меланом и зл. нов. на кожата	22.2	22.1	21.8	22.3	22.5	25.2
Млечна жлеза	17.4	17.5	17.1	17.4	17.5	17.0
Женски полови органи	15.7	15.7	15.5	15.8	15.8	15.6
Храносмилателни органи	15.5	15.4	16.1	15.7	15.7	14.8
Дихателна система	5.1	5.2	5.6	5.4	5.3	5.4
Пикочна система	7.5	7.2	7.1	6.7	6.6	6.4
Мъжки полови органи	5.6	5.4	5.2	5.2	4.9	4.4
Устни, устна кухина, фаринкс	2.6	2.6	2.7	2.8	2.9	3.0
Лимфна и кръвотворна тъкан	3.4	3.6	3.6	3.6	3.5	3.4
Око, гл.мозък, центр. нерв. с-ма	1.1	1.1	1.3	1.2	1.2	1.2
Щитовидна жлеза	1.5	1.4	1.4	1.3	1.3	1.4
Мезотелиална и меки тъкани	1.2	1.1	1.1	1.2	1.2	1.1
Кости и ставни хрущяли	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.3
Неточно опред. локализации	1.2	1.3	1.3	1.1	0.9	0.9

Брой случаи (новооткрити)

	2016 г.	2015 г.	2014 г.	2013 г.	2012 г.	2011 г.
Меланом и зл. нов. на кожата	22.8	22.9	25.2	24.6	26.3	26.1
Млечна жлеза	15.7	15.6	14.8	13.1	14.7	12.2
Женски полови органи	11.6	12.9	10.7	12.1	12.1	13.3
Храносмилателни органи	10.4	9.3	9.5	10.5	9.3	10.2
Дихателна система	10.5	11.8	10.9	11.7	10.8	10.8
Пикочна система	9.1	6.7	8.6	8.2	7.1	7.2
Мъжки полови органи	7.2	6.0	6.3	6.5	7.9	5.9
Устни, устна кухина, фаринкс	4.5	5.5	4.5	3.6	4.1	3.3
Лимфна и кръвотворна тъкан	1.9	2.9	3.1	3.8	2.2	3.0
Око, гл.мозък, центр. нерв. с-ма	2.5	2.3	2.7	2.0	2.4	3.0
Щитовидна жлеза	1.6	1.4	1.5	2.3	1.2	2.2
Мезотелиална и меки тъкани	0.9	1.1	0.9	0.3	0.3	0.9
Кости и ставни хрущяли	1.1	1.3	1.0	1.1	1.2	1.8
Неточно опред. локализации	0.3	0.2	0.3	0.3	0.4	0.2

Като се има предвид високата смъртност и кратката преживяемост на болните от тези заболявания в национален мащаб, това не е особено обещаващо. Всяка година се появяват нови и повече болни с диагноза рак на кожата, на женските полови органи, на млечната жлеза и пикочната система. През последните години се е увеличила заболеваемостта от новообразувания на простатата и щитовидната жлеза.

Регистрираните заболявания от активна туберкулоза по форми на заболяването показват повишение броя на болелите през 2016 г. в сравнение със случаите през 2015 г.

Форми на заболяването	2015 г.		2016 г.	
	Брой	На 100 хил.чов.	Брой	На 100 хил.чов.
Общо	243	58.7	265	64.2
в т.ч. новооткрити	111	26.8	104	25.2
Туберкулоза на дих.органи	225	54.4	237	57.4
в т.ч. новооткрити	99	24.0	95	23.0

Форми на заболяването	2015 г.		2016 г.	
	Брой	На 100 хил.чов.	Брой	На 100 хил.чов.
Туберкулоза на костите и ставите	3	0.7	5	1.2
в т.ч. новооткрити	3	0.7	-	-
Туберкулоза на пикочо-полова с-ма	-	-	2	0.5
в т.ч. новооткрити	-	-	2	0.5
Други форми на извънбелодробна туберкулоза	15	3.6	21	5.1
в т.ч. новооткрити	9	2.2	7	1.7

Сред основните проблеми на Община Карнобат в сферата на здравния сектор е неравномерното осигуряване на здравна помощ в отделните села и тези без лекарски практики. Достъпът до здравни услуги е проблем и за голяма група лица без здравно осигуряване. Съществува необходимост от ремонт и доставка на оборудване за здравните заведения. Не на последно място сред проблемите в здравния сектор е и ниското ниво на здравната култура на ромското население, което поради липса на знания и умения за поддържане на лична и обществена хигиена, води до множество заразни заболявания. Аптеки и аптечни центрове има само в общинския център. В най-голямото село Екзарх Антимово разполагат с дрогерия, в която могат да се закупят лекарства от първа необходимост. В голяма част от населените места извън общинския център медицинското обслужване се извършва един – два пъти седмично.

Обобщената характеристика за здравното състояние в района практически е определено от здравен статус на населението в областта. Най-честите заболявания на това население са свързани със стресогенния фактор, сърдечни болести, болести на органите на кръвообращението, заболявания на кръвоносната система и мозъчно - съдови заболявания, болести на стомашно-чревния тракт, злокачествени новообразувания - рак на белия дроб, колоректален рак, рак на гърдата и рак на простатата.

Необходим е цялостен план за намаляване на рисковите фактори за социално-значимите заболявания, намаляване на смъртността на активните в икономическо отношение възрастови групи. Демографските тенденции подчертават, че хроничните заболявания се превръщат във все по-голям проблем, довеждащ до загуба на функционални способности, намалени възможности за социално и икономически продуктивен живот и загуба на психично здраве. Социално значимите заболявания сформират най-големия отрицателен принос за здравния статус на населението. Мерките се фокусират върху контролирането на известните основни рискови фактори, превантивна работа и ранно диагностициране, лечение и наблюдение, като паралелно се развиват дейности по рехабилитация.

За целите на ЕО може да се обобщи, че ОУП на Община Карнобат не е в състояние да повлияе негативно здравно-демографското състояние на населението и бъдещото развитие на общината, като понастоящем отсъстват индикации за съществено вредно здравно въздействие от фактори от околната среда.

2. Развитие на компонентите на околната среда и факторите, които я замърсяват без прилагане на плана – Матрица 1

Текущото състояние на компонентите на околната среда и тяхното развитие без прилагане на ОУП на Община Карнобат са представени в матричен вид - **МАТРИЦА 1**.

МАТРИЦА 1: Текущо състояние на компонентите на околната среда в района на Община Карнобат и тяхното развитие без прилагането на ОУПО

Компоненти на околната среда	Текущо състояние	Развитие на компонентите без прилагане на плана
Повърхностни и подземни води	Територията на Община Карнобат попада в обхвата на следните повърхностни водни тела: ✓ BG2MA800R019 „I участък: р. Господаревска – от извор до вливане в р. Средецка II участък: Малката река – от извор до вливане в р. Господаревска III участък: р.Селска (Драковска) – от извор до вливане в р.Господаревска, в риск; ✓ BG2MA600R012 „I участък р.Русокастренска – от яз. Крушово до с.Русокастро II участък: р.Папазлъшка от яз.Картелка до вливане в р.Русокастренска” в риск; ✓ BG2MA600R018 „р.Папазлъшка (Черковска) – от извор до яз.Картелка” в риск; ✓ BG2MA600L017 „яз. Картелка (р.Папазлъшка), в риск; ✓ BG2MA600R015 „р.Русокастренска – от извор до язовир Крушово”, в риск; ✓ BG2MA600L016 „яз.Крушово” в риск; ✓ BG2MA600R014 „р.Барганска – от извора до вливане в р.Русокастренска” в риск; ✓ BG2MA600R013 „р.Хаджиларска – от извор до вливане в р.Русокастренска” в риск; ✓ BG2SE900R031 „р.Чукарска – от извор до яз.Трояново” вероятно в риск; ✓ BG2KA400R014 „р.Бяла река до вливане в р.Луда Камчия” вероятно в риск; ✓ BG3TU600L023 - яз. Цанко Церковски, с неизвестно химично и екологично състояние; ✓ BG3TU600R062 - р. Мочурица след вливане на р. Сигмен до устие с добро химично и умерено екологично състояние; ✓ BG3TU800R065 - р. Мараш с неизвестно химично състояние е умерено екологично състояние; ✓ BG3TU600R068 - р. Мочурица от с. Мокрен до р. Сигмен с неизвестно химично състояние е умерено екологично състояние. Територията попада в обхвата на следните подземни водни тела: - BG2G000000Q009 - Порови води в кватернера на р. Средецка – Мандра, тялото е в добро количествено, но в лошо химично състояние. Параметрите обуславящи лошото химичното състояние са Mn и PO₄. Общата оценка на риска на подземното водно тяло е „в риск”; - BG2G000000N022 – Порови води в неоген – сармат Средец, подземното водно тяло е в добро количествено и химично състояние; ✓ BG2G000000K2034 – Пукнатинни води в K2t sn-st-Бургаска вулканична северно и западно от Бургас. Бургас, определено в добро количествено и лошо химично състояние; ✓ BG3G000000NQ005 - Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатската котловина, определено в добро количествено и лошо химично състояние; ✓ BG3G000000NQ015 - Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско -	При продължаващо развитие без прилагане на плана се очакват следните негативни въздействия: ▪ недоизградената канализация и липсата на пречиствателни съоръжения за отпадъчни води водят до влошаване качеството на повърхностните и подземните води; ▪ ще се увеличат загубите на питейна вода, вследствие остарялата и амортизирана водопреносна мрежа; ▪ влошаване на санитарно – охранителните условия на населените места.

	Стралджанската област, определено в риск по количествено и химично състояние; ✓ BG3G0PzK2Pg027 - Пукнатинни води - масив Шипка – Сливен, не е в риск по количествено състояние, но е в риск по химично състояние; ✓ BG3G00000K2031 - Пукнатинни води - Сливенско - Сунгурларска зона, не е в риск по количествено и химично състояние. • Водоснабдяването в Община Карнобат може да се раздели на 3 групи, водоснабдявани населени места само от деривация „Камчия” (ВС Камчия), водоснабдявани населени места, смесено от деривация „Камчия“ (ВС Камчия) и от местни водоизточници, водоснабдявани населени места само от местни водоизточници. • На територията на Община Карнобат няма източници на минерална води.	
Земни недра	• Община Карнобат разполага с богати запаси от подземни богатства по смисъла на чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства (Обн. ДВ. бр.23 от 12 Март 1999г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.56 от 24 Юли 2015г.) – строителни материали като: андезитови туфи, трахити и трахитови туфи, андезитобазалти, пясъци и базалтови туфи. • Района на Община Карнобат попада в VII^{-ма} степен на сеизмична активност (по степените на интензивност по скалата на Медведев, Шопенхойер и Карник - МШК)..	Не се очаква развитие
Земни и почви	• В общината са разпространени няколко типа почви. Основният тип са излужените смолници. Локално разпространение имат излужено-канелените горски почви, алувиалните и алувиално-ливадните почви и карбонатни и типични смолници.	При продължаващо развитие без прилагане на плана е възможно да настъпи, увеличаване на пустеещите земи, промяна на предназначението на земята предимно за строителство без съответния контрол, незаконно урбанизиране на територии и др.
Растителен и животински свят	• Съгласно геоботаническото райониране на България територията на Община Карнобат се отнася към Стралджанско - Айтоски окръг от Македоно - Тракийска провинция на Европейската широколистна горска област, (Бондев, 1997). • Според биогеографско райониране на България (Груев, 1988), територията в обхвата на ОУП на Община Карнобат, попада в Източностаропланински окръг на Старопланинския район. Фауната в Старопланинският район включва територията на Стара планина, Предбалкана и Средна гора. Фауната е с преобладаващо евросибирско и европейско разпространение.	Не се очаква развитие
Защитени природни територии	В териториалния обхват на Община Карнобат попада следната защитена територия по смисъла на Закона за защитените територии: Природна забележителност (ПЗ) „Находище на Урумово лале – местност Лаликото” – е естествено находище на урумово лале, което попада на територията на с.Венец, Община Карнобат и с.Терзийско, Община Сунгурларе, Област Бургас. Природната забележителност е обявена със Заповед №521/20.05.1985г., ДВ бр.45/1985г. Обявена е с цел запазване и опазване на находищата на Урумово лале.	Опазването на защитените територии и отношението към тях ще остане без конкретен устройствен регламент.

Защитени зони по Натура 2000	На територията на Община Карнобат попадат 4 (четири) защитени зони, съгласно Закона за Биологичното разнообразие: ➤ по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна: - Защитена зона „Река Мочурица” с код BG0000196; - Защитена зона „Стралджа” с код BG0000205; - Защитена зона „Екокоридор Камчия-Емине” с код BG0000393. ➤ по Директива 2009/147/ЕО за опазването на дивите птици. - Защитена зона „Комплекс Стралджа” с код BG0002028.	Неприлагането на плана предполага хаотизъм в инвестиционните процеси и потенциални нарушения в целостта на защитените зони обявени по Закона за биологичното разнообразие, увреждане на обитания и ключови елементи в тях.
Ландшафт	Територията на общината притежава разнообразни типове ландшафти, при което доминират типовете с подчертано естествен характер. Нивото на увредени ландшафти е съвсем ниско. Запазените възможности за естествено развитие, които характеризират повечето типове ландшафти и изразяват тяхната устойчивост са индикация за това, че територията се нуждае предимно от дейности и действия с превантивен (поддържащ) характер по отношение запазване и обогатяване на основните видове.	Състоянието на ландшафта без прилагането на плана ще влоши, поради: ▪ намаляване на относителния дял на ландшафтите с естествена устойчивост, при несъобразното усвояване на свободни територии; ▪ Недоразвиването на елементите на зелената система, ще запази сегашния характер на ландшафта, но ще се пропусне възможността за цялостно доразвиване на системата от озеленени площи, които да обогатят средата за отдых и характера на ландшафта от естетическа гледна точка.
Отпадъци	• Всички населени места на територията на Община Карнобат са включени в системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване; • Въведена е система за разделно събиране на отпадъците; • Към настоящият момент, отпадъците се депонират на РДНО в с.Братово.	Планът не касае пряко управлението на отпадъците.
Атмосферен въздух	• В общината няма пункт за следене качеството на атмосферния въздух; • Отсъстват значими източници на вредни емисии в атмосферния въздух; • Действие на локални източници на замърсяване на въздуха е автомобилния транспорт.	При липса на конкретна устройствена мотивация е възможно влошаване на общото ниво на замърсяване на въздуха с ФПЧ основно от транспортната дейност и от развитие на производствени функции на случаен принцип.
Санитарно-хигиенни условия	• Няма данни за съществуването на неблагоприятна акустична обстановка в общината; • Източник на шум е транспортния поток по пътните артерии.	Ще се увеличи риска за човешкото здраве, поради: ▪ Транспортната инфраструктура и свързаните с нея

		въздействия, при липсата на конкретни устройствени решения, ще продължи да въздейства неблагоприятно върху акустиката на средата; ▪ лошото състояние на водопроводната и канализационна мрежа, които ще влияят неблагоприятно върху качествата на питейните водоизточници; ▪ наличието на етернитовите водопроводи и недоизградените системи за водоснабдяване; ▪ липсата на канализация и пречиствателни съоръжения ще доведат до влошаване качествата на питейните водоизточници.

III. Характеристика на околната среда за територии и обекти, които могат значително да бъдат засегнати

1. Културно-историческо наследство

Средновековна крепост Маркели се намира на 7.5 km западно от гр. Карнобат. Тя е епископско средище и един от центровете на християнизацията на Североизточна Тракия. Представлява многопластов култов комплекс и разполага с уникален раннохристиянски мартириум от IV в. Край Маркели са се разигрвали редица сражения и войни през средата на VIII и началото на IX век между България и Византия. През IX век тук са изградени най-грандиозните землени съоръжения (валове и ровове) на Балканския полуостров.

Турската баня, наричана още **Синанбейовхамам**, е строена през третата четвърт на XV в. Това е един от най-ранните османотурски паметници, строени по днешните български земи, единствената от XV в. на територията на днешна Югоизточна България (по-ранна е единствено „Ески джамия” в Ямбол, строена през третата четвърт на XIV в.).

Часовниковата кула („Сахатът”), изградена през 1875г. в гр. Карнобат, е израз на икономическия просперитет на занаятчийско-търговското съсловие на града през третата четвърт на XIX в. Кулата е построена в центъра на турската част на града. Строителството е било извършено от тревненски майстори, а използваните материали са от Карнобатско землище или близкия район. Висока е 23.45 метра, изсидана от камък и хоросан. Интересно в архитектурно отношение е долното каменно тяло на кулата, което е с квадратна форма с размери 5.45 метра. Високо е 5.8 m и преминава елегантно в осемстенна призма. Каменната част на часовниковата кула е с обща височина 14 m, надстройката – 6.80 m, покривът с шипа – 2.75 m.

Изглед към Часовниковата кула

Църквата „Св. Йоан Богослов” е художествена недвижима културна ценност издигната върху мястото на изгорена от турците по-стара църква в българския център на Възрожденския Карнобат. Църквата е строена след 1878 г. Впечатлява с оригинални архитектурни елементи и дърворезбения си иконостас – един от шедеврите на майсторите от Дебърската школа.

Друга културна забележителност в Община Карнобат е **„Еркесията”**. Представлява пограничен средновековен старобългарски земен окоп между България и Византия, от периода на Първото българско царство, най-вероятно от началото на IX век. Слабо личащ в нивите, по-забележим – в горските масиви на някои от южните карнобатски села. Недвижима културна ценност с категория „Национално значение”.

Еврейският некропол е единствен в Югоизточна България до 30 - 40-те години на ХХ в., когато се преустановява погребването в него и продължава в рамките на християнския некропол в западния край на града. Еврейският некропол се намира на 1 km южно от града и е едно от последните свидетелства, представящи Възрожденския Карнобат като център на еврейската колония в Югоизточна България. Каменна пластика и епиграфски надписи по надгробията дават ценна информация за колонията.

Историческият музей е другата културна институция. Музейното дело в Карнобат води своето начало от далечната 1921 година. Създадената тогава от директора на местната гимназия и дългогодишен краевед Атанас Игнатиев Караиванов музейна археологическа сбирка е втората в Югоизточна България след тази в Дебелт. Тя полага основите на Карнобатския исторически музей, преобразуван в държавен музей през 1953 година. Сега Исторически музей – Карнобат има пет отдела – Археология, Етнография, Художествен, Природа и История. Уредената временна експозиция, запознава посетителите с богатството и регионалната специфика на народната култура на Карнобатския край от периода на Възраждането до първите десетилетия на ХХ век. Ценна информация се съдържа в нумизматичния фонд. Експозицията е обновена през 1998 година и се разполага в четири зали. Сред най-ценните образци са препаратите на изчезналите като гнездящи видове в района дропла, къдроглав пеликан и сив жерав. Отдел „История“ притежава оригинали от Възраждането, като сред тях е уникалната Кондика от 1838 година, ценни, рядко съхранени образци от оръжието, снимки и документи. Част от музея са и къщите музеи „Минко Неволин“ и „Димитър Полянов“. Освен исторически и археологически колекции, Музеят обгрижва ценности с художествен и природонаучен характер.

„Черната джамия“ – наречена е така заради черния камък, от който е изградена. Първо е била построена джамия, която е била съборена до основи от тогавашния управител на гр. Карнобат - Халил ага и на нейно място през 1821 г. е построена нова. Точната година, през която е била построена първата джамия, останала под по-късната (по-нова), засега не може да се установи.

Изглед към Черната джамия

Къщата – музей на „Димитър Полянов“ е сред недвижимите културни ценности с национално значение. Тя е единствената съхранена възрожденска къща от градски тип, строена през 70-те години на ХІХ в. Къщата - музей „Д. Полянов“ е създадена през 1970 г. Открита е за посещения на 23 ноември 1973 г. Притежава фонд, съдържащ ръкописи, рисунки, документи, снимки, книги, списания, вестници, вещи на писателя, предмети от бита на семейството му, както и материали от и за карнобатски културно-просветни дейци.

Къща – музей на Димитър Полянов

Родната къща на писателя Минко Неволин (революционер, писател) е изцяло реставрирана възрожденска къща, строена през 60-те години на XIX в.

Читалища

Основните културни институции в общината са читалищата, които са съхранили своята роля на културни и образователни центрове, развиващи библиотечната дейност и различни форми на любителското творчество (художествената самодейност). В селата това са единствените центрове на културни прояви и културен живот. Основните характеристики на тези институции са дадени в таблица:

Таблица III-01. Читалища на територията на Община Карнобат

ОБЕКТ	АДРЕС	Капацитет на обекта m ²
НЧ „Д. Полянов - 1862 г.”	гр. Карнобат, пл. „Трети март”	3150.76
НЧ „Изгрев - 1928 г.”	с. Аспарухово	420
НЧ „Христо Ботев - 1928 г.”	с. Венец	35
НЧ „Изгрев - 1929 г.”	с. Глумче	160
НЧ „Светлина - 1928 г.”	с. Деветак	330
НЧ „Хр. Смирненски - 1932 г.”	с. Детелина	87
НЧ „Пробуда - 1929 г.”	с. Добриново	450
НЧ „Господин Иванов - 1928 г.	с. Драганци	324
НЧ „Н.Й. Вапцаров - 1925 г.”	с. Екзарх Антимово	1475
НЧ „Червена звезда - 1928 г.”	с. Зимен	
НЧ „Михаил Иванов - 1927 г.”	с. Искра	600
НЧ „Христо Ботев - 1935 г.”	с. Кликач	40
НЧ „Надежда - 1929 г.”	с. Крумово градище	57
НЧ „Христо Ботев - 1926 г.”	с. Крушево	300
НЧ „Пробуда - 1936 г.”	с. Мъдрино	12
НЧ „Просвета - 1928 г.”	с. Невестино	80
НЧ „П.Р. Славейков - 1927 г.”	с. Сан Стефано	32
НЧ „Светлина - 1922 г.”	с. Сигмен	60
НЧ „Г.С. Раковски - 1928 г.”	с. Смолник	20
НЧ „Развитие-1928 г.”	с. Соколово	185
НЧ „Пробуда - 1924 г.”	с. Сърнево	180
НЧ „Христо Ботев - 1928 г.”	с. Хаджиите	20
НЧ „Пейо Яворов - 1925 г.”	с. Церковски	33
НЧ „Пробуда- 1905 г.”	с. Черково	435

2. Здравно-хигиенни условия на средата

Здравно-хигиенните условия са свързани с качеството на средата за обитаване. Основните фактори, влияещи върху човешката екология в условията на селищната среда, върху здравето и възпроизводството на населението са денатурирана природна среда, замърсяване на нейните елементи - въздух, вода и почва, забавен и усложнен от икономическата криза процес на технологично обновяване на производствените мощности и социалното обслужване. При едновременното им влияние върху организма, те фокусират действието си и го проявяват именно чрез промените в здравните и демографски процеси.

Обекти подлежащи на здравна защита по смисъла на §1, т.3 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ДВ, бр.25/2003г., посл.изм.и доп.ДВ, бр.80/2009г.) са жилищните сгради, лечебните заведения, училищата, детски градини и ясли, висшите учебни заведения, спортните обекти, обектите за временно настаняване, места за отдих и развлечение, както и обектите за производство на храни по §1, т.37 от допълнителните разпоредби на Закона на храните, стоковите борси и тържищата за храни.

Жилищни сгради

Към 31.12.2015 г. на територията на общината има изградени 9649 жилищни сгради с 13 509 жилища в тях.

Лечебни заведения

Болничната помощ се осъществява от МБАЛ - гр. Карнобат. Тя осигурява болнична медицинска помощ на населението от общините Карнобат и Сунгурларе и хемодиализна помощ на нуждаещите се болни от общините Карнобат, Айтос, Сунгурларе и Руен. Доболничната помощ в Община Карнобат е представена от: Медицински център 1 ЕООД. Центърът Разполага с 9 специализирани кабинета: УНГ, офталмологичен, акушеро-гинекологичен, неврологичен, физио-терапевтичен, ендокринологичен, педиатричен, дермато-венерологичен.

Учебни заведения в т.ч. детски градини и ясли

На територията на Община Карнобат се намират:

- четири Основни училища – две в гр. Карнобат и по едно основно училище в селата Екз. Антимово и Кликач;
- едно Начално училище в с. Соколово;
- три Средно образователни училища в гр. Карнобат.

Община Карнобат разполага с три Обединени детски заведения в гр. Карнобат в с. Невестино, и с. Екз. Антимово; ЦДГ в с. Кликач с филиал в с. Соколово и 3 броя ЦДГ в гр. Карнобат.

В училищата и детските градини е осигурено медицинско обслужване. Медицинските специалисти оказват първа долекарска помощ при спешни и неотложни състояния, организират и провеждат профилактични дейности за предотвратяване и ограничаване рисковите фактори в детските заведения и училища, участват в организирането и прилагането в детските заведения и училища на общински, регионални и национални програми за профилактика на болестите и превенция на здравето на децата и учениците.

Спортни обекти

Община Карнобат разполага със спортен комплекс, включващ затревен терен, лекоатлетическа писта, съблекални, спортна зала, басейн, спортна площадка и спортни площадки и физкултурни салони на общинските училища.

Община Карнобат, следва да предлага физическа и социална среда, която да отговаря на здравните потребности на нейните жители чрез благоустрояване и рационално изграждане на различните териториални единици и развитие на комуналното стопанство. С оглед опазване на човешкото здраве, от съществено значение са градоустройствените зони, които по силата на съответни наредби, следва да бъдат спазвани в процеса на планиране.

ОУП на Община Карнобат не крие евентуална рязка неблагоприятна промяна в условията на средата, която на практика да засегне местното население. ОУПО предлага незначително увеличаване на урбанизираните територии, в повечето случаи изключени от регулация застроени терени. Такъв случай има единствено в с. Кликач. Нови строителни граници има в гр. Карнобат, включване на съществуващ производствен терен в северната производствена зона. Има незначително увеличение на селищната територия на с. Екзарх Антимово с терен на съществуваща животновъдна ферма и производствен терен.

В землището на гр. Карнобат се обособяват три вилни зони в бивши земи по параграф 4. По отношение на терените за производство – стопански дворове и ферми в и извън регулационните черти на населените места, проектът предвижда запазване на функциите им.

Анализът на демографските характеристики на Община Карнобат показва, че за периода, за който се разработва ОУПО, най-сериозните проблеми ще бъдат свързани с намаляването и застаряването на населението и обезлюдяването на голяма част от селата, което ще окаже влияние върху цялостното развитие на общината.

Основните проблеми, резултат от антропогенната дейност са:

- Замърсяване на повърхностни и подземни води, поради амортизирана и неефективна ВиК мрежа и липсата на такава в отделни райони.
- Замърсяването на атмосферата от точкови (битови) източници.
- Шум – резултат от функционирането на транспорта.

Рискови фактори

Рисковите фактори, влияещи на здравето на населението, се свързват на първо място с начина на живот, жизнената среда (екологична, трудова, семейна), системата на здравеопазване, както и с редица биологични характеристики. Трябва да се отбележи, че върху появяването и въздействието на рисковите фактори имат определено влияние икономическите и социалните условия в страната. Тези фактори оказват съществено влияние върху силата на отговора на даден индивид спрямо експозицията. Съществуват различни връзки между експозицията и ефекта, което се обяснява преди всичко с възприемчивостта на организма, която от своя страна може да се повлияе от различни физични фактори /бременност, възраст и др./, от намаляването нивото на важни ензими участващи в детоксикацията на редица химични съединения или на генетични фактори. Най-често рисковите фактори се класифицират в следните три групи:

- *първа група-ендогенни* - те са формирани в самия организъм и са израз на неговата биология. Тези фактори могат да бъдат наследствени /генетични/, придобити и биологични.

- *втора група-екзогенни* - това са фактори на окръжаващата среда/ природни и социални/. Трябва да се отбележи, че върху появяването и въздействието на рисковите фактори имат определено влияние икономическите и социалните условия в страната, а именно: безработицата, намаляването на доходите на значителна част от населението, ниската степен на образование, влошената структура на разходите, влошената структура на потреблението.

Статистиката за броя и структурата на безработните е динамична във времето. Като ориентир са посочени официални данни от 2015 г.

	Регистрирани безработни лица - брой			Равнище на безработица - %
	общо	на възраст до 29 години включит.	с регистрация повече от 1 год.	
Карнобат	739	100	256	7.0

Равнището на безработицата в общината е сред най-ниските в областта.

- *трета група- поведенчески* - това са факторите определящи се от стила на живот на индивида /нерационално хранене, тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, ниска двигателна активност, психосоциален стрес/.

Общи пропуски в хигиенното състояние на територията

Извършените анализи показват, че Община Карнобат понастоящем се развива предимно с ниски темпове. Най-голямо жилищно строителство е имало в периода 1946-1960 година. Жилищният фонд в общината се състои предимно от жилища с лоша топлоизолация и звукоизолация. Жилищата с най-висока степен на благоустроеност в общината са 13.2% или 1793 жилища. Площите около тях не са подходящо залесени и не се поддържат чисти. Поради тези причини в много жилищни квартали на града и селата, където съществува значително износен сграден фонд, санитарно-хигиенната обстановка не отговаря на съвременните изисквания от екологична, здравна и естетическа гледна точка. Техническата инфраструктура в малките населени места на общината е стара и има нужда от реконструкция и обновяване. Водопроводната мрежа е амортизирана, няма изградена канализация, уличното осветление е недостатъчно. В повечето села няма детски и спортни площадки. В същото време значителна част от населените места не са обезопасени по отношение на градския шум и вибрациите. Тези вредни фактори са най-осезателни около големите пътни артерии.

Транспортните потоци са преобладаващ източник за шум за обекти със строги изисквания по отношение на акустичната среда – училища, детски градини.

Общият устройствен план на общината ще допринесе за по-ефективното планиране на общинската територия, при прилагането на интегриран подход за постигане на устойчиво развитие в перспектива.

3. Национална-екологична мрежа

3.1. Характеристика на защитените зони, които могат да бъдат засегнати от реализацията на ОУП

Защитена зона „Река Мочурица” с код BG0000196 – заема площ от 8702.83 ha.

Защитената зона обхваща поречието на река Мочурица, която е най-големият приток на река Тунджа. Реката извира на 561 m н.в. от южните склонове на Сидовска планина, в района на военния полигон „Ново село”. По цялото си протежение тече през равнинен терен в широка долина с голяма заливна тераса и малък надлъжен наклон от 1,4‰. В горното си течение пресича от запад на изток Сунгурларското поле, като постепенно завива на юг, а западно от град Карнобат посоката ѝ става югоизточна и образува къс пролом между планинския рид Терзийски баир на запад и възвишението Хисар на изток. След пролома надлъжният ѝ наклон става още по-малък и в долината и се появяват заблатени участъци и високи подпочвени води, откъдето идва и името на реката. Влива отляво в река Тунджа на 128 m н.в., в северната промишлена зона на град Ямбол. Поради равнинния характер на терена през който протича

реката водите и масово се използват за напояване за обширните земеделски земи в долината ѝ. Почти по цялото си протежение коритото на реката е коригирано с водозащитни диги.

Реката е подходяща за възстановяване като важен биокоридор. Дейностите, които са от значение за уязвимостта на защитената зона са изсичането на крайречна растителност, замърсяване на водите, както и негативно влияние върху местообитанията и хидроморфологията на реката. Съгласно стандартния формуляр в защитената зона са посочени следните забрани и ограничения отнасящи се до местообитание с код 92A0, а именно:

- Забрана за водене на всички видове сечи;
- Забрана за водене на действия свързани с промяна на хидрологичния режим;
- Забрана за промяна предназначението на земята, освен в интерес на общественото здраве и безопасност или по други причини от първостепенен обществен интерес, включително такива изразяващи се в изключително благоприятни последици за околната среда.

Предварителният проект на ОУП на Община Карнобат не е в противоречие с режима на опазването на защитена зона „Река Мочурица”.

Защитена зона „Стралджа” с код BG0000205 – заема площ от 882.02 ha

Територията на защитената зона обхваща някогашно блато, между селата Атолово и Венец, което сега е напълно пресушено и превърнато в пасища. В защитената зона се опазват типичните халофитни фитоценози, където се наблюдават процеси на засоляване на почвата, вследствие на високи подпочвени води, лятно изпарение и др. 38.3% от площта на зоната е заета от природно местообитание 1530 „Панонски солени степи и солени блата”, като в зоната са представени и двата подтипа на местообитанието. Подтип 1 - *Солени пасища* е представен главно в централните части на ЗЗ „Стралджа”. Тези фитоценози имат високо проективно покритие и са с доминиране на *Cynodon dactylon* и *Hordeum hystris*. Докато подтип 2 – представляващ типичните „солища”, заемат тясна ивица в южните части на зоната, като на юг граничат с по-мезофилното местообитание 1340. При втория подтип доминират типични халофити като *Camphorosma monspeliaca*, *Suaeda maritima* и др., развиващи се на силно засолен почви. Дейностите, които са от значение за уязвимостта на защитената зона са пресушаване и селскостопански дейности. Настоящите хидрологични условия благоприятстват съществуването на природни местообитания 1530 и 1340. Трябва да се има предвид, че евентуалното засушаване би довело до сукцесионни процеси, вследствие на които в състава на фитоценозите ще навлязат типичните житни ксерофитни видове, характерни за ксеротермните пасища. Местообитанията 1530 и 1340 в рамките на ЗЗ „Стралджа” имат нефрагментирана, ясно обособена, но променлива (според променящите се хидрологични условия) екотонна ивица. При инвентаризационните проучвания през периода 2011-2012г., е установено, че около 20% от площта на полигоните на разпространение на местообитание 1530 са повлияни от пашата и утъпкването. За подобряването на състоянието и структурата им следва да се предприемат мерки за намаляване интензивността на пашата, което ще допринесе за увеличаване на участието на типичните видове растения за сметка на рудералните видове.

Предварителният проект на ОУП на Община Карнобат не е в противоречие с режима на опазването на защитена зона „Стралджа”.

Защитена зона „Екокоридор Камчия-Емине” с код BG0000393

В административно отношение защитената зона заема част от територията на три области (Бургас, Варна и Шумен) и осем общини (Смядово, Върбица, Велики Преслав, Айтос, Карнобат, Руен, Сунгурларе и Дългопол) с обща площ от 28054.79 ha. От тях на територията на Община Карнобат попадат 1443.86 ha или 5.1% от територията на защитената зона. Защитената зона включва значителни по площ горски екосистеми, заемащи над 70% от територията ѝ. Горската монокултура, (предимно от *Pinus nigra*, но и *Quercus rubra*, *Q.suber*, *Robinia pseudoacacia* и др.) е с приемливо покритие от 10.6 процента. С изключение на значителната покривка от храсталачни съобщества, останалият горски фонд е представен от ксерофилни и мезофилни широколистни дървета с доста различни доминанти. С цел дългосрочното запазване на благоприятния консервационен статус на местообитанията в стандартния формуляр на защитената зона като режим на опазване са посочени забрани и ограничения отнасящи се до местообитания с код 91G0, 91Z0, 91AA, 91M0 и 91S0, а именно:

- Забрана за провеждане на санитарни сечи с интензивност под 5 %. При естествените гори е допустимо и нормално естествения отпад (мъртвата дървесина) да бъде до 5% от запаса. Ако мъртва дървесина в насаждението е до 5% от запаса не трябва да се предвижда и извежда санитарна сеч. А в случаите, когато се провежда санитарна сеч - на 1 ha трябва да се оставят по минимум 15 m³ мъртва и суха маса.
- Забрана за внасяне на не-местни произходи и видове при воденето на краткосрочно-постепенни сечи със съчетаване на естественото с изкуствено възобновяване.
- Забрана за водене на всички видове възобновителни сечи при издънкови насаждения с изключение на постепенни сечи с възобновителен период не по-малък от 10 години. Разрешените сечи се допускат при предварително естествено възобновяване или със съчетаване на естественото с изкуствено възобновяване.
- Забрана за водене на всички видове възобновителни сечи при високостъблени насаждения, с изключение на изборните и дългосрочно постепенните.
- Забрана за водене на всички видове възобновителни сечи с изключение на изборните при високостъблени насаждения.
- Забрана за добив на листников фураж.
- Забрана за ограждане, включително за бази за интензивно развъждане на дивеча.
- Забрана за промяна предназначението на земята, освен в интерес на общественото здраве и безопасност или по други причини от първостепенен обществен интерес, включително такива от социален или икономически характер или изразяващи се в изключително благоприятни последици за околната среда.
- Задължително провеждане на отгледни сечи.

Предварителният проект на ОУП на Община Карнобат не е в противоречие с режима на опазването на защитена зона „Екокоридор Камчия-Емине”.

Защитена зона „Комплекс Стралджа” с код BG0002028 – заема площ от 2 872.982 ha

Защитената зона включва язовир „Церковски” с площ около 180 ha и намиращите се в съседство влажни ливади и заблатени места, остатъци от източната част на бившето Стралджанско блато (най-голямото някога блато във вътрешността на България). Намира се на 1-2 km южно от шосето Бургас - София в участъка южно от село Венец. Язовир Церковски е място от международно значение за мигриращи и зимуващи водолюбиви птици, където се концентрират над 2 0000 водолюбиви птици от 30 вида. Той е едно от най-важните места в света за зимуването на голямата белочела гъска (*Anser albifrons*), световно застрашената червеногуша гъска (*Branta ruficollis*) и зеленоглавата патица (*Anas platyrhynchos*). Във влажните ливади се среща световно застрашеният ливаден дърдавец (*Crex crex*), ливадният

блатар (*Circus pygargus*), голямата (*Porzana porzana*) и средната пъструшка (*Porzana parva*). По време на миграция язовирът е място за струпване на водолюбиви птици като розовия пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), блестящия ибис (*Plegadis falcinellus*), лопатарката (*Platalea leucorodia*) и др. В хода на проучването и картирането на гнездовата орнитофауната през 2012 г., са установени като гнездящи 11 вида птици обект на опазване в защитената зона. Важно е да се отбележи, че въз основа на данни от проучванията през 2012 г. е регистрирано гнездене на гривеста чапла, голяма бяла чапла, блестящ ибис и кокилобегач, които са предмет на опазване в зоната, но към 2007 г. за тях не е регистрирано сигурно гнездене. Също така през 2012 г. в защитената зона е регистрирано сигурно гнездене на 2 вида (късопръст ястреб и червен (ръждив) ангъч) включени в Приложение 2 на закона за биологичното разнообразие, които не са предмет на опазване в зоната. Цялостното състояние на местообитанията на видовете предмет на опазване в защитената зона може да бъде определено като добро. Констатирано е заливане/самовъзстановяване на Стралджанското блато.

Защитената зона е чувствителна към човешки дейности, свързани с управление на водите, както и с неустойчивото ползване на територията на бившето блато като земеделската земя. Постоянното отводняване на мястото намалява качествата на местообитанията, свързани с предоставяне на достатъчно площ за почивка и хранене на мигриращите птици. Със заповедта за обявена на ЗЗ „Комплекс Стралджа” BG0002028 са въведени следните забрани:

- Изграждането на нови отводнителни канали и удължаването на съществуващите;
- Извършването на сечи, освен санитарни на ширина до 50 m от бреговете на водоемите;
- Премахването на характеристики на ландшафта (синури, единични и групи дървета, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове), при ползването на земеделските земи като такива;
- Залесяване на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;
- Използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;
- косенето на ливадите от периферията към центъра с бързодвижеща се техника и преди 15 юли;
- Косенето на тръстика в периода от 1 март до 15 август;
- Паленето на тръстикови масиви и крайбрежна растителност.

Предварителният проект на ОУП на Община Карнобат не е в противоречие с режима на опазването на защитена зона „Комплекс Стралджа”.

Предварителният проект на ОУП на Община Карнобат **не предвижда** нови устройствени зони в границите на защитените зони по Натура 2000. Реализацията на плана не е свързана с нарушаване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитените зони. Не се очаква въздействие върху видовия състав и популациите им. Реализирането на плана не е в противоречие с режима на опазването на защитените зони. По подробно въздействията от реализирането на плана са разгледани и оценени в Доклада по ОС, който е представен като отделно приложение към екологичната оценка.

3.2. Характеристика на защитените територии, които могат да бъдат засегнати от реализацията на ОУП

Съгласно Закона за защитените територии (ЗЗТ) на територията на Община Карнобат попада една защитена територия със статут природна забележителност.

Природна забележителност „Находище на Урумово лале - местност Лалкото” – с площ от 37.9 ha в землищата на селата Венец, Община Карнобат и с. Терзийско, община Сунгурларе. Обявена е със Заповед № 521 от 20.05.1985 г. на Комитет за опазване на природната среда при Министерски съвет (ДВ бр. 45/1985), с цел опазване находищата на българският ендемит – Урумово лале (*Tulipa urumoffii* Наук.). Урумовото лале вирее единствено в България, на надморска височина от 0 до 1000 метра в сухи, главно варовити територии, върху хумусно-карбонатни, и по-рядко канелени и ерозирани почви. Защитен вид от Закона за биологичното разнообразие (2002), включен в Червена книга на България, т.1. Растения и гъби (Пеев, Цонева 2011) в категория „уязвим”. По критериите на IUCN Red Lists of Threatened Plants е оценен като „уязвим“ в световен мащаб.

Заплахи за вида представляват безразборното късане на цветовете, изкореняването на луковиците и унищожаването на местностите, в които той вирее.

Цели на обявяване:

1. Запазване находищата на Урумово лале.
2. Опазване на находище на Урумово лале.

Режим на дейности:

1. Забраняват се всякакви дейности, които водят до повреждане или унищожаване на дърветата;
2. Забранява се късането или изкореняването на растенията;
3. Забранява се влизането, лагеруването, преминаването и паркирането на моторни превозни средства;
4. Забранява се разкриването на кариери, провеждането на минно-геоложки и други дейности, с които се поврежда или изменя както естествения облик на местността, така и на водния и режим;
5. Забранява се извеждането на сечи, освен санитарни;
6. Забранява се паша на домашни животни и коситба;
7. Забранява се всякакво строителство.

Природната забележителност е разположена на около 3.6 km на северозапад от с. Венец.

IV. Съществуващи екологични проблеми, установени на различно ниво, имащи отношение към плана, включително отнасящи се до райони с особено екологично значение като защитените зони по Закона за биологичното разнообразие

1. Съществуващи проблеми на защитените природни територии и защитени зони

➤ **Защитени територии, обявени по Закона за защитените територии.**

На територията на Община Карнобат попада една защитена територия, съгласно Закона за защитените територии (ЗЗТ) - **Природна забележителност „Находище на Урумово лале - местност Лалкото”**, обявена е със Заповед № 521 от 20.05.1985 г. на КОПС при Министерски съвет (ДВ бр. 45/1985), с цел опазване находищата на българският ендемит – Урумово лале (*Tulipa urumoffii* Наук.). Няма данни за установени нарушения на режимите на природната забележителност.

Основните заплахи за вида (*Tulipa urumoffii* Наук.) са късането на цветовете за букети, изкореняването на луковиците и унищожаване или увреждане на местообитанията му, в т. ч. утъпкване, паша, кариери за добив на подземни богатства.

Предвижданията на предварителният проект за ОУП на Община Карнобат създават предпоставки за промени основно в границите на населените места и прилежащите на тях площи. С прилагането на плана земите в съседство с природната забележителност запазват предназначението си.

➤ **Защитени зони, обявени по Закона за биологичното разнообразие**

Чрез обявяването по реда на Закона за биологичното разнообразие на защитени зони е създадена мрежа от защитени зони, която покрива едни от най-ценните за биоразнообразието територии и осигурява биокоридорни връзки между местообитанията на видовете, които се опазват в границите им. На територията на Община Карнобат попадат част от четири защитени зони.

По-голямата част от територията на Община Карнобат е слабо населена, като населението е съсредоточено в общинския център. По отношение на структурата и развитието на промишлеността, Община Карнобат се определя като община с ниска степен на промишлено развитие. По тези причини не се констатират значителни екологични проблеми свързани с функционирането на защитените зони от мрежата Натура 2000 и водещи до нарушаване на целостта и структурата им, както и увреждане на предмета на опазването им.

Поради ниската гъстота на населението в общината случаите на безпокойство и пряко унищожаване на видове, предмет на опазване в защитените зони по-скоро са изключения.

По-значими са проблемите, резултат на трайното обезлюдяване и недостатъчното развитие на стопанската дейност. Липсата на изявен притегателен център в годините на индустриализацията и последвалото трайно намаляване на населението, е довело до западането на животновъдството, което е иницирирало неблагоприятни сукцесии в природни местообитания, характеризиращи се с определен тип тревна растителност. Поради недоизпасване и преустановяване на косенето в части от пасищата и ливадите са започнали процеси на деградация, промяна на състава на растителната покривка и захрастяване. Обезлюдяването на района води до сукцесии на горската растителност в земеделските земи и подивяване на пасищата. Процесът към самозалесяване, който се наблюдава в по-отдалечените от населените места изоставени земеделски земи и полуестествени хабитати, като ливадите и пасищата е заплаха за редица видове, чието съществуване зависи от доброто състояние на агроценозите.

В резултат на деградацията на тревните местообитания потенциални отрицателни въздействия за защитените зони са възможните промени в числеността на популациите на населяващите тревните местообитания степни видове, безгръбначни, влечуги и дребни бозайници, в това число и европейския лалугер, които са храна за много птици.

Проблем за защитените зони са незаконните сечи и честото несъобразяване с лесоустройствените планове от страна на частните стопани. Дървесината се използва основно за отопление, което също е предпоставка за масови незаконни сечи, предимно от по-бедните групи от населението. Практиката на прокаране по стръмни горски склонове на тракторни пътища води до осушаване на месторастенията и намаляване на потенциалните им продуктивни възможности, влошаване условията за растеж на мезофилните видове, което довежда до влошаване на растежа и изсъхване, увеличаване на директната и потенциална ерозия, увеличаване на свлачищата в райони с неустойчиви основни скали. Традиционните

горскостопански практики, както и прокарването на временни извозни пътища създават екологични проблеми.

Ползването на билки, гъби и горски плодове без реална оценка на ресурса и в нарушение на законово установените правила е предпоставка за изчезване на определени видове и дисбаланс в екосистемите. Заплаха представлява фактът, че голяма част от събирачите са без квалификация, повечето от други райони на страната и слабо образовани. Сред голяма част от туристите съществува неразбиране на природните явления и механизми, обвързаността на видовете и техните съобщества със средата, необходимостта от разумно ползване на природните ресурси, както и предубеждения към определени видове – хищници, грабливи птици, сови, прилепи, влечуги и земноводни.

Недостатъчната екологична култура много често е в основата на разрушителното отношение спрямо природата, което от своя страна води до намаляване на популациите, унищожаване на животни и растения от приоритетни и други видове. Проява на подобно отношение са незаконният лов и риболов, изхвърлянето на битови отпадъци извън определените за целта места, замърсяването с промишлени и строителни отпадъци, както и нерационално използване на възстановимите природни ресурси. Поради обезлюдяване на значителна част от територията на общината се характеризира с нисък капацитет на местния човешки ресурс за обезпечаване на устойчивото ѝ развитие. Земеделието и животновъдството в района се поддържат от застаряващо и недостатъчно на брой местно население. Поради обезлюдяване е възможно изчезването на определен брой селскостопански дейности, благодарение на които в продължителен период се е поддържал благоприятен биологичен статус на екосистемите в района. Липсват финансови ресурси за обезпечаване на първоначален капитал за развитие на сектора. Липсват професионални умения и експертни познания за прилагането на екологично земеделие.

Една от целите на ОУП на Община Карнобат е да бъде създаден регламент, съобразно който в обособените в по-големите населени места устройствени зони да бъдат създадени условия за инвестиране в областта на промишлеността, селското стопанство, жилищното строителство, туризма и създаването на оптимална техническа инфраструктура, в резултат на което, част от екологичните проблеми да бъдат решени или в значителна степен минимизирани.

2. Съществуващи проблеми на зоните със специфичен хигиенно-охранителен статут

Предварителният проект на ОУПО съдържа картен материал, който представя пространственото разположение на предвижданията на плана, както и районите, в които тези предвиждания са насочени. По-долу е направен кратък анализ на характеристиките на някои компоненти на околната среда, които могат да бъдат подложени на въздействие.

Атмосферен въздух: Главните източници на емисии в Община Карнобат се групират както следва: битово отопление, в това число и на обществени сгради; транспорт и промишленост. На територията на Община Карнобат няма постоянно действащи пунктове за контрол качеството на атмосферния въздух. Контролът на основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух на територията на Община Карнобат се извършва единствено чрез мобилната автоматична станция на Регионална лаборатория – Стара Загора към ИАОС. Община Карнобат изпълнява мерките, заложили в актуализираната *Програма за намаляване на нивата на замърсителите (ФПЧ₁₀) и достигане на установените норми за съдържанието им в атмосферния въздух на територията на Община Карнобат.*

Води: Съществуващите екологични проблеми, които имат отношение към плана, са свързани с развитието на инфраструктурата, формирането на битови отпадъчни води в населените места, хаотична урбанизация на земеделските земи и други.

Водоснабдяване

Водоснабдяването в Община Карнобат може да се раздели на 3 групи, водоснабдявани населени места само от деривация „Камчия” (ВС Камчия), водоснабдявани населени места, смесено от деривация „Камчия” (ВС Камчия) и от местни водоизточници, водоснабдявани населени места само от местни водоизточници. Състоянието на водопроводната мрежа за общината е изключително остаряла, 81% от нея се състои от етернитови тръби, които са амортизирани и от там се обуславят големият процент загуби, средно около 67%. Всички населени места от общината са водоснабдени с изключение на с. Сан Стефано.

Канализация

В населените места на Община Карнобат има малък процент на изграденост на канализационна мрежа, което обуславя и липсата на пречиствателни съоръжения. В гр. Карнобат има изградена на 90% канализационна мрежа, една КПС и предстои изграждането на още една, както и на Градска пречиствателна станция за отпадъчни води (ГПСОВ). Отпадъчните води на гр. Карнобат се заустват в р. Мочурица. Отпадъчните води в останалите населени места се заустват в естествени приемници – основно дерета и септични ями, което създава предпоставки за замърсяване на почвата, повърхностните и подземни води.

Отпадъци: Община Карнобат участва в Регионално сдружение за управление на отпадъците - Регион Бургас заедно с общини Бургас, Айтос, Камено, Средец, Несебър, Поморие, Руен и Сунгурларе. От месец март 2015 г. Община Карнобат поема дейността по сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци на нейна територия. От м. Юни 2015 г. е в експлоатация Претоварна станция за отпадъци (ПСО) – Карнобат, обслужваща общините Карнобат и Сунгурларе, от където отпадъците след предварително третиране се извозват на РДНО Бургас, Средец, Камено, Несебър, Поморие, Айтос, Руен, Карнобат и Сунгурларе в землището на с. Братово.

На територията на Община Карнобат няма изградена система за разделно управление на генерираните отпадъци от поддръжката и почистването на парковете и градините и биоразградимите отпадъци от домакинствата и заведенията за обществено хранене. През 2013 г. по проект са раздадени около 100 компостера за домашно компостиране на територията на общината.

На Претоварната станция за отпадъци е обособена площадка за компостиране, но към този момент инвестиционните и експлоатационните разходи по съоръженията за компостиране не са социално поносими за населението, за това тази площадка е оформена и профилирана. Към настоящия момент общината извозва зелените отпадъци заедно с битовите отпадъци на Регионално депо - Братово.

Общината има изготвен проект за Закриване и рекултивация на съществуващо общинско депо за битови отпадъци в ПИ №000014, землището гр. Карнобат, Община Карнобат, с който кандидатства за финансиране от ПУДООС. Към настоящият момент е сключен договор с изпълнител за реализиране на проекта, който ще стартира след одобрено финансиране от ПУДООС.

Шум: Основен източник на шум за общината е транспортния поток. Пътните артерии, преминаващи през територията на Община Карнобат не са с висока интензивност на автомобилния трафик. Отсъствието на крупна промишлена дейност определя отсъствие на рискови енергийни източници.

Факторите, които биха оказали негативно влияние върху акустичната обстановка са: увеличаващият се брой на автомобили втора употреба; липсата на ефективни шумопоглъщащи пояси и ограждения до пътните артерии и жилищните райони; незадоволително и в някой случай лошо състояние на пътните настилки.

Към категорията – зони със специфичен хигиенно-охранителен статут се отнасят зони, които по силата на съответни нормативни актове, следва да бъдат взети под внимание в процеса на планиране, а именно:

➤ *водоземни системи за питейно-битово водоснабдяване* на територията на Община Карнобат и учредени санитарно – охранителни зони по реда на Наредба №3/16.10.2000г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони (СОЗ) около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

С Изх. №ДИ-75/4/09.11.2017 г., БД „Черноморски район” предоставя справка от регистъра на издадените разрешителни за подземни води относно водоземни съоръжения, намиращи се в района в близост до Община Карнобат, посочени в следващата Таблица VI-01 и Карта на СОЗ около водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване представена на Фиг. IV-01.

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

№ по ред	Титуляр	№ на разрешителното	Местоположение и име на водоизточника				Водно тяло	Срок на действие на разрешителното		Цел на разрешителното	Год. лимит на водоп.
			Име на водоизточника	Населено място	Община	Област		Начална дата	Крайна дата		
1	"В и К" ЕАД	2151 0055	6 бр. каптирани извори	с. Екзарх Антимово	Карнобат	Бургас	BG2G00000K2034	01.04.2008	01.04.2023	питейно-битово водоснабдяване	50000.00
2	"В и К" ЕАД	2151 0065	извор "Гюр чешма 1", дренаж "Гюр чешма 2"	с. Житосвят	Карнобат	Бургас	BG2G00000K2034	28.05.2008	28.05.2023	питейно-битово водоснабдяване	15000.00
3	"В и К" ЕАД	2151 0066	извори "Текмеджето", "Лозята"	с. Смолник	Карнобат	Бургас	BG2G00000K2034	16.06.2008	16.06.2023	питейно-битово водоснабдяване	20000.00
4	"В и К" ЕАД	2151 0073	ТК-ПС "Лъджата"	с. Аспарухово с. Крушово с. Трояново	Карнобат Камено	Бургас	BG2G00000K2034	11.07.2008	11.07.2023	питейно-битово водоснабдяване	120000.00
5	"В и К" ЕАД	2151 0077	ТК"Добриново"	с. Добриново	Карнобат	Бургас	BG2G00000K2034	03.09.2008	02.09.2024	питейно-битово водоснабдяване	40000.00
6	"В и К" ЕАД	2151 0203	капт.извори "Беш бунар", "Дотлука"	с. Сърнево	Карнобат	Бургас	BG2G00000K2034	18.04.2011	30.04.2021	питейно-битово водоснабдяване	30000.00
7	"В и К" ЕООД	2151 0217	каптиран извор	с. Деветак	Карнобат	Бургас	BG2G00000K2034	21.06.2011	01.07.2021	питейно-битово водоснабдяване	12000.00
8	"В и К" ЕАД	2151 0224	каптиран извор "Малкоча"	с. Хаджиите	Карнобат	Бургас	BG2G00000K2034	11.07.2011	20.07.2021	питейно-битово водоснабдяване	10000.00
9	"В и К" ЕАД	2151 0225	каптиран извор "Ала бунар"каптиран извор "Чортлен"	гр. Карнобат с. Драганци	Карнобат	Бургас	BG2G00000K2034	08.07.2011	20.07.2021	питейно-битово водоснабдяване	15000.00
10	"В и К" ЕАД	2151 0226	ТК-74	с. Детелина	Карнобат	Бургас	BG2G00000K2034	08.07.2011	20.07.2021	питейно-битово водоснабдяване	40000.00
11	"В и К" ЕАД	2151 0227	3 бр. к-жи "Буюклиева чешма", "Косиново дере", "Хайдушко дере"	с. Черково	Карнобат	Бургас	BG2G00000K2034	11.07.2011	20.07.2021	питейно-битово водоснабдяване	15000.00
12	"В и К" ЕАД	2151 0231	каптиран извор "Трите клонки"	с. Соколово	Карнобат	Бургас	BG2G00000K2034	16.08.2011	01.09.2021	питейно-битово водоснабдяване	3600.00
13	"В и К" ЕАД	2151 0251	каптиран извор "Хайдара"	с. Невестино	Карнобат	Бургас	BG2G00000Pg028	09.09.2011	10.09.2021	питейно-битово водоснабдяване	5000.00
14	"В и К" ЕООД	2151 0372	КИ "Богорово 1" и КИ "Богорово 2"	с. Богорово с. Сан Стефано	Стралджа Карнобат	Ямбол Бургас	BG2G00000K2034	20.03.2015	20.03.2025	питейно-битово водоснабдяване	28382.00
15	"В и К" ЕАД	2151 0386	ТК - 175 "В и К - Железник"	с. Железник	Карнобат	Бургас	BG2G00000K2034	42661	46313	питейно-битово водоснабдяване	40000

ЛЕГЕНДА

- Водоизточници с издадено разрешително за водоземане от подземни води на територията на БДЧР
- Водоизточници на минерални води
- Реки по проект "JICA"
- Общински граници
- Водни обекти по КВС
- Граници на РБУ
- Населени места - полигон
- пояс 1
- пояс 2
- пояс 2 и 3
- пояс 3
- Санитарно – охранителна зона около водоизточници за питейно – битово водоснабдяване или добив на минерални води.

Фиг. IV-01. Водни обекти, източници на питейно-битово водоснабдяване и СОЗ на територията на **Община Карнобат** в обхвата на БД **Черноморски район**

Съгласно информация по ЗДОИ-01-24/20.11.2017 г. на БД ИБР, Санитарно-охранителните зони (СОЗ) в Община Карнобат са както следва:

Учредени:

- ✓ СОЗ-14-03 от 03/09/2003 г., за питейно-битово и промишлено водоснабдяване на промишлен комплекс „Гара Церковски”, Заповед за учредяване СОЗ-Т-6/2004 от 18.02.2004 г., подземно водно тяло BG3G0000NQ015.

Неучредени:

- ✓ СОЗ-39/2013, „ВиК” ЕАД – Бургас, СОЗ около КИ на ПС „Венец” за ПБВ на с. Венец, общ. Карнобат, обл. Бургас, BG3G0000NQ015;
- ✓ СОЗ-35/2013, „Свинекомплекс Крумово Градище” АД – Крумово Градище, СОЗ около СК 1 за ПБВ на „Свинекомплекс Крумово Градище” в с. Деветак, общ. Карнобат, обл. Бургас, BG3G0000NQ015;
- ✓ СОЗ-171 от 13.10.2008 г., СОЗ около водоизточник за водоснабдяване на с. Сан Стефано, общ. Карнобат, обл. Бургас;
- ✓ СОЗ-12 от 7.4.2011 г., СОЗ около КИ „Трите клонки” за ПБВ на с. Соколово, общ. Карнобат, обл. Сунгурларе;
- ✓ СОЗ-21/2014, инвеститор – „Свинекомплекс Зимен” АД – Карнобат, СОЗ около СК-1 и СК-2 за водоснабдяване на „Свинекомплекс Зимен” АД с. Зимен, общ. Карнобат, обл. Бургас, BG3G0000NQ005;
- ✓ СОЗ-20/2011 от 02.05.2011 г. СОЗ около КИ „Двете чешми” и КИ „Денева воденица” за ПБВ на с. Костен, общ. Сунгурларе, обл. Бургас;
- ✓ СОЗ-34 от 02.08.2010 г., СОЗ около КИ „Чортлен” ТК за ПБВ на с. Огнен, общ. Карнобат, обл. Бургас.

В Таблица IV-02 е представена извадка от регистъра на издадените разрешителни за ПБВ на Община Карнобат попадащи на територията на БД ИБР.

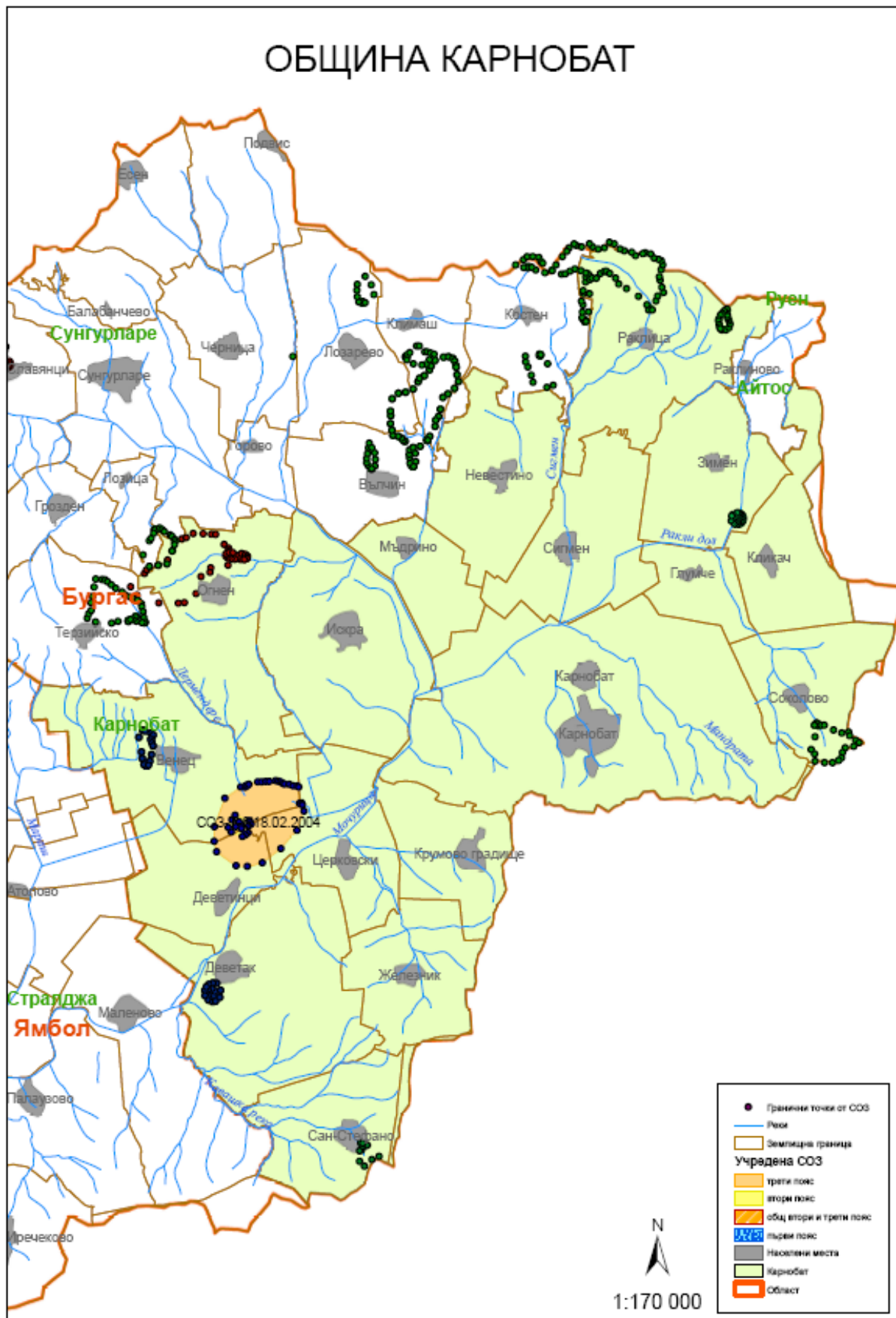
Таблица IV-02. Разрешителни за ПБВ на Община Карнобат попадащи на територията на БД ИБР

Титуляр на разрешителното	Разрешително за водоземане №	Дата на влизане в сила на разрешителното	Крайна дата на действие на разрешителното	Подземно водно тяло	Населено място	Цел на ползване	Географски координати (N)	Географски координати (E)
"В и К" ЕАД - гр.Бургас	31510019	25.06.2007 г.	25.06.2032 г.	BG3G00000NQ005	с.Крумово градище	водоползване от подземни води		
"В и К" ЕАД - гр.Бургас	31510020	26.06.2007 г.	26.06.2032 г.	BG3G00000NQ005	с.Деветинци, с.ЦерковскиШТК в имот 11 в местността "Градина"	водоползване от подземни води	42°35'55,09408"	26°50'43,25213"
"В и К" ЕАД - гр.Бургас	31510071	27.03.2008 г.	27.03.2033 г.	BG3G00000NQ005	с.Искра	питейно-битово водоснабдяване	42°39'21,2"	026°54'08,4"
"В и К" ЕООД - Бургас	31510093	24.09.2008 г.	24.09.2033 г.	BG3G00000NQ015	с.Венец	питейно-битово водоснабдяване	42° 38' 17,5"	026° 47' 25,4"
"В и К" ЕООД - Бургас	31510094	24.09.2008 г.	24.09.2033 г.	BG3G00000K2031	с.Крумово градище	питейно-битово водоснабдяване	42° 37' 10,8"	026° 56' 03,8"
"В и К" ЕАД - Бургас	31510239	23.06.2010 г.	23.06.2035 г.	BG3G00000K2031	с.Железник 2 бр.КЕИ - в имоти № 162 и № 163,местност "Фонда"	водоземане	42° 33' 05,5" 42° 33' 29,4"	26° 54' 06,3" 26° 54' 14,1"
"В и К" ЕАД - Бургас	31510240	23.06.2010 г.	23.06.2035 г.	BG3G00000NQ005	с.Деветак ШТК - в имот № 247, местността "Ливадите"	водоземане	42° 33' 05,5"	26° 54' 06,3"
"В и К" ЕАД-Бургас	31510312	13.09.2011	13.09.2021	BG3G00000K2031	с.Раkliца 2 бр.КЕИ - „Двете чешми” в имот с № 073010 и „Денева воденица” в ДГФ, отдел	водоземане	42° 46' 38,8" 42° 47' 02,3"	27° 02' 23,4" 27° 00' 29,2"

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

					321, подотдел „1”			
"В и К" ЕАД-Бургас	31510313	14.09.2011	14.09.2021	BG3G00000NQ005	с. Сигмен КЕИ«Боаза» - в имот 000700	водовземане	42° 43' 42,6”	26° 58' 26,1”
"В и К" ЕАД - Бургас	31510326	10.01.2012	10.01.2022	BG3G00000NQ005	с.Мъдрино ТК - в имот 010050	водовземане	42° 42' 22,6”	26° 53' 14,2”
"В и К" ЕАД - Бургас	31510327	11.01.2012	11.01.2022	BG3G00000K2031	с.Огнен ТК и КЕИ „Чортлен” - имоти №№ 000314 и 000297, местност „Чортлен”	водовземане	42° 42' 16,8” 42° 42' 17,6”	26° 50' 00,3” 26° 49' 46,8”
"В и К" ЕАД – Бургас	37064		Питейно-битово водоснабдяване	Кватернерен, неогенски, палеогенски, долнокреден, горно юрско–долнокреден, триаски, палеозойски и архай- протерозойски водоносни хоризонти	Населени места от обл. Бургас			

На следващата Фиг. IV-02. е представена Карта на СОЗ в Община Карнобат попадащи на територията на БД ИБР.

Фиг. IV-02. СОЗ на територията на **Община Карнобат**, Източник БД ИБР

Около съоръженията за питейно-битово водоснабдяване са организирани три зони (пояси) за санитарна защита (СОЗ) — пояс I (за строга охрана), пояс II (срещу биологични, бързоразпадащи се и силносорбируеми химически замърсители) и пояс III (срещу стабилни несорбируеми химически замърсители).

Пояс I - за строга охрана има за цел защитата на самите водоземни съоръжения (повърхностни и подземни) като предотврати външния достъп до тях. В пояс I се разрешават само дейности, свързани с експлоатацията на водоизточника и/или съоръжението. Достъп в пояс I имат само съответните длъжностни лица от експлоатиращата фирма и контролните органи.

Границите на **пояси II и III** най-общо се оразмеряват в съответствие с хидрогеоложките и геоморфоложки условия, и режима на експлоатация на съоръженията. Експлоатираните с каптираните извори и шахтови кладенци водоносни хоризонти са незащитени от евентуални замърсители, постъпващи от земната повърхност. Затова, следва да се разглеждат като незащитени водни обекти по смисъла на Наредба №3/2000.

Предвижданията на ОУПО не попадат в наложените забрани и ограничения за незащитени водни обекти, определени за пояси II и III на санитарно-охранителните зони (*съгласно чл.10.ал.1 и Приложение №2 към Наредба №3 за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди*), т.к. не съдържат посочените видове дейности, а именно:

1. Забранява се:

1.1. В пояс II:

- Пряко отвеждане на води, съдържащи опасни и вредни вещества, в подземните води;
- Дейности, които водят до непряко отвеждане на опасни вещества, в т.ч. на земната повърхност и между земната повърхност и водното ниво;
- Дейности, които водят до непряко отвеждане на вредни вещества между земната повърхност и водното ниво;
- Преработка и съхраняване на радиоактивни вещества и отпадъци;
- Добив на подземни богатства, в т.ч. инертни и строителни материали под водното ниво;
- Торене при съдържание на нитрати в подземните води над 35 mg/l;
- Използване на препарати за растителна защита, в т.ч. и разпръскването им с въздухоплавателни средства;
- Напояване с води, съдържащи опасни и вредни вещества.

1.2. В пояс III:

- Пряко отвеждане на води, съдържащи опасни и вредни вещества, в подземните води;
- Преработка и съхранение на радиоактивни вещества и отпадъци.

2. Ограничава се:

2.1. В пояс II:

- Дейности, които водят до непряко отвеждане на вредни вещества на земната повърхност;
- Добив на подземни богатства, в т.ч. инертни и строителни материали вещества между земната повърхност и водното ниво;

- Торене при съдържание на нитрати в подземните води до 35 mg/l;
- Напояване с подземни води от същия подземен воден обект;
- Изграждане на геоложки, хидрогеоложки и инженерно-геоложки проучвателни изработки, в т.ч. и водовземни съоръжения за подземни води в подземния воден обект.

2.2. В пояс III:

- Дейности, които водят до непряко отвеждане на опасни вещества, в т.ч. на земната повърхност и между земната повърхност и водното ниво;
- Дейности, които водят до непряко отвеждане на вредни вещества между земната повърхност и водното ниво;
- Добив на подземни богатства, в т.ч. инертни и строителни материали под водното ниво;
- Торене при съдържание на нитрати в подземните води над 35 mg/l;
- Използване на препарати за растителна защита, в т.ч. и разпръскването им с въздухоплавателни средства;
- Напояване с води, съдържащи опасни и вредни вещества.

В пояс III се ограничава, при доказана необходимост (ОДН)

- Дейности, които водят до непряко отвеждане на вредни вещества на земната повърхност;
- Добив на подземни богатства, в т.ч. инертни и строителни материали между земната повърхност и водното ниво;
- Напояване с подземни води от същия подземен воден обект;
- Изграждане на геоложки, хидрогеоложки и инженерно-геоложки проучвателни изработки, в т.ч. и водовземни съоръжения за подземни води в подземния воден обект.

➤ *източници на минерални води* на територията на Община Карнобат
На територията на Община Карнобат няма източници на минерални води.

➤ *Пречиствателни съоръжения за битови отпадъчни води*

На територията на общината са изградени следните ЛПСОВ:

1. ЛПСОВ на Претоварна станция за отпадъци – Карнобат;
2. ЛПСОВ на предприятие за бутилиране на спиртни напитки и вина в с. Венец, Община Карнобат – „СИС Индустрийс“ ООД;
3. ЛПСОВ на спиртоварна фабрика край с. Церковски, Община Карнобат – „ВИН.С. Индустрийс“ ООД;
4. ЛПСОВ на „Птицекланица Чубра“ с. Чубра – месопреработвателно предприятие за бяло птиче месо.

За всички подсистеми на техническата инфраструктура трябва да бъдат предвидени необходимите сервитути и охранителни зони, което гарантира доброто им функциониране от техническа гледна точка и опазването на околната среда.

По отношение опазването на чистотата на питейната вода важен е контролът по регламентираното заустване на пречистени отпадъчни води в реките, прилагане на строги санкции и упражняване на контрол по спазване на изискванията, свързани с третиране на различните по вид отпадъци.

V. Цели на опазване на околната среда на национално равнище, имащи отношение към плана и начина, по който тези цели и всички екологични съображения са взети под внимание по време на разработването на плана

Благоприятните екологични условия са важен фактор за социално-икономическото развитие на всяко населено място. В този смисъл ОУП на Община Карнобат следва да бъде съобразен с поредица от документи на национално, регионално и локално равнище и основните стратегически цели, поставени в тях. Тези документи ще бъдат разгледани подробно. Освен нормативните документи, свързани със спецификата на отделните компоненти и фактори оказващи въздействие върху околната среда, е важно да се проследи и хоризонталната и вертикалната интеграция на предвижданията на ОУП с други планови документи в сферата на социално-икономическото (регионалното) развитие и пространствено (устройствено) планиране.

Стратегии и програми на национално ниво

Интегрирането на екологичните принципи в националната политика е важно условие за опазването на околната среда. Екологичната съгласуваност на целите и приоритетите, заложиени в проекта на ОУПО Карнобат, е оценена на база обвързаността на плана с други планове и програми на национално, регионално, областно и общинско равнище

Проект на Национална стратегия за околна среда и Национален план за действие 2009 - 2018 г.

Националната стратегия за околна среда (НСОС) е създадена в отговор на обществената потребност от осъществяване на планова, открита и предсказуема политика в областта на околната среда. НСОС се явява и естествено продължение на провежданата от Р България политика в областта на околната среда. Националните цели по опазване на околната среда. Дългосрочната цел на България в областта на околната среда е: ***Към по-добро качество на живот и устойчива околна среда.***

Стратегическите цели по отношение на околната среда, посочени в Националната стратегия за околната среда и Национален план за действие 2009 – 2018 г., одобрена с Решение №353/15.05.2009 г. са следните:

1. Намаляване и предотвратяване на последиците от изменението на климата и чиста енергия
2. Осигуряване на достатъчно по количество и с добро качество вода
3. По-здравословна околна среда за по-добро качество на живот
4. Насърчаване на устойчивото потребление и производство
5. Ограничаване и спиране на загубата на биологичното разнообразие
6. Формиране на нови модели на поведение, щадящи околната среда и съдействащи за устойчивото развитие, както и осигуряване на по-качествена информация и мониторинг на околната среда.

Новоразработената национална стратегия за околна среда 2009-2018 г. отчита, че процесите и предизвикателствата, свързани с околната среда рефлектират във всички сектори на икономиката и сфери на живота и обратно, и това изисква нови по-интегрирани и комплексни подходи за тяхното решаване.

Тя отговоря на нарастващата необходимост опазването и подобряването на качеството на околната среда да се разглежда като един от стълбовете на устойчивото развитие, съвместно с икономическото и социалното развитие. Стратегията очертава цели и действия, насочени към

опазването, възстановяването и възпроизводството на естествената околна среда, поддържането на разнообразието на живата природа, разумното използване на природните богатства и ресурсите на страната в контекста на устойчивото развитие.

Стратегията се основава на концепцията, че предотвратяването на отрицателните изменения на екосистемите и нарушаването на техните функции в следствие на антропогенни въздействия е ключов фактор за постигане на глобалната цел на политиката по устойчиво развитие – подобряване на качеството на живот и благосъстоянието на настоящото и бъдещите поколения посредством създаването на устойчиви общности, способни да управляват и използват ефективно ресурсите и да развиват екологичния и социалния потенциал на икономиката, както и да осигуряват просперитет, опазване на околната среда и социално сближаване. В този смисъл стратегията цели не само по-устойчива околна среда, но и по-добро качество на живот.

Нейното изработване е съобразено с основните стратегически документи на Европейския съюз и ООН, имащи отношение към устойчивата околна среда - Лисабонската стратегия за развитие на Европейския съюз, Стратегията за устойчиво развитие на Европейския съюз, Стратегията за околна среда и тематичните стратегии към нея на Европейския съюз, най-новите политики на Европейската комисия в околната среда и устойчивото развитие – законодателните пакети „Климат - енергетика” и „Устойчиво потребление и производство”, Целите на хилядолетието за развитие (ООН) и др.

Националната стратегия и планът за действие са рамкови, тъй като вече се изпълняват или се подготвят нови/актуализират редица секторни и общински стратегически документи, свързани с околната среда. Тя следва да е водеща за осъществяването на ефективна политика за устойчива околна среда от компетентните институции, организации, включително на областно и общинско ниво.

В националната програма за околна среда гореописаните стратегически цели са разбити на специфични цели, които представят в подробности очакваните резултати. По-долу са описани специфичните цели към всяка стратегическа цел, както и съответните индикатори за изпълнение.

Стратегическа цел 1: Намаляване и предотвратяване на последиците от изменението на климата и чиста енергия

1.1. Намаляване на растежа на емисиите на парникови газове, отнесени към растежа на БВП на страната

- Емисии на парникови газове отнесени към растежа на БВП на страната
- Общо количество на емисии на парникови газове – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Емисии на парникови газове по сектори на икономиката (вкл. поглътители) – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Интензитет на емисиите на парникови газове от потреблението на енергия - индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Извършени транзакции на единици за емисии в Националния регистър за отчитане на емисиите на парникови газове

1.2. Адаптиране към промените в климата

- Изградени системи за ранно предупреждение за природни бедствия и аварии свързани с изменението на климата
- Информираност по въпросите на изменението на климата и формиране на нови модели на поведение на обществото, насочени към намаляване и предотвратяване на последиците от изменението на климата

1.3. Постигане на устойчиво екологосъобразно развитие на енергетиката в страната

- Енергиен интензитет на икономиката (kgoe) - индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Вложени енергийни ресурси за преобразуване (toe)
- Брутно вътрешно потребление на горива и енергия в страната по видове източници (хил. т н. е.)
- Дял на възобновяемата енергия в брутното вътрешно потребление (%)
- Дял на възобновяемата енергия в общото крайно енергийно потребление (%)
- Ефект от иновациите върху материалната и енергийна ефективност (%) - индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Производство на електрическа енергия от ВЕИ (GWh)
- Емисии на вредни вещества от ТЕЦ и битово горене (kt/y)
- Емисии на киселинообразуващи субстанции от енергийния сектор – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Емисии от озонери прекурсори от енергийния сектор - индикатор за устойчиво развитие на Евростат

Стратегическа цел 2. Осигуряване на достатъчно по количество и с добро качество вода

2.1. Осигуряване на добро състояние на повърхностните и подземните води, на добър екологичен потенциал на изкуствените и силно модифицираните водни тела

- Население обслужвано от селищни пречиствателни станции за отпадъчни води – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Брой присъединени еквивалент жители към канализационните системи
- Процент на населението, свързано към СПСОВ
- Брой ново изградени и рехабилитирани СПСОВ

2.2. Осигуряване на вода с необходимото количество и качество за населението, водните екосистеми и икономиката на страната и намаляване на последиците от наводнения и засушавания в условията на глобални промени в климата

Количество на иззета вода /хил. куб. м/- индикатор на Евростат

- Вода, добита от повърхностни и подземни източници – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Степен на изграденост на нова хидротехническа инфраструктура
- Дял на населението, свързано с централно селищно водоснабдяване – показател от Целите на хилядолетието за развитие
- Дял на населението получаващо вода за питейно-битови цели с качество, съответстващо на нормативните изисквания
- Дял на населението, включено към селищна канализационна мрежа - показател от Целите на хилядолетието за развитие
- Дял на населението, обслужвано от пречиствателни станции за отпадни води - показател от Целите на хилядолетието за развитие
- Дължина на новоизградените и рехабилитирани мрежи за питейно-битово водоснабдяване

- Брой нови питейни водоизточници и нови и рехабилитирани ПСПВ

2.3. Възприемането на водите като елемент от националната сигурност, с цел устойчиво развитие на страната

- Степен на осигуреност на населението с вода за питейно-битови нужди

2.4. Въвеждане на интегрирано управление на водите и крайбрежните зони в Черноморския басейнов район на основата на екосистемния подход

- Брой изградени, реконструирани и модернизирани ПСОВ
- Относителен дял на отпадните води обработвани в ПСОВ
- Емисии на азот и фосфор
- Замърсявания с азот и фосфор от земеделието
- Брой предприятия, съоръжения и земеделски стопанства използващи най-добри налични практики
- Брой и площ на морски защитени територии и защитени зони НАТУРА 2000
- Размер на рибарски флотилии - индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Количество риба уловена извън безопасния биологичен минимум/лимит - индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Обем производство в обектите за аквакултури
- Относителен дял на използване (засягане) на площите на защитени територии и зони на Националната екологична мрежа в Зона А и Зона Б, чиито обхват е определен в Закона за устройството на Черноморското крайбрежие
- Относителен дял на урбанизираните територии в Зона А и Зона Б, чийто обхват е определен в Закона за устройството на Черноморското крайбрежие
- Площ на защитени територии и защитени зони в Зона А и Зона Б, чийто обхват е определен в Закона за устройството на Черноморското крайбрежие
- Относителен дял на площта на защитените територии в морето и с приети планове за управление в Зона А и Зона Б, чийто обхват е определен в Закона за устройството на Черноморското крайбрежие

Стратегическа цел 3: По-здравословна околна среда за по-добро качество на живот

1. Намаляване на здравния риск от замърсяването на околната среда

- Очаквана продължителност на живота и години живот в здраве по пол - индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Експозиция на населението на замърсяване с прахови частици ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) - индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Експозиция на населението на замърсяване с озон ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)- индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Население, изложено на шум - индикатор за устойчиво развитие на Евростат

3.2. Достигане на общоевропейските норми за качество на атмосферния въздух (КАВ) върху територията на цялата страна, намаляване нивата на емисиите и подобряване на качеството на течните горива

- Брой населени места с измерени концентрации на отделните замърсители над нормите
- Население, изложено на наднормено замърсяване по отделни замърсители (бр. жители)
- Общи годишни емисии на замърсителите, посочени в Таблица 1, в т.ч. емисии на кисляващи вещества (серен диоксид SO_2 , азотни оксиди NO_x и амоняк NH_3) – индикатор за устойчиво развитие по Евростат и емисии на прекурсори на прахови

частици (азотни оксиди NO_x , серен диоксид SO_2 и амоняк NH_3) – индикатор за устойчиво развитие по Евростат

- Съдържание на сяра в течните горива (m/m)

3.3 Прекратяване употребата на вещества, които нарушават озоновия слой и намаляване емисиите на флуорирани парникови газове

- Употреба на вещества, нарушаващи озоновия слой (t)
- Емисии на флуорирани парникови газове (t)

3.4. Намаляване на рисковете за човешкото здраве и околната среда от химикалите

- Брой изпълнени предписания към брой на констатираните несъответствия при производство/пускане на пазара на химични вещества в самостоятелен вид, в препарати и в определени изделия
- Предприятия, извършили предварителна регистрация по REACH, отнесени към предприятията, имащи задължение за регистрация по REACH (%)

3.5. Предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях

- Предприятия, опериращи в съответствие с условията в разрешителните по чл.104 на Закона за опазване на околната среда, отнесени към предприятията с издадено разрешително (%)

3.6. Предотвратяване на нерегламентиран износ на определени опасни химикали

- Брой регистрирани несъответствия при износ на определени опасни химикали към общия брой на подадените уведомления за износ (%/година)

3.7. Повишаване информираността на населението, вкл. в детска и училищна възраст за ограничаване на рисковете за околната среда и човешкото здраве от употребата на определени опасни химикали

- Предоставена информация за рисковете от употребата на определени опасни химикали

3.8. Предотвратяване и намаляване на шума в населените места

- Брой разработени стратегически шумови карти
- Брой разработени планове за действие
- Брой изпълнени мерки от плановете за действие

3.9. Подобряване на контрола върху източниците на шум в околната среда от страна на компетентните органи

- Брой промишлени източници, отговарящи на нормативните изисквания, спрямо общия брой извършени проверки
- Брой пунктове от националната система за анализ, оценка и контрол на шума, отговарящи на нормативните изисквания спрямо общия брой пунктове
- Брой извършени контролни измервания на шумови нива от локални източници

3.10. Устойчиво управление на почвите

- Процент земеделски земи, на които се прилагат агроекологичните схеми – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Брой въведени компенсаторни и/или други финансови схеми за устойчиво управление на земите

3.11. Възстановяване на увредени почви

- Възстановени почви за година (ha)
- Годишни разходи за възстановяване на увредени почви
- Брой утвърдени/ използване нови технологии за възстановяване на увредени почви

Стратегическа цел 4. Насърчаване на устойчивото потребление и производство

4.1. Разширяване използването на екологосъобразни технологии и екоиновации във всички сектори на икономиката

- Разходи за развойно-изследователска дейност – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Оборот от иновациите – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Ефект от иновациите върху материалната и енергийна ефективност – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Брой на изградените центрове за изследвания и иновации

4.2. Устойчиво управление и рационално ползване на земните недра и на подземните богатства

- Брой на разгледани и съгласувани цялостни и годишни работни проекти за търсене и/или проучване, добив и първична преработка
- Брой на разгледани, съгласувани и утвърдени планове за управление на минните отпадъци
- Брой на извършени проверки на геологопроучвателни и миннодобивни обекти
- Създаване, поддържане и актуализиране на информационни системи и на бази данни за находищата на подземни богатства и за съоръженията за минни отпадъци на територията на страната

4.3. Ограничаване на натоварването върху околната среда от дейностите по търсене и/или проучване, добив и преработка на подземни богатства

- Инвентаризация на съоръженията за минни отпадъци на територията на страната
- Създаване, поддържане и актуализиране на бази данни от мониторинга на съоръжения за минни отпадъци
- Брой разгледани и съгласувани проекти за рекултивация на нарушените терени
- Брой проведени семинари и изготвени методически документи

4.4. Интегриране на превантивните инструменти по околната среда с икономическите политики

- Брой издадени в срок решения по ОВОС и решения за преценяване необходимостта от ОВОС
- Брой издадени в срок становища по ЕО и решения за преценяване на необходимостта от ЕО
- Брой издадени в срок решения по комплексни разрешителни
- Брой преразгледани/изменени/актуализирани в срок комплексни разрешителни
- Брой проведени семинари и издадени методически документи

4.5. Стимулиране на устойчиви модели на потребление и производство във всички сектори на икономиката

- Организации със системи за управление на околната среда – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Продукти с присъден знак за екомаркировка – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Площи, за които са поети агроекологични ангажименти – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Площи, които се управляват по методите на биологичното земеделие – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Гъстота на животновъдството – индикатор за устойчиво развитие на Евростат

4.6. Устойчиво управление на отпадъците

- Производителност на ресурсите – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Генерирани битови отпадъци – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Дял на населението, обхванато от организирана система за събиране и транспортиране на отпадъците – показател от Целите на хилядолетието за развитие
- Компоненти на потреблението на материали от домакинствата – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Потребление на материали от домакинствата по видове – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Третиране на битовите отпадъци по видове начини за третиране – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Генериране на опасни отпадъци по икономически дейности – индикатор за устойчиво развитие на Евростат

4.7. Постигане на устойчиво развитие на транспортната система и намаляване на натиска на транспорта върху околната среда

- Потребление на енергия от транспорта (общо и по видове транспорт) (toe) – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Емисии на озонови прекурсори от транспорта (t) – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Емисии на парникови газове от транспорта (общо и по видове транспорт) (t) – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Емисии на фини прахови частици (PM₁₀) от транспорта (t) – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Пазарен дял на биогоривата (%)
- Концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух в градските зони ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- % на велоалеите от градската транспортна мрежа
- Брой на пътуванията с обществен транспорт
- Брой на пътуванията с релсов обществен транспорт
- Брой проекти за изградени на велосипедни алеи

4.8. Устойчиво развитие на районите в страната

- Разходи за възстановяване и опазване на околната среда
- Подобряване на качеството на околната среда в районите с натрупани екологични проблеми
- Подобряване зелената система на населените места - брой реализирани проекти
- Подобряване състоянието и увеличаване на броя на зелените площи в урбанизираните територии
- Брой на разработените нови общи устройствени планове на общини и районни устройствени схеми
- Изготвени с широко участие на заинтересованите страни, екологични оценки на: Националната комплексна устройствена схема, районните устройствени схеми, общите устройствени планове, Общия устройствен план на София и Столичната община, регионалните планове за развитие
- Експозиция на населението на замърсяване с прахови частици ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) - индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Експозиция на населението на замърсяване с озон ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) - индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Население, живеещо в домакинства, изложени на шум
- Население, обслужвано от селищни пречиствателни станции за отпадни води

- Генерирани битови отпадъци
- Относителен дял на населението на района от ниво 2, съгл. Закона за регионалното развитие и на общините в него, обхванато от системата за организирано сметосъбиране
- Относителен дял на населението на района от ниво 2, съгл. Закона за регионалното развитие и на общините в него, обхванато от системата за разделно сметосъбиране
- Количество на рециклираните битови отпадъци (тонове)
- Брой на рекултивирани стари сметища за битови отпадъци

4.9. Развитие на устойчива градска среда и агломерации

- Брой реализирани ландшафтни проекти
- Разработени и одобрени актуални устройствени планове на градове, както и подробни устройствени планове, отчитащи политиката за териториално развитие на ЕС (бр.)
- Увеличаване на зелените площи в населените места (ха)
- Въведени съоръжения за използване на слънчевата енергия за отопление на сградите и други алтернативни източници на енергия
- Брой реализирани проекти за изграждане на велосипедни алеи в градските зони

4.10. Постигане на устойчиво развитие на селското стопанство и намаляване на натиска на сектора върху околната среда

- Изменение на индекса на популация на птици, обитаващи земеделски земи
- Популации на местни породи и сортове (ха, заети с местни сортове и бр. животински единици от местни породи)
- Използвани земеделски площи в необлагодетелствани райони, за които са получени компенсаторни плащания (ха)
- Земи с висока природна стойност, за които е поет агроекологичен ангажимент (ха)
- Площи, в % от общата обработваема земя, за които са поети агроекологични ангажименти – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Площи, в % от общата обработваема земя, отглеждани по биологичен начин – индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Концентрация на биогенни вещества (нитратен и амониев азот, фосфати) в повърхностните води по басейнови райони (mg/l)
- Концентрация на биогенни вещества (нитратен и амониев азот, фосфати) в подземните води по басейнови райони (mg/l)
- Концентрация на пестициди в повърхностните води (mg/l)
- Концентрация на пестициди в подземните води (mg/l)
- Напоявани земеделски площи (ха)
- Площи с риск от почвена ерозия (загуби в t/ha/година)
- Площи, засегнати от ветрова ерозия (ха)
- Производство на енергия от възобновяеми източници в селското стопанство (GWh)
- Емисии на вредни вещества в атмосферата от селското стопанство (t)
- Изградени нови торохранилища (бр.)

4.11. Устойчиво управление на горите на основата на екосистемния подход

- Относителен дял на горските територии
- Горски дървета увредени от обезлистване
- Отношение на годишните сечи към нетния годишен прираст на горите
- Площ на горите с местни видове
- Брой горски пожари
- Засегната територия, вследствие на пожари (ха) (естествени гори или култури)

- Процент от горите, които са сертифицирани
- Дял на недървесните горски продукти
- Стойност на недървесни продукти – като сума в лв., платени като такси за ползване, като реализирана печалба от сектора по пазарни цени
- Процент от горската територия управлявана за отдих и туризъм
- Стойност на капиталовите инвестиции и годишни разходи по управление на горите, дървесните и недървесни продукти, базирани горски екологични услуги, отдих и туризъм

4.12. Намаляване на натиска върху околната среда от туристическия сектор и развитие на устойчив туризъм

- Съотношение между броя на туристите и местното население
- Процент на наличност на свободна леглова база през цялата година
- Процент на посетителите, пристигащи с превозни средства различни от автомобил или самолет
- Процент на отпадъците, рециклирани от предприятията от туристическия сектор
- Процент на предприятията от туристическия сектор с признати екологични сертификати
- Брой на отличителни еко-туристически марки за качество (Марка “Автентична България”, Марка “Пан Парк” (PAN Parks), Марка “Странджа” и др.)
- Брой еко-сертификати в сферата на туризма
- Брой присъдени награди “Син флаг”

4.13. Интегрирана защита и опазване на природното и културно наследство

- Брой нови обекти включени в Списъка на ЮНЕСКО
- Брой и размер на защитените територии
- Брой регистрирани интегрирани обекти на природното и културно наследство (материално и нематериално)
- Брой разширени обекти (с природната им среда), от вече включените в списъка на ЮНЕСКО
- Територии, категоризирани като културен ландшафт

Стратегическа цел 5. Ограничаване и спиране на загубата на биологично разнообразие

5.1. Устойчиво управление на биологичното разнообразие

- Индекс на броя на обикновените птици на единица територия – индикатор за устойчиво развитие на Евростат

5.2. Опазване на местообитания и видове с европейско и национално значение от Националната екологична мрежа и извън нея

- Покритие на мрежата от защитени територии
- Покритие на мрежата от защитени зони НАТУРА 2000
- Брой на разработените планове за управление на защитени територии и защитени зони и планове за действие за видове от дивата флора и фауна
- Процент на площите на защитени територии и защитени зони с утвърдени планове за управление
- Брой определени места по Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна - индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Брой определени места по Директивата за опазване на дивите птици - индикатор за устойчиво развитие на Евростат

- Дял на защитените територии – показател за постигане на Целите на Хилядолетието за развитие
- Брой видове и местообитания с подобро състояние

Стратегическа цел 6. Формиране на нови модели на поведение на обществото, щадящи околната среда и съдействащи за устойчивото развитие, както и осигуряване на качествена информация и мониторинг на околната среда

6.1. Подобряване на достъпа до информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда, включително повишаване на използването на електронните средства за достъп до информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения

- Достъп до електронно правителство - индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Използване на услугите от електронното правителство - индикатор за устойчиво развитие на Евростат
- Брой посетители в сайтовете на МОСВ и неговите поделения
- Редовна актуализация на сайтовете на МОСВ и неговите поделения на български и английски език
- Процент на запознатите с правото си на достъп до информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда
- Брой посетители в информационните центрове на обществеността на МОСВ и неговите поделения
- Брой на базите данни и публичните регистри поддържани в интернет от МОСВ и поделенията му
- Брой издадени решения за предоставяне на достъп до информация в МОСВ и неговите поделения
- Брой организирани публични електронни дискусии и обсъждания на проекти на документи, свързани с околната среда и устойчивото развитие
- Брой консултативни органи, свързани с управлението на околната среда, в които участват представители на различни групи на обществеността
- Осигурен електронен достъп до информацията за околна среда и устойчиво развитие на хората в неравностойно положение

6.2. Повишаване на общественото съзнание, културата, образованието и формиране на нови модели на поведение на обществото, щадящи околната среда и съдействащи за устойчивото развитие

- Интегриране на образованието по околна среда и устойчиво развитие в учебните програми и стандарти, както и в преквалификационни програми и курсове за държавната и местната администрация, НПО и бизнеса
- Брой издадени учебни помагала за учители и ученици за опазване на околната среда и устойчивото развитие
- Брой издадени информационни материали за различни групи на обществеността за опазване на околната среда и устойчивото развитие
- Брой организирани информационно-образователни кампании
- Брой осигурени електронни програми за образование по околна среда и устойчиво развитие

6.3. Подобряване и развитие на системите за наблюдение и програмите за мониторинг

- Брой на извършените докладвания до ЕАОС/ЕК (директиви)
- Процент на обновените схеми/станции/стационари за наблюдения

- Брой на изготвени анализи и оценки
- Брой стратегически документи/ програми, в които са използвани анализи и оценки въз основа на информация от НСМОС

6.4. Подобряване и изграждане на нови информационни системи и регистри за състоянието на околната среда

- Функциониращи публични регистри и информационни системи (вкл. и ГИС базирани)
- Процент публична информация/ БД/ИС спрямо наличната в Националната база данни
- Повишена информираност на населението - предоставена информация/ брой искания въз основа на които е предоставена налична и допълнително обработена информация
- Подобро взаимодействие и обмен между държавните и научните институции и НПО, които събират и обработват информация за околната среда (НСИ, МРРБ, МОСВ, МЗХ, ДАГ и др.)

6.5. Разработване на методологии и въвеждане пакет от индикатори, включително и индикатори за устойчиво развитие, като инструменти за оценка на състоянието на околната среда и ефективността на екологичната политика

- Утвърдени от министъра на околната среда и водите методики/инструкции за изготвяне и прилагане на индикатори за оценка на състоянието и опазването на околната среда
- Брой внедрени индикатори
- Брой индикаторни доклади
- Брой обучени експерти
- Степен на подобрена междуинституционална координация
- Брой проведени семинари, информационни кампании

В Матрица 3 от настоящата Екологична оценка, приоритетите на ОУП на Община Карнобат са съпоставени с тези шест стратегически цели. В резултат на съпоставянето е оценена степента на въздействие на съответния приоритет на ОУП и специфичните цели към него върху стратегически цели, определени в Националната стратегия за околна среда. Въздействието е оценено като положително, силно положително, отрицателно, нулево и няма отношение.

Национален план за управление на отпадъците (НПУО) 2014-2020 г.

НПУО е напълно съобразен с основните цели на европейското екологично право в сектор „Отпадъци” и съдържа ключови цели, за постигането на които в НПУО и НППОО са предвидени програми от мерки. Основна цел на плана е да прекъсне връзката между икономическия растеж и отпадъците, като подобри йерархията на управлението на отпадъците чрез разработване за първи път на подпрограма и мерки за предотвратяване на образуването на отпадъците, постави конкретни количествени цели за подготовка за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на конкретни потоци отпадъци.

Националният план за управление на отпадъците 2014-2020 г. и Националната програма за предотвратяване на отпадъците, неразделна част от Плана, са приети с Решение № 831 на Министерския съвет от 22.12.2014 г.

Генералната стратегическа цел на страната в сферата на управление на отпадъците е: **„Общество и бизнес, които не депонират отпадъци”.**

Стратегическите цели, гарантиращи постигането на генералната стратегическа цел са:

Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване.

Цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда.

Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.

Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

В рамките на НПУО 2014-2020 г. са разработени девет програми, които чрез своите дейности водят до постигане на изпълнението както на конкретните програмни цели (стратегически/оперативни цели), така и на четирите стратегически цели на националния план. Изборът на конкретни мерки и тяхната комбинация във времето представляват различни алтернативи за достигане на набелязаните цели.

Стратегическа цел	Програма
Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване.	▪ Национална Програма за предотвратяване образуването на отпадъци
Цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда.	▪ Програма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло. ▪ Програма за достигане на целите и изискванията за биоразградимите отпадъци в т.ч. за биоотпадъците. ▪ Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради. ▪ Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО. ▪ Програма за подобряване на йерархията на управление на другите потоци отпадъци и намаляване на риска за околната от депата за битови отпадъци.
Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.	▪ Програма за подобряване капацитета на институциите за управление на отпадъците. ▪ Програма за подобряване качеството на информацията, подпомагаща вземането на информирани управленски решения.
Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.	▪ Програма за подобряване информираността и участието на населението и бизнеса относно дейностите по управление на отпадъците.

В Матрица 3 от настоящата ЕО, приоритетите на ОУП на Община Карнобат са съпоставени със стратегическите цели на разгледаните национални планове и стратегия. В резултат на съпоставянето е оценена степента на въздействие на

съответния приоритет на ОУП и специфичните цели към него върху стратегическите им цели. Въздействието е оценено като положително, силно положително, отрицателно, нулево и няма отношение.

Стратегии и програми на регионално ниво:

Регионален план за развитие на Югоизточен район от ниво 2 за периода 2014-2020 г.

Регионалният план за развитие на Югоизточен район от ниво 2 за периода 2014-2020 г. е разработен през 2013 г. Като основен документ, определящ средносрочните цели и приоритети за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие на територията на Югоизточен район, той е насочен към преодоляване на вътрешнорегионалните различия в степента на социално-икономическото развитие в района, както и на междурегионалните различия с останалите райони в Европейския съюз в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

Във визията на регионалния план е заложена прогнозата, че в резултат от прилагането му ще се повиши значително степента на икономическо развитие и ще се подобрят условия за живот в населените места в района, като стремежът е към доближаване до средното ниво на социално-икономическо развитие в ЕС, реализирайки интелигентен, устойчив, приобщаващ и щадящ природната среда и нейните ресурси растеж. Ще бъде оползотворен специфичният потенциал на района за развитие на туризма и енергетиката, произтичащ от стратегическото му разположение на Черно море.

Стратегическите цели и приоритети, поставени в плана са както следва:

Стратегическа цел 1. Икономическо сближаване на ЮИР на междурегионално (с другите райони от ниво 2 в страната) и вътрешнорегионално (между областите в рамките на района от ниво 2) ниво посредством използване на собствения потенциал на района в условията на щадящо околната среда развитие.

Приоритет 1. Повишаване конкурентноспособността на регионалната икономика и подкрепа за малкия и среден бизнес в Югоизточен район.

Приоритет 2. Развитие на устойчиви форми на туризъм и на културните и творчески индустрии в Югоизточен район.

Приоритет 3. Развитие на инфраструктурата за опазване на околната среда в Югоизточен район.

Стратегическа цел 2. Социално сближаване и намаляване на междубластните неравенства в ЮИР чрез инвестиции в човешките ресурси и подобряване на социалната инфраструктура.

Приоритет 1. Подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални, културни услуги и развитие на спортната инфраструктура в Югоизточен район.

Приоритет 2. Подобряване на качествените характеристики и конкурентноспособността на човешките ресурси в Югоизточен район.

Приоритет 3. Укрепване на административния капацитет на местните и регионални власти в Югоизточен район.

Стратегическа цел 3. Развитие и подобряване на териториалното сближаване на ЮИР чрез използване на различните форми на териториалното сътрудничество – трансгранично, транснационално и междурегионално.

Приоритет 1. Развитие на трансграничното сътрудничество и мобилизиране потенциала на периферните гранични територии в Югоизточен район.

Приоритет 2. Развитие на междурегионално сътрудничество в помощ на постигане на стратегическите цели за развитие на Югоизточен район.

Приоритет 3. Опазване българската акватория на Черно море и развитие на морското дело и рибарството в Югоизточен район.

Стратегическа цел 4. Балансирано териториално развитие на ЮИР чрез укрепване на градовете-центрове, подобряване свързаността в района и качеството на средата в населените места.

Приоритет 1. Интегрирано развитие на градовете в Югоизточен район и подобряване качеството на градската среда.

Приоритет 2. Подобряване свързаността на Югоизточен район в национален и международен план.

Приоритет 3. Подобряване качеството на живот в селските райони.

План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Източнореломорски район 2016-2021 г.

Документът представлява актуализиран План за управление на речните басейни в Източнореломорски район, който се отнася за периода 2016-2021 г. Разработен е от Басейнова дирекция за управление на водите в Източнореломорски район съгласно изискването на чл. 155, ал. 1, т. 2 от Закона за водите и чл. 13 на Рамковата директива за водите. Той е основен инструмент за интегрирано управление на водите, съгласно изискванията на Директива 2000/60/ЕС – Рамкова директива за водите (РДВ), транспонирана в Закона за водите (ЗВ).

Актуализация на целите за опазване на околната среда на повърхностните водни тела

Екологичните цели са определени в член 4 от Рамковата директива за водите (РДВ). Целта е дългосрочно устойчиво управление на водите, основано на висока степен на защита на водната среда. В член 4, параграф 1 се определя общата цел на РДВ, които следва да бъдат постигнати за всички повърхностни и подземни водни тела, т.е. постигане на добро състояние до 2015 г. и се въвежда принципът за предотвратяване на допълнително влошаване на състоянието.

Основните екологични цели в директивата са разнообразни и включват следните елементи, съгласно чл.4(1) от РДВ:

- Недопускане на влошаване на състоянието на повърхностните и подземни води и защита, подобряване и възстановяване на всички водни тела;
- Постигане на добро състояние, т.е. добро екологично състояние (или потенциално такова), както и добро химическо състояние на повърхностните води и добро химическо и количествено състояние на подземните води;
- Постепенно намаляване на замърсяването от определени вещества и поетапно спиране на изпускането на приоритетни опасни вещества в повърхностните води, както и превенция и ограничаване на въвеждането на замърсители в подземните води;
- Постигане на стандартите и целите за защитените територии, определени в законодателството на Общността.

В ИБР постигането на целта „добро екологично състояние” е свързана с намаляване на натоварване с биогенни вещества (главно от отпадъчни води от населени места, хранително – вкусова промишленост, от проблеми с отпадъци в речното корито и животновъдство), намаляване замърсяване със специфични вещества (предимно желязо, манган, мед и цинк от индустриални дейности и рудодобив), подобряване стойностите на биологичните параметри

и преодоляване на проблеми с еутрофикацията (цъфтежи на водорасли) в големите язовири, подобряване на хидроморфологията на реките.

Целите, които са свързани с подобряване на екологичното и химично състояние на водните тела са заложени като „подобряване на състоянието по съответните показатели”, за които не е постигнато добро състояние (стойностите съответстващи на доброто състояние) съгласно Наредба Н-4 от 2012 г. за характеризирание на повърхностните води и Наредба от 2010 г. за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

Актуализация на целите за опазване на околната среда на подземните водни тела

Съгласно чл.156а, ал.1, т.2 от ЗВ целите за опазване на околната среда при подземните води се определят за:

- недопускане или ограничаване отвеждането на замърсители в подземните води и предотвратяване влошаването на състоянието на всички подземни водни тела;
- опазване, подобряване и възстановяване на всички подземни водни тела, осигуряване на баланс между водовземаването и подхранването на подземните води и постигане доброто им състояние;
- идентифициране и насочване в обратна посока на всяка значима и устойчива тенденция за повишаване на концентрацията на всеки замърсител с цел непрекъснато намаляване замърсяването на подземните води.

В Източнобеломорски район постигането на добро химично състояние е свързано с понижаване съдържанието на нитрати или проучване на неидентифициран натиск, като с постигане на тази цел са свързани 29 %(12 ПВТ) от подземните ВТ.

По отношение на количественото състояние на подземните водни тела за всички 41 бр. подземни водни тела е заложена цел „опазване на доброто количествено състояние и предотвратяване на влошаването”, поради факта, че няма подземни водни тела оценени в лошо количествено състояние.

Актуализация на целите за опазване на околната среда на зоните за защита на водите

Съгласно чл.156а, ал.1, т.3 от ЗВ целите за опазване на околната среда при зоните за защита на водите по чл.119а се определят за постигане на целите на законодателството, по силата на което е определена или обявена зоната.

Екологичните целите за зоните за защита на водите по чл.119а, ал.1, т.1 – 4 се определят съгласно одобрения общ „подход за определяне/актуализиране на зони за защита на водите и техните екологични цели, съгласно чл.119а, ал.1, т.1-4 от Закона за водите”.

Екологичните цели за зоните за защита на водите, свързани с воднозависими видове и местообитания (чл.119а, ал.1, т.5) се определят съгласно изискванията на одобрения общ подход „Критерии и подходи за определяне на зони за защита на водите и техните цели, свързани с воднозависими видове и местообитания”.

Цели на зоните за защита на водите по чл.119а, ал.1, т.1 – води предназначени за питейно-битово водоснабдяване

Повърхностни води

Изискванията за качество на повърхностни води, използвани за ПБВ, се регламентират от:

- Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризирание на повърхностните води - отлично и добро екологично състояние по отношение на основни физико-химични показатели и специфични замърсители;
- Наредба за стандарти за качество на околната среда (СКОС) за приоритетни вещества и някои други замърсители - добро химично състояние по отношение на приоритетни вещества;
- Наредба № 12 от 18.06.2002г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - изискванията по Приложение № 1 по отношение основни физико-химични показатели, специфични параметри, приоритетни вещества и микробиологични показатели.

Екологичните цели на повърхностни водни тела, включващи или определени като зони за защита на водите, предназначени за ПБВ са съобразени с по-строгия стандарт за качество по показатели за оценка на състоянието им, включени в горепосочените наредби за съответния тип повърхностни води.

Подземни води

Изискванията за качество на подземни води, използвани за ПБВ се регламентират от:

- Наредба № 1 от 10 октомври 2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води - добро химично състояние по отношение на основни физико-химични показатели и специфични параметри;
- Наредба № 9 от 16.03.2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели - изискванията по Приложение № 1 по отношение на основни физико-химични показатели и специфични параметри.

Екологичните цели на подземните водни тела, определени като зони за защита на водите, предназначени за ПБВ трябва да се съобразени с по-строгия стандарт за качество по показатели за оценка на химичното им състояние, включени в горепосочените наредби.

Цели на зоните с води за отдих, водни спортове и/или за къпане

Изискванията за качество на водите, използвани за къпане се регламентират от:

- Наредба № 5 от 30.05.2008г. за управление качеството на водите за къпане - оценка и класификация на водите за къпане (лоши, задоволителни, добри или отлични) по отношение на микробиологични показатели (чревни ентерококи и ешерихия коли);
- Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризирание на повърхностните води - отлично и добро екологично състояние по отношение на основни физико-химични показатели и специфични замърсители;
- Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители - добро химично състояние по отношение на приоритетни вещества.

Екологичните цели на повърхностни водни тела, включващи или определени като зони за отдих, водни спортове и/или къпане трябва да се съобразени със стандарт за качество по показатели за оценка на състоянието им, включени в горепосочените наредби за съответния тип повърхностни води.

Цели на зоните за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми

Специфични екологични цели за тези зони не се определят.

Регламентираните в Закона за водите цели за опазване на околната среда, т.е. постигане на добро състояние на повърхностните води, се интегрират с целите за защита на водите със стопански ценни видове риби и други водни организми.

Цели за зони за защита на водите с цел опазване на местообитания, при които поддръжката или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за опазването им, включително съответните обекти по «Натура 2000», определени съгласно Директива 92/43/ЕИО и Директива 79/409/ЕИО

Подходът за определяне на целите е обвързан с целите и предмета на обявяване на защитените зони и защитените територии.

Предвижданията на ОУПО не противоречат на поставените цели в План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Източнобеломорски район 2016-2021 г. Очаква се създаване на условия за приважване на Община Карнобат в съответствие с изискванията на ЕС по отношение на опазване на околната среда. Екологичните цели могат да бъдат постигнати посредством:

- създаване на предпоставки за опазване чистотата на въздуха, водите и почвите и за опазване на подземните и подводните богатства;
- ограничаване и отстраняване на увреждането и/или унищожаването на основните компоненти на средата – геоложката основа, земите и почвите, подземните и повърхностните води, водните системи, растителния и животинския свят и техните хабитати, ландшафта, природните и културни ценности;
- намаляване на вредните въздействия на физичните фактори - шума, вибрациите и лъченията и подобряване на санитарно-хигиенните условия на средата и гарантиране на здравето на хората;
- съхраняване и обогатяване на биологичното разнообразие, опазване на характерните ландшафти и възстановяване на увредените от човешка дейност такива;
- намаляване на риска за материалните и културни ценности, за здравето и живота на хората.

План за управление на риска от наводнения (ПУРН) за Източнобеломорски район за басейново управление 2016-2021 г.

Планът за управление на риска от наводнения (ПУРН) се изготвя съгласно чл.7 от Директива 2007/60/ЕС (Европейска Директива за наводненията) и на основание чл. 146 и от Закона за водите. Основните етапи при разработването му са: Предварителна оценка на риска от наводнения (ПОРН) и определяне на Райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН); Съставяне на карти за районите под заплаха от наводнения и карти на райони с риск от наводнения; Разработване на ПУРН с включена Програма от мерки.

Целта на плана е да създаде условия за намаляване неблагоприятното въздействие върху човешкото здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност за определените райони със значителен потенциален риск от наводнения за територията на Източнобеломорски район. Той разглежда всички аспекти на управлението на риска от наводнения, отчитайки характеристиките на конкретния речен басейн и интегрира аспектите на опазване на околната среда, като осигурява високо ниво на опазването ѝ. В него е включена Програма от мерки, която се съсредоточава върху предотвратяването, защитата,

подготвеността, включително прогнозите за наводнения и системите за ранно предупреждение.

За територията на Община Карнобат попадаща под управление на Източнобеломорски район, няма регистрирани райони със значителен потенциален риск от наводнения.

План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Черноморския район за басейново управление 2016 – 2021 г.

Планът е основен инструмент за управление на водите на басейнов принцип, както и за постигане на целите на Рамковата директива по водите 2000/60/ЕС (РДВ), транспонирана в Закона за водите. Първият План е публикуван в началото на 2010 г. и обхваща периода до 2015 година. Съгласно изискванията на чл. 14 от РДВ и чл. 159, ал. 1 от ЗВ, ПУРБ се преразглежда и актуализира на всеки шест години след първоначалното му публикуване.

Актуализация на целите за опазване на околната среда на повърхности водни тела

Определянето на целите за опазване на околната среда е описано в Глава X, Радел III от Закона за водите.

Съгласно чл. 15ба, ал. 1, т. 1 от ЗВ целите за опазване на околната среда при повърхностните води се определят за:

- предотвратяване влошаването на състоянието на всички повърхностни водни тела;
- опазване, подобряване и възстановяване на всички повърхностни водни тела за постигане добро състояние на водите;
- опазване и подобряване качеството на водите във всички изкуствени и силно модифицирани водни тела и постигане на добър екологичен потенциал и добро химическо състояние/статус;
- предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване наведнъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;

Постигането на целта „добро екологично състояние” е свързано с:

- ✓ намаляване на натоварване с биогенни вещества, главно от отпадъчни води от населени места;
- ✓ подобряване на общото физико-химично състояние от дифузно замърсяване;
- ✓ намаляване замърсяване със специфични вещества;
- ✓ подобряване на хидроморфоложките условия.

Целите, които са свързани с подобряване на екологичното и химично състояние на водните тела са заложи като „постигане на добро състоянието по биологични и физикохимични елементи”, за които не е постигнато добро състояние съгласно Наредба Н-4 от 2012 г. за характеризирание на повърхностните води и Наредба от 2010 г. за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

Актуализация на целите за опазване на околната среда на подземни водни тела

Актуализацията на целите за опазване на околната среда на подземните водни тела в териториалния обхват на ЧРБУ се извършва в съответствие с Глава десета, Раздел III на ЗВ и чл. 4, т.1, б) на РДВ. Главната цел за подземните води е постигане на добро състояние за всички ПВТ. Целите за опазване на околната среда за подземните водни тела са определени на база конкретните параметри с концентрации на РС и средна стойност за периода (2010-2014 год.) над стандарта или праговата стойност.

За всяко подземно водно тяло е необходимо да се спазват следните изисквания:

- Опазване на подземните води като ценен природен ресурс и основен източник на вода за питейно – битово водоснабдяване;
- Предотвратяване или ограничаване на въвеждането на замърсители в подземните водни тела;
- Предотвратяване влошаването на химичното състояние на всички подземни водни тела;
- Осигуряване на баланс между черпенето и възстановяването на подземните води, с цел постигне на добро състояние.
- Нивото на подземните води не трябва да бъде повлияно от антропогенни изменения, като пречка за достигане на екологичните цели на свързаните повърхностни води, езера и влажни зони, да оказва влияние на понижаване количеството на тези водни тела или да води до значими щети за сухоземните екосистеми, директно свързани с подземните води;
- Прекратяване на значимите и устойчиви тенденции на увеличение концентрацията на замърсяване в резултат от човешка дейност, за да се намали трайно замърсяването на подземните води;
- Постигане и поддържане на добро количествено и добро химично състояние на подземните водни тела.

На база на общите цели са определени оперативни цели за количеството и качеството на подземните води.

По отношение на количественото състояние на ПВТ целите са следните:

- Нивото на подземните води в ПВТ да бъде такова, че разполагаемите ресурси няма да бъдат превишени от общото средно многогодишно черпене, включващо черпенето на базата на издадени разрешителни за водоземане и черпенето от кладенците за задоволяване на собствените потребности на гражданите;
- Промените в нивото на подземните води, в резултат от черпенето, няма да предизвикват временна или постоянна промяна в посоката на потока, включително на ограничени територии, които могат да доведат до:
  - непостигане на целите за свързаните повърхностни водни тела;
  - значимо влошаване на състоянието на повърхностни водни тела;
  - значително увреждане на сухоземни екосистеми, зависещи пряко от ПВТ;
  - привличане (интрузия) на солени води или други замърсени води;
  - непрекъсната и ясно определена антропогенна тенденция за промяна в посоката на потока, която може да доведе до интрузия.

По отношение на химичното състояние на ПВТ целта е ненадвишаване на:

- Стандарта за качество на подземните води определени в Приложение № 1 към Наредба №1/10.10.2007 г., стандарта за качество на питейните води в Наредба № 9/16.03.2001 г.
- Стандартите за качество на замърсителите, установени в приложение I на Директивата за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване;
- Праговите стойности (ПС) определени за всички замърсители и показатели на замърсяване, които характеризират ПВТ определени в риск да не постигнат добро химично състояние.

Актуализация на целите за опазване на околната среда на зоните за защита

Опазването на водите в зоните за защита осигурява развитието на водните екосистеми и свързаните с тях сухоземни екосистеми и цели да се съхрани и опази биоразнообразието, чрез защита на местообитанията и ландшафта, както и да осигури вода за питейно-битови нужди на населението с необходимото качество и количество.

За тези територии и зони се определят специфични изисквания към състоянието на водите, които трябва да се постигат и/или поддържат, поради характера на защитената територия или биологичното разнообразие. Опазването на природата в защитените територии има предимство пред другите дейности в тях.

Определени са следните цели за опазване на водите в зоните за защита:

- За зони, обявени по Натура 2000 - осигуряване на развитието на водните екосистеми и свързаните с тях сухоземни екосистеми;
- За уязвими зони - намаляване и/или предотвратяване замърсяването с нитрати;
- За чувствителни зони – намаляване на замърсяването с биогени;
- Зони за извличане на вода за човешка консумация - недопускане постъпването на замърсители във водоизточниците;
- Зони за къпане - намаляване замърсяването на крайбрежните морски води и осигуряване на благоприятни условия за рекреация;
- Зони за развъждане на риби и черупкови организми - намаляване замърсяването на водите и осигуряване на благоприятни условия за развитие на тези организми.

За постигане на целите за повърхностни и подземни води и в зоните за защита на водите е разработена Програма от мерки, подробно представена в Раздел 7 на ПУРБ.

План за управление на риска от наводнения (ПУРН) на Черноморски район за басейново управление 2016-2021 г.

Планът за управление на риска от наводнения (ПУРН) е изготвен съгласно чл.7 от Директива 2007/60/ЕС (Европейска Директива за наводненията) и на основание чл. 146и от Закона за водите. Планът разглежда всички аспекти на управлението на риска, като се съсредоточава върху предотвратяването, защитата, подготвеността, включително прогнозите за наводнения, системите за ранно предупреждение и отчита характеристиките на Черноморския район за басейново управление на водите за период от шест години – от 2016 до 2021 година включително. Той включва Програма от конкретни мерки или комбинация от мерки за решаване на установените проблеми и постигане на поставените цели за всеки един от определените 45 района със значителен потенциален риск от наводнения.

Директивата изисква от държавите членки да приложат подход на дългосрочно планиране за намаляване на риска от наводнения в три етапа:

- ✓ Изготвяне на Предварителна оценка на риска от наводнения за всеки район на басейново управление;
- ✓ Съставяне на карти на районите под заплаха от наводнения и карти на райони с риск от наводнения;
- ✓ Разработване на План за управление на риска от наводнения с включена Програма от мерки.

За територията на БДЧР Варна има изготвена предварителна оценка на риска от наводнения (ПОРН) в Черноморски район за басейново управление на водите. ПОРН е извършена в

изпълнение на чл.4 от Директива 2007/60/ЕС относно оценка и управление на риска от наводнения и чл. 146а, ал.1 от Закона за водите. Оценката включва:

- ✓ карти на районите за басейново управление на водите, указващи топографията и предназначението на земята, включително границите на:
  - речните басейни и подбасейни;
  - крайбрежните райони;
- ✓ описание на възникнали в миналото наводнения със значителни неблагоприятни последици върху човешкото здраве, околната среда, културното наследство, техническата инфраструктура и стопанската дейност;
- ✓ мащаба на наводненията, пътя им на разпространение и оценка на неблагоприятните последици от тях;
- ✓ оценка на евентуалните неблагоприятни последици от бъдещи наводнения за човешкото здраве, околната среда, културното наследство, техническата инфраструктура и стопанската дейност, като се отчитат:
  - топографията, разположението на водните течения и техните общи хидроложки и геоморфологични характеристики, включително ретензионните низини като естествени водозадържащи повърхности;
  - ефективността на създадени от човека инфраструктури (системи и съоръжения) за защита от наводнения, разположението на населените места, районите на стопанска дейности дългосрочното благоустройство;
  - влиянието на промяната на климата върху появата на наводнения.

Идентифицирането и оценката на потенциалните неблагоприятни последици от бъдещи наводнения, възникнали на територията на Черноморски район за басейново управление на водите е извършена съгласно единна национална методика „Предварителна оценка на риска от наводнения в главните речни басейни на Р България – методика за оценка на риска от наводнения, съгласно изискванията на Директива 2007/60/ЕС” утвърдена от Министъра на околната среда и водите през м.юли 2011 г.

В изпълнение на изискванията на чл.5 от Директива 2007/60/ЕО относно оценката и управлението на риска от наводнения и чл. 146г, ал. 1 от Закона за водите, Директорът на Басейнова дирекция за Черноморски район е определил райони, за които се счита че съществува значителен потенциален риск от наводнения или вероятност за значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН). Определянето им е неразделна част от Предварителната оценка на риска от наводнения (ПОРН) по чл.4 от Директивата и се явява нейна крайна фаза.

Съгласно извършената оценка по чл.146г от ЗВ в Черноморски район за управление на водите, територията на Община Карнобат попада в следния район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) с код и наименование BG2_APSFR_MA_01 „Русокастренска - Русокастро”.

Стратегии и програми на местно ниво:

Общински план за развитие на Община Карнобат за периода 2014 – 2020 г.

Общинският план за развитие на Община Карнобат за периода 2014 -2020 г. е документ за стратегическо планиране на устойчиво интегрирано развитие на територията на общината, който се разработва в съответствие с предвижданията на Областната стратегия за развитие на област Бургас за периода 2014 -2020 г. Общинският план за развитие определя средносрочните цели и приоритети за развитие, като се отчитат специфичните

характеристики и потенциалът на общината, от една страна, и стратегическите насоки за разработване на целите и приоритетите на общинските планове за развитие, съдържащи се в съответната областна стратегия за развитие за периода до 2020 г., от друга страна.

Визията за развитието на Община Карнобат отразява желаните промени и желаното състояние за развитието на общината в един дългосрочен период. Тя отразява мнението на местните хора и има мобилизиращ и консенсусен характер, обединяващ териториалната общност, а именно: *„Община Карнобат – териториална общност със съвременна инфраструктура, повишено качество на услугите, конкурентоспособна промишленост и селското стопанство, съхранена при Община Карнобат – териториална общност със съвременна инфраструктура, повишено качество на услугите, конкурентоспособна промишленост и селското стопанство, съхранена природна среда и културно наследство, развит туризъм, богат културен живот, чиста околна среда и добър жизнен стандарт за своите граждани”*.

Целите и приоритети за развитието на Община Карнобат фокусират изпълнението на плана в четири основни области:

- ✓ Социално – икономическото развитие и повишаване на конкурентоспособността на общината;
- ✓ Състоянието на жизнената среда – природа, урбанизирана среда, инфраструктури и разумно използване на ресурсите;
- ✓ Специфичните характеристики на общината, нейните страни с потенциал за развитие – историческо, културно наследство, образователен център и туристически потенциал;
- ✓ Доброто управление за развитие и пълноценно използване на потенциала и създаването на устойчиви сътрудничества.

Стратегическа цел 1. Развитие на динамична и конкурентоспособна икономика, основана на знанието.

Приоритет 1.1. Развитие на местната икономика чрез използване на местния потенциал.

Мярка 1.1.1. Подкрепа за развитието на частния сектор и най-вече МСП на база използването на местни суровини.

Мярка 1.1.2. Подкрепа за утвърдените предприятия в общината.

Мярка 1.1.3. Подпомагане предоставянето на бизнес услуги, свързани със стартиране на нов бизнес и/или създаването на нови работни места.

Мярка 1.1.4. Подпомагане създаването на мрежи от предприятия, работещи в близки сфери (и по-специално в сферата на преработващата промишленост), като основа за създаване на кълстери.

Приоритет 1.2. Развитие на селското стопанство.

Мярка 1.2.1. Развитие на зеленчукопроизводството.

Мярка 1.2.2. Развитие на животновъдството.

Мярка 1.2.3. Подобряване на интеграционните връзки между производители, преработватели и търговци на селскостопанска продукция.

Мярка 1.2.4. Стимулиране развитието на биоземеделие.

Приоритет 1.3. Привличане на инвестиции.

Мярка 1.3.1. Привличане на инвестиции чрез установяване на трайни бизнес партньорства.

Мярка 1.3.2. Създаване на ПЧП и инициативи за икономическо развитие.

Стратегическа цел 2. Подобряване на жизнената среда (чрез възстановяване и развитие на инфраструктурата, устойчиво развитие на селищната мрежа и опазване на околната среда) и качеството на живот.

Приоритет 2.1. Подобряване състоянието и развитие на инфраструктурата.

Мярка 2.1.1. Разширяване и модернизация на местната транспортна инфраструктура - пътна мрежа, публичен транспорт.

Мярка 2.1.2. Подобряване на водоснабдяването и канализацията и пречистването на отпадните води в проблемни населени места и квартали.

Мярка 2.1.3. Подобряване на състоянието и МТБ на образователната, здравната, социалната, културната инфраструктура в общината.

Мярка 2.1.4. Подобряване на енергийната ефективност на база използването на алтернативни източници на енергия.

Приоритет 2.2. Подобряване качеството на и достъпа до образованието и създаване на благоприятна среда за реализация на младото поколение.

Мярка 2.2.1. Информационно обезпечаване на учебните заведения.

Мярка 2.2.2. Подкрепа и разширяване на извънкласни и извънучилищни форми на заниманията на деца и младежи.

Мярка 2.2.3. Обучения и ориентация на младото поколение към професии от местно значение и професии с трудова реализация.

Мярка 2.2.4. Развитие на спорта.

Приоритет 2.3. Подобряване качеството на социалните услуги и интегриране на групи в социална изолация и малцинствени групи

Мярка 2.3.1. Поддържане качеството на социалните услуги и създаване на нови.

Мярка 2.3.2. Обучение и квалификация на възрастни, на трайно безработни и на други лица от групите в неравностойно положение на пазара на труда и провеждане на активна политика в пазара на труда.

Мярка 2.3.3. Превенция на младежката и дългосрочната безработица.

Приоритет 2.4. Опазване на околната среда.

Мярка 2.4.1. Подобряване качеството на атмосферния въздух.

Мярка 2.4.2. Рационално управление и ползване на водните ресурси.

Мярка 2.4.3. Подобряване управлението на битовите и строителни отпадъците чрез предотвратяване или ограничаване на тяхното вредно въздействие върху човешкото здраве и околната среда.

Мярка 2.4.4. Опазване и популяризиране на биоразнообразието.

Мярка 2.4.5. Развитие на зелената система и възстановяване и опазване на зелените площи в междублоковите пространства на кварталите

Мярка 2.4.6. Повишаване на информираността и екологичната култура на населението

Приоритет 2.5. Преодоляване на териториалния и икономическия дисбаланс в общината

Мярка 2.5.1. Преодоляване на териториалния и икономическия дисбаланс

Стратегическа цел 3. Развитие на туризма в Община Карнобат.

Приоритет 3.1. Развитие на туризма .

Мярка 3.1.1. Развитие на различните форми на туризъм – еко, планински, ловен и риболовен, културен, конгресен, бизнес и селски.

Мярка 3.1.2. Развитие на цялостна маркетингова политика за популяризиране на Карнобат като национална и международна дестинация.

Мярка 3.1.3. Опазване и популяризиране на културното наследство

Мярка 3.1.4. Утвърждаване на културните събития и фестивали в общината и подпомагане организирането на нови.

Стратегическа цел 4. Повишаване на административния капацитет и подобряване на териториалното сътрудничество.

Приоритет 4.1. Подобряване качеството на услугите, предоставяни от общината и подобряване на капацитета.

Мярка 4.1.1. Усъвършенстване организацията на управление и работа в общинската администрация.

Мярка 4.1.2. Усилване на капацитета и подобряване координацията за управление на средства от структурните фондове на ЕС на местно ниво и изграждане на партньорство.

Мярка 4.1.3. Подготовка на документи за следващия програмен период.

Мярка 4.1.4. Повишаване квалификацията и уменията на общинската администрация.

Приоритет 4.2. Стимулиране на местните партньорства, трансграничното и международно сътрудничество.

Мярка 4.2.1. Създаване и утвърждаване на трайни връзки със съседните общини за съвместна работа и участие в проекти и развитие на трансграничното и международно сътрудничество.

Мярка 4.2.2. Стимулиране на партньорства между бизнеса, професионалните училища и научните институции.

Програмите на регионално и местно ниво, обхващат основните проблемни сектори в региона и общината по отношение на околната среда, като отразяват актуалното състояние, набелязват проблемите и планират на конкретни мерки и дейностите за отстраняването им. Чрез подобен механизъм се гарантира, че решенията относно икономическото развитие на местно равнище се вземат с пълно познаване на техните последици за околната среда и човешкото здраве. Като основната цел на всяка програма е подобряване и осигуряване на устойчива и екологична среда с по-високо качество на живот при запазване на висок темп в социално-икономическо развитие. ОУП на Община Карнобат е съобразен с Националните цели по опазване на околната среда. На база анализа на съществуващото състояние на компонентите на околната среда и целите на ОУП на Община Карнобат са изведени приоритетите за развитие на територията. Анализът на приоритетите на развитие, залегнали в ОУП на Община Карнобат от гледна точка на отношението им към околната среда е отразен в **МАТРИЦА 2.**

В следващата **МАТРИЦА 3** са анализирани и оценени отделните приоритети, залегнали в ОУПО, като са сравнени с националните и регионалните стратегически цели в сферата на околната среда, изброени по-горе.

МАТРИЦА 2. Отношение на приоритетите за развитие, поставени в изменението на ОУП на Община Карнобат

Приоритет за развитие	Отношение към околната среда
<i>I. Определяне на характера и начина на застрояване на територията</i>	• Структурирането на територията дава възможност за избягване на негативните ефекти върху околната среда; • Подобряване на комфорта на обитаване на средата посредством обособяване на нови зони за курортни дейности и вилен отдиш; • Обособяването на производствени зони по периферията на населените места води до подобряване качеството на околната среда като цяло, както и създава условия за икономическо развитие на региона; • Увеличаването на зелената система подобрява качеството на атмосферния въздух.
<i>II. Определяне техническите параметри и условия на техническата инфраструктура</i>	• Повишаването на ефективността на съществуващата водопроводна мрежа чрез подмяна на старата такава се отразява благоприятно върху количеството на подземните води; • Чрез изграждане на пречиствателна станция за гр.Карнобат, с необходимия капацитет и степен на пречистване на отпадните води, ще се постигне траен положителен ефект от предотвратяване риска за здравето на хората и опазване от замърсяване на повърхностните и подземните води в района.
<i>III. Осигуряване изграждането на единна зелена система</i>	• Разширяване зоните за озеленяване подобрява качеството на околната среда; • Създаването на единство между зелената система и урбанизираните територии, допринася за поддържането на условно екологично равновесие в общината и оказва силно положителен ефект върху защитените територии; • Чрез дейностите по възстановяване и поддържане на единна зелена система се постига баланс между ползването и съхранението/опазването на горски територии, като се създават възможности за широк достъп и разумно оползотворяване на рекреационния потенциал на територията.
<i>IV. Подобряване на транспортно – комуникационното обслужване на територията, предмет на плана</i>	• Изграждане на нови и подобряване на съществуващи пътните връзки е свързано с генериране на емисии в атмосферния въздух и на отпадъци от строителство; • Съществува вероятност при прокарване на транспортни съоръжения от пряко унищожаване на растителни видове с различен характер върху територията на трасетата и сервитутните им зони.
<i>V. Развитие на културния и екологичен туризъм</i>	• Прилагането на алтернативни форми на туризма цели създаване на туристическа практика, която съхранява, опазва и възстановява природното и културно – историческото наследство за бъдещите поколения; • Създават се реални възможности за интегриране на аграрния сектор с туризма, оказващи благоприятно влияние върху земите и почвите, като по този начин се стимулира обработването на голяма част от пустеещите земеделски земи на територията на общината; • Развитието на туризма цели достигане и поддържане на високо качество на околната среда в селищни и извън селищни райони, чрез прилагане принципите на екологична съвместимост, устойчиво развитие и отговорно използване на природните ресурси.

МАТРИЦА 3. Оценка на приоритетите и целите, имащи отношение към околната среда

Оценка на целите за Приоритет I:

I. Определяне на характера и начина на застрояване на територията	Стратегически цели в областта на околната среда, заложи в Национален план за действие						Стратегически цели, заложи в Национален план за управление на отпадъците				Стратегически цели, заложи в Регионален план за развитие				Стратегически цели, заложи в Общински план за развитие на Община Карнобат				Условия за прилагане
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
1. Разширение на урбанизираните територии чрез увеличаване на капацитета на зоните ЖМ, Жс, Ов и Пп	x	x	x	+	0	x	+	+	x	+	x	x	0	x	x	+	+	x	1. Съобразяване с ограничителите на територията 2. Спазване на параметрите на застрояване в съответните зони.
2. Обособяване на територии за производствени функции и животновъдни обекти по периферията на населените места	x	+	+	++	x	+	+	+	+	+	x	x	x	+	++	+	x	x	
3. Подобряване на комфорта на обитаване на средата посредством увеличаване на зелената система и зоните за рекреация	+	+	+	x	+	x	x	x	x	x	0	0	x	+	x	++	+	x	

Оценка на целите за Приоритет II:

II. Определяне техническите параметри и условия на техническата инфраструктура	Стратегически цели в областта на околната среда, заложи в Национален план за действие						Стратегически цели, заложи в Национален план за управление на отпадъците				Стратегически цели, заложи в Регионален план за действие				Стратегически цели, заложи в Общински план за развитие на Община Карнобат				Условия за прилагане
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
1. Изграждане на нова и реконструкция на съществуващата водопроводна мрежа в гр. Карнобат и част от населените места на територията на общината	x	+	+	x	x	+	x	+	+	x	x	+	x	x	x	++	x	x	1. Използване на най-добри налични техники.
2. Изграждане на нова и реконструкция на съществуваща канализационна мрежа в гр. Карнобат и част от населените места от общината и изграждане на ПСОВ Карнобат	x	x	+	x	x	+	x	x	+	x	x	+	x	+	x	++	x	x	

Легенда: Степента на въздействията е отразена със следните символи: + положително; ++ силно положително; - отрицателно; 0 нулево; x- няма отношение

Оценка на целите за Приоритет III:

III. Осигуряване изграждането на единна зелена система	Стратегически цели в областта на околната среда, заложи в Национален план за действие						Стратегически цели, заложи в Национален план за управление на отпадъците				Стратегически цели, заложи в Регионален план за действие				Стратегически цели, заложи в Общински план за развитие на Община Карнобат				Условия за прилагане
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
1. Правилно планиране на зоните за озеленяване	+	x	+	x	+	+	x	x	x	X	x	x	0	+	x	+	+	x	1. Спазване на ограничителните режими в защитените природни територии и зони. 2. Използване на съвременни и утвърдени методи за развиване на алтернативен и екологичен туризъм.
2. Създаване на единство на зелената система с урбанизираните територии	+	x	+	+	x	x	x	+	+	+	x	0	x	+	+	+	+	x	
3. Използване на защитените територии като важен фактор за развитие на алтернативен и екологичен туризъм	x	x	+	0	x	x	x	x	+	+	+	x	x	+	x	+	++	x	

Оценка на целите за Приоритет IV:

IV. Подобряване на транспортно – комуникационното обслужване на територията, предмет на плана	Стратегически цели в областта на околната среда, заложи в Национален план за действие						Стратегически цели, заложи в Национален план за управление на отпадъците				Стратегически цели, заложи в Регионален план за действие				Стратегически цели, заложи в Общински план за развитие на Община Карнобат				Условия за прилагане
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
1. Рехабилитация на общинска и републиканска пътна инфраструктура на територията на общината и изграждане на обходни пътища на гр. Карнобат и нови пътни връзки – общински с цел подобряване свързаността на населените места от общината	x	0	+	x	x	+	x	+	+	x	+	+	x	+	+	+	+	+	1. Съобразяване с ограничителните режими в защитените природни територии и зони. 2. Използване на най-добри налични техники.
2. Ефективна поддръжка, модернизация и рехабилитация на транспортната инфраструктура	+	x	+	x	x	+	x	+	+	x	x	+	x	+	+	+	+	+	

Легенда: Степента на въздействието е отразена със следните символи: + положително; ++ силно положително; - отрицателно; 0 нулево; x- няма отношение

Оценка на целите за Приоритет V:

V Развитие на културния и екологичен туризъм	Стратегически цели в областта на околната среда, заложи в Национален план за действие						Стратегически цели, заложи в националния план за управление на отпадьците				Стратегически цели, заложи в регионален план за действие				Стратегически цели, заложи в Общински план за развитие на Община Карнобат				Условия за прилагане
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
1. Постигане на добре планирана и функционираща организация и баланс на рекреационните зони и зоните за обществено обслужване	x	x	x	+	x	x	x	x	+	+	+	+	x	+	+	+	+	x	1.Използване на ограничителите на територията като предимство при планирането. 2.Спазване на ограничителните режими в защитените природни територии и зони.
2. Развитие на алтернативен и екологичен туризъм	+	0	+	x	x	+	x	x	0	+	+	x	x	+	+	+	++	x	

МАТРИЦА 3А-I. Оценка на приоритетите и целите за развитие, поставени в ОУПО спрямо Целите за опазване на околната среда на повърхностни водни тела, заложи в Плана за управление на речните басейни в Черноморския район за басейново управление

	Цели за опазване на околната среда на повърхностни водни тела, заложи в Плана за управление на речните басейни в Черноморски район				Условия за прилагане
	1	2	3	4	
Предвиждания на ОУПО	+	+	+	+	

МАТРИЦА 3А-II. Оценка на приоритетите и целите за развитие, поставени в ОУПО спрямо Целите за опазване на околната среда на повърхностни водни тела, заложи в Плана за управление на речните басейни в Източнороморски район

	Цели за опазване на околната среда на повърхностни водни тела, заложи в Плана за управление на речните басейни в Източнороморски район				Условия за прилагане
	1	2	3	4	
Предвиждания на ОУПО	+	+	+	+	

Легенда: Степента на въздействията е отразена със следните символи: + положително; ++ силно положително; - отрицателно; 0 нулево; x- няма отношение

МАТРИЦА 3Б-I. Оценка на приоритетите и целите за развитие, поставени в ОУПО спрямо Целите за опазване на околната среда на подземни водни тела, заложен в Плана за управление на речните басейни в Черноморския район за басейново управление

	Цели за опазване на околната среда на подземни водни тела заложен в Плана за управление на речните басейни в Черноморски район							Условия за прилагане
	1	2	3	4	5	6	7	
Предвиждания на ОУПО	+	+	+	x	x	+	+	

МАТРИЦА 3Б-II. Оценка на приоритетите и целите за развитие, поставени в ОУПО спрямо Целите за опазване на околната среда на подземни водни тела, заложен в Плана за управление на речните басейни в Източнореломорски район

	Цели за опазване на околната среда на подземни водни тела, заложен в Плана за управление на речните басейни в Източнореломорски район			Условия за прилагане
	1	2	3	
Предвиждания на ОУПО	+	+	x	

Легенда: Степента на въздействията е отразена със следните символи: + положително; ++ силно положително; - отрицателно; 0 нулево; x- няма отношение

От проведения анализ на приоритетите за развитие, залегнали в проекта за ОУПО Карнобат е видно, че очакваните въздействия са с преобладаващо положително въздействие или без въздействия.

VI. Вероятни значителни въздействия върху околната среда факторите, които я увреждат и връзките между тях

Вероятните значителни въздействия са разгледани въз основа на принципите залегнали в изискванията на нормативната база за извършване на Екологична оценка на планове и програми, както и стратегическите цели на Общият устройствен план на Община Карнобат и произтичащите от това концепции за устройствено развитие на отделните системи и подсистеми на ОУПО. В зависимост от компонента или фактора на околната среда са посочени онези въздействия, които имат определящ характер за развитието му за постигане на максимално щадящо въздействие върху околната среда. В същото време оценката на вероятните значителни въздействия е направена по укрупнени показатели, съгласно изискванията за стратегическа оценка на планове и програми.

1. Атмосферен въздух

1.1. Характеристика на очакваните източници на замърсяване предвидени в плана

Главните източници на емисии в Община Карнобат могат да бъдат обобщени в следните три групи:

- Битово отопление;
- Транспорт;
- Промисленост.

• Промислени източници:

Както вече стана ясно по-горе с плана не се предвижда изграждането на нови значими промислени източници. В тази връзка с реализирането на ОУПО не се очаква значителна промяна по отношение емитиране на замърсители във въздуха от промислени източници.

Преобладаващата част от фирмите в общината са в сферата на услугите и търговията. Няма мощни източници на емисии на територията на общината. Разположението на организирани промислени източници на територията на Община Карнобат е означено на Фиг. VI-01.

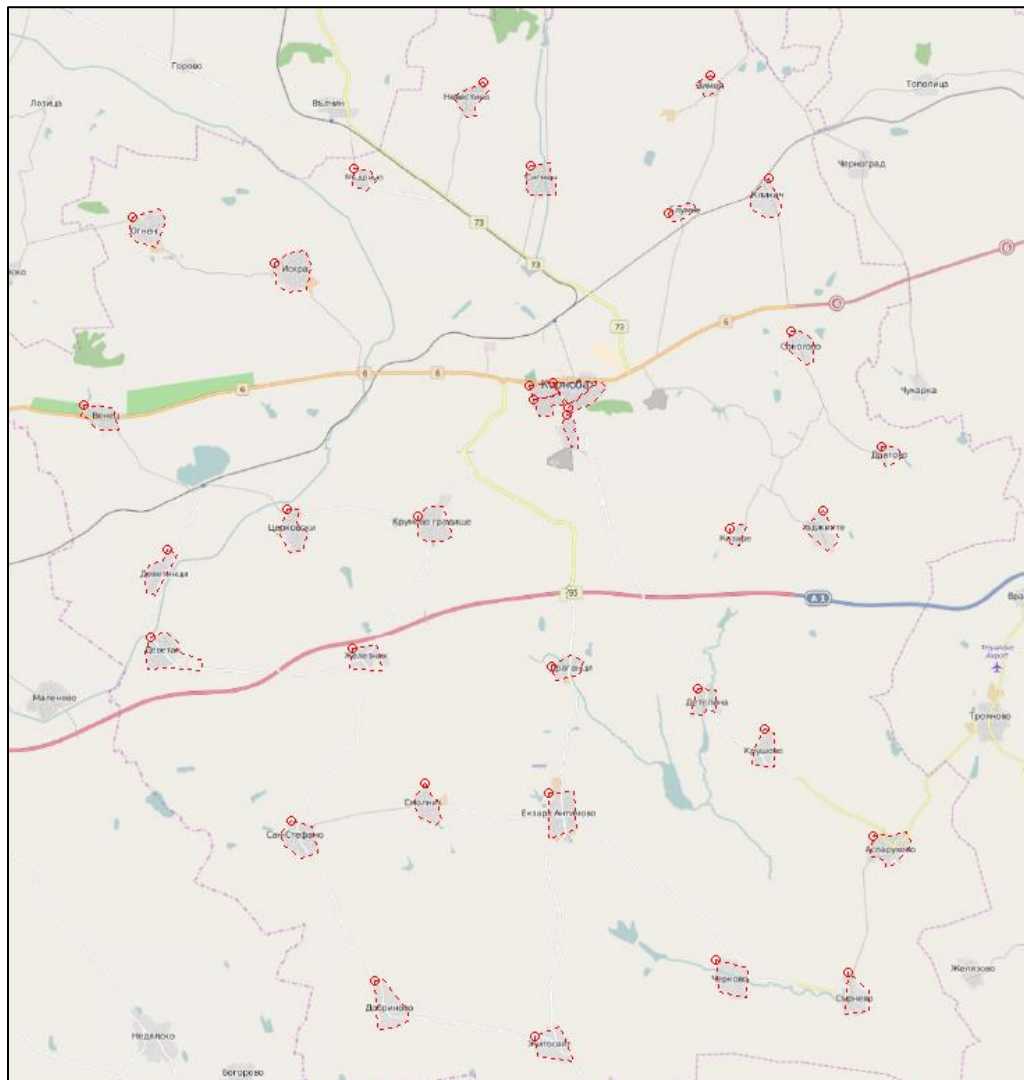
Фиг. VI-01. Разположение на промишлените източници на територията на Община Карнобат

Годишната емисия на $ФПЧ_{10}$ за 2015г. от всички организирани източници на територията на Община Карнобат се равнява на 0.20t/год. Разглеждани поотделно, организирани източници от територията на общината се характеризират с малък дебит и установени ниски концентрации на прах в изходящите газове. За сравнение, тези емисии представляват под 1% от емисиите на $ФПЧ_{10}$, генерирани от битовото отопление. В тази връзка, техният принос е незначителен при определяне на КАВ в Община Карнобат.

- *Комунално-битов сектор (Битово отопление):*

Основен източник на замърсители във въздуха на общината се явява изгарянето на твърди горива при отоплението на жилищата, при което се формира замърсяване с $ФПЧ_{10}$. С предварителния проект на ОУПО се предвижда нарастване с около 6.82 ha на териториите за обитаване и жилищни нужди.

На Фиг.VI-02 е представена карта, визуализираща разположението на жилищните райони, разглеждани като отделни площни източници, на базата на които са определени емисиите от битовото отопление.

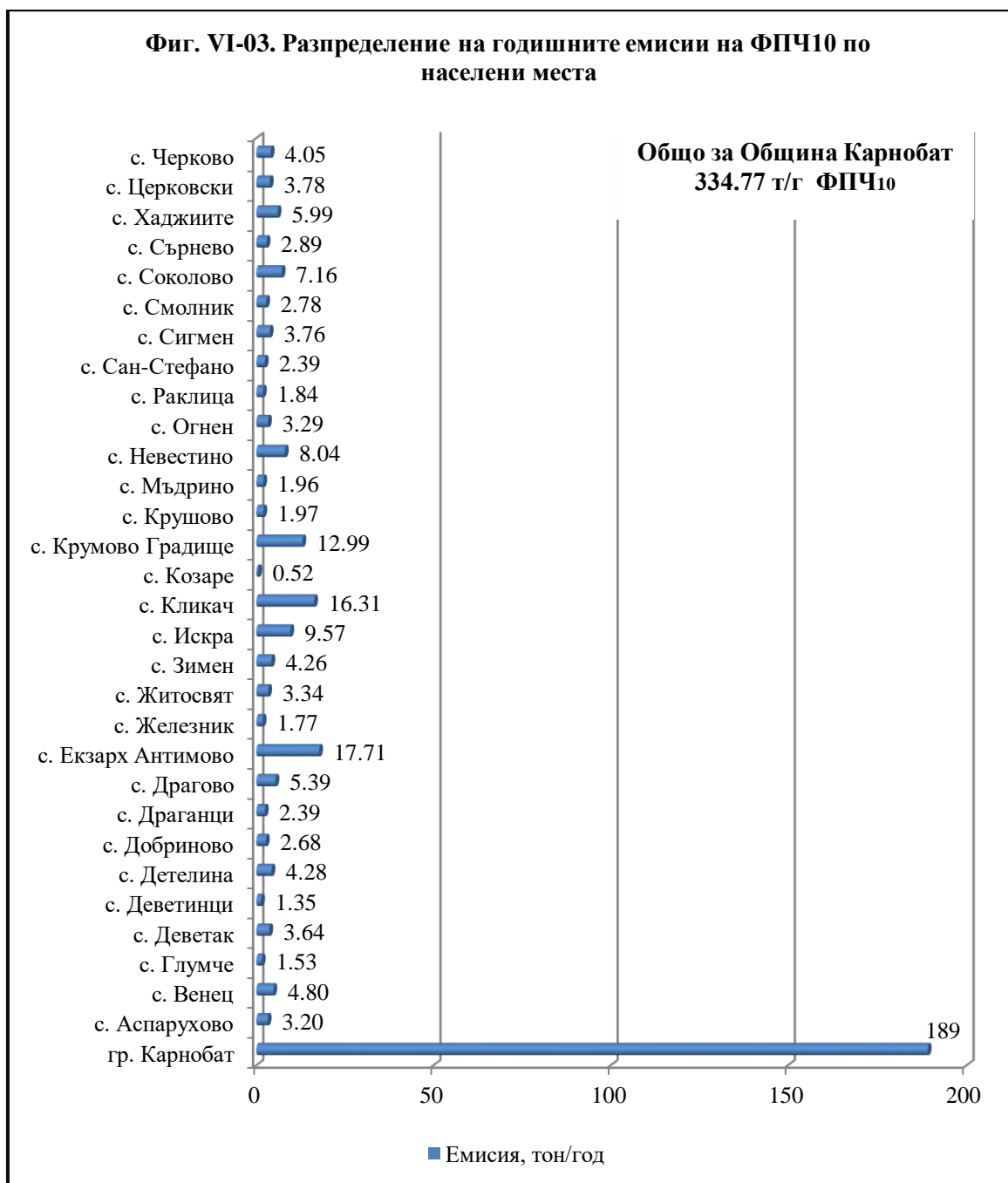

Фиг. VI-02 Разположение на населените места в Община Карнобат

Изчислените емисии на ФПЧ₁₀ от битовото отопление, на база потреблението на различни горива от населението за 2015 г. и получените комбинирани емисионни фактори за град Карнобат и за по-малките населени места в общината, се равняват на 334.77 тона ФПЧ₁₀.

Разпределението на годишните емисии от ФПЧ₁₀ за 2015 г. по населени места е показано на Фиг. VI-01. От нея се вижда, че годишните емисии от битово отопление в гр. Карнобат (189 тона), са над 10 пъти по-високи отколкото в останалите населени места в общината. Нивото на емисиите в село Екзарх Антимово достига до 17.71 тона, а в други по-големи по население села – Невестино, Искра, Кликач и Крумово градище емисиите са между 8 и 16.3т. За останалите населените места годишните емисии на ФПЧ₁₀ са с 50% по-ниски, което е нормално предвид сравнително по-ниската гъстота на населението.

• *Автомобилен транспорт:*

Влиянието на автомобилния транспорт върху КАВ в Община Карнобат и особено върху емисиите на ФПЧ10 има съществено значение, тъй като той е най-динамично развиващият се източник на емисии в атмосферния въздух както в световен, така и в регионален мащаб. Този извод е от особено значение за населените места и силно урбанизираните територии, поради това, че в тези райони се съчитават множество неблагоприятни фактори:

- ❖ Нарастване с високи темпове на броя МПС на 1000 жители;
- ❖ Непрекъснато нарастване на средната мощност на леките и товарните автомобили;
- ❖ Увеличаване на относителния дял на автомобилния транспорт пред останалите видове транспорт;

- ❖ Висок относителен дял на автомобилите „втора употреба” с нефункциониращи катализаторни устройства;
- ❖ Висока средна възраст на МПС в експлоатация;
- ❖ Изоставане на пътната инфраструктура в сравнение с бързо увеличаващия се брой на МПС;
- ❖ Липса на достатъчно места за паркиране, което затруднява трафика на МПС в централната градска част.

Факторите, обуславящи количествено вредното влияние на автомобилния транспорт върху качеството на атмосферния въздух в градска среда са: степента на автомобилизация, вида и състоянието на уличната мрежа, структура на автопарка по типове автомобили и използвано гориво, организация на движението.

➤ *Характеристика на пътната мрежа в Община Карнобат*

Община Карнобат има развита пътна мрежа от третокласни и четвъртокласни пътища, които свързват всички населени места с общинския център и останалите региони на страната. Единственият първокласен път (Път I-6) преминава през град Карнобат. Настилката му е в отлично състояние. По тази причина суспендирането на прах е минимално, въпреки високия трафик. В границите на Карнобат Път I-6 се слива с улица „Москва”. Малко преди източния вход на Карнобат, от път I-6 в северна посока се отклонява път II-73 за Шумен. Той е по-малко натоварен в сравнение с път I-6. Автомагистрала Тракия преминава на около 6.7 km южно от път I-6 и на около 5 km от гр. Карнобат. В тази зона е връзката на автомагистралата с път I-6, който достига изхода на Карнобат за София. От Карнобат на юг тръгва път VI-5391, който прави връзка с обхода от автомагистрала Тракия към Карнобат. По този начин град Карнобат се оказва обхванат като в пръстен от републикански пътища с много интензивно движение. Останалите пътища са четвъртокласни и свързват селата с общинския център. Пътните им настилки не са в добро състояние, но трафикът по тях е минимален и не могат да бъдат значителен източник на ФПЧ₁₀.

Общата дължина на общинската пътна мрежа е 276.9 km и обхваща пътища от I-ви клас – 30.30 km, II-ри клас – 11.0 km, III-ти клас – 45.90 km, IV-ти клас – 153.40 km, както и автомагистрала „Тракия” – 27.10 km и обходен път на гр. Карнобат – 9.20 km. Като цяло пътищата в общината са в добро състояние.

На следващата Фиг. VI-04 са представени основните пътни артерии на Община Карнобат:

Фиг. VI-04. Моделна транспортна схема на Община Карнобат

Оценката на емисиите от ФПЧ₁₀ е направена чрез прилагането на модел на US EPA (*Compilation of Air Pollutant Emission Factors* 5th ed. (AP-42), Vol I: Stationary Point and Area Sources. Section 13.2.1 Paved Roads: Measurement Policy Group Office of Air Quality Planning and Standards U.S. Environmental Protection Agency, January 2011) за всеки един от линейните източници с отчитане на изменението на трафика по сезони, дни от седмицата и часове от денонощието и последващо сумиране. Общият брой на дните в годината е приет за 320. Останалите 45 дни са приети като средногодишен брой дни с валежи над 3 l/m² (приема се, че през такива дни суспендиране на прах от пътните платна отсъства или е минимално).

Таблица VI-01. Описание на линейните източници от моделната транспортна схема на Община Карнобат

номер по ред	Наименование	Дължина	Ширина	Трафик МПС/24часа
		km	m	
1	Път I-6 Бургас-Карнобат	4.00	12	4717
2	Път I-6 Карнобат-Венец	3.00	12	4717
3	Път II-73 Карнобат-Шумен	6.37	8	3844
4	Обходен път Карнобът - А1	7.84	8	889
5	ул. „Москва“	3.50	8	4717
6	ул. „Св. Св. Кирил и Методий“	0.97	9	593
7	ул. „Димитър Благоев“	0.40	6	593
8	ул. „България“	0.30	6	593
9	ул. „Екзарх Антим I“	5.60	9	296
10	ул. „9ти септември“	0.80	16	296
11	ул. „Кооперативна“	0.34	9	450
12	ул. „Алекси Нейчев“	0.40	9	450
13	ул. „Димитър Полянов“	0.60	9	450
14	ул. „Христо Ботев“	0.67	9	450
	Общо:	34.79		

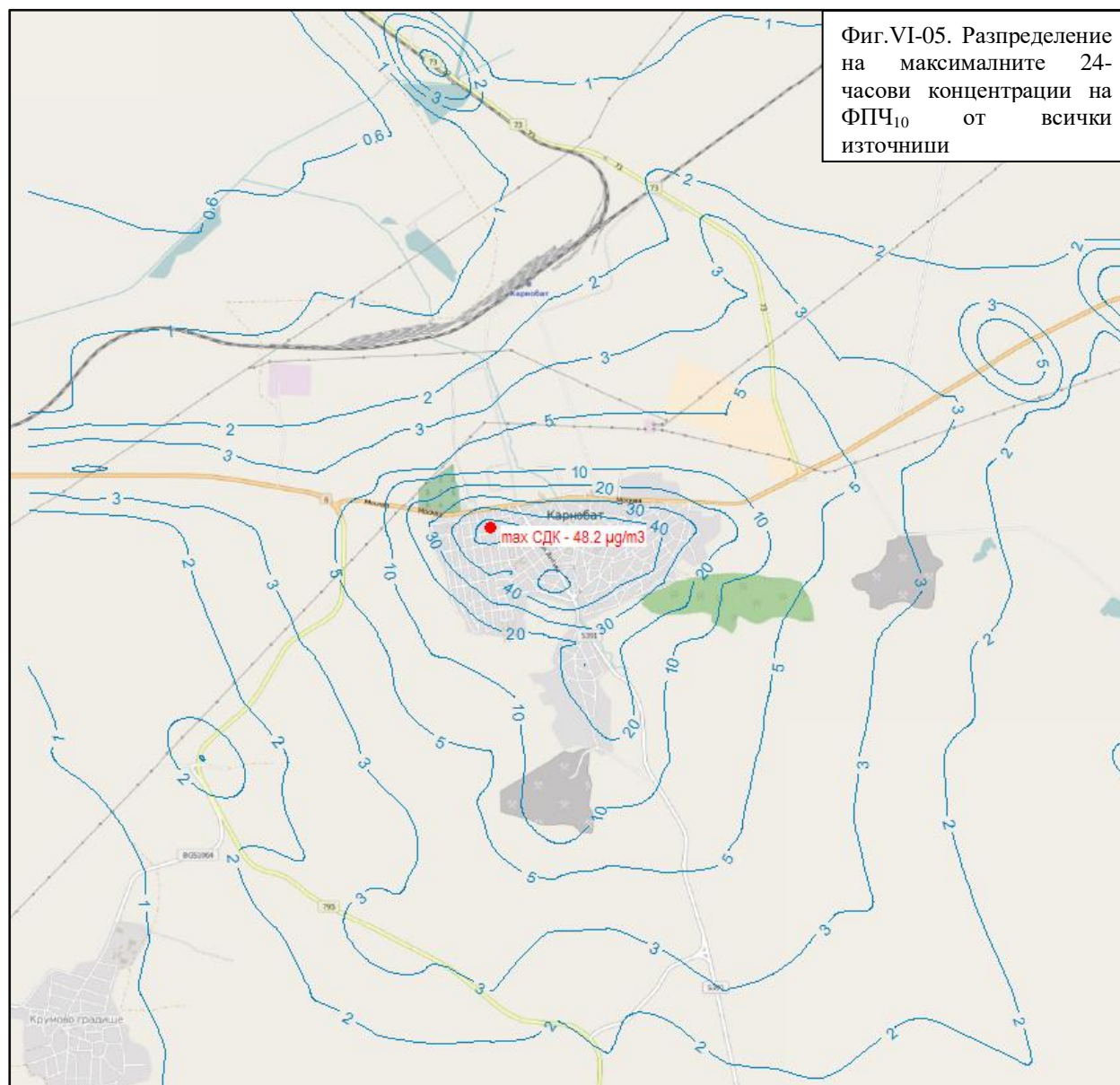
Изчислените на базата на гореописания модел емисии на ФПЧ₁₀ от транспорта в Община Карнобат са 57,62 t/y

1.2. Прогноза и оценка на очакваните изменения в качеството на атмосферния въздух

За комплексна оценка на разсейването на емисиите от различни типове източници на територията на Община Карнобат е използван лицензиран модел на Американската агенция за опазване на околната среда (EPA) ISC-Aermod (Industrial Source Complex) с интерфейс на канадската софтуерна фирма Lakes Environmental за работа в операционна система Windows. Това е гаусов модел за оценка на разсейването от комплексни източници за краткосрочни и дългосрочни периоди, включително многогодишни периоди. Крайните резултати се представят във вид на концентрации на замърсителя в мрежа от предварително избрани рецептори или чрез изчисляване на отлаганията (сухи, мокри или общо сухи и мокри). За изчислителните процедури са използвани множество модификации на гаусовото уравнение, включително с отчитане на релефа на терена (равнинен и пресечен). Осредняването на резултатите (концентрациите) може да се осъществява за различни периоди от време, в това число за 1,2,3,6,8,12 и 24 часа.

За визуализация на резултатите е използван резултата за 4-тата по стойност 24-часова концентрация и СГ концентрация. В съответствие с модела на US EPA за оценка на разсейването на ФПЧ „PM10-pos NAAQS” (National Agency for Air Quality Standarts), първите три по стойност най-високи средноденонощни концентрации нямат представителен характер, тъй като могат да се дължат на екстремни фактори като много силен вятър или други природни феномени.

Разпределението на максималните 24-часови концентрации на ФПЧ₁₀ е представено на Фиг. VI-05.

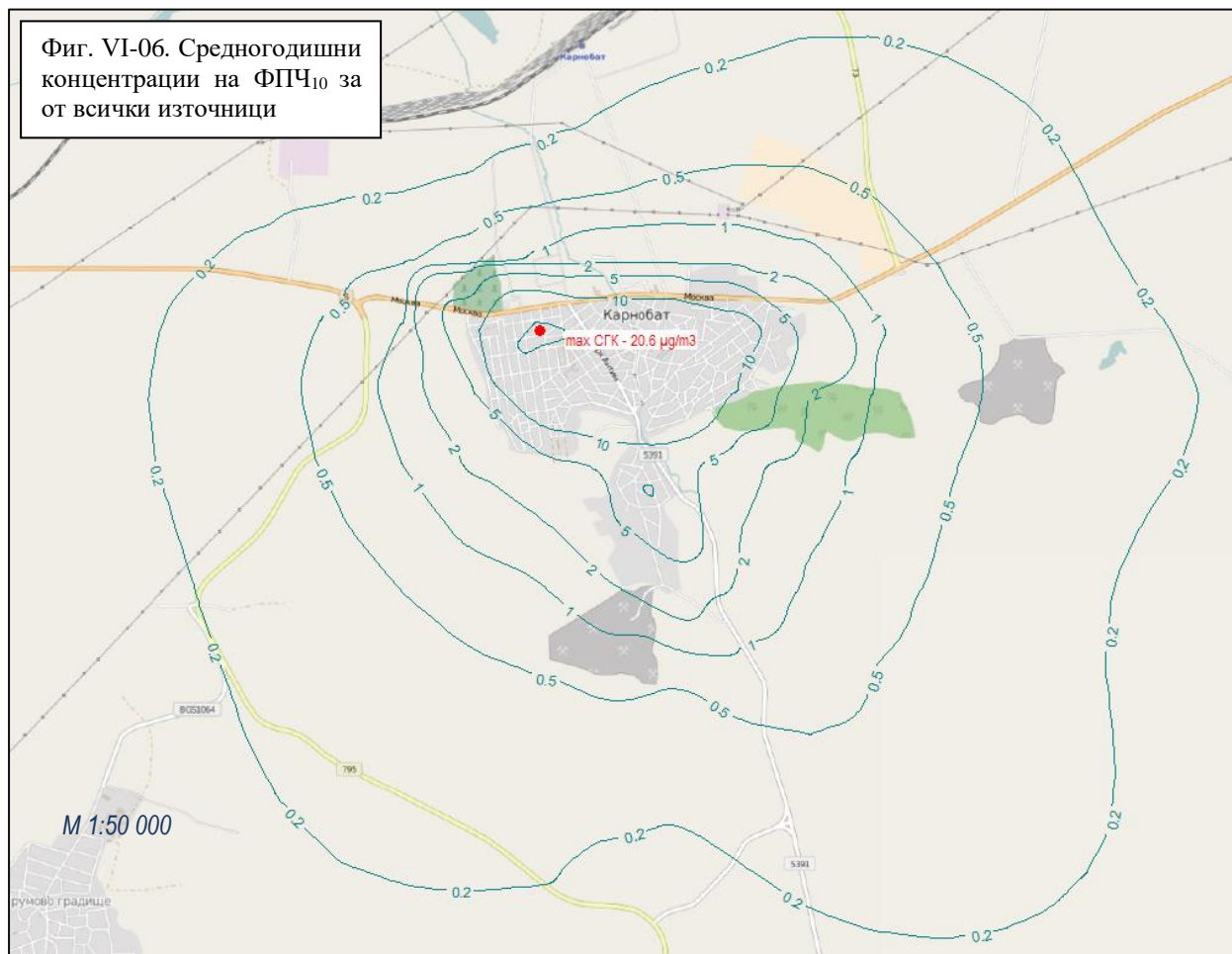

Легенда:

- 1). Със синьо са изобразени изоконцентрационни линии, отразяващи разпределението на 24-часови концентрации на ФПЧ₁₀;
- 2). Зоната, в която приземните концентрации могат да превишат СД НОЧЗ от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ е показана в червен цвят.
- 3). С червен маркер е означен получения при моделирането абсолютен максимум на СДК;
- 4). Със син маркер е посочена реално отчетената максимална концентрация за 2013 г. в МАС на територията на Община Карнобат.

Не се очакват превишения на СД НОЧЗ. Моделиращата система отчита максимум в приземните концентрации от $48.2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ в гр.Карнобат, а за останалата част от територията на общината СДК на ФПЧ₁₀ са в границите между 5 и $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$, което е под определената норма за опазване на човешкото здраве от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Разпределението на средногодишните концентрации на ФПЧ₁₀ над територията на Община Карнобат е представено на Фиг. VI-06:

Легенда:

- 1). Със зелено са изобразени изоконцентрационни линии, отразяващи разпределението на СГ концентрации на ФПЧ₁₀;
- 2). С червен маркер е означен получения при моделирането абсолютен максимум на СГК за територията на Община Карнобат;
- 3). Със син маркер е означена средната стойност от всички измервания в МАС през 2013г. Поради недостатъчен брой измервания тя не е равна на СГК и има индикативен характер.

За едногодишен период приземни концентрации на ФПЧ₁₀ за територията на Карнобат са в интервала между 10 и 20µg/m³, като най-високите стойности отново се отчитат в централните части на града. Абсолютният отчетен максимум е 20,6µg/m³. Извън границите на общинския център СГ концентрации на ФПЧ₁₀ максимално до 2µg/m³ и са значително по-ниски от СГН ОЧЗ от 40µg/m³.

1.3. Оценка на въздействието върху атмосферния въздух, съгласно действащите в страната норми и стандарти за допустимо съдържание

В следващата таблица са представени обобщени резултати от проведеното моделиране по отношение замърсяване в общината с ФПЧ₁₀:

Таблица VI-02. Замяряване с ФПЧ₁₀ на територията на общината

Замърсител	Концентрация	Съществуващ национален фон, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	НОЧЗ, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	След реализиране на ОУП, $\mu\text{g}/\text{m}^3$
ФПЧ ₁₀	СДК	14	50	48.2
ФПЧ ₁₀	СГК	10-11	40	20.6

Означения: НОЧЗ – норма за опазване на човешкото здраве, съгласно Наредба №12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух; СДК – средноденонощна концентрация; СЧК – средночасова концентрация; СГК – средногодишна концентрация

Предвиденото с ОУП незначително увеличаване на териториите за вилно строителство, както и евентуалното намаляване на необитаемите в момента жилища не се очаква да доведе до съществена промяна в нивото на замърсяване с ФПЧ₁₀. Очаква се предвидената реконструкция на съществуващите пътища да доведе до намаляване на емисиите на прах от транспорта. С ОУП не се предвижда изграждането и на значими промишлени източници. Всичко това дава основание да се направи прогноза, че съществуващия фон на замърсяване, който е значително под нормите за опазване на човешкото здраве, в най-лошия случай ще се запази, а по-вероятно е концентрациите на замърсители да намалее.

Заключение:

Реализирането на ОУП не е свързано с негативно изменение в КАВ. Средата за обитаване, по отношение нива на замърсяване на атмосферния въздух, ще остане в рамките на нормите за опазване на човешкото здраве.

2. Повърхностни и подземни води

На основание на анализа на съществуващото състояние на водоснабдяването на Община Карнобат е установено, че осигуряването на населението с вода, перспективните потребности дори и в пиково водопотребление е напълно задоволено. С оглед на това, приоритет на проектните решения е подобряване на санитарния риск, опазване чистотата на водоизточниците и значимо снижаване на загубите на вода, което се оценява като резерв за надеждно и по-евтино водоснабдяване с далечен хоризонт.

Изградените водоснабдителни групи на територията на общината са в състояние да задоволяват потреблението на включените в тях селища. През последните години са проведени ремонти на участъци от външни водопроводи и по уличните водопроводни мрежи в селата.

Съгласно ОУПО в периода 2018-2020 г. за село Сан Стефано са предвидени детайлни хидрогеоложки проучвания, изграждане на водовземно съоръжение, ПС и довеждащ водопровод до 2000 m, както и рехабилитация на съществуващ резервоар.

В Регионален генерален план за Водоснабдяване и канализация на обособена територия на „ВиК” ЕАД, Бургас са предвидени мерки за подобряване на водопроводната мрежа и водоснабдяването на територията на Община Карнобат и канализационната мрежа най-общо включващи:

- Подмяна и изграждане на нова външна и вътрешна водопроводна мрежа в гр. Карнобат и населените места от общината;
- Изграждане на съоръжения за дезинфекция;

- Изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води и реконструкция на улична канализационна мрежа в гр. Карнобат;
- Изграждане на канализация и ЛПСОВ за селата Кликач и Ек. Антимово.

При последващо уточняване на терени за ЛПСОВ на селата Кликач и Ек. Антимово ще бъдат спазени изискванията на Наредба № РД-02-20-8/17.05.2013 г. за проектиране, изграждане и експлоатация на канализационни системи.

Прогнозното развитие на водоснабдителната и канализационна инфраструктура на територията на общината е съобразено със стратегическите цели и мерки за постигането им, заложи в общински, областни и регионални документи, както и с ПУРБ 2016-2021 г. на БДЧР и БД ИБР. Оптимизирането на работата на водоснабдителните мрежи, включително и рахабилитацията на мрежите и съоръженията по пътя на водата до консуматорите и ограничаването загубите на вода ще доведат до положително въздействие, осигурявайки запазване и съхранение на водните ресурси за питейно-битово водоснабдяване, осигуряване на питейна вода за населението в необходимото количество и добро качество. При спазване на условията за водочерпене съгласно съответните разрешителни, негативно влияние върху водоизточниците не се очаква. При подмяна на етернитовите тръбопроводи ще се намалят загубите на питейна вода, с което ще се увеличи количеството на подаваната вода за водопотребление.

По отношение опазването на чистотата на питейната вода важен е контролът по регламентираното заустване на пречистени отпадъчни води в реките, прилагане на строги санкции и упражняване на контрол по спазване на изискванията, свързани с третиране на различните по вид отпадъци.

Изграждането на пречиствателна станция за отпадъчни води и реконструкция на уличната канализационна мрежа в гр. Карнобат ще елиминира реалния риск от постъпване на непречистени води във водните тела, преминаващи през територията на общината.

С реализирането на ОУПО не се очаква въздействие върху химичното и количествено състояние на подземните води в района.

2.1. Източници на замърсяване, предвидени с ОУПО

С ОУП на Община Карнобат се предлага модерна съвременна концепция, която не включва в решенията си източници на замърсяване на водите в района. Източниците на замърсяване на повърхностните води биха могли да бъдат от битов и/или промишлен характер, само ако не се спазват нормативните изисквания за изпускането им във водоприемника. Най-общо отпадъчните води, които ще се формират от новите територии са битови отпадъчни води от домакинствата, обществено обслужване и дъждовни води.

Качествата на питейните води се опазват с прилагане на забрани и ограничения на дейностите в имотите, попадащи в границите на СОЗ. Инвестиционните проекти в тези територии се задължават да спазват изискванията на приложимата нормативна уредба съгласно Закона за водите и наличието на потенциални източници на замърсяване, които биха компрометирали качествата на питейните води е недопустимо.

Дъждовните води на практика не са източник на замърсяване. За тяхното свободно оттичане е необходимо почистване на наличните канали и дерета. Чрез тяхното поддържане в добро състояние ще се елиминира опасността от поява на наводнения.

2.2. Схема и начин на третиране на отпадъчните води

В населените места на Община Карнобат има малък процент на изграденост на канализационна мрежа, което обуславя и липсата на пречиствателни съоръжения. В гр. Карнобат има изградена на 90% канализационна мрежа, една КПС и предстои изграждането на още една, както и на Градска пречиствателна станция за отпадъчни води (ГПСОВ). Отпадъчните води на гр. Карнобат се заустват в р. Мочурица.

Както бе посочено по-горе в настоящата екологична оценка на територията на общината работят следните ЛПСОВ:

- ЛПСОВ на Претоварна станция за отпадъци - Карнобат;
- ЛПСОВ на предприятие за бутилиране на спиртни напитки и вина в с. Венец, Община Карнобат – „СИС Индустрийс” ООД;
- ЛПСОВ на спиртоварна фабрика край с. Церковски, Община Карнобат – „ВИН.С. Индустрийс” ООД.
- ✓ ЛПСОВ на „Птицекланица Чубра” с. Чубра- месопреработвателно предприятие за бяло птиче месо.

С реализиране на всички заложи в проекта за ОУПО решения относно водоснабдителната и канализационна мрежа се цели екологосъобразно събиране и отвеждане на отпадъчните водни количества за пречистване. Ще се прекрати заустването на непречистени отпадни води от населените места, което е предпоставка за подобряване на качеството на повърхностните води и елиминиране на неблагоприятното въздействие върху околната среда, с цел нейното почистване и предпазване от замърсяване. Изграждането на пречиствателни станции ще осигури пълно съответствие с Директива 91/271/ ЕЕС относно пречиствателните станции за отпадъчни води от населени места, отнасяща се до пречистването на градски отпадъчни води.

С оглед опазване качеството на повърхностните и подземните води при прилагането на плана с последващи подробни устройствени планове, за населените територии, в които няма канализационна система, в съответствие с изискванията на ЗУТ, следва да се предвижда изграждане на водоплътни изгребни ями.

2.3. Прогноза и оценка на очакваните изменения в режима на повърхностните и подземните води в резултат на предвидените в ОУП водоползване, ползване на водни обекти и др.

ОУП на Община Карнобат, представя цялостно развитие на общината в общ и основно устройствен план и не е свързан с конкретни инвестиционни предложения. Всяко едно от тях ще бъде процедурирано по смисъла на ЗООС самостоятелно след разработване на ПУП.

ОУПО осигурява устройствени условия за опазване на водните течения, в т.ч. суходолията, водните площи и техните крайбрежия, като запазва тези площи като елемент на физическата структура на общинската територия и отразява защитните режими за онези от тях, които са обхванати в екологичната мрежа „Натура 2000”, като не предвижда допълнителна урбанизация на прилежащите им територии, респ. строителна намеса. По отношение на проектните решения, касаещи водните обекти и крайбрежията им, може да се заключи че те

са изцяло ориентирани към максимално съхраняване на естествените им характеристики. В този смисъл въздействието им върху околната среда ще бъде положително.

ОУПО не предвижда пряко или непряко отвеждане на отпадъчни води в подземни хоризонти или водни обекти. Това ще бъде подпомогнато от следните действия:

- в отделните фази на проектиране се извършват необходимите съгласувателни процедури за водоползване, ползване на воден обект за цялата територия;
- подобряване качеството на живот на населението чрез осигуряване на благоприятна среда – централизирано водоснабдяване и пречистване на отпадъчните води. По този начин се осигурява достатъчно количество на качествена питейна вода и надеждно пречистване;
- не се очаква изчерпване на природни ресурси.

Заложеното в ОУПО разширение на урбанизираните зони изисква осигуряване на допълнителни водни количества питейна вода. Изградените водоснабдителни групи са в състояние да задоволяват потреблението на включените в тях селища. Проектните решения на ОУПО предвижда в периода 2018-2020 г. да бъде решен въпроса в водоснабдяването на село Сан Стефано.

Водоснабдяването в Община Карнобат се осъществява от 3 групи: населени места водоснабдявани само от деривация „Камчия” (ВС Камчия); населени места водоснабдявани, смесено от деривация „Камчия” (ВС Камчия) и от местни водоизточници; населени места водоснабдявани само от мести водоизточници.

РЗИ-Бургас извършва непрекъснато наблюдение на качеството на питейната вода, подавана за нуждите на населението в Област Бургас. Съвместно с експлоатационното дружество „ВиК” ЕАД гр.Бургас се изготвя програма за мониторинг на питейната вода в Бургаска област. Обособени са 138 зони на водоснабдяване качеството на водата, които се контролират спрямо изискванията на Наредба №9 от 16 март 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (Обн. ДВ. бр.30 от 28 Март 2001 г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 12 Декември 2014 г.). В следващата таблица са представени средните стойности на някои основни показатели в Зона 1 - водоизточник яз. Камчия на водоснабдяване за периода януари – октомври 2015 г.

Таблица VI-03. Средни стойности на основните показатели на водите от яз. Камчия, използвани за питейно – битови цели за Област Бургас за периода януари – октомври 2015 г.

№	Наименование на показателя Единица на величината	Зона 1 водоизточник яз. Камчия	Максимална стойност Наредба №9/16.03.2001г.
1.	Нитрати, mg/l	3	50
2.	Нитрити, mg/l	<0.007	0.50
3.	Активна реакция(pH), pH единици	7.99	>=6.5 и <=9.5
4.	Амониев йон, mg/l	<0.05	0.50
5.	Електропроводимост, µS.cm-1	275	2000
6.	Обща твърдост (сума от калций и магнезий), mg(Sum)qv/l(немски°)	3 (8.4°d)	12 (33.6°d)
7.	Калций, mg/l	44	150
8.	Магнезий, mg/l	10	80
9.	Манган, µg/l	<10	50

№	Наименование на показателя Единица на величината	Зона 1 водоизточник яз. Камчия	Максимална стойност Наредба №9/16.03.2001г.
10.	Перманганатна окисляемост, mgO ₂ /l	2.8	5.0
11.	Хлориди, mg/l	8	250
12.	Ешерихия коли, КОЕ/ml	0/100	0/100
13.	Ентерококи, КОЕ/ml	0/100	0/100
14.	Колиформи, КОЕ/ml	0/100	0/100

Източник: електронна страница на „ВиК” ЕАД, гр. Бургас

На база на официално представената информация за качеството на водата и извършвания мониторинг е видно, че качеството на питейната вода за Област Бургас отговаря на изискванията на Наредба №9/16.03.2001 г.

Съгласно анализа на качеството на водата на РЗИ-Бургас за 2016 г. взета от централни водоизточници, за територията на Община Карнобат са установени отклонения по показател „нитрати”. Завишени стойности са измерени от 51.0 mg/l в с. Черково и до 76.0 mg/l за с. Ек. Антимово. Най-често замърсяването с нитрати се среща във водите на плитки подземни водоизточници (извори, кладенци, сондажи), разположени в местности с обработваеми земеделски земи или в близост до населени места и черпещи вода от незащитени водоносни хоризонти. Основната причина за повишаване на този показател е неправилното използване на азотни минерални торове, в разрез с добрите земеделски практики, неспазване на изискванията по отношение събирането, съхраняването и обезвреждането на торовия отпадък в животновъдството, липса на канализация и съоръжения за пречистване на битово-фекалните води.

Мерките, които следва да се предприемат за решаване проблема с качеството на питейната вода са:

- Подобряване на контрола върху спазване правилата на добрата земеделска практика с цел недопускане замърсяването на водите с нитрати от земеделски дейности.
- Актуализиране на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и засилен контрол върху спазването на забраните и ограниченията в тях от страна на контролните органи.
- Изграждане на хидроизолирани торови площадки в животновъдните ферми, с цел да се избегне изтичане на съхраняваните отпадъчни продукти в почвата и подземните води.
- Реализирането на програми за обучение на фермерите, също са важна предпоставка за недопускане замърсяването на питейните води с нитрати и пестициди.

Съгласно Годишен доклад за качеството на повърхностните води, предназначени за питейно – битово водоснабдяване в обхвата на Черноморски басейнов район 2016 г. на МОСВ и МЗ, в следващата таблица е представена количествената характеристика на язовир Камчия и ползваните водни количества за периода 2008-2016 г.

Таблица VI-04. Количествена характеристика на яз.Камчия и ползваните водни количества за периода 2008-2016 г.

язовир/ ползватели	общ обем млн.м ³	полезен обем млн.м ³	ползвани водни количества*								
			млн.м ³								
			2008г.	2009г.	2010г.	2011г.	2012г.	2013г.	2014г.	2015г.	2016г.
яз.Камчия											
„ВиК” ЕАД, гр.Бургас	233,55	153,52	54,254	48,254	45,913	43,961	47,847	47,848	39,849	45,827	47,312
„ВиК” ООД, гр.Варна			39,041	39,331	38,356	37,694	38,825	38,26	36,602	34,72	34,336
„ВиК” ООД, гр.Сливен			0,165	0,18	0,174	0,173	0,153	0,178	0,145	0,184	0,641
Общо използвани количества	-	-	93,46	87,765	84,443	81,808	86,825	86,286	76,596	80,731	82,289

*Забележка: Ползваните водни количества са установени в резултат от контролната дейност по издадените разрешителни за водоземане от повърхностния воден обект

Видно от представените данни в таблицата е намаляване на ползваните водни количества през разглеждания период, като най-високи са стойностите установени за „ВиК” ЕАД, гр.Бургас. Независимо от наблюдавания спад през годините, тази тенденция се запазва, с изключение на 2015г. и 2016г., като в началото на осемгодишния разглеждан период ползваните водни количества от „ВиК” ЕАД, гр.Бургас са 54.254 млн.м³, а към 2016г. 47.312 млн.м³. През 2016 г. общо използваните водни количества са около 54% от полезния обем на повърхностния воден обект.

На този етап на проектиране не може да се направи точна прогноза за очаквано водно количество питейна вода от новопредвидените с ОУП зони, но като се има предвид, че през 2016 г. използваните водни количества за яз. Камчия, представляват около 54% от полезния му обем и тенденцията за намаляване на ползваните водни количества, може да се направи извода, че реализацията на ОУПО няма да повлияе неблагоприятно върху количествената характеристика на повърхностния воден обем.

С прилагането на ОУПО ще се създадат условия за решаване на основните проблеми, свързани с водоснабдяването и канализацията на общината, а също така и с качеството на повърхностните и питейни води. ОУПО предвижда всички бъдещи планове, отнасящи се до развитие, оразмеряване и модернизация на елементите на *техническата инфраструктура*, да носят белезите на екологосъобразното проектиране.

Проектните предвиждания за по-нататъшно развитие и доизграждане на мрежите и съоръженията на системите водоснабдяване и канализация се очаква да окажат положително въздействие върху околната среда. Ще се осигури нормално питейно водоснабдяване на села с установен недостиг и на новоурбанизираните територии. Ще се ограничи вливането в реките на общината на непречистени отпадъчни води.

При проектиране на локалните пречиствателни съоръжения е необходимо да се предложи технология на пречистване, гарантираща показатели на пречистените води в съответствие с изискванията на Наредба №6 от 9.11.2000 г., за емисионни норми за допустимото съдържание

на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, (обн. ДВ. бр.97 от 28.11.2000г., изм. ДВ. бр.24 от 23.03.2004г.), поради което не се очаква заустването на пречистените отпадъчни води да доведе до негативни изменения във водните обекти, определени за водоприемници.

Проектните решения, залегнали в ОУПО по отношение пречистването на отпадъчните води на територията на общината, не са свързани с изменение в режима на повърхностните водни тела на територията на общината, тъй като тяхното използване (за заустване) ще се извършва съгласно условията, поставени в разрешително за заустване. За извършване на дейността, е необходимо издаване на разрешително по чл.46, ал.1, т.3 от ЗВ. Компетентен орган за издаване на Разрешителното е съответната Басейнова Дирекция.

Реализирането на ОУП на Община Карнобат не влияе негативно по никакъв начин върху състоянието на подземните води, тъй като:

- ✓ няма пряко отвеждане на замърсители в подземните води;
- ✓ няма обезвреждане, вкл. депониране на приоритетни вещества, които могат да доведат до непрякото им отвеждане в подземните води;
- ✓ няма други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до неговото замърсяване;
- ✓ не се използват материали, съдържащи приоритетни вещества при изграждане на конструкции, строителните съоръжения и др., при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води, и от които могат да бъдат замърсени подземните води;
- ✓ няма смесване на подземни води с различно качество чрез съоръженията на подземни води;
- ✓ няма инжектиране на природен газ или втечен нефтен газ в подземните водни обекти.

Изводът, който се налага от прогнозната оценка на вероятните въздействия от ОУП на Община Карнобат е, че при спазване на гореописаните общи положения и при спазване на нормативната уредба в областта на проектирането, строителството и експлоатацията на водопроводните и канализационните мрежи, няма да има вредно въздействие върху общото състояние на повърхностните и подземни водни тела. Може да се предположи, че осъществяването на предвидените в ОУПО решения биха имали благоприятен ефект върху повърхностните и подземни води от територията на Община Карнобат.

3. Геоложка основа

3.1. Инженерно-геоложки условия за застрояване на сгради, транспортни съоръжения и др.

В определените за бъдещо строителство райони, на този етап не са определени зони, имащи неблагоприятни инженерно-геоложки условия за осъществяване на строителство - високи подпочвени води, зони с поява на агресивни води. Изграждането им е напълно осъществимо и няма да нанесе сериозни изменения в геоложката среда. За да се избегнат изненади с неблагоприятни последици за сгради и съоръжения е необходимо провеждане на инженерно геолошко проучване на новите площадки.

В устройствения план са предвидени реконструкция на съществуващи и изграждане на нови съоръжения на инженерно-техническата инфраструктура. Тази инфраструктура в значителната си част се разполага под нивото на терена и налага решаване на ред геотехнически проблеми. Особено сложни ситуации тук, поради малката дълбочина на залагане, рядко могат да възникнат, но не бива да се пренебрегват. Важен компонент на

инженерната инфраструктура е канализационната система. Ако тя не се изгражда предварително или успоредно с останалата застрройка, могат да възникнат проблеми, породени от заустването на големи количества отпадъчни води в почвата.

Прокарването на нови съоръжения от техническата инфраструктура ще причини известни незначителни нарушения на почвите по трасетата им, които ще бъдат превъзможнати при последващата рекултивация.

Транспортната инфраструктура е с определящо значение за пространственото развитие на всяка териториална общност, формирайки урбанизационните оси на развитие.

Проектът предлага:

- Изграждане на северен и източен обход на гр. Карнобат;
- Изграждане на нови пътни връзки – общински, с цел подобряване свързаността на населените места от Общината: с. Житосвят-Черково; с. Екзарх Антимово-Крушево-Хаджиите-Драгово; Хаджиите-Вратица; гр. Карнобат до BGS 2065; с. Церковски-Железник и с. Сан Стефано-Смолник. Всички предложени трасета са по съществуващи селскостопански пътища.

Инженерно-геоложките условия в площта обхващаща ОУПО са благоприятни за извършване на строителни дейности при спазване на нормативните изисквания и вземане на превантивни мерки при изграждането на инфраструктурните елементи и съоръжения в зависимост от детайлните инженерно-геоложки проучвания за строителната площадка на всеки строителен обект.

3.2. Прогноза и оценка на очакваните изменения в геоложките и хидрогеоложките условия

Реализацията на приоритетните оси на концепцията за устройствено развитие, заложи в ОУПО и по-конкретно Приоритет II – „Определяне техническите параметри и условия на техническата инфраструктура” и Приоритет IV - „Подобряване на транспортно – комуникационното обслужване на територията, предмет на плана” води пряко до въздействие върху земната основа. То се изразява в:

- изземване на земни маси във връзка със строителство на инфраструктурни елементи;
- слягане на земната основа в резултат на осушаване – при изграждане на строителни изкопи.

С проекта за ОУП на Община Карнобат е предвидено различно по обем и видове строителство. В резултат на това ще се нарушава приповърхностния слой на местата за изграждане на фундаментите на сгради и съоръжения. Изкопните работи ще акумулират различни по обем количества от почвен слой и скални маси от геоложката основа. Оползотворяването им или съхранение за последващо използване за рекултивация изисква отреждането на терени за временни депа.

При реализирането на ОУПО, което ще бъде съпътствано с изграждане на нова и конструктивно подобряване на съществуващата инженерно-техническа и транспортно-комуникационна инфраструктура, се очаква влиянието върху геоложката основа да има по – голям териториален обхват и степен на въздействие.

В случаите предвидени за подмяна и реконструкция на съществуващи инфраструктурни елементи и съоръжения като: ВиК мрежа, пътища и др. въздействието върху геоложката основа се оценява като незначително. Планираните строителни дейности ще нарушат необратимо в приповърхностните 1-3 m. Това не води до промяна в геоложките условия.

Разглеждания ОУПО не променя хидрографски параметри. Не се предвижда изграждане на нови или корекция на стари водосбори – язовири, езера, канали. Това предполага запазване на хидрогеоложките условия на територията на общината в сегашното състояние.

На този етап може да се направи заключение, че реализацията на ОУП на Община Карнобат не води до промяна на геоложката основа, хидрогеоложките условия и режим на подземните води. Планът не предвижда дейности, свързани с изменение на релефа. Въздействието ще бъде аналогично на осъщественото в застроената урбанизирана част от територия в общината. Обхвата му се ограничава в обсега на третираната в ОУПО територия. Оценява се като незначително тъй като ще засяга само малка част от приповърхностната зона на земните недра, която впоследствие частично се възстановява.

4. Земи и почви

4.1. Прогноза и оценка на очакваните изменения в почвите в резултат на променения начин на трайно ползване поради предвижданията на ОУП

Предпоставка за доброто екологично състояние на почвите в общината е отсъствието на значителна промишленост, която е основен замърсител на околната среда. При предвижданата структура на територията и развитието на основните икономически дейности не се очаква негативно въздействие върху състоянието на почвите.

Проекта на ОУП на Община Карнобат цели предотвратяване и недопускане извършването на хаотична урбанизация на земеделските земи, без наличие за планова готовност за тези територии, с оглед регулиране на устройствените намеси в тях. Това води до засилване на антропогенния натиск върху компонентите на околната среда на прилежащите към тях територии. Земеползването на част от земите ще се промени, но съгласно рамките на ОУПО то ще спомогне за запазване качествата на почвите, като се създадат по-добри условия за отдих и рекреация.

Съгласно изготвения предварителен проект на ОУП на Община Карнобат, най-засегнати от устройствените зони са земеделските земи. В следващата таблица е изведен баланса на територията към ОУПО, представящ изменението в площите на земеделските земи, съгласно проектните решения на ОУПО.

Таблица VI-05. Изменение количеството на земеделските земи, съгласно ОУПО

Земеделски територии	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
	площ (ha)	% от територията	площ (ha)	% от територията
Обработваеми земи - ниви	54444.56	65.25	54444.56	65.25
Обработваеми земи - трайни насаждения	3342.20	4.01	3360.39	4.03
Необработваеми земи	9949.12	11.92	9940.15	11.91
Др. земи	144.50	0.17	143.25	0.17

Видно от представените данни е отнемането на земеделски земи, което води до намаляване на земеделските територии в общината. Намалението на тези площи е ограничено в разумни граници и е основно за сметка на необработваемите земи и трайни насаждения. Предвиденото намаляване на земеделските площи е свързано с нарастване на урбанизираните територии, което се дължи главно на разширяване на границите на някои населени места. То е свързано с увеличаване на жилищните зони и зоните за рекреация и вилен отдых както увеличаване площта на производствените зони, които могат да поемат нови производствени и логистични дейности.

Негативно въздействие върху почвените ресурси е възможно да окаже урбанизирането на предложените с предварителния проект на ОУПО територии, което ще се изразява най-общо в антропогенното запечатване на земеделски земи под терените предвидени за строителство и съоръженията на пътно-транспортната инфраструктура. По време на строителните работи почвите в засегнатите участъци ще бъдат подложени на различни неблагоприятни въздействия. Почвеният профил ще бъде нарушен вследствие от извършваните изкопно-насипни работи и съпътстващите строително-монтажни дейности. Зоната на нарушения на почвите ще е по-голяма в участъците с транспортни съоръжения, пътни възли и др. Маневрирането на транспортните и пътно-строителните машини ще доведе до вторично уплътняване на почвите в зоната на действието им (временни пътища, временни строителни площадки, около депата за земни маси, строителни и инертни материали). Тези увреждания на почвите могат да бъдат ограничени и след приключване на строителния процес земите трябва да бъдат рекултивирани.

Отнемането, съхраняването и оползотворяването на почвата от хумусните пластове в застрояваните терени е задължителна мярка за компенсиране в известна степен на загубата на земеделски земи.

Особености, които трябва да бъдат взети предвид при разработване проектите на сградите, инфраструктурните обекти и другите съоръжения са следните:

Според Наредба №26 (Обн. ДВ. бр.89 от 22 Октомври 1996г., изм. ДВ. бр.30 от 22 Март 2002г.) за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт, почвата от хумусно-аккумулятивния хоризонт в териториите, предвидени за застрояване, подлежи на специален режим на съхранение, опазване и оползотворяване. За целта при извършване на изкопните работи хумусно-аккумулятивният хоризонт трябва да бъде отнеман селективно. По-нататъшното му оползотворяване е предмет на конкретните проекти за строежите, които ще се изпълняват.

Спазването на разпоредбите на ОУПО са достатъчни мерки за опазване на почвените ресурси при реализирането на предвидените инвестиционни инициативи, които ще произтекат във връзка с прилагането на устройствените режими на територията на Община Карнобат в обхвата на ОУПО.

Проекта за ОУПО предлага в рамките на урбанизираните територии да се повиши процентът на обществените озеленени пространства и да се подобри тяхното качество чрез подмяна на растителността, където това е необходимо, обзавеждане на пространствата и озеленяване на поречията на реките.

Зелената система включва обществените озеленени площи, в т.ч. всички паркове, градини, улично озеленяване, извънселищни паркове и горски паркове, гробищни паркове, защитни

насаждения и разсадници. В ОУПО Карнобат са предвидени специални терени за озеленяване, граничещи със селищната регулация на с. Драганци, с. Глумче и с. Сърнево.

Тези дейности не предполагат увреждане на почвите или тяхното замърсяване. Напротив с по-голяма част от предвижданията се цели запазване на екологичното състояние на почвите и ползотворно използване на природните дадености.

Въз основа на направения анализ на текущото състояние на почвите, начина на трайно ползване на земите, прогнозираните последствия за почвените ресурси в резултат на пространственото развитие на територията от ОУПО се установява, че не съществуват опасности за деградиране на земеделските земи. Планираните строителства не предполагат възникване или активиране на ерозионни процеси.

4.2. Прогноза и оценка на очакваните изменения в селскостопански земи

Най-голям проблем за земеделските земи съществува от неоправдано застрояване и антропогенизиране на нови земеделски площи чрез промяната на предназначението им. Механичното унищожаване на земите от площите, върху които е предвидено изграждане на сгради и съоръжения, вкл. открити площадки с трайни настилки, пътища и др. представлява сериозен проблем, свързан с навлизането на урбанизираните територии в земеделските земи.

Предвижданията с предварителния проект на ОУПО разширения на урбанизираните територии ще засегнат земеделски земи с различна бонитетна категория и с различен начин на трайно ползване. В ОУПО тези разширения са добре балансирани и доказани по своята целесъобразност.

Нарушението на селскостопанските земи в частта на строителните площадки се определя като трайно и необратимо. Отнемането, съхраняването и оползотворяването на почвата от хумусните пластове в застрояваните терени е задължителна мярка за компенсиране в известна степен на загубата на земеделски земи.

Нарушенията на почвения профил ще доведат до негативна промяна на бонитетната категория на земите, през които ще преминат новите пътни трасета. Тези промени ще засегнат ивици с ограничена ширина (сервитутни ивици), встрани от пътните платна. Бонитетните единици, изразяващи промяната на категорията, ще са зависими от степента на нарушение, както и от качеството на последващите рекултивационни мероприятия.

Урбанизирането на земеделски земи на територията на Община Карнобат е сведено до възможния минимум. Това ще подпомогне опазването на селскостопанските земи, запазване на традиционните форми на ползване на земята и съответно поминък на местното население.

5. Биологично разнообразие

5.1. Флора

С предварителният проект на ОУП на Община Карнобат са предвидени нови устройствени зони на площ от 384.9 ha или 0.46% от общата площ на територията на общината. Устройство на намеса е предвидена за град Карнобат и селата Кликач, Соколово и Екзарх Антимово. Територии на площ от 39.2 ha, което се равнява на 0,05% от територията на общината са предвидени за производствени дейности (устройство на зона „Пп” и „Плс”). Това са прилежащи територии около промишлената зона на гр. Карнобат, както и съществуващи стопанските дворове и складови бази в с. Соколово и с. Екз. Антимово, в

които се предвижда изцяло чисто производство, складова и логистична дейност. Предвиждат се по една жилищна зона (Жм) в село Кликач (на площ от 6.9 ha) и в село Соколово (на площ от 5.9 ha). Тези зони са предвидени в непосредствена близост до населените места, като се засягат единствено изоставени или деградирани земеделски земи и такива без определено стопанско предназначение.

С предварителният проект на ОУП на Община Карнобат **не се предвижда** устройствено планиране или намаляване площта на горските територии в общината.

Предвид близостта на новопредвидените устройствени зони до населените места, транспортната инфраструктура и в близост до стопански обекти, съществуващата растителност е представена от съобщества характерни за изкуствено създадена крайселищна зона. В тези територии са установили като доминиращи, видове, които са непретенциозни към пряко антропогенно влияние. Липсва естествена горска растителност и/или единични дървесни видове, а храстова растителност е представена от единични или на малки групи от: драка (*Paliurus spina-christi* Miller, Rhamnaceae), шипка (*Rosa canina* L., Rosaceae), полска къпина (*Rubus caesius* L., Rosaceae). Тревните фитоценози са еднотипни и са сравнително бедни както по състав, така и като обилие на видовете. Срещат се предимно: рехав метличина (*Centaurea diffusa* Lam., Asteraceae), слънчева метличина (*Centaurea solstitialis* L., Asteraceae), едногодишно безсмъртниче (*Xeranthemum annuum* L. (обикновено безсмъртниче) Asteraceae), цилиндрично безсмъртниче (*Xeranthemum cylindraceum* Sibth.&Sm., Asteraceae) и синя жлъчка (*Cichorium intybus* L., Asteraceae). В сервитутните зони на пътищата и по границите на обработваемите масиви, съществуващата растителност е представена от рудерални видове като пирей (*Agropyrum repens*), троскот (*Cinodon dactylon*), бял равнец (*Achillea mellifolium*) и други. (Растенията са определени и представени по Делипавлов и др., 2003. Определител на растенията в България. Акад. Изд. АУ-Пловдив, 591 стр.).

Като цяло прилежащите териториите около населените места и селскостопански дворове са антропогенно повлияни. Флористичния състав в тези територии е представен от вторично възникнали растителни местообитания, изградени от тревни и храстови съобщества без съществена конзервационна значимост. Установените видове растения **нямат** стопанско значение (като лечебни, фуражни и др.). **Не са регистрирани** видове растения, включени в Закона за биологичното разнообразие (2002). При инвентаризацията на територията, **не са установени** местообитания на защитени видове растения по смисъла на Закона за биологичното разнообразие. На тези площи не са констатирани локалитети и на други конзервационно значими видове, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС.

Запазването на територията, заета от водни течения и водни площи, както и горските територии свежда въздействията от реализирането на проекта за ОУП върху растителността до незначителни като на терените, на които се предвиждат строителни дейности ще бъде засегната само растителност, в която са представени ширококоразпространени и рудерални видове с голям възстановителен потенциал, както и видове премахването, на които е част от земеделската практика.

5.2. Фауна

При оценката на въздействията е разгледан най-тежкия сценарий: използване на всички предвидени възможности за строителство в границите на новопредвидените устройствени зони. Тъй като планът се изготвя за урбанизирани територии и прилежащи към тях площи същите са местообитания само на определен брой дребни бозайници и влечуги, а

присъствието на по-едри бозайници и птици в тях е по-скоро случайно. Съставът и числеността на обитаващите територията на населените места в Община Карнобат и прилежащите на тях площи животински видове, ще останат непроменени, поради приспособимостта им за живот в урбанизирана среда. Въздействията върху всеки един клас от гръбначната фауна и безгръбначните ще бъдат както следва:

Бозайници: Разположените до значими горски ресурси населени места са със затихващи функции и в тях устройствената намеса се свежда до промени на уличната регулация в границите им и устройствена намеса не се предвижда. В останалите селища в които са предвидени нови устройствени зони – гр. Карнобат и селата Кликач, Соколово и Екзарх Антимово укриването на едри бозайници е изключено и същите ще останат незасегнати от плана. В близките горски площи се извършва горскостопанска дейност, добив на дървесина и са част от ловните територии на регистрираните в селищата ловни дружинки поради което едри бозайници близо до населените места се срещат епизодично. По вероятно е случайно преминаване на по-едри диви животни през зимата, когато поради снегонавяване или лоши метеорологични условия човешкото присъствие в района е минимално и единични екземпляри от по-едри бозайници случайно могат да се окажат на близко разположени до населени места територии. Малката вероятност за директна среща на хора с по-едри диви бозайници свежда въздействията от реализирането на плана до незначителни. С прилагането на предварителния проект на ОУП, общата площ на горските територии остава **не променена** и гарантира запазването на всички важни за едрите и средните бозайници местообитания. Числеността им ще се поддържа в границите на предвижданията в ловоустройствените проекти.

Обитаващите откритите площи и обработваемите земеделски земи дребни бозайници като, европейската къртица (*Talpa europaea*), източноевропейски (белогръд) таралеж (*Erinaceus concolor*), белокоземна белозъбка (*Crocidura leucodon*), малка белозъбка (*Crocidura suaveolens*), обикновена кафявозъбка (*Sorex araneus*), обикновена полевка (*Microtus arvalis*), сляпо куче (*Spalax leucodon*), европейски лалугер (*Spermophilus citellus*), полска мишка (*Apodemus agrarius*) и други укриващи се в подземни убежища са с кратък жизнен цикъл, големи възпроизводствени способности и застрояването на предвидените в предварителния проект на ОУП устройствени зони няма да предизвика съществени промени в числеността на популациите им.

Намаляването на размера на земеделската земя е незначително (0.01%) и ще се осъществи в дългосрочен период в границите на действие на плана. Намаляването на земеделската земя ще бъде незабележимо във времето, без съществено да се отрази на популациите на обитаващите земеделските земи и откритите площи животински видове.

Прилепи: Строителството на терена не застрашава местообитанията им, защото присъствието им има временен характер. Съществуващите сгради могат да бъдат само временни летни убежища, а най-значимите за прилепите подземни местообитания пещери, скални цепки и стари гори с голям брой хралупати дървета ще останат незасегнати.

Птици: С прилагането на предварителния проект на ОУП местата за гнездене и хранене на горските видове птици ще останат незасегнати, без да бъдат предизвикани безпокойство и смъртност сред птиците обитаващи горски територии. Определящи за тях ще останат дейностите в горското и селското стопанство. На територията на населените места едрата дървесна растителност е представена от овощни и декоративни дървета. От засадените с

декоративни цели дървета за гнездене в населените места се ползват също тополите, конския кестен, източния чинар, японската софора, върби акации и др. Реализирането на плана ще предизвика незначителни въздействия по отношение на широко разпространени видове птици, местообитанията на които не подлежат на опазване от ЗБР. Птиците, които населяват териториите на населените места ще продължат да ползват сградите, градините и зелените площи в селищата на общината като места за гнездене и източник на храна. Тъй като тези видове птици са широко разпространени, някои от тях ще ползват за гнездене подпокривните пространства на новопоявилите се сгради: полско врабче (*Passer montanus*), домашно врабче (*Passer domesticus*), селска лястовица (*Hirundo rustica*) и градска лястовица (*Delichon urbica*). Нишите по сградите, между покривите и стените, зелените площи за обществено ползване, дървесната растителност по улиците и между сградите ще бъдат местообитания за домашното врабче (*Passer domesticus*), полското врабче (*Passer montanus*), свраката (*Pica pica*), гугутката (*Streptopelia decaocto*), големия синигер (*Parus major*), синия синигер (*Parus caeruleus*), южния славей (*Luscinia megarhynchos*), сирийския пъстър кълвач (*Dendrocopus syriacus*), средния пъстър кълвач (*Dendrocopus medius*), обикновената кукумявка (*Athene noctua*), а прилежащите на жилищните сгради и крайселищни части червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), сива овесарка (*Miliaria calandra*), градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), бяла стърчиопашка (*Motacilla alba*), жълта стърчиопашка (*Motacilla flava*), качулата чучулига (*Galerida cristata*), полска чучулига (*Alauda arvensis*), обикновен скорец (*Sturnus vulgaris*), чавка (*Corvus monedula*), сива врана (*Corvus corax*), гарван гробар (*Corvus corax*), щиглец (*Carduelis carduelis*) и др.

За населяващите в настоящия момент територията на населените места птици реализирането на плана ще бъде с незначителни въздействия, тъй като промени в численостите им не се очакват, а за някои от тях въздействията ще бъдат положителни, тъй като планът предвижда запазване на територията на зелените площи.

Влечуги: По вероятни са очакванията за негативни въздействия от реализирането на плана върху по-често срещаните се представителите на гущерите (*Sauria*) от семейство (*Lacertidae*) същински гущери, представени от зеления гущер (*Lacerta viridis*) и стенния гущер (*Podarcis muralis*). При подходящо озеленяване и разяснителни мероприятия сред обитателите на сградите въздействията върху тези влечуги могат да бъдат сведени до незначителни. Останалите видове са по-редки, плашливи и директни срещи с хора по време на строителството и експлоатацията са по-малко вероятни. Планът не предвижда съществени промени в начина на стопанисване на земеделските земи като в периода на действие на плана преобладаващи ще останат площите в които се отглеждат зърнени култури, отделени една от друга чрез синури, малки необработваеми участъци, захрастени пространства, ивици дървета и пр. Подходящи за обитаване от гущерите: жълтокоремник (*Pseudopus apodus*), ивичест гущер (*Lacerta trilineata*), зелен гущер (*Lacerta viridis*), стенен гущер (*Podarcis muralis*) и кримски гущер (*Podarcis tauricus*). За останалите по-редки видове от гущерите, както и змиите и двата вида сухоземни костенурки, обитаващи естествени местообитания в горските площи отрицателни въздействия от свързани с прилагането на плана дейности не се очакват, тъй като в предварителния проект на ОУП не се предвижда намаляване на площта им. В доклада за ЕО са предвидени мерки, които ще сведат очакваните въздействия върху тях до незначителни.

Рибни и земноводни: С прилагането на предварителния проект на ОУП на Община Карнобат не се предвижда пресушаването на водни обекти или замърсяването им поради заустване на непречистени води, така че целият клас риби няма да бъде застрашен от реализирането му.

Предварителният проект на ОУП предвижда изграждане на пречиствателна станция за отпадъчни води и реконструкция на улична канализационна мрежа в гр. Карнобат, както и изграждане на ВиК инфраструктура за Южна промишлена зона в Карнобат и канализационната система на по-големите села. С включване на формиращите се отпадни води от тези населени места в новоизградените пречиствателни съоръжения ще бъде изцяло предотвратено замърсяването на разположените на територията им водни тела. По този начин въздействията от реализирането на плана върху рибите ще бъдат положителни и свързани с увеличаване на числеността на техните популации.

Въздействия върху безгръбначните: Въздействията ще бъдат сведени до незначителни, върху широкоразпространени видове, вредители по овощните дървета и културните растения и видове, които не са обект на опазване съобразно българското природозащитно законодателство и международни конвенции.

Тъй като предвижданията в предварителният проект на ОУП на Община Карнобат засягат урбанизирани територии и прилежащи на тях земеделски земи, в които са извършвани третираня с инсектициди, същите не са местообитания на редки и защитени видове насекоми. Независимо дали ще бъде реализиран плана или не, употребата на пестициди и инсектициди е регламентирана в селските дворове, с цел осигуряване на продукцията от растящите в тях овощни дървета лози и отглеждането на зеленчуци съгласно съществуващите земеделски практики. Съществуващите зелени площи за обществено ползване ще продължат да изпълняват функциите си на местообитание за различните видове пеперуди и други насекоми.

С реализиране на проекта за изграждане на ПСОВ Карнобат и реконструкция на канализационната мрежа ще се преустанови заустването на непречистени отпадни води и замърсяването на водни обекти, местообитания на ларвите на разред Водни кончета (*Odonata*) и защитени, уязвими и с консервационно значение представители на членестоногите.

При набелязване на превантивни мерки за недопускане на аварийни ситуации по време на строителството и преки въздействия по време на експлоатацията на бъдещите производства върху представители на дивата флора и фауна очакваните въздействия от реализирането могат да бъдат сведени до незначителни, като прилагането му ще засегне само широкоразпространени растителни и животински видове, които не подлежат на опазване от страна на българското природозащитно законодателство. Тъй като планът се отнася за урбанизирани територии и прилежащи на тях земеделски земи няма да се стига до вмешателство по време на размножителния период на видове с висок консервационен статус.

С прилагането на плана застрояването на свободните имоти, реставрацията и преустройството на съществуващите стари сгради ще се извърши без да се засягат площи с консервационна стойност, а само такива които са обект на човешка дейност поради което очакваните въздействия от прилагането на плана върху фауната на територията на Община Карнобат могат да бъдат класифицирани като незначителни, периодични и с дългосрочен в границите на периода на действие на ОУП характер и обратими в случаите с допустима рекултивация.

Реализирането на предварителният проект на ОУП няма да промени или засегне защитени животински видове, със специален природозащитен статус. Не се очакват съществени

промени в орнитофауната в района на планираната територия, поради което няма да има въздействие и върху други компоненти на средата.

6. Защитени територии и зони

Защитени територии по смисъла на ЗЗТ

Прилагането на предварителният проект на ОУП на Община Карнобат, не засяга единствената защитена територия в общината по смисъла на ЗЗТ. Това е **Природна забележителност „Находище на Урумово лале - местност Лалкото”**, разположена в землището на с. Венец, където планът не предвижда устройствена намеса. Строителството в старите и новите регулационни граници на разположените на територията на общината населени места, както и предвидената с проекта на ОУП инфраструктура не е в противоречие с заповедта за обявяване на защитената територия. Прилагането на плана ще определи нови граници и зони с режим на застрояване в населените места, способстващи за бъдещето им развитие.

Защитени зони обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие

На територията на Община Карнобат попадат част от 4 (четири) защитени зони от общоевропейската мрежа Natura 2000: „Река Мочурица” BG0000196; „Стралджа” BG0000205 и „Екокоридор Камчия-Емине” BG0000393 за опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна и Защитена зона „Комплекс Стралджа” с код BG0002028 за опазването на дивите птици.

Съгласно нормативните изисквания, преди провеждане на консултациите по изготвения доклад за ЕО възложителя е внесъл в РИОСВ-Бургас доклад по оценка за съвместимостта на плана с целите на определените защитени зони, за оценка качеството му. В отговор с Изх. № 2820(10)/15.06.2018 г. (**Приложение 1**), РИОСВ-Бургас на основание чл.24, ал.5 и във връзка с чл. 36, ал. 7 от Наредбата за ОС дава положителна оценка на качеството на доклада за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) върху защитените зони.

Заключенията за вида и степента на отрицателно въздействие в изготвения и оценен с положителна оценка ДОСВ, са съобразени с изискванията и критериите на чл. 22 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

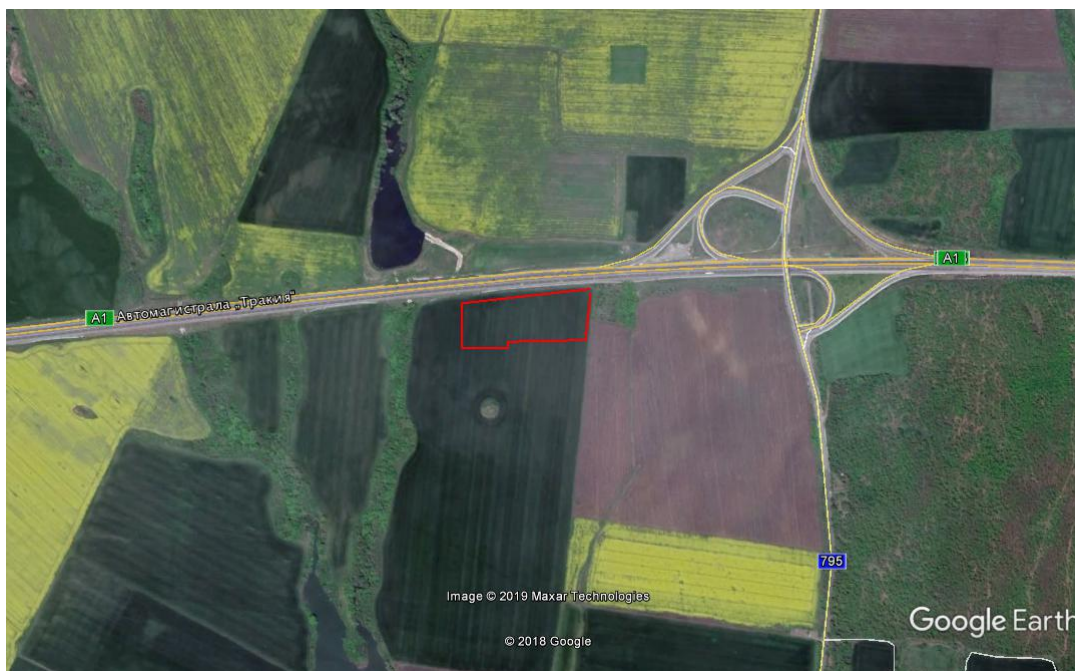
Предварителният проект на Общия устройствен план на община Карнобат няма да повлияе и промени целостта на защитените зони от Националната екологична мрежа. Предвидените дейности не са в противоречие с целите на опазване на защитените зони.

- ✓ Предварителният проект на Общия устройствен план на Община Карнобат не засяга територията на защитена зона „Екокоридор Камчия-Емине” (BG0000393) за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.
- ✓ Реализацията на ОУП на община Карнобат ще засегне 17.55 ха или 0.2% от територията на ЗЗ „Река Мочурица” (BG0000196).
- ✓ Реализацията на ОУП на община Карнобат ще засегне 11.58 ха или 1.31% от територията на ЗЗ „Стралджа” (BG0000205).
- ✓ Реализацията на ОУП на община Карнобат ще засегне 4.27 ха или 0.15% от площта на ЗЗ „Комплекс Стралджа” (BG0002028).

Във връзка с Изх. № ПД-2820-(30)09.12.2019 г., на Директора на РИОСВ-Бургас, относно предвижданията по ОУП за ПИ 23176.2.76 по КК на с. Драганци, Община Карнобат и ПИ с идентификатори 36525.185.65 и 36525.187.8 по КК на гр. Карнобат, е необходимо да се направи следното уточнение:

✓ За ПИ **23176.2.76** по КК на с. Драганци, м. Могилата, Община Карнобат има разрешение за изработване на ПУП – ПРЗ, допуснат със заповед на кмета на Община Карнобат № РД-214/26.02.2018. Имотът е частна е собственост, вид територия Земеделска, с начин на трайно ползване - Нива, площ от 20356 m² и стар номер 002076.

Имотът се намира непосредствено до АМ Тракия, южно от нея, преди разклона за гр. Карнобат (Фиг. VI-07).

Фиг. VI-07. Поземлен имот 23176.2.76

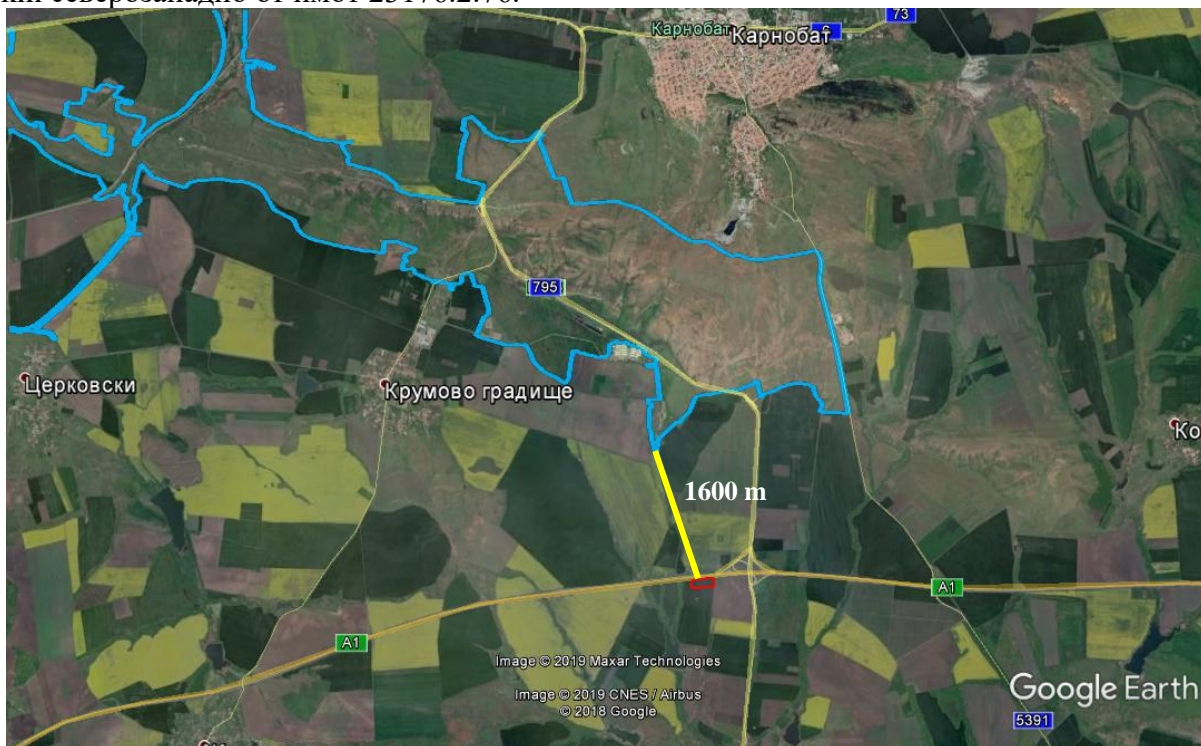
Същият е обработваема земеделска земя, IV категория и не попада в границите на ЗЗ от мрежата Натура 2000.

Фиг. VI-08. Поземлен имот 23176.2.76

Най-близката защитена зона BG0000196 „Река Мочурица” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, се намира на около 1600 метра северно от имота (Фиг. VI-09).

Защитена зона BG0002028 „Комплекс Стралджа” за опазване на дивите птици отстои на над 10 km северозападно от имот 23176.2.76.

Фиг. VI-09. Местоположение на ПИ 23176.2.76 спрямо ЗЗ BG0000196 „Река Мочурица” – син контур.

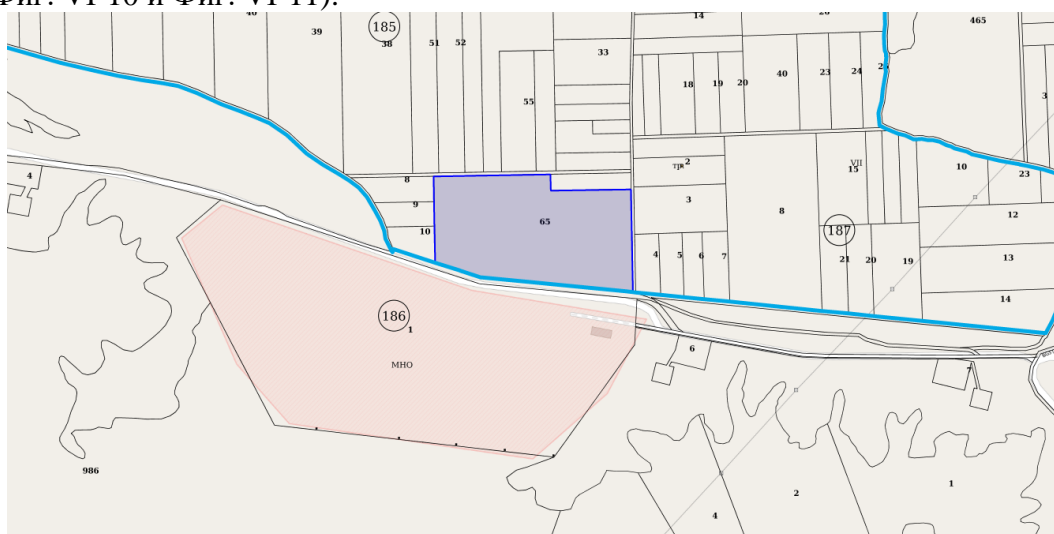

✓ **Относно поземлени имоти с №№ 36525.185.65 и 36525.187.8 по КК на гр. Карнобат, за които е заявено ИП за изграждане на четири броя вятърни турбини за производство на енергия от ВЕИ.**

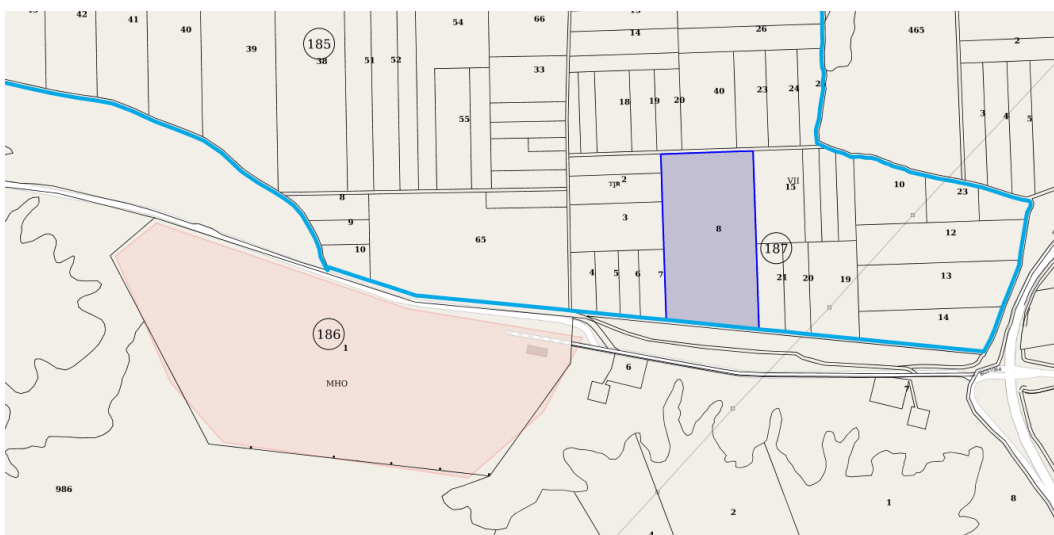
Поземлен имот 36525.185.65 по КК на гр. Карнобат, м. Дългата мера е частна собственост, вид територия Земеделска, категория 7, с начин на трайно ползване Нива, площ от 44995 m² и стар номер 185065.

Поземлен имот 36525.187.8 по КК на гр. Карнобат, м. Борчлията, е частна собственост, вид територия Земеделска, категория 7, начин на трайно ползване Нива, площ 35996 m² и стар номер 187008.

Имотите попадат в земеделска територия, VII категория и граничат със защитена зона BG0000196 „Река Мочурица” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (Фиг. VI-10 и Фиг. VI-11).

Фиг. VI-10. Местоположение на ПИ 36525.185.65 спрямо ЗЗ BG0000196 „Река Мочурица” – светло син контур по кадастрално-административна информационна система на АГКК

Фиг. VI-11. Местоположение на 36525.187.8 спрямо ЗЗ BG0000196 „Река Мочурица” – светло син контур по кадастрално-административна информационна система на АГКК

Защитена зона BG0002028 „Комплекс Стралджа” за опазване на дивите птици отстои на около 5900 м западно от имот 36525.185.65, а ЗЗ BG0000205 „Стралджа” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, се намира на около 8200 м югозападно от същия имот (Фиг. VI-12).

Фиг. VI-12. Местоположение на ПИ 36525.185.65 и 36525.187.8 (червен контур) спрямо защитена зона BG0002028 „Комплекс Стралджа” – розов контур и ЗЗ BG0000205 „Стралджа” – син контур.

Съгласно, представената по-горе информация може да се обобщи:

- ПИ 23176.2.76 по КК на с. Драганци, Община Карнобат и ПИ с идентификатори 36525.185.65 и 36525.187.8 по КК на гр. Карнобат не попадат в границите на защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000.
- Имотите са на значително отстояние от Защитена зона BG0002028 „Комплекс Стралджа” за опазване на дивите птици.
- Имотите заемат обработваеми площи, като в границите им липсват природни местообитания от Приложение I на Директива 92/43 на ЕИО и местообитания на ключови видове животни и птици.
- Осъществяването на ИП в изброените по-горе имоти няма да доведе до нарушаване на структурата и функциите на защитените зони, промяна на видовият състав и местообитанията в защитените зони и няма да има въздействие върху целостта и природозащитните цели на защитени зони „Екокоридор Камчия-Емине” (BG0000393), „Река Мочурица” (BG0000196), „Стралджа” (BG0000205) по Директива 92/43 ЕИО за опазване на природните местообитания и защитена зона „Комплекс Стралджа” (BG0002028) по Директива 2009/147 ЕО за опазване на дивите птици.

7. Ландшафт

7.1. Прогноза и оценка на очакваните изменения в характера на ландшафта

Както стана ясно, ландшафтната характеристика на разглеждания район е от смесен вид – природно – антропогенна. Въпреки, че характерът на ландшафта вече е оформен и под

въздействие на антропогенна дейност, то ОУПО ще подпомогне неговото опазване, самовъзстановяване и положителна промяна. Регулираното териториално развитие, ще ограничи безразборното усвояване на земеделски земи и ще подобри привлекателността на множеството културно-исторически ценности. Предложените режими за система обитаване, културно наследство, зелена система, спорт и отдых ще подпомогнат съхраняването на естествените пейзажи и подобряване на ландшафта.

Прогнозната оценка на база взаимодействието на компонента ландшафт с планираните териториални и функционални системи в ОУПО е както следва:

Устройствените решения, свързани с ограничаване отнемането на земеделски земи за нуждите на урбанизацията, ще гарантира съхранението на изчерпаемия ресурс – земя. Запазването не само на висококатегорийни, а и на земеделски земи от по-ниска категория, ще подпомогне опазването на селскостопанските ландшафти. Внимателното и пестеливото изразходване на земеделски земи е основния принцип, който е спазен при прогнозите за териториалното развитие на вторичния сектор в проекта за ОУП на Община Карнобат. Предвиденото развитие на обитаването ще увеличи възможностите за съхраняване, а на места и за облагородяване на ландшафта, като минимално и незначително ще променят неговия характер от природен в урбанизиран в периферията на града и някои от населени места от общината (поради предвидените минимални разширения). В зоните на съществуващата жилищна среда предвидените пространствени и функционални изменения на селищния ландшафт са насочени към подобряване комфорта на обитаване както в екологичен, така и в естетически аспект.

Степента и вида на въздействията върху ландшафта ще зависи от качествата на проектите в следващите фази на подробно проучване и проектиране и спазването на заложените в ОУП обемно-пространствени параметри за преструктуриране.

Рехабилитацията на някои важни комуникационно-транспортни връзки ще подобри достъпността и мобилността, което е предпоставка за ревитализация на изоставените райони и балансирано натоварване на ландшафтните приютяващи линейни обекти. От много ландшафтни специалисти пътищата се възприемат като съвременни линейни структури с определени визуални и естетически стойности, които по отношение на вписването им в ландшафта може да окаже положително въздействие върху облика на средата.

Най-голям проблем и съответно мерки за предотвратяване на загубите на естествен ландшафт в проектът се отнежда на рекултивацията на засегнатите от сметища и кариери територии.

В заключение може да се обобщи, че предвижданията на ОУПО няма да имат отрицателно въздействие върху ландшафта, тъй като ще бъдат предпоставка за съвременно третиране и устройство на територията и на отделни компоненти на ландшафта. С реализирането на конкретните предложения за отделните функционални системи ще се подобри цялостния облик на ландшафта на територията на общината.

7.2. Оценка на устойчивостта на средата за самовъзстановяване на ландшафтите

Процесите на замърсяване, самоочистване и самовъзстановяване на околната среда зависят до голяма степен от конфигурацията на терена. Създава се взаимообусловеност и

взаимодействие между релефа на територията и атмосферните процеси от една страна и естественото и антропогенно замърсяване от друга страна.

В голяма степен устойчивостта на средата и самовъзстановяването на ландшафта зависи от правилното управление на отделните компоненти на ландшафта. С ОУПО не се предвижда изграждането на обекти, които да бъдат постоянни източници на замърсяващи емисии по отношение на атмосферния въздух, повърхностните и подземни води. Не се очаква превишаване на допустимите норми на сетивни емисии, прах и шум, както и деградиране и унищожаване на природни компоненти.

Извода, въз основа на направения анализ на съществуващото положение, е че ландшафта на общинската територия се определя като антропогенно слабо трансформиран. Върху устройството на територията влияят редица фактори и предпоставки, много от тях са с продължително действие.

С ОУПО се постига приемливо съчетание на селищната и природна среда на Община Карнобат. С плана се осигурява оптимално съчетаване на териториалното устройство и екологичното равновесие чрез проведено задълбочено изследване на екологичните параметри на територията и на нейната репродуктивна способност.

Състоянието на ландшафта без прилагането на ОУП на Община Карнобат за разлика от много други компоненти, няма да остане непроменено, а ще се влоши. Причините за това твърдение са следните:

- несъобразно усвояване на свободни територии около единствения град в общината – гр. Карнобат, за ново жилищно строителство и обособяване на територии за производствени дейности, с което ще се влошат екологичните условия, мобилността и цялостната пространствена структура на града.
- малките селища в общината ще продължат да се „свиват“ като население и ще загубят привлекателността си;
- недоизграждането и несвоевременното извършване на рехабилитация на пътните настилки на транспортната инфраструктура може да влоши състоянието на комуникационно-транспортни връзки, както и да намали и ограничи достъпността до обекти, които трябва да бъдат поддържани, което ще намали мобилността на хората в определени зони и те ще бъдат изоставени. В селищната система наличието на зони в упадък са неприятен елемент в ландшафта. Това ще окаже негативно въздействие върху характерни пейзажи;
- подценяването на значимостта и стойността на културното наследство и постепенното му унищожаване ще доведе до унищожаване идентичността на територията и уникалния характер на ландшафта;
- недоразвиването на елементите на зелената система, ще запази сегашния характер на ландшафта, но ще се пропусне възможността за цялостно доразвиване на системата от озеленени площи, паркове и градини в т.ч. гробищни паркове, които да обогатят средата и характера на ландшафта от естетическа гледна точка.

8. Културно-историческо наследство

Интегрираното опазване на културното наследство и последващото му използване в качеството му на стимулатор за икономически растеж е залегнало в стратегическите цели и приоритети в предложената концепция за устройство на територията на Община Карнобат. В този смисъл планираните в ОУПО устройствени мероприятия отразяват както стимулиращата, така и ограничителната роля на наследството и предложенията не предполагат негативни въздействия върху обектите на културното наследство.

За устройството и опазването на териториите на селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове - всички искания за намеси в недвижимите културни ценности ще се съгласуват по реда на Закона за културното наследство (ЗКН).

Във връзка с предложения в ОУПО вариант за устойчиво развитие на разглежданата територия, ползите от запазване на историческото наследство могат да се обобщят като:

Икономически

- ✓ съхраняването на наследството, насърчава културния туризъм;
- ✓ съхраняването на наследството, увеличава стойността на имотите, особено в исторически квартали и местности;
- ✓ съхраняването на наследството, създава работни места – усилията за опазване на наследството изискват квалифицирана работна ръка, дизайн и промоциране на обектите. Активните и текущи действия по опазване историческите сгради и местности гарантират работните места за години напред.

Социални

- ✓ насърчава се силно чувството за принадлежност към определено място – чрез опазването на наследството, общината може да насърчава изграждането и запазването на местна идентичност на хората въз основа на добро познаване на тяхната история;
- ✓ на историческите места са склонни да се събират хора от всички възрасти, те често стават центрове за важни събития за общността – тържества, фестивали, празници;
- ✓ възстановяването на исторически места и планирането на управлението на наследството дава възможност за извършване на повече обществени услуги.

Културно-историческото наследство е ценност за общината и обща задача е тя да бъде запазена и използвана за развитието на района. Прилагането на ОУПО допринася за използването на културно-историческото наследство като ресурс за положително въздействие върху различните функционални системи.

В ОУП са записани предложения и изисквания при последващо устройствено планиране при специализирани дейности - определяне на специфични устройствени режими за защита и опазване на идентифицираните структури и обекти на недвижимото културно наследство. Направен е анализ на управление на КИН и последващ мониторинг. Дадени са насоки за опазване както и популяризиране на КИН.

Съгласно анализа и предвижданията на ОУПО се дава висока оценка на територията като съчетание на природно и културно-историческото наследство. Разкриването, проучването, опазването, експонирането и интерпретирането на богатото културно-историческо наследство е изключително важно за съхраняването на историческата автентичност и националната идентичност на територията, за бъдещото развитие на общината. Особен акцент следва да се постави върху поддръжката, считана като по-добрата форма на управление на обектите, както в икономическо отношение, така и по отношение на опазването на архитектурното наследство, на неговата автентичност и идентичност.

Предвиждането на ОУПО за опазване на недвижимото културно наследство не е свързано с рискове за околната среда.

9. Отпадъци

Основен приоритет при прилагане на плана трябва да бъде ефективното управление на отпадъците на територията на общината при минимален риск за здравето на хората и състоянието на околната среда чрез осъществяване на:

- ✓ Контрол на дейностите по управление на отпадъците, с цел намаляване и предотвратяване на нерегламентирани сметища на територията на общината;
- ✓ Осигуряване на достатъчно съдове за отпадъци в откритите публични пространства, около обществените обекти, терените за движение и транспорт, за спорт и отдиш;
- ✓ Предвиждане на подходящи режими на извозване на отпадъците с оглед предотвратяване на замърсяването на крайпътните пространства и нарушаване на движението по улиците.

При изпълнение на тези специфични цели за екологосъобразно управление на отпадъците, в дългосрочен план, ще се гарантира опазване на чистотата на околната среда.

Община Карнобат участва в Регионално сдружение за управление на отпадъците - Регион Бургас заедно с общини Бургас, Айтос, Камено, Средец, Несебър, Поморие, Руен и Сунгурларе. Основната цел на сдружението е изграждане на устойчива система за управление на отпадъците, която да осигурява необходимата инфраструктура за третиране, оползотворяване и екологосъобразното обезвреждане на битови в т. ч. биоразградими, опасни отпадъци от домакинствата и строителни отпадъци, генерирани на територията на региона.

След въвеждане на регионалната система от май 2015 г. дейностите по управление на отпадъците се решават на регионално ниво. Новата общинска политика за управление на отпадъците налага, както координиране с регионалната система, така и активно участие в установяването и развитието на регионалната организация. Чрез създаване на Сдружението всички общини, участващи в него си поделят разходите по поддръжката, експлоатацията и мониторинг на съоръженията и вземат общи решения за бъдещото третиране на отпадъците си.

Събиране, начин на третиране и депониране на генерираните отпадъци

Битови отпадъци

Най-голям дял от генерираните отпадъци в общината се пада на твърдите битови отпадъци, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, държавните и общинските сгради. Към тях се приравняват и отпадъците от търговските обекти, занаятчийските и производствени дейности, обектите за отдиш и забавление, когато нямат характер на опасни и в същото време тяхното количество или състав не пречи на третирането им съвместно с битовите. В общината е въведена система за събиране и транспортиране на битовите отпадъци, която обхваща 100% от населението.

Управлението на дейностите по събиране и третиране на ТБО е регламентирано в *Наредбата за управление на отпадъците* приета на сесия на Общински съвет гр. Карнобат (в сила от 24.07.2014 г.).

От месец март 2015 г. Община Карнобат поема дейността по сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци на нейна територия. В тази връзка общината закупува нови 1050 броя контейнери тип „Бобър” с обем 1.1 m³ за битови отпадъци и 3 броя еднотипни автомобили за сметосъбиране за нуждите на общината. Организираното сметосъбиране и транспортиране на битовите отпадъци от населените места в общината се извършва на основание издаден Регистрационен документ №02-РД-326-01/20.02.2015 г. на Община Карнобат, изм. и

допълнен с Решение №02-РД-326-02/07.12.2015 г. на РИОСВ-Бургас. Съгласно цитирания документ населените места се обслужват от следната техника:

Таблица VI-06. Сметоизвозващи и сметосъбирачни машини в Община Карнобат

№	Марка	Модел
1	ИВЕКО	СМЕТОСЪБИРАЧ
2	ИВЕКО	СМЕТОСЪБИРАЧ
3	ИВЕКО	СМЕТОСЪБИРАЧ
4	ЩАЕР	САМОСВАЛ
5	МАНИТУ	ЧЕЛЕН ТОВАРАЧ
6	ИВЕКО	СТРАЛИС
7	ИВЕКО	СТРАЛИС
8	РЕМЕРКЕ	РЕМАРКЕ ЗА ТОВАРЕН АВТОМОБИЛ – БМД 2041
9	МЕРЦЕДЕС	МЕРЦЕДЕС 1018

*Източник: Община Карнобат

В системата на организирано сметосъбиране и сметоизвозване са включени всички населени места на територията на общината. На територията на населените места, включени в организираното сметосъбиране са разположени съдове за смет тип „Бобър”. Броят им към настоящия момент е 1 034 бр.

На територията на гр. Карнобат са разположени общо 593 бр. контейнера тип „Бобър” с обем 1.1 m³, а в селата на Община Карнобат – 441 бр. контейнера. Периодичността на извозване на отпадъците е 2 пъти седмично за гр. Карнобат и за Промислена зона, а за селата на общината – 1 път седмично. В парковите зони, зоните за отдих и тези с голям поток от хора, като търговски улици, площади, гара, автогара и др. са монтирани кошчета за дребни отпадъци.

Изгорените или механично увредени съдове се подменят с налични оборотни такива веднага след установяване на повредата. Контейнерите в общината се поддържат в добро състояние.

Ангажиментът на Община Карнобат, в качеството си на възложител на плана, е след приемането му, да включи територията на новопредвидените за обособяване зони в организираното сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци. Събирането и извозването на твърдите битови отпадъци от новопредвидените територии трябва да се извършва по утвърдената схема за района, по реда на ЗУО. Съдовете за събирането на отпадъци също да са в зависимост от вида на сметоизвозващите коли. Местата за събиране и временно съхраняване на отпадъци, както и площадките, на които ще се поставят съответните съдове за БО трябва да бъдат съобразени с цел улесняване достъпа на сметоизвозващите транспортни средства до тях. Площадките, на които ще се поставят съдовете за БО в населените места, трябва да бъдат с трайна настилка (бетон, асфалтобетон, с плочи и др.), за да се осигури възможност за почистване и защита на почвата от замърсяване. Съдовете трябва да са с високо ниво на защита на околната среда срещу разпиляване на отпадъците.

Претоварна станция за отпадъци (ПСО) Карнобат

На територията на гр. Карнобат от м. Юни 2015 г. е в експлоатация Претоварна станция за отпадъци, която обслужва Община Карнобат и Община Сунгурларе. ПСО заема част от територията на бившето общинското депо за неопасни отпадъци на Община Карнобат. Площадката на ПСО е ситуирана върху терен, публична общинска собственост в землището на гр. Карнобат. Теренът на площадката се намира на около 4 km от града непосредствено до

пътя от националната пътна мрежа III – път 5391 Трояново – Аспарухово – Крушово – Детелина – Драганци – Карнобат. Разстоянието от ПСО до новото депо „Братово – запад“ е около 43 km.

Претоварната станция е на две нива. Разположена е в североизточния край на площадката. Горното ниво на кота 298.85 m, където сметовозните камиони разтоварват събираните отпадъци, е с минимална светла височина 7.5 m. На долното ниво, на кота 294.55 m е разположено помещението за претоварната преса (компактор). На горното ниво има зала за контрол – за пряко наблюдение към контейнерите, към бункера и за цялостно контролиране на процеса. Връзката между двете нива на претоварната станция се осъществява, чрез вътрешна стълба. Главните входове на сградата се намират от северозапад – откъм стопанския двор на високото ниво, където две гаражни повдигащи се врати поемат два броя сметоизвозни автомобили, пълни с отпадъци. Камионите влизат в сградата на заден вход, за да изсипят съдържанието си в бункер– фуния в дъното на вътрешното пространство. Към Претоварната станция е изграден механичен релсов път с място за 3 бр. колички, ситуиран пред долното ниво на претоварната станция. Върху траверсните колички ще се слагат контейнерите за пресовани отпадъци с капацитет 24 m³, които поемат натиска при работата на компактора. Има изградена автоматична затваряща система за контейнери. След напълването им се извозват с автолакове до депо „Братово – Запад“. За обезпрашаване при разтоварването на отпадъците е монтирана механична система за вентилация и пречистване на въздуха, чрез сухо обезпрашаване с противотокови циклони, които са оразмерени за морфологичния състав на отпадъците през зимните месеци, когато се очаква повишено запрашване вследствие на настъпващите пепел и сгурия.

Екопарк – площадка с контейнери за приемане и сортиране на битови и едрогабаритни отпадъци е разположена в непосредствена близост до входа на ПСО с площ 1 272 m², включваща и паркинг за автомобили на служители на ПСО. Достъпът до Екопарка се контролира от КПП, посредством автоматична бариера. На Екопарка се събират и временно съхраняват отпадъци, които населението само извозва, което на практика решава въпроса с осигуряването на площадки за разделно събиране на различните потоци отпадъци, генерирани от местното население.

Спецификация на контейнерите в Екопарка:

- ✓ Закрит контейнер с капацитет за битови отпадъци – КАРТОН - 10 m³ – 3 броя;
- ✓ Закрит контейнер с капацитет за битови отпадъци – Хартия - 10 m³ – 3 броя;
- ✓ Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - АЕРОЗОЛНИ ОПАКОВКИ – 1 100 l;
- ✓ Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - ГРАДИНСКИ ОТПАДЪЦИ – 1 100 l – 2 броя;
- ✓ Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - ЗЕЛЕНО СТЪКЛО – 1 100 l;
- ✓ Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - БЯЛО СТЪКЛО – 1 100 l;
- ✓ Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - КАФЯВО СТЪКЛО – 1 100 l;
- ✓ Контейнер за луминисцентни лампи - 1 m³;
- ✓ Вана РЕНД – за съхранение на агресивни води АКУМУЛАТОРИ – 2 броя;
- ✓ Вана РЕНД – за съхранение на агресивни води – 4 броя;
- ✓ Бидон от HDPE – БАТЕРИИ – 220 l – 6 броя;
- ✓ Бидон от HDPE – БОЯ - 220 l – 6 броя;
- ✓ Бидон от HDPE – РАЗТВОРИТЕЛИ - 220 l – 6 броя;
- ✓ Бидон от HDPE – АВТОМОБИЛНИ МАСЛА - 220 l – 6 броя;
- ✓ Бидон от HDPE – МАЛКИ БАТЕРИИ - 50 l – 1 броя;
- ✓ Бидон от HDPE – КУХНЕНСКИ МАЗНИНИ - 50 l – 1 броя;

- ✓ Еко склад – 33.10 m^3 – 2 броя;
- ✓ Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - ХАРТИЯ – 1 100 l – 1 брой;
- ✓ Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - ПЛАСТМАСИ – 1 100 l – 1 брой;
- ✓ 20. Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - PVC ОПАКОВКИ – 1 100 l – 2 броя;
- ✓ 21. Контейнер тип „Бобър“ със спирачки - ТЕТРАПАК – 1 100 l – 1 брой;
- ✓ 22. Контейнер за международен транспорт – ЛЕКАРСТВА – 800 l – 1 брой;
- ✓ 23. Контейнер за международен транспорт – РЕНТГЕНОВИ ОТПАДЪЦИ – 800 l – 1 брой;
- ✓ 24. Асиметричен контейнер с подвижна предна страна – ЕДРОГАБАРИТНИ ОТПАДЪЦИ – 10 m^3 – 3 броя;
- ✓ 25. Асиметричен контейнер с подвижна предна страна – ДЪРВО – 10 m^3 – 3 броя;
- ✓ 26. ЕКО контейнер с капаци с пружинен механизъм – КОНСЕРВНИ КУТИИ – 2.5 m^3 – 1 брой.

Разположението на контейнерите и ЕКО складовете дават възможност за свободен достъп на гражданите до всеки един контейнер, както и безпрепятственото им натоварване и извозване до местата за тяхното обезвреждане или до пунктове за рециклиране.

Гараж с автомивка и ремонтна работилница – тази сграда е ситуирана в южната част на стопанския двор. Сградата е едноетажна. Предвидена е една ремонтна клетка и работилница с площ 71.7 m^2 . Една клетка се използва за измиване на автомобили.

Административно битова сграда с КПП – проектирани са в една обща сграда. От помещението за КПП се осигурява поглед към двете бариери, които ограничават произволния достъп на камиони и автомобили към обекта. Административната сграда е двуетажна. На първия етаж са разположени битовите помещения за обслужващия персонал на ПСО и КПП. На втория етаж се намират административните кабинети и химическата лабораторията.

Входящ контрол - монтирана е плъзгаща врата с две крила, които се плъзгат при отварянето си само в едната посока, осигуряваща достъпа на МПС до обекта. Има три бариери за достъп – на вход и изход от площадката на Претоварната станция и на входа до площадката на Екопарка. Управляват се дистанционно от КПП. След влизането си в обекта сметовозните машини задължително минават през електронен автокантар, разположен до КПП-то.

Изходящ контрол – при излизането от ПСО всички автомобили преминават през дезинфекционния трап, където се дезинфекцират гумите им. Така се предотвратяват възможността от разнасяне на евентуални замърсявания извън границите на ПСО. Всички сметоизвозни машини на изхода, отново преминават през електронния кантар, където измерените данни се отчитат и записват.

Дизелова колонка и резервоар – 10 m^3 е разположена на площадка пред долното ниво на претоварната станция, в северозападната му част, с достатъчно разстояние от двете най-близко разположени до нея сгради: Претоварната станция и гараж с автомивка и ремонтна работилница.

Площадки за следващ етап

Площадка за сортиране и балиране на рециклируеми отпадъци – разположена е в северната част на площадката, между Административната сграда и площадката пред горното ниво на Претоварната станция, с площ 715 m^2 .

Площадка за съхранение на рециклируеми отпадъци – представлява открит склад за съхранение на балирани рециклируеми отпадъци. Разположена е в югозападния ъгъл на площадката, непосредствено до площадката за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци. Площадката е с площ 1 004.50 m².

Площадката за компостиране е с площ от 1500 m². Площадката се намира на юг от експлоатационния път.

Машины и превозни средства на Претоварната станция:

- * Сервизен лекотоварен автомобил със 7 пасажерски места – 1 бр.;
- * Колесен челен товарач – 1 бр.;
- * Мотокар с виличен повдигач – 1 бр.;
- * Раздробител за едрогабаритни и строителни отпадъци – 1 бр.;
- * Контейнери – от 0.05 m³ до 24 m³.

Като партньор на Община Бургас за изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Бургас, генерираните на територията на Община Карнобат отпадъци (предварително преминали през ПСО-Карнобат), се извозват на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Камено, Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе“. Регионалното депо е разположено в землището на с. Братово и е въведено в експлоатация от 25.05.2015 година.

Биоразградими отпадъци:

"Биоразградими" са всички битови отпадъци, които имат способността да се разграждат анаеробно или аеробно, като хранителни и растителни отпадъци, хартия, картон и други. Биоразградимите отпадъци от кухни и заведения за обществено хранене с код 20 01 08 е необходимо да се събират в закрити метални съдове. Поради неопасния им характер могат да се третират съвместно с ТБО. В закрити съдове трябва да се събират хранителните масла и мазнини с код 20 01 25 и при натрупване на определено количество трябва да се предават на лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ чл.35 от ЗУО (обн. ДВ, бр.53/2012 г.), за съответната дейност и площадка за отпадъци със съответния код, съгласно Наредба №2/2014 г. за класификация на отпадъците, въз основа на писмен договор.

За целите на Националния стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране (2010-2020), са определени населени места от три типа райони съгласно броя на населението, а именно райони тип „А“ с население над 25 000 жители; райони тип „Б“ с население от 3 до 25 000 жители и райони тип „В“ с население под 3000 жители.

Град Карнобат с население от 17608 по данни на НСИ за 2015 г., попада в категория „*Райони Тип Б*“ - между 3 000 и 25 000 жители, а останалите населени места от общината в „*Райони Тип В*“ - под 3 000 жители.

За *Районите тип Б*, където попада гр. Карнобат, е определено общините да организират системи за разделно събиране на биоразградими битови отпадъци от домакинствата, чрез поставяне на нов контейнер с кафяв цвят до контейнерите за общия битов отпадък. За този тип райони, общините организират и системи за разделно събиране на отпадъците от паркове и градини.

В *райони тип В* с население до 3 000 жители количеството на биоразградимата фракция, достигаща до контейнерите е малко, тъй като в тези райони се прилагат други традиционни

практики и дейности за компостиране и оползотворяване на отпадъците. Поради тази причина създаването на разделно събиране за биоразградимите отпадъци е икономически неефективно и няма да има значим (или никакъв) ефект за допълнителното им намаляване. За тези райони е препоръчително домашно компостиране.

През 2013 г. по проект на Община Карнобат са раздадени около 100 компостера за домашно компостиране на нейна територия.

На Претоварната станция за отпадъци е обособена площадка за компостиране, но към този момент инвестиционните и експлоатационните разходи по съоръженията за компостиране не са социално поносими за населението, за това тази площадка е оформена и профилирана. Към настоящия момент Община Карнобат извозва зелените отпадъци заедно с битовите отпадъци на Регионално депо - Братово.

Строителни отпадъци

Строителните отпадъци, които ще се генерират при реализиране на ОУПО са свързани със строителството на конкретните обекти. Те изискват специален контрол по тяхното събиране и извозване. Съгласно чл.40 от Закона за управление на отпадъците (обн. ДВ, бр. 53/13.07.2012 г.), третирането и транспортирането на отпадъците от строителни площадки се извършва от възложителя на строежа или от собственика на строителните отпадъци, или от друго лице, отговарящо на изискванията по чл. 35 от ЗУО, въз основа на писмен договор. В съответствие с чл. 19, ал. 1 от горесцитирания закон, кметът на общината организира управлението на строителните отпадъци, образувани на територията на общината.

На територията на ПСО-Карнобат функционира Площадка за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци, разположена в западната ѝ част с площ от 1550 m². Достъпът до нея се контролира от КПП и преминаване през електронен кантар, където се извършва замерването на количеството постъпващи строителни и едрогабаритни отпадъци. Обособена е бетонова площадка с площ 446 m², на която е разположена мобилна трошачка с капацитет 10 t/h. Също така има обособени клетки по видове постъпващи строителни отпадъци, по видове натрошени строителни отпадъци, за постъпващите и за натрошените едрогабаритни отпадъци.

На основание чл. 11, ал.1, от Закона за управление на отпадъците и съгласно изискванията на Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, преди започване на СМР или премахване на строеж е необходимо изготвяне на План за управление на строителните отпадъци, с изключение на обекти посочени в чл.15., ал.1 от Наредбата. Планът за управление на СО включва: общи данни за инвестиционния проект; описание на обекта на премахване за проекти, включващи дейности по премахване на строежи; прогноза за образуваните СО и степента на тяхното материално оползотворяване; прогноза за вида и количеството на продуктите от оползотворени СО, които се влагат в строежа; мерки, които се предприемат при управлението на образуваните СО в съответствие с йерархията при управление на отпадъци, като: предотвратяване и минимизиране на образуването на отпадъци, повторна употреба, рециклиране, оползотворяване и обезвреждане.

Отпадъци от опаковки:

Община Карнобат е сключила Договор № 1304/03.04.2015 г. за изграждане и обслужване на система за разделно събиране на отпадъци опаковки с „ЕКОПАК БЪЛГАРИЯ” АД.

Системата за разделно събиране обхваща общинския център – гр. Карнобат, с. Кликач и с. Екзарх Антимово. Системата за разделно събиране на отпадъци е изградена със сини, жълти и зелени пластмасови контейнери, тип „Иглу” с общ обем на разположените контейнери в точка от 4 500 литра, както следва:

- Сини контейнери тип „Иглу” с обем 1 500 l;
- Жълти контейнери тип „Иглу” с обем 1 500 l;
- Зелени контейнери тип „Иглу” с обем 1 500 l.

Разпределението на контейнерите по населени места е следното:

- Град Карнобат – 54 точки;
- село Екзарх Антимово – 2 точки;
- село Кликач – 2 точки.

Производствени отпадъци:

Производствените отпадъци от новопредвидените производствени зони трябва да се предават на лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ чл.35 от ЗУО, въз основа на писмен договор.

По данни на РИОСВ най-големите предприятия, генериращи отпадъци от производствената си дейност на територията на общината са: Винпром Карнобат – с. Церковски; СИС ИНДУСТРИЙС – с. Венец; „Карина” АД и др. Част от производствените отпадъци от споменатите по-горе фирми се рециклират или се използват като суровина за повторно производство.

Отпадъци от ПСОВ и канализации:

При експлоатацията на пречиствателни съоръжения за пречистване на отпадъчните битово – фекални води ще се генерират следните отпадъци:

- Отпадъци от решетки и сита – 19 08 01;

Генерираните отпадъци от решетки и сита ще се събират в метални контейнери с капак. Тези отпадъци са неопасни и ще се депонират съвместно с битовите.

- Пясък и други минерални примеси – 19 08 02;

Обезводнения пясък ще се събира в метални контейнери с капак и ще се депонира съвместно с битовите отпадъци.

- Утайки от пречистване на отпадъчни води от населени места – 19 08 05.

Съгласно европейското законодателство, утайките от ПСОВ представляват неопасни отпадъци, които при подходящо управление не представляват опасност за околната среда и човешкото здраве. След правилното и екологосъобразно третиране, те могат да бъдат от полза за околната среда. Съществуват редица възможности за оползотворяване и обезвреждане на утайките от ПСОВ. Някои от тях са дългогодишни добри практики например, оползотворяването им като почвен подобрител върху земеделски земи и при рекултивация на нарушени терени. Друг по-съвременен подход за тяхното оползотворяване е използването им като гориво за производство на енергия. В случай, че утайките не могат да бъдат оползотворени, съществуват и възможности за тяхното обезвреждане чрез депониране или изгаряне.

Прегледът на законодателните актове показва, че много малка част от националната законодателна рамка се отнася до употребата на утайките за други цели, освен за земеделие (например, използване за горски насаждения или възстановяване на нарушени терени).

Изгарянето или депонирането на утайки обикновено също се разглежда от подзаконовите нормативни актове.

Депонирането на утайки е възможно най-неприемливия начин за тяхното третиране. От една страна се използват скъпи съоръжения, които са или ново изградени депа или стари неотговарящи на изискванията, но ползването им е съпроводено с риск за околната среда. От друга страна се губят ценни хранителни вещества, съдържащи се в утайките, които биха могли да подобрят качеството на почвите. Настоящата практика за обезвреждане на утайки на депа не би могла да се приеме, като удачен вариант в дългосрочен аспект. При липсата на други алтернативи за третиране на утайки, в периода на действие на НПУДО се поставят конкретни задачи, за да се гарантира, че обезвреждането на утайките чрез депониране ще бъде в съоръжения, отговарящи на изискванията на националното законодателство и на Директива 1999/31/ЕС за депата, т.е. всички утайки, които отиват за депониране следва да бъдат подходящо обработени, за да отговарят на критериите за приемане на депа. Основен проблем тук е, че не всички от изградените на територията на страната депа са проектирани да приемат утайки за депониране. Обезвреждането на утайки чрез депониране е възможност, която трябва да продължи да съществува в рамките на един преходен период, до извършването на необходимите инфраструктурни и технологични инвестиции за алтернативни варианти за оползотворяване на утайки. След това утайките могат също да бъдат депонирани след съвместното им третиране до определено инертно състояние в съоръжения за биологично третиране на биоотпадъци (съоръжения за компостиране или механично-биологично третиране (МБТ)). От друга страна дългосрочното съхраняване (до намирането на по-добри варианти за оползотворяване) или *обезвреждането чрез депониране* представляват финални и окончателни решения за количества утайки, за които не могат да се намерят други възможности за оползотворяване или обезвреждане.

Опасни отпадъци:

Дейностите с НУБА се извършват съгласно изискванията на Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (приета с ПМС №351 от 27.12.2012г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.66 от 28 Август 2015г). Временното съхраняване на приетите НУБА се извършва в затворени специализирани съдове.

Община Карнобат има сключен договор с „МЕТАЛ РЕСПЕКТ – 1” ЕООД за предаване на негодни за употреба батерии и акумулатори – НУБА – Договор от 14.07.2017 г.

Общината е сключила договори и с „ОМНИКАР – БГ” ЕООД - Договор от 07.05.2014 г. и „МОТО-ТЕСТ” ООД за дейностите по събиране и транспортиране на отработени масла.

На територията на Община Карнобат няма изградена инсталация или съоръжение за третиране на опасните болнични отпадъци.

Отпадъците от хуманитарната медицина трябва да се съхраняват в съответствие с изискванията на Наредбата №1 от 09.02.2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравни заведения (Обн. ДВ, бр.13 от 17.02.2015г.) и да се предават на фирми притежаващи документ по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците за съответната дейност въз основа на писмен договор.

За предаване на медицински отпадъци, общината е сключила Договор № 1174 от 12.07.2017 г. с СМДЛ „ЛИНА” ЕООД.

Както бе посочено по-горе в информацията на територията на ПСО-Карнобат е изграден Екопарк с контейнери за разделно събиране на отпадъци в т.ч. и опасни.

Управлението на отпадъците при реализиране на планираните в ОУПО дейности в съответствие с изискванията на нормативната уредба няма да представлява опасност за вредно въздействие върху отделните компоненти на околната среда (почви, повърхностни и подземни води, растителен и животински свят), санитарно-хигиенните условия и човешкото здраве при изпълнение на следните условия:

- Редуциране обема на депонираните отпадъци за сметка прилагане на рециклиране и оползотворяване;
- Включване на новите райони в системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки;
- Използване на подходяща по габарити и обем техника за сметосъбиране;
- Подходящи маршрути за извозване на отпадъците, за да не са влошават условията на средата и да се предотврати замърсяването на крайпътните пространства.

Стари замърсявания с битови и други отпадъци на територията на Община Карнобат:

Като партньор на Община Бургас за изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Бургас, генерираните на територията на Община Карнобат отпадъци, се извозват на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Камено, Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе“. Регионалното депо е разположено в землището на с. Братово и е въведено в експлоатация от 25.05.2015 година. Поради тази причина със Заповед №РД-126 от 14.08.2015 г. за прилагане на принудителна административна мярка, Директорът на РИОСВ Бургас, прекратява експлоатацията на депо за неопасни отпадъци на Община Карнобат, считано от 01.09.2015 г., и нарежда да се предприемат мерки за неговата рекултивация. Като собственик на съществуващото депо за ТБО, Община Карнобат, кандидатства за финансиране от ПУДООС с проект „Закриване и рекултивация на съществуващо общинско депо за битови отпадъци в ПИ №000014, землището гр. Карнобат, Община Карнобат“.

Проектният капацитет на депото е 536 880 m³ или 345 600 t, който към момента е запълнен. Определената площ за направа на отпадъчното тяло на депото на Община Карнобат, съгласно изготвения проект, възлиза на 45 475 m². Площта на почистената от насипани твърди битови отпадъци в северната зона и около тялото на депото е 27 446 m². Проектната разработка предвижда съществуващите отпадъци в частта, определена за зелен пояс, отводнителна канавка и закотвяща канавка да се прибукат с булдозер и да освободят зона с ширина 6-10 m около депото. Зоната северно от депото и зоната от съществуващото дере, засипани с отпадъци са включени към проекта и ще бъдат почистени. Отпадъците ще бъдат предепонирани в тялото на рекултивираното депо.

Проекта включва техническа и биологична рекултивация на депото на Община Карнобат. Рекултивацията има за цел максимално да ограничи неблагоприятното въздействие на натрупаните отпадъци върху околната среда. С предвидените рекултивационни мероприятия на съществуващото депо ще се осигури:

- Рекултивиране и закриване на старо общинско депо за битови отпадъци;
- Намаляване на негативното въздействие върху компонентите на околната среда: почви, атмосферен въздух, повърхностни и подземни води;
- Прекратяване на разпрашаването на леките фракции отпадъци;
- Вписване в релефа на околния терен на тялото на отпадъците;

- Намалени рискове за човешкото здраве в общината;
- Подобрена жизнена среда на населението на територията на общината;
- Създаване на условия за контрол (мониторинг) на процесите, протичащи в тялото на депото и въздействието му върху околната среда.

Избраният метод релуктивиране на депото в гр. Карнобат е „in situ”. При този метод се предприемат мерки за капсулиране на отпадъците, които в зависимост от морфологичния състав на депонираните отпадъци се постигат през повърхностно запечатване чрез полагане на мирерален запечатващ пласт и/или запръстяване, чрез което се предотвратява достъпа на повърхностни води до отпадъците, както и прекия контакт на хора и животни с тях. Крайното оформяне на повърхността на депото е под формата на купол с подходящ наклон, което позволява безопасното оттичане на повърхностните води.

Рекултивацията ще протече в следната последователност:

- Вертикална планировка;
- Предепониране на цялото количество отпадъци и оформяне тялото на депото;
- Техническа рекултивация;
- Биологична рекултивация.

През 2019 г. общинска администрация Карнобат възложи обществена поръчка за избор на изпълнител за извършване на строителни и монтажни работи във връзка с реализация на проект: „Закриване и рекултивация на съществуващото общинско депо за битови отпадъци на територията на Община Карнобат”.

Избраният изпълнител е „РУЕН ХОЛДИНГ” АД, гр. Кюстендил, с който е сключен договор № PV322/26.07.2019 г. Срокът за изпълнение на целия обект е 42 (четиридесет и два) месеца, от които 6 (шест) месеца за техническата рекултивация и 36 (тридесет и шест) месеца за биологичната рекултивация. Изпълнението на проекта ще стартира след подписване на договор за финансиране между Община Карнобат и финансиращият орган ПУДООС.

Проекта за „Закриване и рекултивация на съществуващото общинско депо за битови отпадъци на територията на Община Карнобат” е с изключителен приоритет за общината с оглед ограничаване на неблагоприятното въздействие на натрупаните отпадъци върху околната среда.

10. Здравно-хигиенни условия на средата

Здравно-екологичните проблеми, свързани с предвижданията на ОУПО, отнасящи се към населението и човешкото здраве в Община Карнобат, трябва да се разглеждат във взаимосвързани направления:

- Дейности и статус на населението, имащи отношение към ОУПО;
- Състояние на компонентите на околната среда, влияещи върху населението и неговото здраве;
- Идентифициране на рисковите фактори по отношение влиянието им върху човешкото здраве.

Здравното и демографско състояние на населението, представено в териториално устройствен аспект на ОУП за Община Карнобат, е съобразявано в преценката на обстановката и перспективите за постигането на целта „устойчиво развитие” и е подробно описано в т. I. 1.12. Население и човешко здраве. Обектите подлежащи на здравна защита са разгледани в т.

III.2. Здравно – хигиенни условия на средата. Специфичен хигиенно-охранителен статут имат жилищните квартали, училища и детски градини, зоните за рекреация и отдых, водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване от подземни или повърхностни води и местата за къпане и воден спорт. Към тези зони със специфичен статут се прилага действащото в страната законодателство за устройство и използване на териториите и контрол на състоянието на околната среда, за да се редуцира здравно-хигиенния риск и да се опазят компонентите от значителни вредни въздействия.

Тенденцията на намаление в броя на населението в общината се потвърждава и от последните статистически данни за демографските процеси в страната, според които в периода 2001-2015 г., жителите на Община Карнобат намаляват с 5754 души от 29871 през 2001 г. на 24117 през 2015 г. по данни на НСИ. Това е предпоставка и за отрицателен естествен прираст на населението.

Здравословното състояние и здравния статус на населението е интегрален показател за социално-икономическото развитие на страната, качеството на живот на населението и качеството на развитие на човешкия капитал. Нарастващата заболяемост на населението се определя в най-голяма степен от заболявания, които се дължат на демографски фактори, свързани със стареенето на населението, нездравословно хранене, тютюнопушене, употреба на алкохол, нерационален и нехигиеничен живот, намалена двигателна активност и спортуване, живот в стрес и др.

Необходим е цялостен план за намаляване на рисковите фактори за социално-значимите заболявания, намаляване на смъртността на активните в икономическо отношение възрастни групи. Демографските тенденции подчертават, че хроничните заболявания се превръщат във все по-голям проблем, довеждащ до загуба на функционални способности, намалени възможности за социално и икономически продуктивен живот и загуба на психично здраве. Социално значимите заболявания сформират най-големия отрицателен принос за здравния статус на населението. Мерките се фокусират върху контролирането на известните основни рискови фактори, превантивна работа и ранно диагностициране, лечение и наблюдение, като паралелно се развиват дейности по рехабилитация.

Характеристика на отделните фактори по отношение влиянието им върху човешкото здраве

Климат

Климатът е постоянен и мощен фактор, оказващ съществено влияние върху организма на човека, неговото здраве и физическо развитие. Климатът като многогодишен режим на времето, получен в резултат на климатообразуващите процеси – слънчева радиация, атмосферна циркулация и физико-географските условия се разглежда като умереноконтинентален за района и се оценя като благоприятен за правилно организиране на основните жизнени функции върху територията на общината.

Замърсители на въздуха

Атмосферното замърсяване влияе негативно върху човешкото здраве, най-често нарушавайки функциите на респираторната, сърдечно-съдовата и имунната системи, което рефлектира в повишена заболяемост и намалена продължителност на живот. На потенциалния вреден ефект на атмосферните замърсители е изложено цялото експонирано население, включително и най-чувствителните групи – децата, възрастните и лицата с хронични заболявания.

На територията на общината няма разположен постоянен пункт за мониторинг на КАВ. Единствените налични данни са от мобилна автоматична станция на Регионална лаборатория - Стара Загора към ИАОС. Поради липса на значими промишлени източници в района, обосновано може да се допусне, че основните източници на ФПЧ₁₀ на територията на Община Карнобат са битовото отопление и автотранспорта. Замърсяването с ФПЧ₁₀ от битовото отопление се свързва основно с високата консумация на дърва и въглища за отопление.

В Община Карнобат, съгласно разглеждания ОУП не се планират значими нови стационарни източници на атмосферно замърсяване, което заедно с климатичните и метеорологични условия, активното целогодишно движение на въздушните маси в района, крайморския и равнинния релеф е предпоставка за запазване здравословни условия по отношение чистота на атмосферния въздух.

Шум

Акустичният режим в населените места се формира от различни източници на шум: транспорт (автомобилен, релсов, въздушен), промишлена, строителна и търговска дейност, спортни и детски площадки, озвучителни уредби и др. Шумът е всеки нежелан звук, който причинява неприятно или смущаващо възприятие или има увреждащо действие. Той може да бъде постоянен, променлив и импулсен. В околната среда преобладават променливите шумови емисии. Те представляват значителен екологичен риск и заплаха за общественото здраве. Излагането на населението на въздействие на шум се увеличава все повече, в сравнение с други стресови фактори на средата. Изследванията на специалистите доказват, че високите шумови нива, освен че смущават нормалната дейност на хората, са причина и за редица заболявания. Шумът предизвиква у човек чувство на безпокойство, раздразнителност, депресия, изменение на кръвната картина, повишение на кръвното налягане, води до различни сърдечно-съдови заболявания, увреждане на слуховия анализатор. От значение е не само интензивността на шумовото въздействие, но и неговата продължителност. Установена е връзка между шумовата експозиция и нейния здравен ефект върху населението, изразяващ се в безпокойство, нарушаване на съня и т.н. При децата се наблюдава повишена възбудимост, раздразнителност, смущения във вниманието и запаметяването. При избора на места за детски ясли, детски градини и училища един от критериите трябва да бъде нивото на градския шум по време на престоя на децата. Значително подобрение се установява при саниране на сградите с топлоизолация и PVC дограма. Действащ като стерсов фактор, шумът атакува почти всички органи и системи на човешкия организъм.

В общината няма въведена мониторингова система за измерване нивото на шума, излъчван от различните източници и нивото на шума в местата на въздействие. В границите на Община Карнобат се различават транспортен, битов шум и шум от строителни дейности, като основният източник на шум е автомобилният и жп транспорт. Няма данни за шумови нива, надхвърлящи пределно допустимите за различните видове територии. За част от промишлените източници на шум се провеждат измервания на шумовите емисии в съответствие с изискванията на Наредба № 54 от 13.12.2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда.

Вибрации

Физическото определение за вибрации е „механично трептене на еластична среда“. В зависимост от посоката на колебателното движение вибрациите са хоризонтални, вертикални, ротаторни и др. Вибрациите като специфичен дразнител на нервната система, въздействат върху крайните рецепторни апарати (механо-рецепторите в кожата, фасциите, кръвоносните съдове, надкостницата и телцата на Фатер-Пачини) и ангажират невро-вегетативните субстрати на различни нива, което обяснява редица симптоми, наблюдавани при вибрационната болест (полиневритен, вегетомиофасцитен, костно-дистрофичен, сетивен, диенцефален, вегетативна полиневропатия и др.). Всички хора са подложени в ежедневието си на различни трептения и вибрации. По време на изграждането на новопроектираните обекти могат да възникнат временни вибрации от използваната техника във връзка с изкопните и строително-монтажните дейности. Тези вибрации могат да засегнат само работещите с техниката, за което следва да се вземат съответните предпазни мерки. Възникването на професионално увреждане е в пряка зависимост от вида на вибровъздействието (локално, общо, комбинирано), от параметрите на вибрациите по октавни честоти и направление на въздействието (хоризонтални, диагонални, ротаторни, вертикални) и от реалното време на експозиция, въз основа на което се изчислява индивидуалната санитарно-хигиенна норма. Следва да се отчитат и съпътстващите фактори, които могат да усилват или отслабват вибрационното въздействие върху организма.

Практиката показва, че:

- нискочестотните вибрации (до 30 Hz) предизвикват предимно нервно-мускулни, костно-ставни и атонични промени, като се разпространяват по тъканите на значителни разстояния;
- средночестотните (до 100 Hz) и височестотните (над 100 Hz) вибрации, лесно се гасят от тъканите и водят до сетивни разстройства и съдов спазъм;
- вертикалните вибрации „глава-долни крайници“, измерени по направление „Z“, се понасят сравнително по-трудно от организма;
- най-опасни от възбуждане на резонанс са вибрациите от инфразвуковия диапазон, като резонансните честоти за цялото тяло са 4-6 Hz, а за главата – 20-25 Hz.

На територията на Община Карнобат няма регистрирани и с проекта на ОУПО не се очаква да възникнат постоянни източници на вибрации.

Електромагнитни вълни

Източници на електрически и магнитни полета (ЕМП) са телевизията, радиото, компютрите, мобилните клетъчни телефони, микровълновите печки и други уреди използвани в индустрията, медицината и търговията. Биологичното действие на електромагнитните вълни се дължи на поглъщането им от тъканите. При интензитет на полето, надвишаващ 10 000 $\mu\text{W}/\text{cm}^2$, погълнатата енергия се превръща в топлина, която предизвиква усилване на обменните процеси, дразнене на интерорецепторите и дистрофични изменения, засягащи основно главния мозък и миокарда. Термичният ефект е по-изразен върху по-слабо кръвоснабдените тъкани и органи, където възможността за охлаждане чрез кръвообръщението е намалена, както и върху кухите органи. Максимално прегряване настъпва в тъканите, лишени от кръвоснабдяване – напр. очната леща, което при значителна експозиция на големи дози, може да доведе до развитие на професионална катаракта. При малка интензивност на полето, термичен ефект не се наблюдава. В този случай функционални нарушения и дистрофични процеси могат да възникнат в резултат на пряко облъчване на централната нервна система и вегетативните центрове. Излагането на електромагнитни полета причинява незабавни биологични ефекти, ако полетата са достатъчно силни. Ефектите варират от стимулиране на нерви и мускули до загряване на

тъканите на тялото в зависимост от честотата. За предпазване от тези влияния са създадени норми за експозиция на електромагнитни полета.

Към настоящият момент няма доказани и регистрирани увреждания в региона на общината. Като цяло натовареността с нейонизиращи електромагнитни лъчения на селищната и околната среда на общината не се отличава от характерната за всички урбанизирани територии в страната.

Радиационно облъчване

Радиационното облъчване на човека може да бъде от външни източници – външно или от вътрешни източници – вътрешно. По големината на получените дози облъчването на човека се разделя на 3 големи групи: облъчване с ниски дози, с високи дози и среден диапазон на дози. Ниските дози съответстват на облъчването на човека от естествения радиационен фон в продължение на целия живот (около 2.4 милиСиверта за една година в продължение на около 70-80 години). При облъчване с високи дози вече могат да се очакват ясно изразени клинични ефекти. Типични ефекти са острият радиационен синдром (ОРС), лъчевата еритема (радиодермит), помътняването на очната леща (катаракта). ОРС протича в четири отчетливо разграничени фази: начална, латентна, на пълно разгръщане и изходна.

Очакваните неблагоприятни последици за здравето на човека от облъчване с йонизиращи лъчения се делят от своя страна на ранни и късни:

- Ранните ефекти настъпват сравнително бързо – минути, часове или дни и то при остри облъчвания. Такива са напр. лъчевата еритема (лъчево изгаряне на кожата), ранни форми на лъчева болест и др.
- Късните ефекти могат да се констатират след години (това са главно злокачествените новообразувания) или да се проявяват в следващите поколения (наследявани ефекти).

Радиационната обстановка в общината е спокойна и населението не е подложено на радиационни въздействия.

Води

Влиянието на замърсяването на водата на водоприемниците върху здравето на населението може да се разглежда от епидемиологична и биолого-токсикологична гледна точка. Епидемиологичното значение се определя от факта, че водата е един от най-важните посредници при разпространението на чревните инфекции. Актуален и не напълно изяснен остава въпросът за епидемиологичната значимост на неизбежно появяващите в повърхностните води ентеровируси. Важно за профилактиката е положението, че ентеровирусите са най-често устойчиви на хлор, като на практически ефект може да се разчита само при озониране на водата. Това доказва актуалността на проблемите за ефективно пречистване на битовите канални води.

Биолого-токсикологичното замърсяване на водата на водоприемниците с тежки метали, токсични вещества, радиоактивни вещества, минерални торове, детергенти, пестициди, влияе върху човешкия организъм пряко при използване на замърсени с тях води за питейно-битови нужди и косвено чрез замърсяване на селскостопанските култури, напоявани с такива води или на продуктите от животински произход (месо, мляко и др) при водопой или употреба на фураж. Много от тези токсични вещества имат кумулативна способност. Особено важно е, че много от тези замърсители имат доказано канцерогенно действие или дават тъй наречените

отдалечени последствия с възможност да повлияят неблагоприятно следващите поколения. При това някои от тези вещества, макар и в малки количества, постъпвайки пряко в организма или косвено с изменения състав на продуктите от растителен или животински произход, не причиняват определени заболявания или клинично проявени отравяния, а бавно и незабелязано нарушават функционално важни процеси в организма и то предимно обмяната на веществата. Значението на проблема нараства и от факта, че за някои от тези вредни вещества обезвреждането при обикновените начини на третиране е трудно или почти невъзможно. Особено внимание заслужава влиянието на замърсяването на водата на водоприемниците върху тяхната флора и фауна, която обуславя биологичното самопречистване на водата. Количеството на замърсителите от селскостопанската дейност – нитрати, пестициди не само не могат да се коригират, но и с години не могат да се пречистят почвите от замърсените зони. Използването на такава замърсена вода от консуматорите би могло да доведе до редица заболявания от инфекциозен характер.

Част от предвижданията включващи изграждане на ПСОВ на гр. Карнобат, рехабилитация на канализационната и водопроводна мрежи, поддържане на речните корита и др. ще доведе до подобряване качеството на повърхностните води в общината.

С реализирането на ОУПО не се очаква въздействие върху химичното и количественото състояние на подземните води в района.

Почви

От факторите на околната среда почвата има най-стабилен състав и свойствата ѝ са най-тясно свързани с особеностите на местната патология. Въпреки своите големи самопочистващи възможности почвата не винаги може да се справи с тези огромни количества несвойствени за нея прибавки, особено когато се касае за трайни съединения от типа на органохлорните пестициди, минерални масла или практически вечните вещества, каквито са тежките метали от промишлеността и автотранспорта.

Почвата не въздейства пряко върху здравето на човека. Вредните последици от нейното замърсяване се проявяват чрез хранителните продукти от растителен произход, водата и отчасти чрез въздуха, чийто качества до голяма степен зависят от качествата на почвата в съответния район. Ето защо евентуалния неблагоприятен ефект на токсичните вещества, попаднали в почвата се преценява с помощта на показателите: резистентност, миграционна способност, резорбцията от растенията и въздействие върху биохимичните процеси.

В групата на пестицидите се включват съединения или смеси от съединения, които се използват за борба с всякакви вредители на растенията (болести, инсекти, треви, гризачи, гъби, червеи и др.), а също така като регулатори, дефолианти и десиканти. В тази група са и средствата за дезинсекция и дератизация използвани в здравеопазването.

Възможността на пестицидите да проникват в почвата зависи не само от тяхната разтворимост, но и от техния гранулометричен състав. Размерите на техните частици са обикновено под 20 микрона така, че те лесно могат да бъдат увлечени в дълбочина. Поради тази причина дори и неразтворимите пестициди се откриват на значителна дълбочина в почвата. За това спомага наличието на други замърсители – органични разтворители и детергенти, които улесняват проникването. Все пак повечето от употребяваните днес пестициди се задържат предимно в повърхностните 10 cm от почвата.

Едни от най-новите показатели при преценката на неблагоприятното действие на токсичните вещества е възможността им да замърсяват подпочвените води и да преминават в растенията,

като по този начин попадат в храната на населението. Следователно пестицидите проникват в организма по дихателен, кожен и храносмилателен път. Степента на резорбция е в зависимост от разтворителите и други добавки към активното съединение в дадения препарат.

Предпоставка за доброто екологично състояние на почвите в общината е отсъствието на значителна промишленост, която е основен замърсител на околната среда. При предвижданата структура на територията и развитието на основните икономически дейности не се очаква негативно въздействие върху състоянието на почвите.

Отпадъци

Всички населени места на територията на Община Карнобат са включени в системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване, което се извършва от общината на основание регистрационен документ издаден от РИОСВ-Бургас. Към настоящият момент, отпадъците се депонират на РДНО в с. Братово. На територията на гр. Карнобат е в експлоатация Претоварна станция за отпадъци. Въведена е и система за разделно събиране на отпадъците.

Община Карнобат има изготвен проект за „Закриване и рекултивация на съществуващо общинско депо за битови отпадъци в ПИ №000014, землището гр. Карнобат, Община Карнобат”, с който кандидатства за финансиране пред ПУДООС.

Проектът цели да елиминира рисковете за околната среда и човешкото здраве, произтичащи от движението и разпространението на замърсяване на територията на депото и извън него. Реализацията на предвидената рекултивация ще подпомогне подобряването, запазването и възстановяването на естествената околна среда, както и развитието на екологичната инфраструктура. Закриването и рекултивацията на депото за битови отпадъци ще допринесе и за подобряване на състоянието на почвите и подземните води.

Прогноза за здравно-хигиенните параметри на територията в резултат на реализирането на плана

В новия ОУПО са потърсени планови възможности за устойчиво развитие на общината и на практика отсъства засегнато население от евентуална рязка неблагоприятна промяна на условията на средата. Общият комунално-хигиенен преглед на новия ОУП на Община Карнобат установи, че в проекта на документа, елементите на селищната мрежа са подходящо групирани един спрямо друг, при спазване на утвърденото зонироване на града и отстоянията за здравна защита между отделните устройствени зони. От хигиенни позиции не се установяват противоречия във функционално местоположение и съседства на жилищните терени и зоните за производствено-складови дейности, както и на земеделските и зелените територии.

С ОУП се регламентира нова и съвременна териториална планова основа за дългосрочно устойчиво и екологосъобразно устройствено развитие, в съответствие с приетите стратегически документи за регионално развитие и със специфичните за Община Карнобат природни, културно-исторически и други дадености. Предвидени са необходимите мерки за гарантиране и в бъдеще на здравословни условия за живот на територията на общината.

В предвижданията на предлагания ОУП на Община Карнобат са залегнали устройствени предложения, осигуряващи комфортна среда за обитаване на населението. Подобренията в транспортно-комуникационната система ще облекчат акустичното натоварване в населените

места, обектите със специален хигиенно-охранителен статут и такива, подлежащи на здравна защита. Акустичната среда както и качеството на въздуха ще се подобри. Затова способстват и озеленените пространства, които осигуряват добър шумопоглъщащ и шумоизолиращ ефект спрямо прилежащите територии. В този смисъл прогнозите по отношение на шума са за една благоприятна, комфортна акустична среда с ниски шумови нива, ненатоварващи здравния статус на населението.

С цел намаляване на рисковете за хората в близост до кариерите за добив на подземни богатства (без тези за пясъци) с Проектът се въвеждат две зони зони за безопасни разстояния. Първата е 200 m и се основава на чл. 143 от Правилник за безопасност на труда при взривни работи табл.1, т.2. За кариера „Средния кайряк” определената зона е 550 m.

В ОУПО не се предвиждат обекти, съоръжения и схеми, водещи до възникване на допълнителни значими източници на емисии във въздуха, вибрационни, електромагнитни или радиационни натоварвания на жилищната и околната среда. В този смисъл прогнозата е за запазване, а на много места и подобряване в резултат предвижданията на ОУПО, на съществуващия статус.

Чрез подобряване състоянието на съществуващите и обособяване на нови зелени площи и рекреационни устройствени зони, предназначени за курорт и допълващи го дейности, ще се осигури устойчива и екологично здрава среда с по-високи качество на живот и възможности за пълноценен отдих на жители и посетители на общината.

Може да се обобщи, че ОУПО не променя зонирването на Община Карнобат по начин, който да доведе до териториални дисбаланси и повишаване на здравния риск за населението. От хигиенни позиции може да се направи извода, че ОУПО зонира територията при съобразяване със здравните изисквания и с наличните комунални и топографски дадености на общината.

11. Оценка на измененията в резултат от реализирането на плана

11.1. Оценка на съответствието на плана с нормите за устройство на територията

Пространствения мащаб и структура на териториите са нарушени през последните години в много части от страната. За да се избегнат допуснати грешки при планирането на териториите в обхвата на проекта за Общия устройствен план на Община Карнобат са взети под внимание онези устройствени показатели за плътност и интензивност на застрояване, които ще гарантират създаването на своеобразен пространствен комфорт и мащабност на урбанизираната среда.

Устройствените зони с определен режим на ползване и застрояване в зависимост от специфичното си предназначение биват: Универсална жилищна зона - **Ж**, включваща следните разновидности със съответните норми:

Разновидност на жилищната устройствена зона	Плътност на застрояване Пзаст. в %	Интензивност на застрояване Кинт.	Необходима озеленена площ Позел. в %
Жм	до 60	до 1.2	мин. 40
Жс	до 70	до 2.0	мин. 30

Производствени територии – П

Разновидност на устройствена зона	Плътност на застрояване Пзаст. в %	Интензивност на застрояване Кинт.	Озеленена площ Позел. в %
Пп	50 - 80	1.0 – 2.0	20 - 40

*Забележка: С тези показатели се устройва и логистично-складовата зона **Плс**.*

Територии за рекреационни дейности – Ов

Разновидност на устройствена зона	Плътност на застрояване Пзаст. в %	Интензивност на застрояване Кинт.	Озеленена площ Позел. в %
Ов	40	0.8	50

Територии на стопанства и животновъдни ферми – **Жф** се устройват съгласно Наредба №19/25.10.2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им. Териториите с общо предназначение биват горски и земеделски територии, територии за водни площи и течения, за транспорт и комуникации и техническа инфраструктура.

- ✓ Горските територии са възстановените по плана за гороразделяне поземлени имоти, държавна, общинска и частна собственост.
- ✓ Земеделските територии са териториите съгласно КВС.
- ✓ Територии за транспорт и комуникации са част от съществуващите пътища от републиканско, общинско и местно значение и се оразмеряват съгласно Закон за устройство на територията, Закон за пътищата, Наредба № 7 за правила и нормативи за устройство на различните видове територии, Наредба № 1 за проектиране на пътищата и Наредба № 2 от 2004 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортните системи на урбанизираните територии.
- ✓ Водни площи са съществуващите водни течения и площи.
- ✓ Територии за техническа инфраструктура са групирани имоти и части от тях за разполагане на линейните и площни обекти на системите за водоснабдяване и канализация, електроснабдяване, газоснабдяването за сметосъбиране.
- ✓ Териториите с общо предназначение се параметрират с подробни устройствени планове, разработени за тях. Последните се изготвят на базата на планово задание и се съобразяват с предвижданията на ОУПО.
- ✓ Смяната на земеделските земи за неземеделски нужди се допуска само в посочените в плана територии.

Терени с обекти на културно-историческото наследство се устройват съобразно изискванията и определените от Закона за културното наследство (Обн. ДВ бр. 19/2009 г.).

- ✓ В последващи планове – ОУП и ПУП, във видовете устройствени зони е уместно въвеждане на специфичен индекс към съответния устройствен режим, отразяващ приоритетността на въздействието на КН в режимите за устройственото им развитие включително и за териториите за превантивна устройствена защита по чл.7, ал. 2, чл. 8, т. 4, чл. 13, ал. 3 от ЗУТ. В тях е подходящо определяне на територии и терени, за които не се допускат, или се допускат ограничени устройствени промени. В тях могат и трябва да се въведат специфични правила и нормативи за устройство на територии с културно наследство във връзка с чл. 13, ал. 2 и условията по ал. 6 от ЗУТ и по реда на уредбата по опазване в ЗКН.

- ✓ Археологическите културни ценности се устройват съгласно разпоредбите на чл.35 от Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони.

Терените на кариерите запазват функцията си до края на концесионния договор и след това подлежат на рекултивация. Всички действия в обозначените на основния чертеж „зони на безопасност“⁴ се предприемат след обследване и разрешение на компетентен орган.

Допустимите и недопустимите дейности за всички устройствени зони се подчиняват на Закона за устройство на територията (обн. ДВ бр. 1/2001 г.) и наредбите на МРРБ, МК и МЗ.

Настоящите правила и нормативи за прилагане на ОУП на Община Карнобат не отменят действащите общи нормативни актове в областта на устройството на територията и други такива, свързани с тази материя.

В заключение може да се направи изводът, че с предложенията си проекта на ОУП на Община Карнобат ще допринесе за значително подобряване на средата за обитаване, което ще се отрази положително на живущото в общината население.

11.2. Прогнозна оценка за измененията в изградената селищна територия – Матрица 4

Проектът на ОУП на Община Карнобат не предвижда драстични изменения в изградената селищна територия. Промените са свързани с благоустрояването на територията - увеличаване на зоните за производствена и складова дейност, подобряване на транспортно-комуникационното обслужване, усвояване на нови терени за вилно строителство и др. Всичко това се очаква да предизвика изцяло и само положителни промени в съществуващата селищна територия. Във всички случаи плана създава една обща визия на общината и елиминира безразборното усвояване на нови територии „на парче“.

Управлението и контрола на въздействията върху околната среда е основа на стратегията за предотвратяване на отрицателните последици, начин за запазване на ресурсовъзпроизвеждащите способности на ландшафта. Управлението се извършва по два начина: чрез ограничаване на въздействията /пределно допустимо натоварване/ и чрез въвеждане на режим на въздействията.

С разработката за ОУП на Община Карнобат се предлага устройство на територия, осигуряващо бъдещо устойчиво развитие. Връзката между устройството на територията (планирането на устройството е само етап в устройствения процес) и развитието се обуславя от същността на устройството на територията, което обхваща функционалната ѝ организация (взаимното разположение на терените за различните жизнейности – обитаване, стопански дейности, обслужване, отдих и т.н.), системната пространствена структура на транспортното ѝ обслужване и инфраструктурно осигуряване, изграждането (застрояването) ѝ по вид, начин и характер, както и устройването на озеленените площи и останалите свободни пространства.

Европейската комисия, в частност Дирекция „Околна среда“ дефинира следния комплекс от основни цели на устойчивото развитие:

1. Минимално прибягване до употребата на невъзстановими ресурси;

⁴ Чл. 143 Правилник по безопасност на труда при взривни работи/МТСГ ДВ.бр.3 1997 г.

2. Консумация на възстановими ресурси в рамките на техните регенеративни способности;
3. Екологосъобразно управление на отпадъци и замърсители;
4. Опазване и поддържане на условия за фауна, флора, ландшафт;
5. Опазване и подобряване качеството на почвата и водоизточниците;
6. Опазване и подобряване на историческото и културно наследство;
7. Опазване и подобряване на качеството на градската среда;
8. Защита на атмосферата (глобално затопляне);
9. Развитие на екологичното съзнание, образование;
10. Подкрепа на участието на обществеността във вземането на решения.

Посочените критерии най-общо са заложили и в Националната стратегия за околната среда. Основните цели и приоритети на разглеждания план са оценени спрямо поставените по-горе цели на устойчиво развитие. Използвана е модифицирана матрица на Леополд – **МАТРИЦА-**

4. В същата матрица чрез оценка на значимостта на възможните въздействия върху околната среда, при реализиране на съответните цели в отделните приоритети на плана (поставени в **Матрица 3**), са предложени мерки за намаляване или компенсирани на въздействието. В **Матрица 4** със знака √ е посочено отношението/постигане на съответния принцип на устойчиво развитие с поставеното условие за изпълнение приоритетите на плана. Обобщеното въздействие на предлаганите цели върху околната среда е представено като:

+	положително
++	силно положително
-	отрицателно
--	силно отрицателно
0	нулево
x	няма отношение

В матрицата е посочена и несигурността при прогнозирането на въздействията. Видовете несигурност са:

- научна, обоснована от голямата продължителност във времето, от комплексни взаимодействия или липса на конкретност;
- липса на прецизност;
- несигурност по отношение на точните дейности и мерки, с които ще се изпълнява плана;
- липса на базова информация.

МАТРИЦА 4. Постигане на принципите на устойчиво развитие с предлаганите мерки с ОУП на Община Карнобат и оценка на значимостта на възможните въздействия

Приоритет	Постигане на принципите на устойчиво развитие										Обобщена оценка на въздействие то върху ОС	Повторно формулирани мерките/условията за изпълнение на плана	Несигурност – видове при прогнозиране на въздействията
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
I.1. Разширение на урбанизираните територии чрез увеличаване капацитета на зоните Жм, Жс, Ов и Пп	√		√				√			√	+	Опазване на защитените природни територии и зони	Несигурност по отношение липса на прецизност
I.2. Обособяване на територии за производствени функции и нови производствени зони по периферията на населените места			√							√	+	Използване на НДНТ при изграждането на новите промишлени територии	Несигурност по отношение липса на прецизност
I.3. Подобряване на комфорта на обитаване на средата посредством увеличаване на зелената система и зоните за рекреация	√			√	√		√				++		Несигурност по отношение липса на прецизност
II.1. Изграждане на нова и реконструкция на съществуващата водопроводна мрежа в гр. Карнобат и част от населените места на територията на общината					√		√				+	Използване на НДНТ	-
II.2.Изграждане на нова и реконструкция на съществуваща канализационна мрежа в гр.Карнобат и част от населените места от общината и изграждане на ПСОВ Карнобат			√	√			√				+	Използване на НДНТ	
III.1. Правилно планиране на зоните за озеленяване	√			√	√						+	При съобразяване с режимите на защитените зони	Несигурност по отношение липса на прецизност
III.2. Създаване на единство на зелената система с урбанизираните територии				√			√				+	-	-
III.3.Използване на защитените територии като важен фактор за развитие на алтернативен и екологичен туризъм				√			√	√			+	При съобразяване с режимите на защитените зони	Несигурност по отношение липса на прецизност
IV.1. Рехабилитация на общинска и републиканска пътна инфраструктура на територията на общината и					√		√				++	Прилагане на мерки при строителството и експлоатацията за недопускане	-

Приоритет	Постигане на принципите на устойчиво развитие										Обобщена оценка на въздействие то върху ОС	Повторно формулирани мерките/условията за изпълнение на плана	Несигурност – видове при прогнозиране на въздействията	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				
изграждане на обходни пътища на гр. Карнобат и нови пътни връзки – общински с цел подобряване свързаността на населените места от общината													на замърсявания	
IV.2. Ефективна поддръжка, модернизация и рехабилитация на транспортната инфраструктура					√		√					++	Прилагане на мерки при строителството и експлоатация за недопускане на замърсявания	Несигурност по отношение липса на прецизност
V.1. Постигане на добре планирана и функционираща организация и баланс на рекреационните зони и зоните за обществено обслужване							√					+		Несигурност по отношение на точните дейности и мерки, с които ще се изпълнява плана
V.2. Развитие на алтернативен и екологичен туризъм							√					+	При съобразяване с режимите на защитените зони.	Несигурност по отношение липса на прецизност

В конкретен план влиянието (значението) на устройството на територията върху (за) развитието се проявява в следните основни направления:

- пряко и косвено потребление (в различен размер и с различна степен на ефективност) на основни природни ресурси: земя, вода, енергоносители, минерални суровини и т.н.;
- въздействията върху компонентите на природната среда (еднократни при изграждането и териториалното разрастване и постоянни при функционирането), вкл. чрез предизвикваните разходи за компенсиращи или възстановителни мероприятия, както и за ликвидиране или ограничаване на отрицателните въздействия;
- обемът и вида на сумарната ежедневна транспортна работа (придвижване на хора и товари), необходима за функционирането на градския организъм. Нейните характеристики, които се определят от плановата структура, териториалното разположение на мрежите за обслужване, конфигурацията и видовата структура на транспортната система, пораждат различен по обем енергиен и времеви разход;
- предлаганите териториални възможности и условия за реализиране на инвестиционни инициативи: наличието на теренни резерви, осигурена транспортна достъпност и инфраструктурна съоръженост на свободните от застроявка или подлежащи на конверсия части от територията и др.;
- общото качество на обитаваната среда като съществен фактор в процеса на разширеното възпроизводство на човешките ресурси.

За да изпълнява пълноценно ролята си на сфера на дейност, която може да способства за устойчивото развитие на района, устройството на територия съдейства за икономичното използване на природните ресурси, за недопускане или минимизиране на отрицателните въздействия върху околната среда, за развитието на стопански и други дейности, които са фактор за постигане на устойчиво развитие. С оглед на това, чрез устройственото планиране се постигат решения по организацията и изграждането на територията, които отговарят на следните основни принципи:

- **Балансираност** - вътрешна: пропорционално развитие на функционалната структура на територията и устройствена равнопоставеност на централните и периферните части (равностойни качества на средата и равностойни възможности за обслужване); - външна: в регионален обхват, целяща овладяване на интеграционните процеси.
- **Екологосъобразност** - специални грижи за опазване на природните ресурси. Мерки за минимизиране на негативното въздействие върху околната среда от урбанистичното развитие.
- **Комплексност** - Обхващане на разнообразните устройствени мерки и мероприятия в тяхната взаимна обвързаност.
- **Динамичност и адаптивност** - Прилагане на устройственото планиране не като предварително програмиране на далекоперспективното развитие или периодично повтаряне на еднократен акт, а като процес на етапно конкретизиране и обогатяване във времето на първоначално заложените мерки и решения от принципен характер.
- **Управляемост** - Институционална обвързаност и ресурсова обезпеченост на устройственото планиране, както и ясна и нормативно регламентирана технология на вземане на управленски решения на надеждна информационна и широка обществена основа.

- **Приоритетност** - Поради условията на ресурсов дефицит, в процеса на планиране се дава предимство на тези решения и мерки, които имат предоставящо (ключово) значение за постигане на желания резултат.

С ОУПО се създават условия за:

- Регулирано проникване на стопански дейности с безвреден производствен и обслужващ характер без влошаване на качествата на средата и в ущърб на самите дейности;
- Преструктуриране на съществуващите производствени зони с оглед използване на запазените възможности за обособяване в тях на парцели за малки и средни предприятия;
- Осигуряване на условия за постигането на разнообразие на жилищната среда в отделните части, като условие за свободен избор на начина на обитаване;
- Качествена промяна в поддържането на средата за обитаване в жилищните зони;
- Актуализиране на действащите предвиждания за развитие и изграждане на системите на водоснабдяване и канализация, като се съобразят с изменените социално-икономически условия и растящата роля на информационно-комуникационните технологии.

Система от индикатори:

За решаване на съществуващите проблеми на околната среда и за ефективното и управление, общинските власти трябва да познават тези проблеми и общото качество на своята местна околна среда. Качеството на околната среда обаче е трудно да бъде измерено пряко, поради сложността на елементите и последващите променливи, които трябва да се вземат предвид. За развитието на системата могат да се използват индикатори, които отразяват нейното състояние. Индикаторите са измерими елементи, които показват дали една система се подобрява, влошава или остава без промяна. Индикаторите на околната среда се използват като информационен инструмент, но се използват и като инструмент за планиране и управление. Те насочват към необходими действия, изискват определена реакция, позволяват лобиране за околната среда и натиск от страна на обществеността. Индикаторите, основаващи се на аспекти от околната среда и икономически, културни и социални аспекти се наричат индикатори на „устойчивост”. Като пример в това отношение е европейския проект за показатели за устойчивост, разработен от Международния институт за градска околна среда, където индикаторите са избрани от групи от експерти. Индикаторите са разделени на съществени и базисни.

Съществените индикатори са набор от основни мерки за устойчивост като: здравословен въздух, безопасна среда, зелени площи, съвместимост с околната среда, устойчиви ресурси.

Базисните индикатори са допълнение към съществените и ги допълват:

- * свързани със „здравословен въздух” – средноденонощна концентрация на различните замърсители на въздуха;
- * безопасна среда – шумово натоварване, безопасни технологии;
- * зелени площи – площ;
- * съвместимост с околната среда – дейности на територията без негативно въздействие върху околната среда;
- * устойчиви ресурси – количество питейна вода и т.н.

На базата на идеята, че устойчивостта обхваща качеството на околната среда, социалното развитие и общия просперитет е възможно разработването и прилагането на различни системи от индикатори. Индикатори могат да се разработят в областта на околната среда, населението и ресурсите, стопанството, културата и обществото и др. Основното е да отговарят на критериите за „добри индикатори“: лесни за разбиране, да привличат вниманието на медиите, статистически измерими и да отговарят на проверката за устойчивост. Избраните индикатори за решаване на съществуващите проблеми на околната среда на територията и за ефективното и управление са представени в Матрица 8.

11.3. Обобщена оценка на въздействието от плана – Матрица 5

Всички направени оценки са обобщени и представени в МАТРИЦА 5, представена по-долу:

МАТРИЦА 5. Обобщена оценка на въздействията от проекта на ОУПО

Въздействие	Вероятност на поява на въздействието ¹	Териториален обхват на въздействието ²	Вид на въздействието		Степен на въздействието ³	Характеристика на въздействието					Мерки за предотвратяване, намаляване или компенсиране на отрицателно въздействие
			Положително/отрицателно	Пряко/непряко		Честота ⁴	Едновре- менност ⁵	Продължи- телност ⁶	Вторич- ност ⁷	Кумулатив- ност	
По време на реализация на ОУПО											
1. Върху въздуха	<u>очаква се</u>	<u>на планираната територия</u>	<u>отрицателно</u>	<u>пряко</u>	<u>ниска</u>	<u>временно</u>	<u>да</u>	<u>краткотрайно</u>	<u>не</u>	<u>не</u>	Съгласно Наредба №1/2005г.
2. Върху водите	<u>не се очаква</u>	-	-	-	-	-	<u>не</u>	-	<u>не</u>	-	-
3. Върху земните недра	<u>не се очаква</u>	-	-	-	-	-	<u>не</u>	-	<u>не</u>	-	Провеждане на хидрогеоложки изследвания
4. Върху почвата	<u>очаква се</u>	<u>на планираната територия</u>	<u>отрицателно</u>	<u>пряко</u>	<u>ниска</u>	<u>временно</u>	<u>не</u>	<u>краткотрайно</u>	<u>не</u>	<u>не</u>	Изземване и оползотворяване на хумуса
5. Върху флората фауната, ЗТ и ЗЗ	<u>не се очаква</u>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ОУПО да се съобрази с режима за опазване на ЗТ, както и със заповедта и решенията за обявяване на ЗЗ
6. Върху ландшафта	<u>очаква се</u>	<u>на планираната територия</u>	<u>отрицателно</u>	<u>пряко</u>	<u>ниска</u>	<u>временно</u>	<u>не</u>	<u>краткотрайно</u>	<u>не</u>	<u>не</u>	Съгласно Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и
7. От генериране на отпадъци	<u>очаква се</u>	<u>на планираната територия</u>	<u>отрицателно</u>	<u>пряко</u>	<u>ниска</u>	<u>временно</u>	<u>не</u>	<u>краткотрайно</u>	<u>не</u>	<u>не</u>	Третиране на отпадъците съгласно ЗУО
8. От вредни физични фактори	<u>очаква се</u>	<u>на планираната територия</u>	<u>отрицателно</u>	<u>пряко</u>	<u>ниска</u>	<u>временно</u>	<u>не</u>	<u>краткотрайно</u>	<u>не</u>	<u>не</u>	Използване на строителни машини и инструменти с признато ниво на техника
9. Върху населението	<u>не се очаква</u>	-	-	-	-	-	<u>не</u>	-	<u>не</u>	-	Реализация на мерките в плана за прилагане на ОУПО и ЕО

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

Въздействие	Вероятност на поява на въздействието ¹	Териториален обхват на въздействието ²	Вид на въздействието		Степен на въздействието ³	Характеристика на въздействието					Мерки за предотвратяване, намаляване или компенсиране на отрицателно въздействие
			Положително/отрицателно	Пряко/непряко		Честота ⁴	Едновременност ⁵	Продължителност ⁶	Вторичност ⁷	Кумулативност	
След реализация на ОУПО											
1. Върху въздуха	<u>не се очаква</u>	<u>не</u>	-	-	-	-	<u>не</u>	-	<u>не</u>	-	-
2. Върху водите	<u>не се очаква</u>	<u>не</u>	-	-	-	-	<u>не</u>	-	<u>не</u>	-	Реконструкция на стари и изграждане на нови ВиК мрежи
3. Върху земните недра	<u>не се очаква</u>	<u>не</u>	-	-	-	-	<u>не</u>	-	<u>не</u>	-	-
4. Върху почвата	<u>не се очаква</u>	<u>не</u>	-	-	-	-	<u>не</u>	-	<u>не</u>	-	-
5. Върху флората фауната, ЗТ и ЗЗ	<u>не се очаква</u>	<u>не</u>					<u>не</u>		<u>не</u>		Информирание за целите на опазване
6. Върху ландшафта	<u>не се очаква</u>	-					<u>не</u>		<u>не</u>		Озеленяване на отделните устройствени зони
7. От генериране на отпадъци	<u>не се очаква</u>	<u>не</u>					<u>не</u>		<u>не</u>		Включване на новообособените територии в организираното сметосъбиране и сметоизвозване, съхранение и третиране на отпадъците съгласно ЗУО
8. От вредни физични фактори	<u>не се очаква</u>	<u>не</u>					<u>не</u>		<u>не</u>		-
9. Върху населението	<u>не се очаква</u>	<u>не</u>					не		не		-

¹ очаква се, не се очаква; ²на площадка, извън площадката; ³ниска, средна, висока; ⁴ постоянно, временно; ⁵ да, не; ⁶ краткотрайно, средно или дълготрайно; ⁷ да, не; Курсив - елементи на матрицата с положителни въздействия; Подчертан - елементи на матрицата, от които не се очаква въздействие или елементи, от които се очаква незначително отрицателно въздействие; **Получер** - елементи на матрицата, от които се очаква значително отрицателно въздействие

VII. Мерки, които са предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от осъществяването на плана върху околната среда – МАТРИЦА 6

Предложените в **Матрица 6** мерки са насочени към предотвратяване или ограничаване на въздействието върху компонентите на околната среда от осъществяване на плана. В матрицата са посочени препоръчителните мерки, очаквания ефект от прилагането им и отговорните институции за тяхното изпълнение.

Част от тези мерки представляват условия за прилагане на целите и приоритетите на плана, обособени в Матрици 3 и 4.

Матрица 6. Мерки за предотвратяване и ограничаване на неблагоприятните въздействия върху околната среда и здравословния статус на обитателите

№	КОМПОНЕНТИ И ФАКТОРИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ МЕРКИ	ОЧАКВАН ЕФЕКТ ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА МЕРКИТЕ	ОТГОВОРНИЦИ-ИНСТИТУЦИИ
I. ПРИРОДНИ РЕСУРСИ				
1.	Качество на атмосферния въздух	▪ Одобряване на ПУП само за промишлени дейности, които са преминали съответната процедура по реда на Глава шеста от ЗООС; ▪ Ограничаване на замърсяването на въздуха от моторните превозни средства посредством подобряване организацията на движение; ▪ Контрол върху строителните работи и процеси с цел ограничаване на емисиите от прах и вредни вещества изпускани във въздуха.	Създаване на условия за подобряване на качеството на атмосферния въздух.	Община Карнобат Строителни фирми Възложители Собственици РИОСВ Бургас
2.	Повърхностни и подземни води	▪ С приоритет да се изпълняват предвижданията за реконструкции на амортизираните участъци на водопроводната мрежа; ▪ Приоритетно изпълнение на реконструкции и доизграждане на канализационни мрежи; ▪ Използване на най-добри налични техники в областта на полагане на водопроводни и канализационни мрежи; ▪ Поетапно ликвидиране на точкови (попивни ями) и дифузни (неуредени, нереглемантирани сметища) източници на замърсяване; ▪ При извършването на дейности свързани с използване на води и водни обекти е необходимо издаване на разрешително, съгласно изискванията по чл.44, чл.46 и чл.50 от Закона за водите; ▪ При извършване на дейности по почистване и поддържане на деретата на територията на общината, е необходимо да се представи в съответната Басейнова дирекция, информация, съгласно изискванията на чл.58, ал.1 и ал.2 от ЗВ; ▪ Опазване на водите за питейно-битово водоснабдяване, включително мерките за опазване на качеството им, с оглед намаляване на степента на пречистване за получаване на води с питейни качества; - Учредяване на санитарно охранителни зони (СОЗ) на всички водоизточници за питейно – битово водоснабдяване	Предотвратяване на замърсяването на води (повърхностни и подземни) и почви; Достигане на добро общо състояние на повърхностни и подземни ВТ и постигане на заложените в ПУРБ екологични цели Осигуряване на необходимото количество питейна вода с подходящи качества отговарящи на нормативните изисквания; Подобряване на качеството на повърхностните води и елиминиране неблагоприятното въздействие върху околната среда	Община Карнобат РИОСВ Бургас БДИБР Пловдив БДЧР Варна ВиК Възложители Проектанти Собственици

		и около водоземни съоръжения на територията на общината, съгласно Наредба №3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди; - Да се спазват забраните и ограниченията в поясите на СОЗ, описани в Приложение №2, към чл.10 от Наредба №3/16.10.2000 г.; - Осигуряване на достатъчно количество и качество вода за питейно-битово водоснабдяване на населението; - Подобряване на контрола върху спазване правилата на добрата земеделска практика с цел недопускане замърсяването на водите с нитрати от земеделски дейности; - Изграждане на хидроизолирани торови площадки в животновъдните ферми, с цел да се избегне изтичане на съхраняваните отпадъчни продукти в подземните води. ■ Регулиране на водоземанията на пресни повърхностни води и на подземни води; - Всички водоземания и ползване на воден обект, задължително да се съгласуват със съответната Басейнова дирекция; - Водене на регистри на водоземните съоръжения и издадените разрешителни за водоземане от ПВТ; - Контрол по спазване на условията в разрешителното за водоземане. ■ Регулиране на емисиите чрез определяне на забрани за въвеждане на замърсители от точкови източници на замърсяване или изисквания за издаване на разрешителни и техния периодичен преглед и актуализация; - За заустване на третираните в пречиствателни съоръжения, отпадъчни води в повърхностен воден обект е необходимо издаване на разрешително по чл.46, ал.1, т.3 от Закона за водите (ЗВ); - Закриване на общинското депо за отпадъци; - Мониторинг и контрол на общинското депо за битови отпадъци в гр.Карнобат. ■ Определяне на забрани за въвеждане на замърсители от дифузни източници на замърсяване и мерки за предотвратяване или регулиране на замърсяването - Поетапно ликвидиране на точкови и дифузни източници на		

		замърсяване; - Приоритетно доизграждане на канализационни мрежи; - Екологосъобразно оползотворяване на утайките от пречиствателни станции и пречиствателни съоръжения за отпадъчни води. ▪ Предотвратяване замърсяването на водите с приоритетни вещества - Мониторинг на водите и водните обекти, които са повлияни от зауствания на отпадъчни води, съдържащи вредни и опасни вещества; ▪ Предотвратяване или намаляване въздействието върху защитените територии и зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване.		
3.	Земни и почви, земни недра	▪ Извършване на инженерно-геоложки проучвания на терена за всеки отделен обект; ▪ Прецизиране разположението на елементите на транспортна и техническа инфраструктура в съответствие с геоложките дадености и физико-механичните показатели на почвите; ▪ Поддържане на храстови и дървесни буфери успоредно на транспортните артерии.	Опазване на земите и почвите от замърсяване; Въстановяване на нарушени терени Намаляване на вредни въздействия върху почвите от пресичащи земеделските земи транспортни артерии.	Община Карнобат РИОСВ-Бургас Строителни фирми Възложители Проектанти Собственици
II. ПРИРОДНИ ХАБИТАТИ				
4.	Защитени територии и зони	▪ Използване на НДНТ при изпълнение строителството на обекти попадащи в зони по Натура 2000, съвместими с режима на опазване; ▪ Контрол върху дейностите на териториите попадащи в защитени територии и зони; ▪ Постоянно наблюдение и контрол за съответствие с нормативната уредба.	Опазване на защитените природни територии и зони; Съхраняване на биотопи и характерни местообитания за видове и съобщества обект на защита; Намаляване на антропогенния натиск в чувствителни екологични зони и биокоридори; Опазването на редки представители на флората и фауната с голяма консервационна стойност и европейско значение; Получаване на актуална информация относно природните ценности, защитените растителни и животински видове и техните местообитания с цел провеждане на мероприятия за своевременно отстраняване на евентуални вредни въздействия.	Община Карнобат Проектанти Строители РИОСВ-Бургас

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

5.	Биологично разнообразие – (флора, фауна)	▪ При проектирането на нови обекти да се спазва принципа на запазване на съществуващата растителност, чрез непрекъснат контрол върху изсичането на растителността при разчистване на терените; ▪ Подходяща подготовка на почвите при приключване на строителната дейност; ▪ Рекултивация и озеленяване на нарушени терени; ▪ Контрол върху изпълнение на технологичните изисквания за поддържане на елементите на озеленените площи; ▪ Озеленителните мероприятия да се извършват с подходящи местни видове, с цел запазване от инвазия на чужди и несвойствени видове в граничните местообитания; ▪ При реконструкция и ново строителство, свързано с разрушаване на стари сгради, разрушаването да се извършва след приключване на периода на гнездене и след обследване на подпокривните пространства за наличие на прилепи; ▪ Съобразяване на строителните площадки и дейности с целостта на биотопите и на фаунистичните комплекси с висока консервационна стойност; ▪ В случай на необходимост от поставяне на заграждения същите да позволяват безпрепятственото преминаване на дребни, наземно живеещи животни; ▪ Зелените площи да бъдат компактно разполагани, за по-голямо удобство и сигурност на птиците, които ще ги заселят.	Спазване на заложените в ОУП параметри на зелената система; Опазване на животинския свят и отделни видове в териториите за обновяване и за ново строителство; Опазване на растителността от унищожаване и съхраняване на ценните дървесни видове; Подобряване облика и качествата на нарушени територии. Намаляване степента на негативно въздействие и предотвратяване нарушения във видовия състав на характерната за района растителност в дългосрочен план Съхраняване на биотопи и характерни местообитания за видове и съобщества обект на защита.	Община Карнобат РИОСВ-Бургас Възложители Собственици Строители
III. ОБЩА УСТОЙЧИВОСТ				
6.	Отпадъци	▪ Прилагането на ОУПО да се съобрази с изискванията на Програмата за управление на отпадъците на общината за периода 2014-2020 г. ▪ Включване в системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на новообособените урбанизирани територии; ▪ Да се предвидят мерки относно несмесване на опасни отпадъци с други отпадъци или на оползотворими с неоползотворими; ▪ Закриване и рекултивация на общинското депо за неопасни отпадъци в землището на гр. Карнобат.	Спазване на изискванията на националното и общинско законодателство; Опазване на води (повърхностни и подземно) и почви от замърсяване; Ефективно управление на отпадъците на територията на общината и свеждане до минимум риска за здравето на хората и състоянието на околната среда.	Община Карнобат РИОСВ-Бургас Възложители Собственици Строители
7.	Физични фактори	▪ За ограничаване на вредното влияние от транспортния шум е необходимо запазване и развитие на съществуващите крайпътни озеленени площи с изолационни и защитни функции. ▪ Приоритетно изграждане и рехабилитация на предвидените пътни участъци. ▪ При изготвянето на подробни устройствени планове да се изисква задължително реализиране на защитно озеленяване в	Намаляване на риска и ограничаване на вредни въздействия върху околната среда и здравето на хората; Предотвратяване на евентуални вредни въздействия от завишени нива на шума.	Община Карнобат Строителни фирми Собственици Възложители Проектанти РИОСВ-Бургас

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

8.	Ландшафт	границите на прилежащи на пътищата поземлени имоти. ▪ Спазване на изискването за осигуряване на минимална озеленена площ за различните устройствени зони (при изграждане и реконструкция); ▪ Приобщаване на обекти и съоръжения на техническата и транспортната инфраструктура в ландшафта чрез подходящо оформяне на прилежащите пространства.	Опазване на компонентите на ландшафта и тяхното облагородяване и постигане на подходящ облик на изградената среда; Повишаване на естетическата стойност на територията.	Община Карнобат Възложители Собственици Проектанти
9.	Културно – историческо наследство	▪ Актуализиране на списъците с архитектурните паметници и културните ценности на територията на общината; ▪ По време на строителство при разкриване на археологически находки незабавно спиране на строителните дейности и уведомяване на съответните компетентни органи; ▪ Постоянен контрол върху състоянието на движими и недвижими паметници на културата.	Опазване на КИН от унищожаване и популяризирането му за целите на туризма.	Община Карнобат Регионален исторически музей
10.	Устройствени параметри	▪ Провеждане на задълбочени и пълни предварителни (прединвестиционни) проучвания преди всяка следваща фаза на проектиране; ▪ Инвестиционни предложения/планове, програми или проекти, заложи с предвидени с проекта на ОУП, за които се изисква провеждане на процедура по ОВОС/ЕО (по реда на глава шеста на ЗООС) и ОС (по реда на ЗБР) да се одобряват по реда на съответния специален закон само след акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията на съответния акт.	Запазване на устройствените параметри, одобрени в ОУП и основните му структурно-композиционни предвиждания. Хармонично изграждане на средата при съвместяване на функциите в съседни територии.	Община Карнобат РИОСВ Бургас Възложители Проектанти, Строители
IV. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА СФЕРА				
11.	Здраве и безопасност на населението	▪ Обезпечаване на населението с питейна вода с добро качество; ▪ Организирано третиране на отпадъчните води с реализиране на проектните решения в сектор ВиК; ▪ Контрол върху спазването на изискванията на действащото законодателство по отношение на здравно-хигиенните условия на средата; ▪ Наблюдение на показателите на околната среда в рискови зони – в близост до училища, детски градини и др.; ▪ Подобряване на информационната система с данни за здравния статус на населението, особено на децата в училищна възраст.	Намаляване на здравния риск за населението; Ефективно управление на въздействието на околната среда върху здравето; Опазване човешкото здраве и създаване на по-добри хигиенни условия за труд и обитаване.	Община Карнобат РЗИ-Бургас Строителни фирми Собственици Възложители

VIII. Описание на мотивите за избор на разгледаните алтернативи и на методите на извършване на екологична оценка, включително трудностите по събиране на необходимата за това информация

1. Алтернативни варианти за постигане целите на плана. Мотиви за избор на алтернатива. „Нулева алтернатива” – критерии за избор или отхвърляне – Матрица 7

На този етап от разработване на плана не съществуват алтернативни типове инвестиционни проекти, поради което не могат да бъдат определени критерии за избор или отхвърляне на такива. Към момента алтернативните варианти са свързани единствено с приемането или отхвърлянето на разработения план, т.е. с „нулевата алтернатива”.

Качествена оценка на потенциалните въздействия на двете алтернативи върху компонентите на околната среда е направена в **МАТРИЦА 7**. Идеята е да се избере алтернативата с повече положителни въздействия върху компонентите на околната среда, а ако това е невъзможно – алтернативата с по-малко отрицателни или нулеви въздействия. Въздействието върху основните компоненти на околната среда е представено със следните означения:

+ положително; ++ силно положително; - отрицателно; -- силно отрицателно; 0 нулево; х няма отношение

МАТРИЦА 7. Оценка на алтернативите

Компонент	„Нулева” алтернатива	„Осъществяване на плана”
Природни хабитати		
Защитени територии	0	0
Биоразнообразие (флора, фауна, екосистеми)	0	0
Защитени ландшафти	х	х
Културно наследство	х	+
Природни ресурси		
Качество на атмосферния въздух	0	+
Качество на водите	0	+
Съхранение на природните ресурси	0	0
Обща устойчивост		
Енергийна ефективност	х	х
Използване на ресурси	-	х
Третиране на отпадъците	х	+
Използване на опасни вещества	х	х
Социално-икономическа сфера		
Заетост и създаване на работни места	-	+
Привличане на инвестиции	-	+
Здраве и безопасност на населението	х	+
Съответствие с национални и регионални планове и стратегии	х	+

Както се вижда от представената матрица, от оценени 15 показателя при реализиране на плана, положително въздействие се очаква по 8 и нито един показател не е оценен със отрицателно или силно отрицателно въздействие, докато нереализираното на плана е свързано с някои неблагоприятни последици за района, главно в областта на общата устойчивост и социално икономическото развитие на района. При така направената оценка на алтернативите при реализиране на ОУП на Община Карнобат, следва, че отхвърлянето на „нулевата алтернатива” е разумният избор.

Мотиви за избор на алтернатива

Реализирането на проекта за ОУПО ще доведе до подобряване на качеството на средата за обитаване в Община Карнобат, без да води след себе си необратими промени в околната среда и значителни негативни въздействия.

„Нулева алтернатива” – критерии за избор или отхвърляне

Оценката на алтернативите показва, че приемането на „нулева алтернатива” не е най-доброто решение нито от икономическа, нито от екологична гледна точка. С ОУПО се решават сериозни проблеми на общината. Тези и други приоритети на новия ОУПО предопределят категоричното отхвърляне на нулевата алтернатива.

2. Описание на методите за извършване на екологична оценка

При извършване на екологичната оценка са използвани методите, посочени в „Ръководство за екологична оценка на планове и програми в България” и указания и методики на Европейската комисия. Основния метод за извършване на настоящата екологична оценка е интегриране на екологичната оценка с процеса на планиране. Използвани са основните принципи за екологична оценка на планове и програми:

- интегриране с процеса на планиране – екологичната оценка е интегрирана в процеса на разработване и одобряване на плана;
- диалог на най-ранен етап – екологичната оценка е разработена преди да са взети ключовите решения на плана;
- отговорност – Възложителят на плана, в случая Община Карнобат е в най-добра позиция да намали въздействията в хода на постигане на целите на плана;
- воля на вземане на решение – при приемането на плана ще бъдат взети предвид всички препоръки от екологичната му част;
- информираност – настоящата екологична оценка обхваща както процеса на техническо предвиждане, така и редовното консултиране с органите по опазване на околната среда и други специализирани ведомства. По реда на общественото обсъждане на плана обществеността също взема участие в процеса на екологичната оценка.

Разработването на настоящата екологична оценка е съобразена със законовите изисквания – Закона за опазване на околната среда, Закон за водите, Закон за управление на отпадъците, Наредбата за условията и реда за извършване на екологичната оценка и др.

3. Трудности по събиране на необходимата за това информация

При събирането на информацията, необходима за изготвянето на екологичната оценка екипът не срещна трудности от технически характер.

IX. Описание на необходимите мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на плана – срокове, отговорници, санкции – МАТРИЦА 8

За гарантиране изпълнението на мерките за защита на околната среда, предвидени с изменение на ОУП на Община Карнобат, в **МАТРИЦА 8** са предложени индикатори за мониторинг, чрез които да се следи дали се постигат целите на плана. По този начин се гарантира, че по време на реализацията на плана, на въздействията ще бъде обърнато необходимото внимание.

МАТРИЦА 8. Мерки и индикатори за мониторинг

Мярка по наблюдение и контрол	Срок за въвеждане на мярката и нейното изпълнение	Индикатори/единица мярка	Отговорен орган за изпълнението
Спазване устройствените параметри заложиени в ОУПО	При проектиране и строителство	Кинт Плътност - % Височина - m Озеленена площ - %	Община Карнобат Проектант
Спазване на мерките заложиени в ПУРБ в Черноморски район – гр. Варна и Източнoбеломорски район – гр. Пловдив	При строителство и експлоатация	Качествено и количествено състояние на подземните и повърхностни води в района	Община Карнобат БДУВЧР Варна БД ИБР Пловдив
Изпълнение на проекти за водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчни води	Постоянен	% от населението на общината, обслужвано от водопроводната и канализационна мрежа; Брой изпълнени проекти; Покрити еквивалентни жители; Стъпъла на пречистване; Брой изградени ПСОВ; Брой реконструирани ПСОВ; Брой въведени в експлоатация ПСОВ; Еквивалентни жители, обхванати от новоизградени ПСОВ.	Община Карнобат и „ВиК” Бургас ЕАД
Контрол на отпадъчни води, заустени в канализационните системи	Постоянен	km, изградени и реконструирани водопроводи и канализационни отклонения; Брой изпълнени проекти; Покрити еквивалентни жители; Стъпъла на пречистване; Брой изградени ПСОВ; Брой реконструирани ПСОВ; Брой въведени в експлоатация ПСОВ; Еквивалентни жители, обхванати от новоизградени ПСОВ.	Община Карнобат
След учредяване на санитарно-охранителни зони около водоизточниците, е необходимо съобразяване на режима им, при подробното устройствено планиране и проектиране	Постоянно При подробно устройствено планиране и проектиране	Брой дадени становища и предписания относно СОЗ	Община Карнобат РИОСВ Бургас БДУВЧР Варна БД ИБР Пловдив

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

Мярка по наблюдение и контрол	Срок за въвеждане на мярката и нейното изпълнение	Индикатори/единица мярка	Отговорен орган за изпълнението
			РЗИ
Поддържане в добро състояние на всички изградени и съществуващи зелени площи	При реализация на плана	Водене на отчети Зелена площ, (dka)	Община Карнобат
Спазване на изискването за осигуряване на минимална озеленена площ за различните устройствени зони (при изграждане и реконструкция)	Постоянно При реализация на плана	Отношение между реалната и нормативно изискващата се озеленена площ за отделните устройствени зони на територията на общината	Община Карнобат
Осъществявани на ефективен контрол на територията на общината за образуване на нерегламентирани сметища и предприемане на съответните мерки за тяхното почистване, както и предприемане на необходимите действия за запазване от нови замърсявания на вече почистените терени.	Постоянно При реализация на плана	брой/година изпълнени мероприятия	Община Карнобат РИОСВ Бургас
Спазване на приетите режими за управление на защитените територии и зони	Постоянно При реализация на плана	Брой установени нарушения и засегната територия	РИОСВ Бургас
Опазване на КИИ	Постоянно При реализация на плана	Брой разрушени, нарушени и повредени културни ценности	Министерство на културата Община Карнобат
Инвестиционни предложения/планове, програми или проекти, заложи с предвидени с проекта на ОУП, за които се изисква провеждане на процедура по ОВОС/ЕО (по реда на глава шеста на ЗООС) и оценка на степента на въздействие с предмета и целите на опазване на защитени зони (по реда на ЗБР) да се одобряват по реда на съответния специален закон само след акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията на съответния акт.	При реализация на плана	Издадено становище/решение от компетентния орган	РИОСВ Бургас
Да се спазват безопасните разстояния за хора, посочени около обектите за добив на подземни богатства (кариери) на територията на Община Карнобат, съгласно правилник по	Постоянно При реализация на плана	Брой установени нарушения и засегната територия	РИОСВ Бургас

Екологична оценка на окончателен проект на **Общ устройствен план (ОУП) на Община Карнобат**

Мярка по наблюдение и контрол	Срок за въвеждане на мярката и нейното изпълнение	Индикатори/единица мярка	Отговорен орган за изпълнението
безопасността на труда при взривни работи, Заповед №294/28.12.1996г., като не се допуска промяна предназначението и строителство в попадащите в тях имоти.			

Х. Заключение

Настоящата Екологична част към „Предварителен проект на **Общ устройствен план на Община Карнобат**” е изготвена в съответствие с изискванията на нормативната уредба по околна среда. В Екологичната оценка е разгледано съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда и човешкото здраве. В обхвата на оценката е определено и оценено очакваното въздействие върху тях. Направени са препоръки и са набелязани мерки за намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите значителни въздействия върху околната среда от реализацията на ОУП. При стриктно спазване на предложените мерки, реализацията на ОУП ще окаже трайно във времето положително въздействие върху околната среда и качеството на живот на населението.

След направения анализ на възможностите за реализация на – „Общ устройствен план на Община Карнобат” и от прогнозната оценка за евентуално въздействие на същия върху околната среда и здравето на населението, авторите на ЕО предлагат на компетентния орган – РИОСВ – Бургас да съгласува плана на основание чл.26, ал. 1, т.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на Екологична оценка на планове и програми, при реализиране на мерките за предотвратяване и ограничаване на неблагоприятните въздействия върху околната среда и здравословния статус на населението, с което ще се даде ход на по-нататъшното му процедиране.